

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

E U C L I D I S

✓ ELEMENTORUM

Libri X V. breviter demonstrati;

Operâ

IS. BARROW, *Cantabrigiense;*

— Coll. TRIN. Soc.

Et prioribus mendis typographi-
cis nunc demum purgati.

HIEROCL.

Καθαροὶ ψυχῆς λογικῆς εἰσιν αἱ μαθηματικαὶ
ἐπιστήμαι.

L O N D I N I,

Typis *J. Redmayne*: Prostant autem apud
J. Williams ad Insigne Coronæ in Coemete-
rio D. Pauli, & *J. Dunmore* ad Insigne Tri-
um Biblicorum in vico vulgò vocato *Ludgate*
street, MDCLXXVIII.

1962 Q 2655
o

Nobilissimis & Generosissimis

Adolescentibus,

Dno EDOUARDO CECILIO,

Illustriss. Comitis Sarisburiensis Fille;

Dno JOHANNI KNATCHBUL,

ET

D. FRANCIS. WILLOUGHBY,

ARMIGERIS.

Nicuique vestrum (Optimi Adolescentes) tantum me debere reputo, quantum homo homini debere potest. Mea enim sententia, ultra sincerum amorem non est quod quispiam de alio bene
* 2 mereri

mereri possit. Hunc autem jamdiu est quo ex singulari vestra bonitate mihi indultum experior; ejusque sensus, intimis animi medullis inhærens, ipsi ardens studium impressit quovis honesto modo reciprocos affectus prodendi. Quandoquidem vero ea fortunarum mearum tenuitas, ea vestrarum amplitudo, existit, ut nec ego alia quam gratæ aliqujus agnitionis significatione uti queam, nec vos aliam admittere velitis; ea propter haud illibenter hanc occasionem arripio, honoris & benevolentiae, quibus vos prosequor, publicum hoc & durable *μνημόσυνον* edendi. Et si cum oblatis anathematis exilitatem, & libellum vestris nominibus consecratum, quam is longe infra vestrorum meritorum dignitatem subsidat, attentius considero, timor subinde aliquis & dubitatio animum incessant, ne hoc studium erga vos meum vobis

Epistola Dedicatoria.

bis dehonestamento sit potius quam ornamento; scilicet memor cum sim, ut malæ causæ, sic & mali libri patrocinium in patroni contumeliam magis quam in gloriam cedere. Sed quum vestrarum virtutum id robur, eam fore soliditatem, recognoscerem, quæ vestrum decus, meo quantumvis labefactato, inconcussum sustinere possint; idcirco non dubitavi vos in aliquatenus commune mecum periculum induere. Virtutes illas intelligo, quibus nemo unquam in vestra ætate aut in vestro ordine, saltem me iudice, majores deprehendit; quæ vos insigniter gratos omnibus & amabiles reddunt; eximiam modestiam, sobrietatem, benignitatem animi, morum comitatem, prudentiam, magnanimitatem, fidem, præclaram insuper ingenii indolem, quæ vos ad omnem ingenuam scientiam non tantum excellenti

* 3

captu,

Epistola Dedicatoria.

captus, sed & appetitu forti ac sincero, instruxit. Quas vestras præclarissimas dotes prout nemo est fortassis qui me melius novit, aut pro consuetudine, quam jamdudum vobiscum dulcissimam coluisse ex vestro favore mihi contigit, penitus introspexit, ita nemo est qui impensius miratur & suspicit, aut qui ipsas libentius prædicare ac celebrare vellet, si non cum eloquii mei vires supergrederentur, tum etiam quæ in singulis vobis elucet, prolixi alicujus commentarii aut panegyricæ orationis libertatem, potius quam præstitutas hujusmodi salutationibus angustias, exposcerent. Quin potius divinam clementiam implo-ro, ut vos earundem virtutum sancto tramiti insiltere, atque hos egregios fructus vernæ vestræ ætatis felicibus incrementis mature-scere concedat; vitamque vobis in hoc seculo ingenuam, innocentem, jucundam, & in futuro bea-
tam

Epistola Dedicatoria.

tam ac sempiternam transigere
largiatur. Minime autem dubito,
ne pro consueto vestro in me can-
dore hoc ultimum fortassis quod
vobis præstare potero, benevo-
lentiæ erga vos & observantiæ
testimonium, alacriter accepturi
sitis; quod vobis propensissimo
affectu offert

Vestri in æternum amantiſſimus,

& observantiſſimus,

I. B.

THE HISTORY OF THE

ROYAL SOCIETY OF LONDON
FROM ITS ORIGIN TO THE PRESENT
TIME. BY JOHN HENRY
LAWSON, ESQ. F.R.S.
AND JOHN HENRY
LAWSON, ESQ. F.R.S.
LONDON: PRINTED BY
JOHN HENRY LAWSON, ESQ. F.R.S.
AND JOHN HENRY LAWSON, ESQ. F.R.S.

LONDON: PRINTED BY
JOHN HENRY LAWSON, ESQ. F.R.S.

AND JOHN HENRY LAWSON, ESQ. F.R.S.

Benevolo LECTORI.

SI, quid in hac elementorum editione praestitum sit, scire desideras, amice Lector, accipe, pro genio operis, breviter. Ad duos praecipue fines conatus meos direxi. Primum, ut cum requisita perspicuitate summam demonstrationum brevitatem conjungerem, quo eam libello molem compararem, qua commode absque molestia circumferri posset. Id quod affectus videor, si absentem Typographi cura non frustretur. Concinnius enim quispiam meliori ingenio aut majori peritia excellens, at nemo forsitan brevis plerasque propositiones demonstravit; praesertim cum in numero & ordine propositionum ipse nihil immutarim, nec licentiam mihi assumpserim quamcunque propositionem Euclidean procul ablegandi tanquam minus necessariam, aut quasdam faciliores in axiomatum censum referendi; quod nonnulli fecerunt: inter quos peritissimus Geometra Andr. Tacquetus, (quem ideo etiam nomino, quod quaedam ex eo desumpta agnoscere honestū duco,) post cujus elegantissimam editionem, ipse nihil attentare

tare voluisssem, si non visum fuisset doctis-
 simo viro non nisi octo Euclidis libros suâ
 curâ adornatos publico communicare,
 reliquis septem, tanquam ad elementa
 Geometria minus spectantibus, omnino
 quasi spretis atque posthabitis. Mihi au-
 tem jam ab initio alia provincia de-
 mandata fuit, non elementa Geometria
 utcumque pro arbitrio conscribendi, verum
 Euclidem ipsum, eumque totum, quam
 possem brevissime, demonstrandi. Quod
 enim quatuor libros spectat, septimum,
 octavum, nonum, decimum, quamvis
 illi ad Geometria plana & solida elemen-
 ta, ut sex precedentes & duo subsequen-
 tes, non tam prope pertineant; quod ta-
 men ad res Geometricas admodum utiles
 sint, tam propter Arithmetica & Geo-
 metria valde propinquam cognationem,
 quam ob notitiam commensurabilium &
 incommensurabilium magnitudinum ad fi-
 gurarum tam planarum quam solidarum
 intellectum apprime necessariam, nemo
 est è peritioribus Geometris qui ignorat.
 Quæ vero in tribus ultimis libris con-
 tinetur, & corporum regularium nobi-
 lis contemplatio, illa non nisi injuria
 prætermitti potuit; quando nempe il-
 lius gratia noster σοφιστής, Platonica
 familia philosophus, hoc elementorum sy-
 stema universum condidisse perhibetur;

uti

Ad Lectorem.

ἡτις ἔστι * Proclus, iis verbis, * Ὁδὴ * lib. 1.

Ἀλλ' ἔτι συμπλάττει τοιχοποιίας τε καὶ μηχανικὰς καὶ ἄλλας ἀπὸ τῶν γεωμετρικῶν πλατωνικῶν ἀναγωγὰς ἐκείνων. Præterea facile in animum induxi ut opinarer, nemini harum scientiarum amanti non futurum esse cordi penes se habere integrum Euclidæum opus, quale passim ab omnibus citatur & celebratur.

Quare nullum librum nullamque propositionem negligere volui earum quæ apud P. Herigonium habentur; cuius vestigiis presse insistere necesse habui, quoniam ejusce libri schematisms maxima ex parte uti statutum erat, quod præviderem mihi ad novas describendas tempus non suppetere; etsi nonnunquam id facere præoptassem. Eadem de causa nec alias plerasque quam Euclidæas demonstrationes adhibere volui, succinctori forma expressas, nisi forte in 2, & 13, & parce in 7, 8, 9 libris; ubi ab eo nonnihil deflectere opera prætium videbatur. Bona igitur spes est saltem in hac parte cum nostris consiliis, tum studiosorum votis, aliquo modo satisfactum iri. Nam quæ adjecta sunt in Scholiis problemata quadam & theoremata, sive ob suum frequentem usum ad naturam elementarem accedentia, sive ad eorum quæ sequuntur expeditam demonstrationem conducantia, seu quæ regula-

rum

rum practica Geometria quarundam principuarum rationes innuunt ad suos fontes relatas, per ea, ut spero, libellus ultra destinatam molem magnopere non intumescet.

Alter scopus ad quem collineatum est, eorum desideriiis consuluit qui demonstrationibus symbolicis potius quam verbalibus delectantur. In quo genere cum plerique apud nos Guilielmi Oughtredi symbolis assueti sint, ea plerumque usurpare consultius duximus. Nam qui Euclidem hanc viam tradere & interpretari aggressus sit, hactenus, quod ego sciam, prater unum P. Herigonium, repertus est nemo. Cujus viri longe doctissimi methodus, sane in multis egregia, ac ejus peculiari proposito admodum accomodata, duplici tamen defectu laborare mihi visa est. Primo, quod cum Propositionum ad unius alicujus theorematidis aut problematis probationem adductarum posterior à priori non semper dependeat; quando tamen illa inter se coherent, quando non, nec ex ordine singularum, nec ullo alio modo, satis prompte innotescere potest. unde ob defectum conjunctionum & adjectivorum (ergo, rursus, &c.) non raro difficultas & dubitandi occasio, praesertim minus exercitatis, inter legendum oboriri solent. Deinde saepenumero evenit, ut praedicta methodus supervacaneas repetitiones effugere nequeat, à quibus demonstrationes est quando proli-

xa,

*æ, aliquando & magis intricata, evadunt. Quibus vitiis noster modus facile per verborum signorumq; arbitrariam mixturam medetur. Atque hac de opella hujus intentione & methodo dicta sufficiant. Caterum qua in laudem Matheseos in genere, aut Geometria ipsius; & qua de historia harum scientiarum, ideoque de Euclide horum elementorum digestore, dici possent, & reliqua hujusmodi *εἰς τὸν αἰῶνα*, cui hac placent, apud alios interpretes consulere potest. Neque nos angustias temporis quod huic operi impendi potuit, nec interpellationes negotiorum, nec adjumentorum ad hac studia apud nos egestatem, & quedam alia, ut liceret non immerito, in excusationem obtinemus; metu scilicet inducti, ne hac nostra omnibus minus satisfaciant. Verum qua ingenui Lectoris usibus elaboravimus, eadem in solidum ipsius censura ac judicio submittimus; probanda si utilia sibi compererit; sin omnino secus, rejicienda.*

Ad amicissimum Virum, I. B. de
EUCLIDE contracto
Εὐκλείδης

FActum bene ! didicit Laconice loqui
Senex profundus, & aphorismos induit.
Immensa dudum margo commentarii
Diagramma circuit minutum : utque Insula
Problema breve narrabat in vasto mari.
Sed unda jam detumuit, & glossa arctior
Stringit Theoremata : minoris anguli
Lateribus ecce rotas *Euclides* jacet,
Inclusus olim velut *Homerus* in nuce ;
Pluteoque sarcina modo qui incubuit, levis
En fit manipulus. Pelle in exigua latet
Ingens *Mathesis*, matris ut in utero *Hercules*,
In glande quercus, vel *Ithaca* *Eurus* in pila.
Nec mole dum decrescit, usu fit minor ;
Quin auctior jam evadit, & cumulatus
Contracta prodest erudita pagina.
Sic ubere magis liquor è pressis effluit ;
Sit pleniori vasa inundat sanguinis
Torrente cordis *Systole* ; sic fusus
Procurrit aquor ex *Abyla* angustis !
Taurilli operis eas tanta referenda unice est
BAROVIANO nomini, ac solertia.
Sublimis euge mentis ingenium potens !
Cui invium nil, arduum esse nil solet.
Sic usque pergas prospero conamine,
Radiusque multum debeat ac abacus tibi ;
Sic crescat indies feracior seges,
Simili colonum germine assiduo beans.
Specimen futuræ messis hic fiet labor,
Magnæque famæ illustria hæc præludia.
Juvenis dedit qui tanta, quid dabit senex ?

Car. Robotham, *CANTAB.*
Coll. Trin. Sen. Soc.

In novam *Elementorum*

E U C L I D I S

Editionem à D. *IS. BARROW*,
Collegii SS. TRIN. Socio,
viro opt. & eruditissimo,
a dornatam.

Benigne Lector! si uspiã auditũ est tibi,
Quantus tenella Nix Geometres fiet ;
Qua mille radiis, mille ludis angulis,
Totumquo puro ducit Enclidem finis :
Amabis ultro candidissimum Virum,
Cui plena nivium est indoles sed quas tamẽ
Praclarus ardor mentis urget Euthea ;
Et usque blandis temperat caloribus :
Quo suavius nil vivit, & melius nihil.
Is, dum liquentes pectore excutit nives,
Et inde & inde spargit, en aliam tibi,
Lector benigne, e nivibus Geometriam!

G. C. A. M. C. E. S.

Notarum Explicatio.

- $\equiv$ æqualitatem.
- $\sqsupset$ majoritatem.
- $\sqsubset$ minoritatem.
- $+$ plus, vel addendum esse.
- $-$ minus, vel subtrahendum esse.
- $:-$ differentiam vel excessum; item quantitates omnes, quæ sequuntur, subtrahendas esse, signis non mutatis.
- $\times$ multiplicationem, vel ductum lateris rectanguli in aliud latus.
- Idem denotat conjunctio literarum, ut $AB = A \times B$.
- $\sqrt{\quad}$ Latus, vel radicem quadrati, vel cubi, &c.
- Q. & q quadratum. C. & c cubum.
- Q. Q. rationem quadrati numeri ad quadratum numerum.

significat.

Reliquas, quæ ubicunque occurrunt, vocabulorum abbreviationes ipse Lector per se facile intelliget; exceptis iis, quas tanquam minus generalis usus, suis locis explicandas relinquimus.

L I B. I.

Definitiones.

- I. **P**unctum est cujus pars nulla est.
 II. Linea vero longitudo latitudinis expers.
 III. Lineæ autem termini sunt puncta.

IV. Recta linea est, quæ ex æquo sua interjacet puncta.

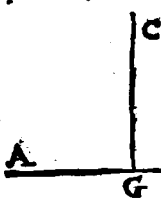
V. Superficies est, quæ longitudinem, latitudinemque tantum habet.

VI. Superficieci autem extrema sunt lineæ.

VII. Plana superficies est, quæ ex æquo suas interjacet lineas.

VIII. Planus vero angulus est, duarum linearum in plano se mutuo tangentium, & non in directum jacentium alterius ad alteram inclinatio.

IX. Cum autem quæ angulum continent, lineæ, rectæ fuerint, rectilineus ille angulus appellatur.

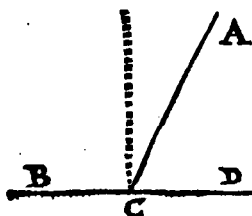
X. Cum vero recta linea CG super rectam lineam AB consistens, eos qui sunt deinceps angulos CGA, CGB æquales inter se fecerit, rectus est uterque

æqualium angulorum, & quæ insiluit recta linea CG, perpendicularis vocatur ejus (AB) cui insiluit.

Not. Cum plures anguli ad unum punctum: (ut ad G) existunt, designatur quilibet angulus tribus literis, quarum media ad verticem est illius de quo agitur: ut angulus quem rectæ CG, AG efficiunt ad partes A, vocatur CGA, vel AGC.

A

Obtu-

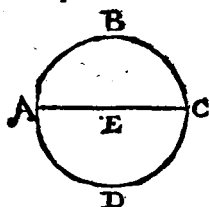
XI. Obtusus angulus est, qui recto major est, ut ACB .

XII. Acutus vero, qui minor est recto, ut ACD .

XIII. Terminus est, quod alicujus extremum est.

XIV. Figura est, quæ sub aliquo, vel aliquibus terminis comprehenditur.

XV. Circulus est figura plana, sub una linea comprehensa, quæ peripheria appellatur, ad quam ab uno puncto eorum, quæ intra figuram sunt posita, cadentes omnes rectæ lineæ inter se sunt æquales.

XVI. Hoc vero punctum centrum circuli appellatur.

XVII. Diameter autem circuli est recta quædam linea per centrum ducta, & ex utraque parte in circuli peripheriam terminata, quæ circulum bifariam secat.

XVIII. Semicirculus vero est figura, quæ continetur sub diametro, & sub ea linea, quæ de circuli peripheria auferitur.

In circulo $EABCD$. E est centrum, AC diameter, ABC semicirculus.

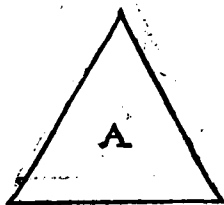
XIX. Recti lineæ figuræ sunt, quæ sub rectis lineis continentur.

XX. Trilateræ quidem, quæ sub tribus.

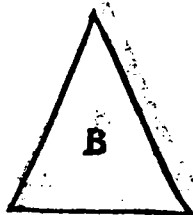
XXI. Quadrilateræ vero, quæ sub quatuor.

XXII. Multilateræ autem, quæ sub pluribus, quam quatuor rectis lineis comprehenduntur.

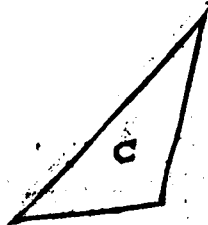
XXIII.

XXIII. Trilaterarum autem figurarum, æquilaterum est triangulum, quod tria latera habet æqualia, ut triangulum A.

XXIV. Isosceles autem, quod duo tantum æqualia habet latera, ut triangulum B.

XXV. Scalenum vero, quod tria inæqualia habet latera, ut C.

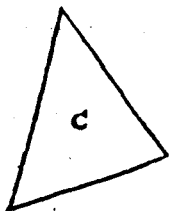

XXVI. Adhæc etiam trilaterarum figurarum, rectangulum quidem triangulum est, quod rectum angulum habet, ut triangulum A.

XXVII. Amblygonium autem, quod obtusum angulum habet, ut B.

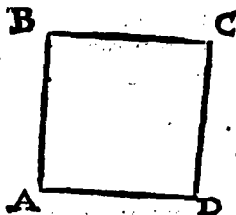
A 2

XXVIII.

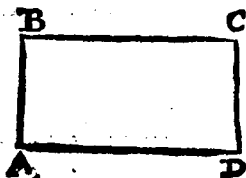

XXVIII. Oxygonum vero, quod tres habet acutos angulos, ut C.

Figura æquiangularis est, cujus omnes anguli inter se æquales sunt. Duæ vero figuræ æquiangularæ sunt; si singuli anguli unius singulis angulis alterius sint æquales. Similiter de figuris æquilateris concipe.

XXIX. Quadrilaterarum autem figurarum, quadratum quidem est, quod & æquilaterum, & rectangulum est, ut A B C D.

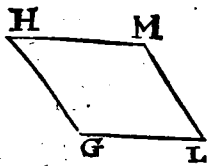

XXX. Altera vero parte longior figura est, quæ rectangula quidem, at æquilatera non est, ut A B C D.

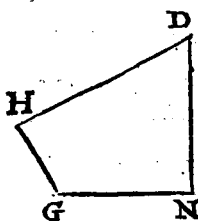

XXXI. Rhombus autem, quæ æquilatera, sed rectangula non est, ut A.

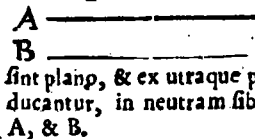
XXXII.

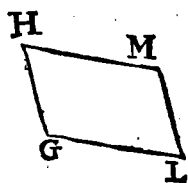
XXXII. Rhomboides vero, quæ ad-versa & latera, & anguli habens inter se æquales, neque æquilatera est, neq; rectan-gula, ut G L M H.

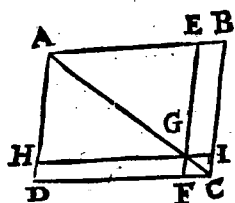
XXXIII. Præter has autem reliquæ quadrilateræ figuræ trapezia appellantur; ut G N D H.

XXXIV. Paralle-læ rectæ lineæ sunt, quæ cum in eodem

XXXV. Paralle-logrammum est figu-ra quadrilatera, cujus bina opposita latera sunt parallela, seu æquidistantia, ut G L H M.

XXXVI. Cum ve-ro in parallelogram-mo A B C D diame-ter A C ducta fuerit, duæque lineæ E F, H I, lateribus paral-lelæ secantes diame-trum in uno eodemq;

puncto G, ita ut parallelogrammum ab hisce

parallelis in quatuor distribuatur parallelogramma; appellantur duo illa DG , GB , per quæ diameter non transit, Complementa; duo vero reliqua HE , FI , per quæ diameter incedit, circa diametrum consistere dicuntur.

Problema est, cum proponitur aliquid efficiendum.

Theorema est, cum proponitur aliquid demonstrandum.

Corollarium est consecutarium, quod è facta demonstratione tanquam lucrum aliquod colligitur.

Lemma est demonstratio præmissæ aliusque, ut demonstratio quasi evadat brevior.

Postulata.

1. **P**ostuletur, ut à quovis puncto ad quodvis punctum rectam lineam ducere concedatur.
2. Et rectam lineam terminatam in continuum recta producere.
3. Item, quovis centro, & intervallo circulum describere.

Axiomata.

1. **Q**uæ eidem æqualia, & inter se sunt æqualia.
ut $A = B = C$. ergo $A = C$, vel ergo omnes A , B , C , æquantur inter se.

Nota, Cum plures quantitates hoc modo conjunctas invenias, concipe vi hujus axiomatis primam ultimæ & quamlibet earum cuilibet æquari. Quo in casu sæpe, brevitatis causa, ab hoc axioma citando abstinemus; etsi vlt consecutionis ab eo pendeat.

2. Et si æqualibus æqualia adjecta sunt, tota sunt æqualia.

3. Et

3. Et si ab æqualibus æqualia ablata sint, quæ relinquantur sunt æqualia.

4. Et si inæqualibus æqualia adjecta sint, tota sunt inæqualia.

5. Et si ab inæqualibus æqualia ablata sint, reliqua sunt inæqualia.

6. Et quæ ejusdem vel æqualium sunt duplicia, inter se sunt æqualia. Idem puta de triplicibus, quadruplicibus, &c.

7. Et quæ ejusdem, vel æqualium sunt dimidia, inter se sunt æqualia. Idem concipe de subtriplicis, subquadruplicis, &c.

8. Et quæ sibi mutuo congruunt, ea inter se sunt æqualia.

Hoc axioma in rectis lineis, & angulis valet conversum, sed non in figuris, nisi illæ similes fuerint.

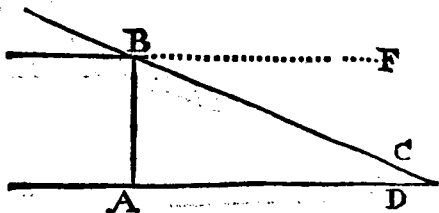
Cæterum, magnitudines congruere dicuntur, quarum partes applicatae partibus, æqualem vel eundem locum occupant.

9. Et totum sua parte majus est.

10. Duæ rectæ lineæ non habent unum & idem segmentum commune.

11. Duæ rectæ in uno puncto concurrentes, si producantur ambæ, necessario se mutuo in eo puncto interfecabunt.

12. Item omnes anguli recti sunt inter se æquales.

13. Et si in duas rectas lineas AD, CB, in eodem plano jacentes altera recta BA incidens, inter-

internos ad easdemque partes angulos BAD , ABC duobus rectis minores faciat, duæ illæ rectæ lineæ in infinitum productæ sibi mutuo incident ad eas partes, ubi sunt anguli duobus rectis minores.

14. Duæ rectæ lineæ spatium non comprehendunt.

15. Si æqualibus inæqualia adjiciantur, erit totorum excessus adjunctorum excessui æqualis.

16. Si inæqualibus æqualia adjungantur, erit totorum excessus excessui eorum, quæ à principio, æqualis.

17. Si ab æqualibus inæqualia demantur, erit residuorum excessus, excessui ablatorum æqualis.

18. Si ab inæqualibus æqualia demantur, erit residuorum excessus excessui totorum æqualis.

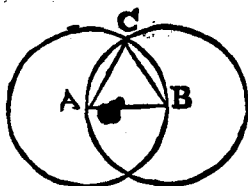
19. Omne totum æquale est omnibus suis partibus simul sumptis.

20. Si totum totius est duplum, & ablatum ablati, erit & reliquum reliqui duplum. Idem de reliquis multiplicibus intellige.

Citationes intellige sic. Cum duo numeri occurrunt, prior designat propositionem, posterior librum. Ut per 4. 1. intelligitur quarta propositio primi libri, atque ita de reliquis. Cæterum ax. axioma, post. postulatum, def. definitionem, sch. scholium, cor. corollarium denotant, &c.

LIB. I.

PROP. I:

Super data recta li-
nea terminata **A B**
triangulum equilate-
rum **A B C** constitue-
re.

**Centris A & B, eod
dem intervallo A B,
vel B A & describe du-**

os circulos se interfecantes in puncto C, ex quo
 bduc rectas CA, CB, Erit $AC = AB = BC$
 Quare triangulum ACB est
 æquilaterum. Quod Erat Faciendum.

23. post.

b1. post.

c 15. def.

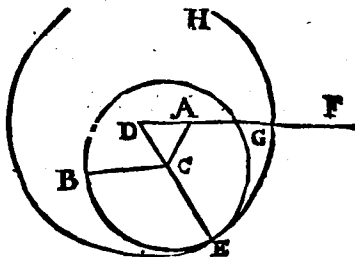
$$d1, 4x^2$$

c 23. def.

Scholium.

Eodem modo super AB describetur triangulum Isosceles, si intervalla æqualium circularum majora sumantur, vel minora, quam AB .

PROP. II.

Ad datum punctum A datæ rectæ lineæ BC
æqualem rectam lineam AG ponere.

23. post.

b i. post.

C I. I.
10-4

a 2. p0/r.

4511-

e 2. post.
f 15. def.
g constr.
h 3. ax.
k 15. def.
l 1. ax.

centro D, spatio DE, & describe circulum DEH:
cujus circumferentia occurrat DA & protracta
ad G. Erit $AG = CB$.

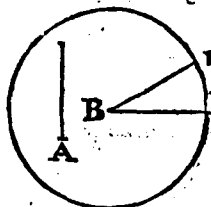
Nam $DG = DE$, & $DA = DC$. quare
 $AG = CE = BC = AC$. Q.E.F.

Positio puncti A, intra vel extra datam BC,
casus variat, sed ubique similis est constructio,
& demonstratio.

Scholium.

Poterat AG circino sumi, sed hoc facere nulli
postulato respondet, ut bene inuit Proclus.

PROP. III.

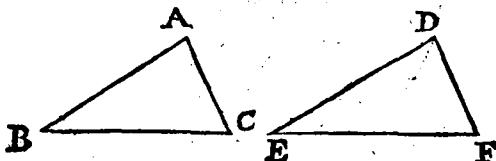

Duabus datis rectis
lineis A, & BC, de ma-
jore BC minori A æ-
qualem rectam lineam
BB detrabere.

Ad punctum B po-
ne rectam $BD = A$.
Circulus centro B, spa-
tio BD descriptus au-

b 15. def. feret $BE = BD = AD = DE$, Q.E.F.
c constr.
d 1. ax.

PROP. IV.

Si duo triangula BAC, EDF duo latera BA,
AC duobus lateribus ED, DF equalia habeant,
utrumque utrique (hoc est $BA = ED$, & $AC =$
 DF) habeant vero angulum A, angulo D aqua-
lem,

lem, sub aequalibus rectis lineis contentum, & basim BC basim EF aequalem habebunt; eritque triangulum BAC triangulo EDF aequale, ac reliqui anguli B , C reliquis angulis E , F aequales erunt, interque utrique, sub quibus aequalia latera substentur.

Si punctum D puncto A applicetur, & recta DE rectae AB superponatur, cadet punctum E in B , quia $DE = AB$. Item recta DF cadet in A , quia ang. $A = D$. Quinetiam punctum F puncto C coincidet, quia $AC = DF$. Ergo rectae EF , BC , cum eodem habeant terminos, b congruent, & proinde aequales sunt. b 14 ax. Quare triangula BAC , EDF ; & anguli B , E ; itemque anguli C , F etiam congruunt, & aequantur. Quod erat Demonstrandum.

PROP. V.

Isoſcelium triangulorum ABC qui ad basim sunt anguli ABC , ACB inter se sunt aequales. Et productis aequalibus rectis lineis AB , AC qui sub base sunt anguli CBD , BCE inter se aequales erunt.

a Accipe $AF = AD$, & b iunge CD , ac BE . a 3. 1. b 1. post.

Quoniam in triangulis ACD , c hyp.

ABF , sunt $AB = AC$, & $AF = AD$, angulusque A communis, erit ang. $ABF = ACD$; d constr. e 4. 1.

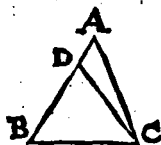
& ang. $AFB = ADE$, & bas. $BF = DE$; item $FC = DB$. ergo in triangulis BFC , f 3. ax. $BC = CB$ erit ang. $FCB = DBC$. Q. E. D. Item g 4. 1. ideo ang. $FBC = DCB$. atqui ang. $ABF = ACD$. ergo ang. $ABC = ACB$. Q. E. D. h pr. k 3. ax.

Corollarium.

Hinc, Omne triangulum aequilaterum est quoque aequiangulum.

PROP.

PROP. VI.

Si triangulis ABC duo anguli ABD , ACB aequales inter se fuerint, & sub aequalibus angulis subsensa latera AB , AC aequalia inter se erunt.

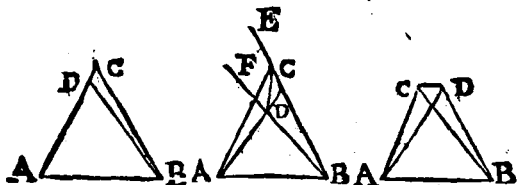
Si fieri potest, sit utraque $BA = CA$, & fac igitur $BD = CA$, & b duc CD .

In triangulis DBC , ACB , quia $BD = CA$, & latus BC commune est; atque ang. $DBC = ACB$, erunt triangula DBC , ACB aequalia inter se, pars & totum, f Quod Fieri Nequit.

Coroll.

Hinc, Omne triangulum æquiangulum est quoque æquilaterum.

PROP VII.

super eadem recta linea AB duabus eisdem rectis lineis AC , BC , aliaque rectis lineis aequales AD , BD , utraque utrique (hoc est, $AD = AC$, & $BD = BC$) non constituentur ad aliud punctum C , atque aliud D , ad easdem partes C , eisdemque terminos A , B cum duabus initio ductis rectis lineis habentes.

a 9. ax.

1. Cas. Si punctum D statua:ur in AC a liquet non esse $AD = AC$.

2. Cas. Si punctum D dicatur intra triangulum ACB duc CD , & produc BD F , ac BC E . Jam vis $AD = AC$, ergo ang. $ADC = ACD$; item quia $BD = BC$, erit ang. $FDC = ECD$
ergo

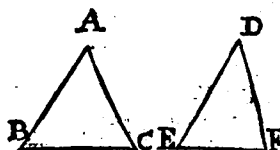
b 5. i.
c suppos.

ergo ang. $FDC \equiv ACD$, id est ang. $FDC \equiv 9. ax.$
 $\equiv ADC \equiv Q. F. N.$

3. Cas. Sin D cadat extra triangulum ACB
 jungatur CD.

Rursus, ang. $ACD \equiv ADC$, & $B'De \equiv e. 5. 1.$
 BDC ergo ang. $ACD \equiv BDC$, id est ang. $f. 9. ax.$
 $ACD \equiv BCD. Q. F. N.$

PROP. VIII.

Si duo triangu-
 la ABC, DEF ha-
 buerint duo latera
 AB, AC duobus
 lateribus DE, DF,
 utrumque utrique
 aequalia; habuerint

vero & basim BC, basi EF, aequalem: angulum
 A sub aequalibus rectis lineis contentum angulo, D
 aequalem habebunt.

Quia $BC \equiv EF$, si basis BC superpona-
 tur basi EF, illae b congruent. ergo, cum AB
 $\equiv DE$, & $AC \equiv DF$, cadet punctum A in
 D, (nam in aliud punctum cadere nequit, per
 praecedentem) & ergo angulorum A, & D late-
 ra coincidunt. e. quare anguli illi pares sunt.
 Q. E. D.

a hyp.
 b 8. ax.
 c hyp.
 d 14. ax.
 e 8. ax.

Coroll.

1. Hinc triangu-
 la sibi mutuo aequilatera;
 etiam mutuo aequiangula sunt.

2. Triangu-
 la sibi mutuo aequilatera, & aequen-
 tur inter se.

x 4. 8.
 y 4. 1.

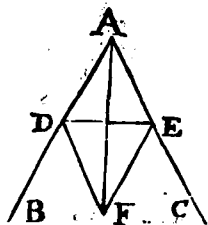
PROP.

PROP. IX.

a 3. 1.
b 1. 1.

c constr.

d 8. 1.

Datum angulum rectilini-
neum BAC bisariam se-
care.

a Sume $AD = AE$;
duc DE , super qua b fac
triang. æquilat. DFE .

Ducta AF angulum
 BAC bisecabit.

Nam $AD = AE$, &
latus AF commune est, & bas. $DF = FE$,
d ergo ang. $DAF = EAF$. Q.E.F.

Coroll.

Hinc patet quomodo angulus secari possit in
æquales partes 4, 8, 16, &c. Singulas nimirum
partes iterum bisecando.

Methodus vero regula & circino angulos se-
candi in æquales quocunque hactenus Geome-
tras latuit.

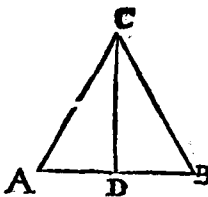
PROP. X.

a 1. 1.

b 9. 1.

c constr.

d 4. 1.

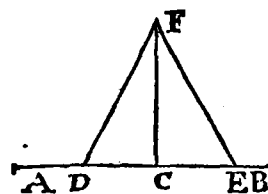
Datam rectam lineam
 AB bisariam secare.

Super data AB a fac
triang. æquilat. ABC .
ejus angulum C b biseca
recta CD . Eadem datam
 AB bisecabit.

Nam $AC = BC$,
& latus CD est commune; & ang. $ACD =$
 BCD , d ergo $AD = BD$. Q.E.F. Praxin
hujus & præcedentis, constructio primæ hujus
libri satis indicat,

PROP.

PROP. XI.

Data recta linea
A B, & puncto in ea
dato C, rectam lineam
C F ad angulos re-
ctos excitare.

a Accipe hinc inde a 3. 1.

C D = C E. Super

D E b fac triang a- b 1. 1.

quilat. D F E. Ducta F C perpendicularis est.

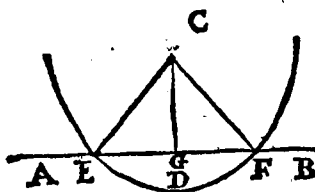
Nam triangula D F C, E F C sibi mutuo c æ- c constr.

quilatera sunt. d ergo ang. D C F = E C F. d 8. 1.

e ergo F C perpendicularis est. Q. E. F. e 10. def.

Praxis tam hujus, quam sequentis expeditur
facillime ope normæ.

PROP. XII.

Super datam
rectam lineam
infinitam A B, à
dato puncto C
quod in ea non est
perpendicularem
rectam C G de-
ducere.

Centro C a describe circulum, qui secet da- a 3. post.

eam A B in punctis E & F b biseca E F in G. du- b 10. 1.

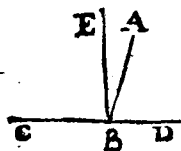
Sta C G perpendicularis est.

Ducantur enim C E, C F. Triangula E G C,
F G C, sibi mutuo c æquilatera sunt. d ergo an- c constr.

guli E G C, F G C, æquales, & e proinde recti d 8. 1.

sunt. Q. E. F. e 10. def.

PROP. XIII.

Cum recta linea A B, super
rectam lineam C D consistens,
facit angulos A B C, A B D, aut
duos rectos, aut duobus rectis
æquales efficiet.

Si

a 10. def.
b 11. 1.
c 19. ax.
d 3. ax.
e 2. ax.

Si anguli ABC , ABD pares sint a liquet illos rectos esse; si inæquales sint, ex B excitetur perpendicularis BE . Quoniam ang. $ABC = \text{Rect.} + ABE$; & ang. $ABD = \text{Rect.} - ABE$; erit $ABC + ABD = 2 \text{ Rect.} + ABE - ABE = 2 \text{ Rect.}$ Q. E. D.

Coroll.

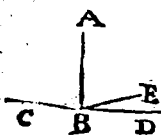
1. Hinc, si unus ang. ABD rectus sit, alter ABC etiam rectus erit; si hic acutus, ille obtusus erit, & contra.

2. Si plures rectæ quàm una ad idem punctum eidem rectæ insilant, anguli fient duobus rectis æquales

3. Duæ rectæ invicem secantes efficiunt angulos quatuor rectis æquales.

4. Omnes anguli circa unum punctum constituti conficiunt quatuor rectos, patet ex Coroll. 2.

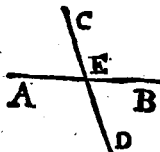
PROP. XIV.

Si ad aliquam rectam lineam AB , atque ad ejus punctum B duæ rectæ lineæ CB, BD non ad easdem partes ductæ, eos qui sunt deinceps angulos ABC , ABD duobus rectis æquales fecerint, in directum erunt inter se ipsæ rectæ lineæ CB, BD .

Si negas, faciant CB, BE unam rectam, ergo ang. $ABC + ABE = 2 \text{ Rect.}$ b $= ABC + ABD$. c Quod est absurdum.

PROP. XV.

Si duæ rectæ lineæ AB, CD se mutuo secuerint, angulos ad verticem CEB, AED æquales inter se efficient.

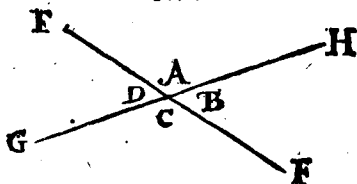
Nam ang. $AEC + CEB = 2 \text{ Rect.}$ a $= AEC + AED$. b Ergo $CEB = AED$. Q. E. F.

Schol.

a 13. 1.
b hyp.
c 9. ax.

a 13. 1.
b 3. ax.

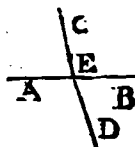
Schol.

Si ad aliquam rectam lineam GH , atque ad ejus punctum, A duæ rectæ lineæ EA , AF non ad easdem partes sumptæ, angulos ad verticem D , & B æquales fecerint, ipsæ rectæ lineæ EA , AF in directum sibi invicem erunt.

Nam $2 \text{ Rect.} = \angle D + \angle A = \angle B + \angle A$ ergo a 13. 1. EA , AF sunt in directum sibi invicem. Q.B.D. b 14. 1.

Schol. 2.

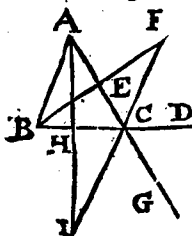
Si quatuor rectæ lineæ EA , EB , EC , ED ab uno puncto E exeuntes, angulos oppositos ad verticem æquales inter se fecerint, erunt quælibet duæ lineæ AE , EB , & CE , ED

in directum positæ.

Nam quia ang. $AEC + AED + CEB + DEB = 4 \text{ Rect.}$ erit $AEC + AED (= 24. \text{ Cor. } b \text{ CEB} + DEB) = 2 \text{ Rect.}$ ergo CE , ED , & AE , EB sunt rectæ lineæ. Q.E.D.

bHyp. 24. c 14. 1.

PROP. XVI.

Cujuscunque Trianguli A BC uno latere BC producto, externus angulus ACD utrolibet interno & opposito CAB , BCA , major est.

Latera AC , BC a bise- a 10. 1. & cent rectæ AD , BE , è quib. 1. post. bus productis b cape $EF = BE$, b & $HI = AH$, Con. b 3. 1.

juganturque FC , IC , & producat ACG .

B.

Quo;

c *constr.*
d 15. 1.
e 4. 1.
f 15. 1.
g 9. ax.

Quoniam $CE \epsilon = EA$, & $EF \epsilon = EB$, &
ang. $FE C d = BE A$, e erit ang. $E C F = EAB$.
Simili argumento ang. $ICH = ABH$. ergo
totus ACD ($f B \epsilon G$) g major est utrovis CAB ,
& ABC . Q. E. D.

PROP. XVII.

*Cujuscunque trianguli
ABC duo anguli duobus re-
ctis sunt minores, omnisfariam
sumpti.*

Producatur latus BC .

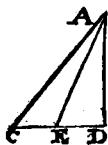
Quoniam ang. $ACD +$

a 13. 1.
b 16. 1.
c 4. ax.

$ACB \epsilon = 2$ Rect. & ang.
 $ACD b \sqsubset A$, e erit $A + ACB \sqsubset 2$ Rect. Eo-
dem modo erit ang. $B + ACB \sqsubset 2$ Rect. De-
nique producto latere AB , erit similiter ang.
 $A + B \sqsubset 2$ Rect. Quæ E. D.

Coroll.

1. Hinc, in omni triangulo, cujus unus an-
gulus fuerit rectus, vel obtusus, reliqui acuti
sunt.

2. Si linea recta AE cum alia recta CD an-
gulos inæquales faciat, unum AED acutum, &
alterum AEC obtusum, linea perpendicularis
 AD ex quovis ejus puncto A ad aliam illam
 CD demissa, cadet ad partes anguli acuti AED .

Nam si AC ad partes anguli obtusi ducta, di-
catur perpendicularis, in triangulo AFC erit
ang. $AEC + ACB \sqsubset 2$ Rect. x Q. F. N.

x 17. 1.

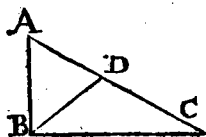
3. Omnes anguli trianguli æquilateri, & duo
anguli trianguli isoscelis, supra basim, acuti sunt

PROP. XVIII.

*Omni trianguli ABC
majus latus AC majorem
angulum ABC subtendit.*

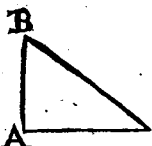
Ex $AC a$ aufer $AD =$
 AB , & junge DB . b ergo
ang. $ADB = ABD$. Sed
 $c ADB$

a 3. 1.
b 5. 1.

$\angle ADB \sqsubset C$; ergo $ABD \sqsubset C$. d ergo totus $\angle C$ 16. 1.
ang. $ABC \sqsubset C$. Eodem modo erit $ABC \sqsubset d$ 9. ax.
A. Q. E. D.

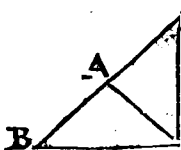
PROP. XIX.

Omne trianguli ABC major angulus A majori latere BC subinditur.

Nam si dicatur $AB = BC$, a erit ang. $A = C$. con- a 5. 1.
Ctra Hypoth. & si $AB \sqsubset BC$,
b erit ang. $C \sqsubset A$, contra hyp. quare potius, b 18. 1.
 $BC \sqsubset AB$. & eodem modo $BC \sqsubset AC$.
Q. E. D.

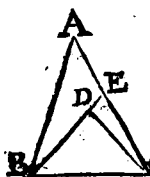
PROP. XX.

Omne trianguli ABC duo latera BA, AC reliquo BC sunt majora quomocunque sumpta.

Ex BA producta a cape a 3. 1.
 $AD = AC$, & duc DC.
b ergo ang. $D = ACD$. c ergo totus $BCD \sqsubset b$ 5. 1.
D d ergo $BD (e BA + AC) \sqsubset BC$. Q. E. D. c 9. ax.

PROP. XXI.

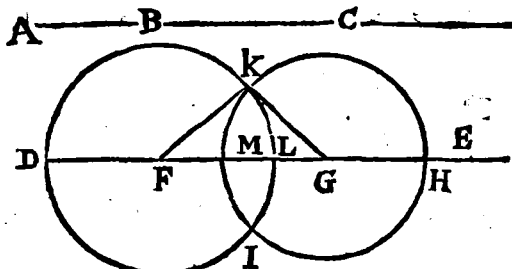

Si super trianguli ABC uno latere BC, ab extremitatibus duarum rectarum BD, CD, interiorum constituta fuerint, ha constituta reliquis trianguli duobus lateribus BA, CA minores quidem

erunt, majorem vero angulum BDC continebunt.

Producatur BD in E. estque $CE + ED \sqsubset a$ 20. 1.
 CD adde commune BD, b erit $BE + EC \sqsubset b$ 4. ax.
 $BD + DC$. Rursus $BA + AE \sqsubset BE$, b ergo
 $BA + AC \sqsubset BE + EC$. quare $BA + AC \sqsubset$
 $BD + DC$. Q. E. D. 2. Ang. $BDC \sqsubset c$ 16. 1.
 $DEC \sqsubset A$, ergo ang. $BDC \sqsubset A$. Q. E. D.

PROP. XXII.

Ex tribus rectis lineis FK, FG, GK , quae sunt tribus datis rectis lineis A, B, C , aequales, triangulum FKG constituere. Oportet autem duas reliqua esse majores omnifariam sumptas; quoniam uniuscujusque trianguli duo latera omnifariam sumpta reliquo sunt majora.

3. 1.

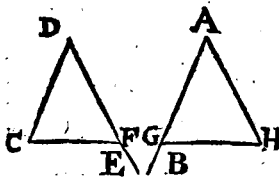
3. post.

c 15. def.

d 1. ax.

Et infinita DE a sume DF, FG, GH datis A, B, C ordine aequales. Tum si b centris F, G , intervallis FD, GH ducantur circuli se intersecantes in K ; junctis rectis KF, KG constituetur triangulum FKG , c cujus latera FK, FG, GK tribus DF, FG, GH , d id est tribus datis A, B, C aequantur. Q. E. F.

PROP. XXIII.

Ad datam rectam lineam AB , datumque in ea punctum A , dato angulo rectilineo D aequalem angulum rectilineum A constituere.

a 1. post.

b 3. 1.

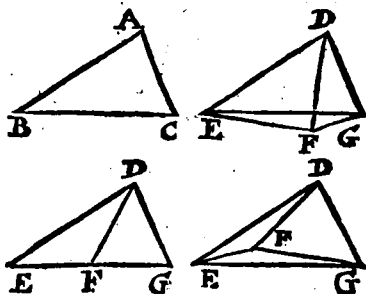
c 23. 1.

d 8. 1.

a Duc rectam CE secantem dati anguli latera utcumque, b Fac $AG = CD$. Super AG c constitue triangulum alteri CDE aequilaterum, ita ut $AH = DE$, & $GH = GF$; & habebis ang. $A = D$, Q. E. F.

PROP.

PROP. XXIV.

Si duo triangula ABC, DEF duo latera AB, AC duobus lateribus DE, DF aequalia habuerint, utrumque utrique; angulum vero A angulo EDF majorem sub aequalibus rectis lineis contentum, & basim BC, basi EF, majorem habebunt.

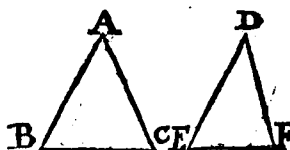
a Fiat ang. EDG = A, & DG b = DF c = a 23. 1. AC, connectanturque EG, FG. b 3. 1.

1. Cas. Si EG cadit supra EF. Quia AB c hyp. d = DE, & AC = e DG, & ang. A c = EDG, d hyp. erit BC = EG. Quia vero DF e = DG, e constr gerit ang. DFG = DGF. b ergo ang. DFG = f 4. 1. EGF; b & proinde ang. EFG = EGF. k quare g 5. 1. EG (BC) = EF. Q. E. D. h 9. ax.

2. Cas. Si basis EF basi EG coincadat, l li- k 19. 1. quet EG (BC) = EF. 19. ax.

3. Sin EG cadat infra EF. Quoniam DG + GE m = DF + FE, si hinc inde auferantur m 21. 1. DG, DF, xquales, manet EG (BC) n = n 5. ax. EF. Q. E. D.

P R O P. XXV.

Si duo triangu-
la ABC, DEF,
duo latera AB,
AC duobus late-
ribus DE, DF
aequalibabuerint,

utrumque utrique, basim vero BC basi EF ma-
jorem; & angulum A sub aequalibus rectis lineis
contentum angulo D majorem habebunt.

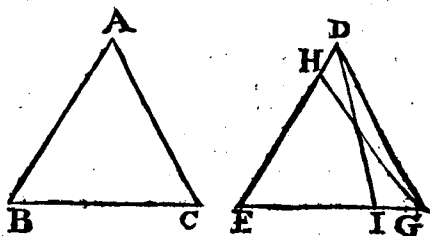
a 4. I.

Nam si dicatur ang. A = D, a erit basis BC
= EF, contra Hyp. Sin dicatur ang. A > D.

b 24. I.

b erit BC > EF, etiam contra Hyp. ergo BC
= EF. Q. E. D.

P R O P. XXVI.

Si duo triangula BAC, EDG, duos angulos
B, C, duobus anglis E, DGE, aequales habue-
rint, utrumque utrique, unumque latum uni lateri
aequale, siue quod aequalibus adjacet anglis, seu
quod uni aequalium angulorum subtenditur: reliqua
latera reliquis lateribus aequalia, utrumque utrique,
& reliquum angulum reliquo angulo aequalem ha-
bebunt.

1. Hyp. Sit BC = EG. Dico BA = ED, &
AC = DG, & ang. A = EDG. Nam si dicatur
ED < BA, fiat EH = BA, ducaturq; GH.

Quoniam

p 3. 1.

Quoniam $ABb = HE$, & $BCc = EG$, & b suppos. ang. $Bc = E$, erit ang. $EGHd = Ce = DGB$. c hyp. f. Q. E. A. ergo $AB = ED$. Eodem modo $ACd = DG$. d quare etiam ang. $A = EDG$. e hyp.

2. Hyp. Sit $AB = ED$. Dico $BC = EG$, & f. 9. ax. $AC = DG$ & ang. $A = EDG$. Nam si dicatur $EG < BC$, fiat $EI = BC$, & connectatur DI . Quia $ABg = ED$, & $BCb = EI$, & ang. Bg hyp. $g = B$, erit ang. $EIDk = Cm = EGD$. n Q. h suppos. E. A. ergo $BC = EG$, ergo ut prius, $AC = k$ 4. 1. DG , & ang. $A = EDG$. Q. E. D. m hyp. n 16. 1.

P R O P. XXVII.

Si in duas rectas lineas AB, CD recta incidens linea EF alternatim angulos AEF, DFE, æquales inter se fecerit, parallelæ erunt inter se illæ rectæ lineæ AB, CD.

Si AB, CD dicantur non esse parallelæ, conveniant productæ, nempe in G. quo posito angulus externus AEF interno DFE a 16. 1. erit, cui tamen ponitur æqualis. Quæ repugnant.

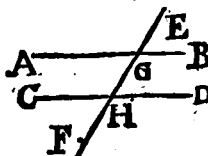
P R O P. XXVIII.

Si in duas rectas lineas AB, CD recta incidens linea EF externum angulum AGE interno & opposito, & ad easdem partes CHG æqualem fecerit, aut internos & ad easdem partes AGH, CHG duobus rectis æquales; parallelæ erunt inter se ipsæ rectæ lineæ AB, CD.

1. Hyp. Quia per hyp. ang. $AGE = CHG$, a erit altern. $BGH = CHG$. b parallelæ igitur sunt AB, CD. Q. E. D. a 15. 1. b 17. 1.

2. Hyp. Quia ex hyp. Ang. $AGH + CHG = a$ 13. 1. 2 Rect. $a = AGH + BGH$, b erit $CHG = b$ 3. ax. BGH . Ergo c AB, CD parallelæ sunt. Q. E. D. c 17. 1.

P R O P. XXIX.

In parallelas rectas lineas
as AB, CD, recta inci-
dens linea EF, & alter-
natiui angulos DHG,
AGH aequales inter se
facit; & externum BGE

interno, & opposito, & ad easdem partes DHE a-
qualem; & internos & ad easdem partes AGH,
CHG duobus rectis aequales facit.

a 13. ax.

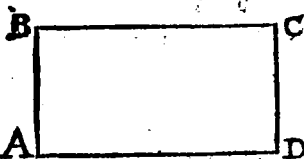
b 13. 1.

c 13. ax.

d 15. 1.

Liquet AGH, + CHG = 2 Rect. a alias
AB, CD non essent parallelæ, contra hyp. Sed
& ang. DHG + CHG b = 2 Rect. ergo DHG
c = AGH d = BGE. Q. E. D.

Coroll.

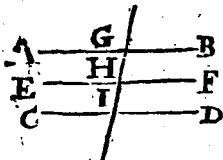
Hinc omne
Parallelogram-
mum AC ha-
bens unum an-
gulum rectum
A, est rectan-
gulum.

a 29. 1.

b 3. ax.

Nam A + B a = 2 Rect. ergo cum A rectus
sit, b etiam B rectus erit. Eodem argumento D,
& C recti sunt.

P R O P. XXX.

Quæ (AB, CD) eidem
rectæ lineæ EF paralle-
la, & inter se sunt pa-
rallela.

Tres rectas secet ut-
cunque recta GI. Quo-

a 29. 1.

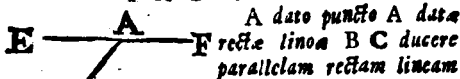
b 1. ax.

c 27. 1.

nam AB, EF parallelæ sunt, a erit ang. AGI
= EHI, Item propter CD, EF parallelas,
a erit ang. EHI = DIG. b ergo ang. AGI =
DIG. c quare AB, CD parallelæ sunt. Q. E. D.

P R O P.

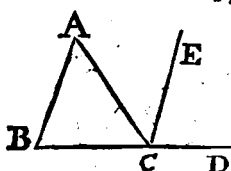
P R O P. XXXI.

A dato puncto A data recte linea B C ducere parallelam rectam lineam A E. Ex A ad datam B C duc rectam utcumque A D. ad quam, ejusque punctum A fac ang. $\angle D A E = \angle A D C$. b erunt A E, B C parallelæ. Q. E. F.

a 23. I.
b 27. I.

P R O P. XXXII.

Cujuscunque trianguli A B C uno latere B C producto, externum angulus A C D duobus internis, & oppositis, A, B est æqualis. & trianguli tres interni anguli, A, B, A C B duobus sunt rectis æquales.

Per C a duc C E parall. B A. Ang. $\angle A b = \angle A C E$. & ang. $\angle B b = \angle E C D$. ergo $\angle A + \angle B c = \angle A C E + \angle E C D = \angle A C D$. Q. E. D. Porro $\angle A C D + \angle A C B e = 2$ Rect. f ergo $\angle A + \angle B + \angle A C B = 2$ Rect. Q. E. D.

a 31. I.
b 29. I.
c 2. ax.
d 19. ax.
e 13. I.
f 1. ax.

Corollaria.

1. Tres simul anguli cujuscunque trianguli æquales sunt tribus simul cujuscunque alterius. Unde

2. Si in uno triangulo duo anguli (aut singuli, aut simul) æquales sint duobus angulis (aut singulis, aut simul) in altero triangulo, etiam reliquus reliquo æqualis est. Item, si duo triangula unum angulum uni æqualem habeant, reliquorum summæ æquantur.

3. In triangulo si unus angulus rectus sit, reliqui unum rectum conficiunt. Item, angulus, qui duobus reliquis æquatur, rectus est.

4. Cum in Isoscele angulus æquis cruribus contentus rectus est, reliqui ad basim sunt semirecti.

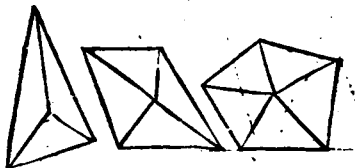
5. Tri;

5. Trianguli æquilateri angulus facit duas tertias unius recti, nam $\frac{1}{3} 2 \text{ Rect.} = \frac{2}{3} \text{ Rect.}$

Schol.

Hujus propositionis beneficio, cujuscunque figuræ rectilineæ tam interni quam externi anguli quot rectos conficiant, innotescet per duo sequentia theoremata.

THEOREMA 1.

Omnes simul anguli cujuscunque figuræ rectilineæ conficiuntur bis tot rectos demptis quatuor, quot sunt latera figuræ.

Ex quovis puncto intra figuram ducantur ad omnes figuræ angulos rectæ, quæ figuram resolvunt in tot triangula quot habet latera. Quare cum singula triangula conficiant duos rectos, omnia simul conficient bis tot rectos, quot sunt latera. Sed anguli circa dictum punctum conficiunt quatuor rectos. Ergo, si ab omnium triangulorum angulis demas angulos circa id punctum, anguli reliqui qui componunt angulos figuræ conficient bis tot rectos demptis quatuor, quot sunt latera figuræ. Q. E. D.

Hinc *Coroll.* Omnes ejusdem speciei rectilineæ figuræ æquales habent angulorum summas.

THEOREMA 2.

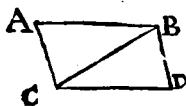
Omnes simul externi anguli cujuscunque figuræ rectilineæ conficiunt quatuor rectos.

Nam singuli figuræ interni anguli cum singulis externis conficiunt duos rectos. Ergo interni

terni simul omnes, cum omnibus simul externis
conficiunt bis tot rectos, quot sunt latera figuræ.
Sed (ut modo ostensum est,) interni simul omnes
etiam cum quatuor rectis efficiunt bis tot rectos
quot sunt latera figuræ. Ergo externi anguli
quatuor rectis æquantur. Q. E. D.

Coroll. Omnes cujuscunque speciei rectilineæ
figuræ æquales habent externorum angulorum
summas.

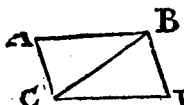
P R O P. XXXIII.

*Rectæ lineæ AC, BD, quæ
æquales & parallelas lineas
AB, CD, ad parietes easdem
dem conjungunt, & ipsæ æ-
quales ac parallelæ sunt.*

Connectatur CB. Quoniam ob AB, CD
parallelas, ang. $ABC = BCD$, & per hyp. AB a 29. 1.
 $= CD$, & latus CB commune est, b erit AC b 4. 1.
 $= BD$, b & ang. $ACB = BDC$, c ergo AC, c 27. 1.
BD etiam parallelæ sunt. Q. E. D.

P R O P. XXXIV.

*Parallelogrammorum spæ-
riorum ABDC equalia sunt
inter se quæ ex adverso latus
ra AB, CD, ac AC, BD;
angulique A, D, & ABD, ACD; & illa bise-
ctam fecit diametrum CB.*

Quoniam AB, CD a parallelæ sunt, b erit a hyp.
ang. $ABC = BCD$. Item ob AC, DB a paral- b 29. 1.
lælas, b erit ang. $ACB = CBD$, c ergo toti an- c 2. ax.
guli ACD, ABD æquantur. Similiter ang.
 $A = D$. Porro, cum communi lateri CB adja-
ceant anguli ABC, ACB, ipsis BCD, CBD
pares, d erunt AC $= BD$, d & AB $= CD$. adeo- d 26. 1.
que etiam triang. $ABC = CBD$. Q. E. D.

SCHOL.

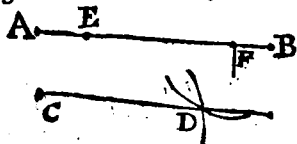
S C H O L.

Omne quadrilaterum A B D C habere latera opposita equalia, est parallelogrammum.

a 27. 1.

b 35. def. 1.

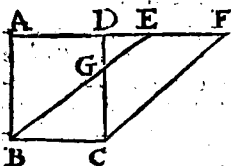
Nam per 8. 1. ang. $A B C = B C D$. & ergo $A B, C D$ parallelæ sunt. Eadem ratione ang. $B C A = C B D$; & quare $A C, B D$ etiam parallelæ sunt. b Ergo $A B D C$ est parallelogrammum. Q. E. D.

Hinc expedi-
tius per datum
punctum C datæ
rectæ A B du-
cetur parallela
C D.

Sume in A B quodvis punctum E. centris E. & C ad quodvis intervallum due æquales circulos EF, C D. centro vero F, spatio E C due circulum F D, qui priorem C D secet in D. Erit ducta C D parall. A B. Nam ut modo demonstratum est, C E F D est parallelogrammum.

P R O P. XXXV.

Parallelogramma B
C D A, B C F E su-
per eadem basi B C, &
in eisdem parallelis A F,
B C constituta, inter
se sunt equalia.

a 34. 1.

b 2. ax.

c 29. 1.

d 4. 1.

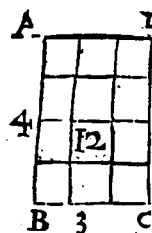
e 3. ax.

f 2. ax.

Nam $A D = B C$
 $a = E F$. adde communem D E, b erit $A E = D F$. Sed & $A B = D C$ & ang. $A = C D F$. d ergo triang. $A B E = D C F$, aufer commune $D G E$, e erit Trapez. $A B G D = E G C F$. adde commune B G C, f erit Pgr. $A B C D = E B C F$, Q. E. D. Reliquorum casuum non dissimilis, sed simplicior & faciliior est demonstratio.

Scho-

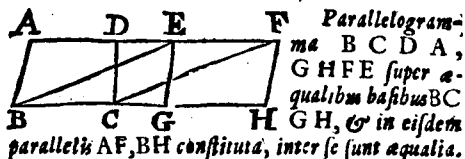
Scholium.

Silatus AB parallelogrammi rectanguli $ABCD$ ferri intelligatur perpendiculariter per totam BC , aut BC per totam AB , producetur eo motu area rectanguli $ABCD$. Hinc rectangulum fieri dicitur ex ductu seu multiplicatione duorum laterum contiguum. Sic exempl. gr. BC pedum 3, AB 4. Duc 3. in 4; proveniunt 12. pedes quadrati pro area rectanguli.

Hoc supposito, ex hoc theoremate cujuscunq; parallelogrammi (* $EBCF$) habetur dimensio. Illius enim area producitur ex altitudine BA ducta in basim BC . Nam area rectanguli AC parallelogrammo $EBCF$ æqualis, fit ex BA in BC , ergo, &c. * v. fig. propof. 35.

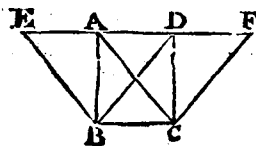
PROP. XXXVI.

Ducantur BE , CF . Quia $BCA = GHB = a$ hyp. EF , erit $BCFE$ parallelogrammum. ergo Pgr. b 34. i. $BCDA = BCFE = GHFE$. Q.E.D. c 33. i.

PROP. XXXVII.

d 35. i.

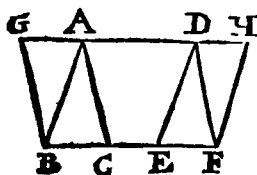

Triangula BCA , BCD super eadem basi BC constituta, & in eisdem parallelis BC , EF inter se sunt æqualia.

a Due

- a 31. I. Duc BE parall. CA, a & CF parall. BD.
 b 34. I. Erit triang. BCA $a = \frac{1}{2}$ Pgr. BCAE $= c \frac{1}{2}$
 c 35. I. & BDFC $b = BCD$. Q. E. D.
 7. ax.

PROP. XXVIII.

Triangula BCA, EFD super aequalibus basibus BC, EF constituta, & in eisdem parallelis GH, BF, inter se sunt aequalia.

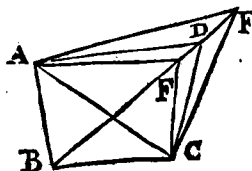
- Duc BG parall. CA. & FH parall. ED:
 erit triang. BCA $a = \frac{1}{2}$ Pgr. B C A G $b = \frac{1}{2}$
 EDHF $c = EFD$. Q. E. D.

- a 14. I.
 b 36. I &
 7. ax.
 c 34. I.

Schol.

Si basis BC $\sqsubset$ EF, liquet triang. BAC $\sqsubset$ EDF. & si BC $\supset$ EF, erit BAC $\supset$ EDF.

PROP. XXXIX.

Triangula aequalia BCA, BCD, super eadem basi BC, & ad easdem partes constituta, etiam in eisdem sunt parallela AD,

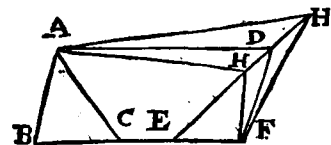
BC.

- Si negas, sit altera AF parall. BC; & ducatur CF, ergo triang. CBF $a = CBA$ $b = CBD$
 c Q. E. A.

- a 37. I.
 b hyp.
 c 9. ax.

PROP.

PROP. XL.

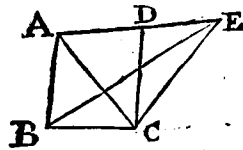

Triangula æqualia BCA, EFD super aequalibus basi- bus BC, EF, & ad easdem

partes constituta, & in eisdem sunt parallelis AD. BF.

Si negas, sit altera AH parall. BF. & ducatur FH. ergo triang. EFH æ = BCA b = a 38. i. EFD. c Q. E. A. b hyp. c 9. 42.

PROP. XLI.

Si parallelogrammum ABCD cum triangulo BCE eandem basim BC habuerit, in eisdemque fuerit parallelis AE, BC, duplum erit

parallelogrammum ABCD ipsius trianguli BCE.

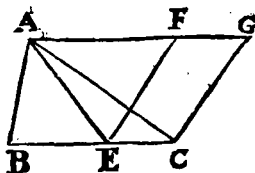
Ducatur AC. Triang. BCA a = BCE. ergo Pgr. ABCD b = 2 BCA c = 2 BCE. b 34. i. Q. E. D. c 6. 42.

Scholium.

Hinc habetur area cujuscunque trianguli BCE. Nam cum area parallelogrammi ABCD producat ex altitudine in basim ducta; producetur area trianguli ex dimidia altitudi- in basim ducta, vel ex dimidia basi in altitudi- nem, ut si basis BC sit 8, & altitudo 7; erit tri- anguli BCE area, 28.

PROP.

PROP. XLII.

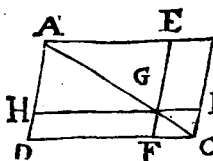

Dato triangulo ABC a quale parallelogram-
mum ECGF constituere in dato angulo rectilineo
D.

a 31. 1. Per A a duc A.G parall. B C. b fac ang. BCG
b 23. 1. $\equiv D$. basim BC c biseca in E. a duc EF parall.
c 10. 1. CG. Dico factum.

Nam ducta AE. erit ex constr. ang. ECG
d 38. 1. $\equiv D$, & triang. BAC d $\equiv$ a AEC c $\equiv$ Pgr.
e 41. 1. ECGF. Q. E. F.

PROP. XLIII.

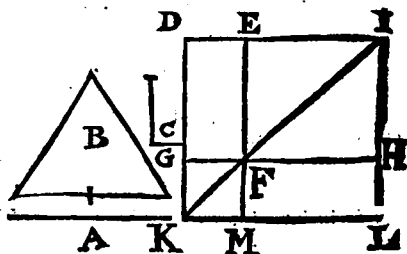

In omni parallelo-
Bgrammo ABCD com-
plementa DG, GB co-
rum quæ circa diame-
trum AC sunt paralle-
logrammorum HE, FI
inter se sunt equalia.

a 34. 1. Nam Triang. ACD, $\equiv$ a ACB, & triang.
b 3. ax. AGH a $\equiv$ AGE. & triang. GCF a $\equiv$ GCI
bergo Pgr. DG $\equiv$ GB. Q. E. D.

PROP.

PROP. XLIV.

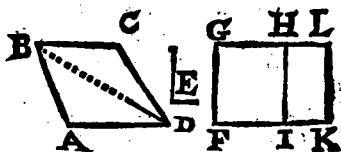

Ad datam rectam lineam A, dato triangulo B, aequale parallelogrammum FL applicare in dato angulo rectilineo C.

a Fac Pgr. FD = triang. B, ita ut ang. GFE a 42. I. = C. & pone lateri GF in directum FH = A. Per H b duc IL parall. EF; cui occurrat DE b 31. I. producta ad I. per I F ductæ rectæ occurrat DG protracta ad K. Per K b duc KL parall. GH; cui occurrant EF, & IH prolongatæ ad M, & L. Erit FL. Pgr. quæsitum.

Nam Pgr. FLc = FD = Bd & ang. MFH c 43. I. = GFE = C. Q. E. F. d 15. I.

PROP. XLV.

Ad datam rectam lineam FG dato rectilineo ABCD aequale parallelogrammum FL constituere, in dato angulo rectilineo E.

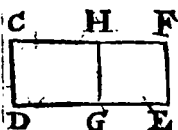
Datum rectilineum resolve in triangula BAD, BCD, a Fac. Pgr. FH = BAD ita ut a 44. I. ang. F = E, producta FI, a fac (ad HI) Pgr. I L

b 19. ax.]

c Constr.

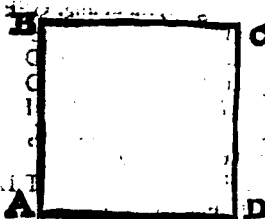
IL = BCD. erit Pgr. FL = b FH + IL c =
ABCD. Q. E. F.

Schol.

Hinc facile invenitur excessus HE, quo recti-
lineum aliquod A superat rectilineum minus B ;
nimirum si ad quamvis rectam CD applicentur
Pgr. DF = A. & DH = B.

P R O P. XLVI.

A data recta li-
nea AD quadra-
tum AC descri-
bere.

a Erige duas per-
pendiculares AB,
DC b æquales
datæ AD ; &
junge BC. dico
factum.

a 11. 1.

b 3. 1.

c constr.

d 28. 1.

e constr.

f 33. 1.

g Sch. 29. 1.

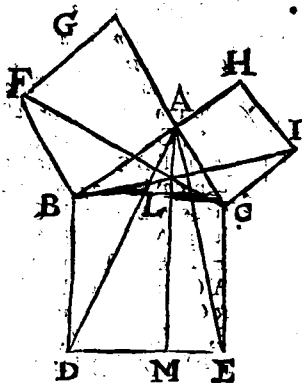
h 29. def.

Cum enim ang. A + D c = 2 Rect. d erunt
AB, DC parallelæ. Sunt vero etiam e æquales,
ergo AD, BC pares etiam sunt, & parallelæ.
ergo figura AC est parallelogramma, & æqui-
latera. Anguli quoque omnes recti sunt, g quoni-
am unus A est rectus. h ergo AC est quadratum.
Q. E. F.

Eodem modo facile describes rectangulum,
quod sub datis duabus rectis contineatur.

P R O P.

P R O P. XLVII.

In rectangulo
triangulo BAC
quadratum BB,
quod à latere
BC rectum an-
gulum BAC
subtendente de-
scribitur, aequale
est ei, BG,
CH, quod à la-
teribus AB, AC
rectum angulum
continentibus de-
scribuntur.

Iunge AB;
AD; & duc AM
parall. CE.

Quoniam ang. DBC = FBA, adde com- 2 12. ax.
munem ABC, erit ang. ABD = FBC. Sed &
AB = FB, & BD = BC. c ergo triang. b 29. def.
ABD = FBC. æquæ Pgr. BM. d = 2 ABD; & c 4. 1.
Pgr. BG d = 2 FBC (nam GAC est una recta d 41. 1.
per hyp. & L 4. 1.) æ ergo Pgr. BM = BG. Si c 6. ax.
mili discursu Pgr. CM = CH. Totum igitur
BE = f BG + CH. Q. E. D. [2. ax.]

Schol.

Hoc nobilissimum, & utilissimum theorema
ab inventore Pythagora, Pythagoricum dici me-
ruit. Ejus beneficio quadratorum additio, &
substractio perficitur; quò spectant duo sequen-
tia problemata.

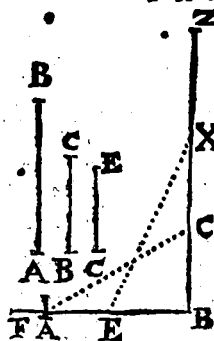
PROBL. I.

And. Targ.

att: r.

b 47. 23

62, 1953

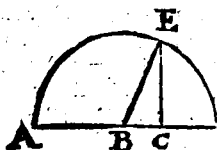

**Dati quocunque qua-
drati, unum omnibus e-
quale construere.**

Dentur quadrata tria,
quorum latera sint AB,
BC, CE. & Fac ang. re-
ctum FBZ infinita ha-
bentem latera, in eaque
transfer BA, & BC, &
junge AC, b erit ACq
= ABq + BCq. Tum
AC transfer ex B in X;
& CE tertium latus da-
tum transfer ex B in E, & junte EX, b erit
 $EXq = EBq (CEq) + BXq (ACq) c = CEq$
 $+ ABq + BCq.$ Q. E. F.

PROBL. 2.

Datis duobus rectis in-
equalibus AB, BC , ex-
hibere quadratum, quo
quadratum majoris AB
excedit quadratum mino-
ris BC .

Centro B intervallo BA describe circulum. ex C erige perpendicularem CE occurrentem peripheriz in E. & ducatur BE. $\angle$ Erit B Eq (BAq) = BCq + CEq. $\therefore$ ergo BAq — BCq = CEq. Q. E. F.

547. E.

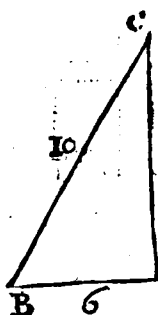
b3, etc.

PROBL!

PROBL. 3.

Noti duobus quibuscunque
lateralibus trigoni rectianguli
ABC, reliquum invenire.

Latera rectum angulum
ambientia sint AC, AB,
hoc 6. pedum, illud 8. ergo 47. 1.
8 cum $AC^2 + AB^2 = 64$
 $+ 36 = 100 = BC^2$. erit
 $BC = \sqrt{100} = 10$.

Nota sint deinde latera
AB, BC, hoc 10. pedum,
illud 6. ergo cum $BC^2 -$
 $AB^2 = 100 - 36 = 64$ 47. 1.
 $= AC^2$, erit $AC = \sqrt{64} = 8$.

PROP. XLVIII.

Si quadratum quod ab uno
latere BC trianguli describi-
tur, aequale sit ei quod a reli-
quis trianguli lateralibus AB,
AC describuntur quadratis,
angulus BAC comprehensus
sub AB, AC reliquis duobus trianguli lateralibus,
rectus est.

Duc ad AC perpendiculararem DA = AB, &
junge CD.

Jam $CD^2 = AD^2 + AC^2 = AB^2 + AC^2$ 47. 1.
 $AC^2 = BC^2$. * ergo $CD = BC$. ergo trian- * Vide seq.
gula CAB, CAD, sibi mutuo æquilatera sunt; Theor.
quare ang. CAB = CAD = Rect. Q.E.D. b 8. 1.

Schol.

c Hyp.

Assumpsimus exinde quod $CD = BC$,
sequi $CD = BC$. Hoc vero manifestum fiet ex
sequenti theoremate.

THEOREMA.

Linearum aequalium AB, CD, aequalia sunt quadrata AF, CG; & quadratorum aequalium NK, PM aequalia sunt latera IK, LM.

Pro 1 Hyp. Duc diametros EB, HD. Li-
quet AF = a 2 triang. EAB = b 2 triang.

b 4. 1. & HCD = a CG. Q.E.D.

6. ax.

2. Hyp. Si fieri potest, sit LM = IK. fac

a 46. 1. LT = IK; a sitque LS = LYq. ergo LS

b 1. part. b = NK = LQ. d Q.E.A. ergo LM = IK.

c hyp.

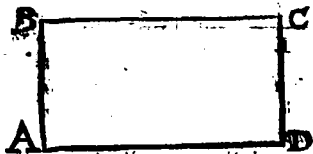
d 9. ax.

Coroll.

Eodem modo quaelibet rectangula inter se
aquilatera aequalia ostendentur.

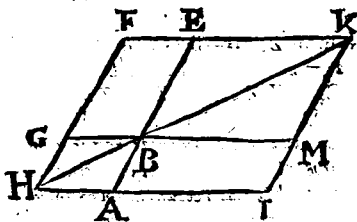
LIB. II.

Definitiones.

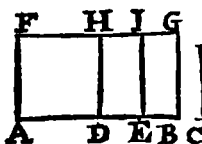
I. **Q**uoniam parallelogrammum rectangulum ABCD contineri dicitur sub rectis duabus AB, AD, quæ rectum comprehendunt angulum.

Quando igitur dicitur rectangulum sub BA, AD, vel brevitatis causa; rectangulum BAD, vel $BA \times AD$, (vel ZA pro $Z \times A$;) designatur rectangulum quod continetur sub BA, & AD ad rectum angulum constitutis.

II. In omni parallelogrammo spatio FHIK unumquodq; eorum, quæ circa diametrum illius sunt, parallelogrammorum, cum duobus complementis Gnomon vocetur, ut Pgr. FB+BI+GA (EHM) est Gnomon. item Pgr. FB+BI+EM (GKA) est Gnomon.

PROP. I.

Si fuerint duae rectae lineae AB, AF, seceturque ipsarum altera AB in quocunque segmenta AD, DE, EB: rectangulum comprehensum sub illis duabus rectis lineis AB, AF, aequale est eis, quae sub insecta AF, & quolibet segmentorum AD, DE, EB comprehenduntur rectangulis.

¶ 11. I.

a Statue AF, perpendicularem ad AB. a per F duc infinitam FG perpendicularem ad AF. a Bx D, E, B orige perpendiculares DH, EI, BG. erit AG rectangulum sub AF, AB, & b 19. ex. 1. b est aequale rectangulis AH, DI, EG, hoc est ¶ 34. 1. (quia DH, EI, AF c pares sunt) rectangulis sub AF, AD; sub AF, DE; sub AF, EB. Q. E. D.

Schol.

Imo si fuerint duae rectae, secenturque amba in quoscunque partes, idem provenit ex ductu totius in totum, & partium in partes.

a 1. 2.

b 2. ex.

Nam sit $Z = A + B + C$, & $Y = D + E$; quia $DZa = DA + DB + DC$, & $EZa = EA + EB + EC$, & $YZa = DZ + EZ$, b erit $ZY = DA + DB + DC + EA + EB + EC$. Q. E. D.

Hinc patet ratio ducendi rectas compositas in compositas. Nam omnia partium rectangula accipere oportet, & habetur rectangulum ex totis.

Sin linearum in se ducendarum signis + admisceantur signa, etiam signorum ratio habenda est. Quippe ex + in — provenit —; at ex — in — provenit +. Nam sit + A ducenda in B — C. & quoniam + A non affirmatur de toto B, sed de ejus parte tantum, qua superat C, debet AC manere negata, quare prodibit AB — AC. Vel sic; quia

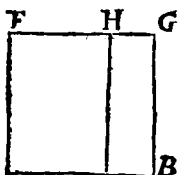
quia B constat partibus C, & B—C, * erit AB * 1. 2. —AC+A in B—C; aufer utrinque AC, erit AB —AC=A in B—C. Similiter si —A ducenda sit in B—C, quoniam ex vi signi — non negatur A de toto B, sed de ejus solummodo excessu supra C, debet AC manere affirmata. proveniet ergo —AB+AC. Vel sic; quia AB*—AC+A in B—C; tolle utrinque omnia, erit —AB—AC —A in B—C; adde AC utrinque, eritque —AB +AC=A in B—C.

Atque ex his rite perspectis, quæ subsequuntur 9. propositiones, aliæque ejusmodi innumerae, ex linearum in se ductarum comparatione emergentes (quas apud Vietam, & alios Analystas in numerato habes) nullo negotio demonstrantur, rem plerumque quasi ad simplicem calculum exigendo.

Porro, * liquet productum ex quapiam magnitudine in numeri cujuscunque partes, æquari producto ex eadem in totum numerum. Ut 5 A + 7 A = 12 A. & 4 A in 5 A + 4 A in 7 A = 4 A in 12 A: quare quæ in hoc loco de rectorum in se ductis dicta sunt, eadem de numerorum in se multiplicatione intelligi possunt, proinde etiam quæ in 9. sequentibus theorematibus de lineis affirmantur, eadem valent de numeris accepta; quippe cum istæ omnes ab hac prima immediate dependent & deducantur.

Propositiones decem primæ hujus libri valent etiam in numeris. Reliquas quilibet tyro examinet. pro hac, sit A F 6, & A B 12, sectus in A D 5, D E 3, & E B 4. Estque 6x12 (A G) = 72. 6x5 (A H) = 30. 6 in 3 (D I) = 18. denique 6x4 (E G) = 24. Liquet vero 30+18+24=72.

P R O P. II.

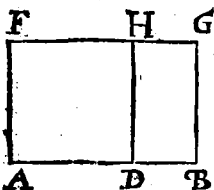

Si recta linea AB secta sit utcumque in D, rectangula quæ sub tota AB & quolibet segmentorum AD, DB comprehenduntur, æqualia sunt ei quod à tota AB fit quadrato.

Erige AF perpendicularem & æqualem AB, & erunt
 $\text{a } AF \times AD + AF \times DB = AF \times AB$; hoc est
 (ob $AF = AB$) $AB \times AD + AB \times DB = AB^2$.

21. 2.

P R O P. III.

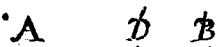

Si recta linea AB secta sit utcumque in D, rectangulum sub tota AB & uno segmentorum AD comprehenditur, æquale est illi quod sub segmentis AD, DB comprehenditur rectangulo, & illi quod à prædicto segmento AD describitur quadrato:

Nam erige AF perpendicularem & æqualem DB, & completis parallelogrammis FD, FB, erit $AB \times AF = AF \times DB + AF \times AD$, hoc est (ob $AF = AD$) $AB \times AD = AD \times DB + AD^2$.

21. 2.

P R O P. IV.

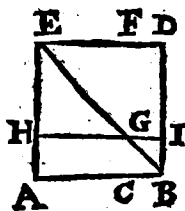
Si recta AB secta sit utcumque in D, quadratum quod à tota AB describitur, æquale est illis quæ sub segmentis AD, DB describuntur quadratis, & ei quod bis sub segmentis AD, DB comprehenditur rectangulo.

Nam $AB^2 = AB \times AD + AB \times DB$. Cum ergo $b \ AB \times AD = AD \times DB + AD^2$ & $b \ AB \times DB = AD^2$

22. 2.

b 3. 2.

$=AD \times DB + DBq$, erit $c ABq = ADq + DBq$ c 1. ex:
 $+2 AD \times DB$.

Aliter. Super AB fac quadratum AD, cujus diameter EB, per divisionis punctum C duc perpendicularem CF; & per G duc HI parall. AB.

Quoniam ang. EHG = A rectus est, & AEB d semirectus, & AEB d semirectus, 32. 1. c 4. Cor.
 erit reliquus HGE etiam semirectus, 32. 1.
 Ergo HEf = HGg = EFg = AC. b proinde c 32. 1.
 HF quadratum est rectæ AC. eodem modo CI f 6. 1.
 est CBq. ergo AG. GD rectangula sunt sub AC, g 34. 1.
 CB. Quare totum quadratum AD h = ACq b 29. def. 1.
 + CBq + 2 ACB. Q. E. D. k 19. ex. 1.

Coroll.

1. Hinc liquet parallelogramma circa diametrum quadrati esse quadrata.

2. Item diametrum cujusvis quadrati ejus angulos bisecare.

3. Si $A = \frac{1}{2} Z$; erit $Zq = 4 Aq$, & $Aq = \frac{1}{4} Zq$. item è contra, si $Zq = 4 Aq$. erit $A = \frac{1}{2} Z$.

P R O P. V.

Si recta linea AB secetur in aequalia AC b CB, & non aequalia AD, DB, rectangulum sub inæqualibus segmentis AD, DB comprehensum una cum quadrato, quod fit ab intermedia sectionum CD, æquale est ei, quod à dimidia CB describitur, quadrato.

Dico $CBq = ADB + CDq$.

Æquantur

34. 2.
b3. 2.
hyp.
d1. 2.

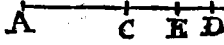
Equantur enim ista $\left\{ \begin{array}{l} CBq \\ a CDq + CDB + DBq + CDB \\ CDq + b CBD (cAC \times BD) + CDB \\ CDq + d ADB. \end{array} \right.$

Hoc Theorema paulo aliter effertur, & facillime demonstratur, sic; Rectangulum ex summa & differentia duarum rectarum A, E, aequatur differentia ex ipsis.

*fb. 1. 2. Nam si A + E ducatur in A - E, *provenit Aq - AE + EA - Eq = Aq - Eq. Q.E.D.

Scholium.

Si A B aliter dividatur, propius scilicet puncto

bisectionis, in E; dico AEB = ADB.

35. 2. & 3. ax. Nam AEB = CBq - CEq. & ADB = CBq - CDq. ergo quum CDq < CEq, erit AEB > ADB. Q.E.D.

Coroll.

b4. 2. Hinc A Dq + D Bq < AEq + EBq. Nam ADq + DBq + 2 ADBb = ABq b = AEq + EBq + 2 AEB. ergo quum 2 AEB < 2 ADB, erit ADq + DBq < AEq + EBq. Q.E.D.

c3. ax. Unde 2. ADq + DBq - AEq < -EBq = 2 AEB - 2 ADB.

PROP. VI.

Si recta linea A bisectionem secetur, & illi rectae quapiam linea E in directum adjiciatur; rectangulum comprehensum sub tota cum adjecta (sub A + E,) & adjecta E, una cum quadrato, quod à dimidia ($\frac{1}{2} A$), aequale est quadrato à linea, quae tum ex dimidia, tum ex adjecta componitur, tanquam ab una ($\frac{1}{2} A + E$) descripto.

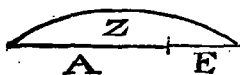
34. & 3. Dico $\frac{1}{4} Aq (\frac{1}{4} Q. \frac{1}{2} A) + AE + Eq = Q. \frac{1}{2} A$
Cor. 4. 2. + E. a Nam $Q. \frac{1}{2} A + E = \frac{1}{4} Aq + Eq + AE$.

Coroll.

Coroll.

Hinc si tres rectæ E , $E + \frac{1}{2} A$, $E + A$ sint in proportionē Arithmetica, rectangulum sub extremis E , $E + A$ contentum, una cum quadrato excessus $\frac{1}{2} A$, æquale erit quadrato mediæ $E + \frac{1}{2} A$.

PROP. VII.

Si recta linea Z secetur utcumque, Quod à tota Z , quodque ab uno segmentorum E , utraque simul quadrata, æqualia sunt illi, quod bis sub tota Z , & dicto segmento E comprehenditur, rectangulo, & illi, quod à reliquo segmento A fit, quadrato.

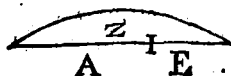
Dico $Zq + Eq = 2ZE + Aq$. Nam $Zq = Aq + 2AE + Eq$. & $2ZE = 2Eq + 2AE$. c 7. 2. & 3. 2.

Coroll.

Hinc, quadratum differentię duarum quarumcunque linearum Z , E , æquale est quadratis utriusque minus duplo rectangulo sub ipsis.

Nam $Zq + Eq - 2ZE = Aq = Q. Z - B$. c 7. 2. & 3. 2.

PROP. VIII.

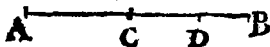

Si recta linea Z secetur utcumque, rectangulum quater comprehensum sub tota Z , & uno segmentorum E , cum eo, quod à reliquo segmento A fit, quadrato, æquale est ei, quod à tota Z , & dicto segmento E , tanquam ab una linea $Z + E$ describitur, quadrato.

Dico $4ZE + Aq = Q. Z + E$. Nam $2ZE = 2Eq + 2AE$. & $Zq + Eq = Aq + 2AE + Eq$. ergo $4ZE + Aq = Zq + Eq + 2ZE$. c 7. 2. & 3. 2.

$ZE = Q. Z + E$. Q.E.D.

PROP. IX.

Si recta linea AB secetur in æqualia AC ,

AC, CB, & non aequalia AD, DB. quadrata, quæ ab inæqualibus totius segmenti AD, DB fiunt, simul duplicia sunt, & ejus, quod à dimidia AC, & ejus, quod ab intermedia sectionum CD fit, quadrati.

Dico $ADq + DBq = 2 ACq + 2 CDq$. Nam
 a 4. 2. $ADq + DBq = ACq + CDq + 2 ACD + DBq$.
 b hyp. atqui $2 ACD (b 2 BCD) + DBq = 2 CDq$.
 c 7. 2. $(ACq) + CDq$. ergo $ADq + DBq = 2 ACq$
 d 2. ax. $+ 2 CDq$. Q.E.D.

Aliter effertur & facillius demonstratur, sic;
 Aggregatum quadratorum ex summa, & differentia duarum rectarum A, E, aequatur duplo quadratorum ex ipsis.

Nam Q. A + E $= Aq + Eq + 2 AE$. & Q. A
 b Cor. 7. 2. $- E = Aq + Eq - 2 AE$. Hæc collecta faciunt
 $2 Aq + 2 Eq$. Q.E.D.

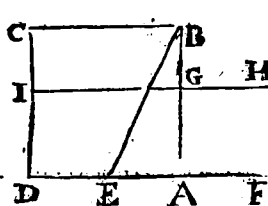
P R O P. X.

Si recta linea A secetur bisariam, adjiciatur autem ei in rectum quæpiam linea; Quod à tota A cum adjuncta E, & quod ab adjuncta E, utraque simul quadrata, duplicia sunt & ejus, quod à dimidia $\frac{1}{2} A$; & ejus, quod à composita ex dimidia, & adjuncta, tanquam ab una $\frac{1}{2} A + E$, descriptum est, quadrati.

Dico $Eq + Q. A + E$, hoc est $Aq + 2 Eq + 2 AE = 2 Q. \frac{1}{2} A + 2 Q. \frac{1}{2} A + E$. Nam $2 Q. \frac{1}{2} A$
 a 4. 2. $= Aq$ & $2 Q. \frac{1}{2} A + E = 2 Eq + 2 AE$.
 b Cor. 4. 2.
 c 4. 2.

P R O P. XI.

Datam rectam li-
neam AB secare in
 H , ut comprehen-
sum sub tota AB , &
altero segmentorum
 BG rectangulum, æ-
quale sit ei quod à re-
liquo segmento AG ,
fit, quadrato.

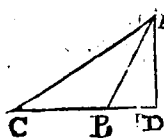
Super AB describe quadratum AC . latus a 46. 1.
 AD biseca in E . duc EB . ex EA producta cape b 10. 1.
 $EF = EB$ ad A fallatue quadratum AH .
Erit $AH = AB \times BG$.

Nam protracta HG ad I ; Rectang. $DH +$
 $EAq = EFq = EBq = BAq + EAq$ ergo DH c 6. 2.
 $f = BAq + d = quad. AC$. subtrahere commune AI ; d constr.
f remanet quad. $AH = GC$; d id est $AGq = AB \times$ e 47. 1.
 BG . Q. E. F. f 3. ax.

Scholium.

Hæc Propositio numeris explicati nequit;
*neque enim ullus numerus ita secari potest, ut *vid 6. 13.
productum ex toto in partem unam æquale sit
quadrato partis reliquæ.

P R O P. XII.

In amblygoniū triangulū
 ABC quadratum, quod fit à
latere AC angulum obtusum
 ABC subtendente, majus est
quadratis, quæ fiunt à lateribus
 AB , BC obtusum angulum

ABC comprehendentibus, rectangulo hi compre-
henso, & ab uno laterum BC , quæ sunt circa
obtusum angulum ABC , in quod, cum protractum
fuerit, cadit perpendicularis AD , & ab assumpta
exterioris linea BD sub perpendiculari AD prope
angulum obtusum ABC .

Dico

Dico $ACq = CBq + ABq + 2 CB \times BD$.

Nam ista $\left\{ \begin{array}{l} ACq. \\ a CDq + ADq. \\ b CBq + 2 CBD + BDq + ADq \\ c CBq + 2 CBD + ABq. \end{array} \right.$

a 47. 1.

b 4. 2.

c 47. 1.

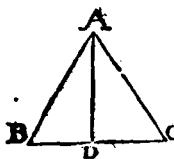
equalia sunt inter se

Schol.

Hinc, cognitis lateribus trianguli obtusanguli ABC, facile inveniuntur tum segmentum BD inter perpendicularem AD, & obtusum angulum ABC interceptum, tum ipsa perpendicularis AD.

Sic; Sit AC 10, AB 7, CB 5; unde ACq 100, ABq 49, CBq 25. Proinde $ABq + CBq = 74$. hunc deme ex 100, manet 26 pro 2 CBD. unde CBD erit 13. hunc divide per CB 5, provenit $2\frac{2}{5}$ pro BD. quare AD invenitur per 47. 1.

PRO P. XIII.

In oxygeni triangulo ABC quadratum à latere AB angulum acutum ACB subtendente, minus est quadratis, quæ fiunt à lateribus AC, CB acutum angulum ACB comprehendentibus, rectangulo his comprehenso,

& ab uno laterum BC, quæ sunt circa acutum angulum ACB, in quod perpendicularis AD cadit, & ab assumpta interiori linea DC sub perpendiculari AD, prope angulum acutum ACB.

Dico $ACq + BCq = ABq + 2 BCD$.

Nam æquantur ista $\left\{ \begin{array}{l} ACq + BCq. \\ a ADq + DCq + BCq. \\ b ADq + BDq + 2 BCD. \\ c ABq + 2 BCD. \end{array} \right.$

a 47. 1.

b 7. 2.

c 47. 1.

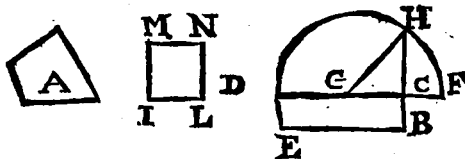
Coroll.

Hinc etiam cognitis lateribus trianguli ABC, invenire est tam segmentum DC inter perpendicularem

rem AD, & acutum angulum ABC interceptum;
quam ipsam perpendicularem AD.

Sit AB 13. AC 15. BC 14. Detrahe ABq
(169) ex ACq + BCq hoc est ex 225 + 196
= 421; remanet 252 pro 2 BCD; unde BCD
erit 126. hunc divide per BC 14, provenit 9
pro DC, unde AD = $\sqrt{225 - 81} = 12$.

P R O P. XIV.

Dato rectilineo A aequale quadratum ML invenire.

a Fac rectangulum DB=A, cujus majus la- 2 45. 1.
tus DC producat ad F, ita ut CF=CB. b Bi- b 10. 2.
seca DF in G, quo centro ad intervallum GF
describere circulum FHD, producat CB, do-
nec occurrat circumferentiae in H. Erit CHq=
*ML=A.

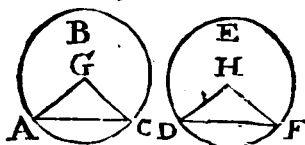
Ducatur enim GH. Estque Ac=DBc=c Constr.
DCF d=GFq-GCq e=HCq e=ML d 5. 2. &
Q. E. F.

*46. 1.

3. 2x.

c 47. 1. &

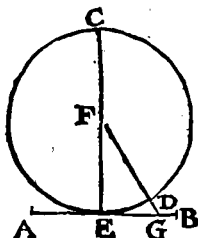
3. 2x.

I.

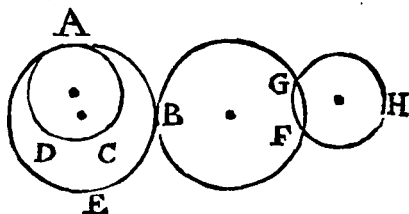

Quales circuli (GABC, HDEF) sunt, quorum diametri sunt æquales, vel quorum quæ ex centris rectæ lineæ GA, HD, sunt æquales.

II. Recta linea AB circulum FED tangere dicitur, quæ cum circulum tangat, si producat circulum non secat.

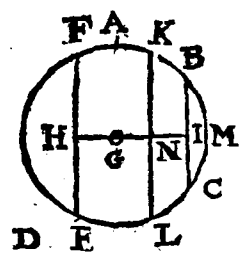
Recta FG secat circulum FED.

III. Circuli DAC, ABE (item FBG, ABE) se mutuo tangere dicuntur, qui se mutuo tangentes sese mutuo non secant.

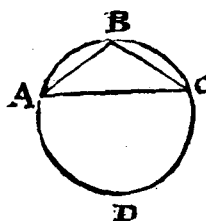
Circulus BFG secat circulum FGH.

IV. In

in quam major perpendicularis GI cadit.

IV. In circulo GABD æqualiter distare à centro dicuntur rectæ lineæ FE KL, cum perpendiculares GH, GN, quæ à centro G in ipsas ducuntur, sunt æquales. Longius autem abesse illa BC dicitur,

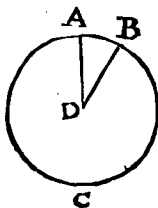

V. Segmentum circuli (ABC) est figura, quæ sub recta linea AC, & circuli peripheria ABC comprehenditur.

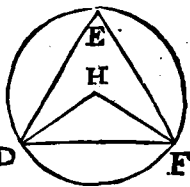
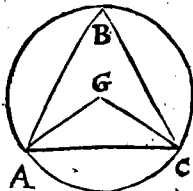
VI. Segmenti autem angulus (CAB) est, qui sub recta linea CA, & circuli peripheria AB comprehenditur.

VII. In segmento autem (ABC) angulus (ABC) est, cum in segmenti peripheria sumptum fuerit quoddam punctum B, & ab illo in terminos rectæ ejus lineæ AC, quæ segmenti basis est, adjunctæ fuerint rectæ lineæ AB, CB, is inquam angulus ABC ab adjunctis illis lineis AB, CB comprehensus.

VIII. Cum vero comprehendentes angulum ABC, rectæ lineæ AB, BC aliquam assumunt peripheriam ADC, illi angulus ABC insistere dicitur.

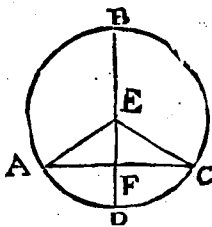

XI. Sector autem circuli (ADB) est, cum ad ipsius circuli centrum D constitutus fuerit angulus ADB; comprehensa nimirum figura ADB. & à rectis lineis AD, BD angulum continentibus, & à peripheria AB ab illis assumpta.

X. Similia circuli segmenta (ABC, DEF) sunt, quæ angulos (ABC, DEF) capiunt æquales; aut in quibus anguli ABC, DEF inter se sunt æquales.

P R O P. I.

Dati circuli ABC centrum F reperire.

Duc in circulo rectam AC utunque, quam biseca in E. per E duc perpendicularem DB. hanc biseca in F. erit F centrum.

Si negas, centrum esto G, extra rectam DB

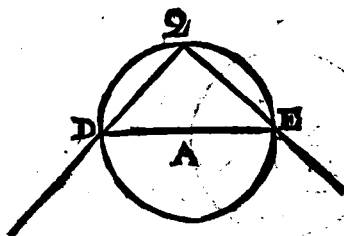
(nam in ea esse non potest, cum ubique extra F dividatur inæqualiter) ducanturque GA, GC, GE. Vis G centrum esse; a ergo GA = GC; & per constr. AE = EC, latus vero GE commune est; b ergo anguli GEA, GEC pares, & c proinde recti sunt, d ergo ang. GEC = FEC rect. e Q.E.A.

a 15. def. 1.
b 8. 1.
c 10. def. 1.
d 12. ax.
e 9. ax.

Coroll.

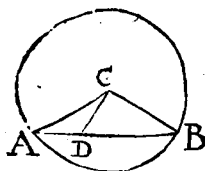
Coroll.

Hinc, si in circulo recta aliqua linea BD alia quam rectam lineam AC bifariam & ad angulos rectos secet, in secante BD erit centrum.

Facillime per normam invenitur centrum vertice *And. Tarq.*
 Q ad circumferentiam applicato. Si enim recta DE jungens puncta D, & E, in quibus normae latera QD, QE peripheriam secant, bisecetur in A, erit A centrum. Demonstratio pendet ex 31. hujus.

P R O P. II.

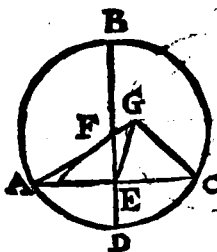
Si in circuli CAB peripheria duo qualibet puncta, A, B accepta fuerint, recta linea AB, quae ad ipsa puncta adjungitur, intra circulum cadet.

Accipe in recta AB quodvis punctum D, & ex centro C duc CA, CD, CB. & quoniam $CA = CB$, erit ang. $A = b$ 15. def. 1. B. Sed ang. $CDB = a$; ergo ang. $CDB = b$ 5. 1. B. d ergo $CB = CD$. atqui CB tantum pertinet ex centro ad circumferentiam; ergo CD eod. 16. 1. usque non pertingit. ergo punctum D est intra circulum. Idemque ostendetur de quovis alio puncto rectae AB. Tota igitur AB cadit intra circulum, Q.E.D. d 19. 1.

Coroll.

Hinc, recta circulum tangens, ita ut eum non secet, in unico puncto tangit.

P R O P. III.

Si in circulo EABC recta quadam linea BD per centrum extensa quadam AC non per centrum extensam bifariam secet, (in F) & ad angulos rectos ipsam secabis; & si ad angulos rectos eam secet, bifariam quoque eam secabis.

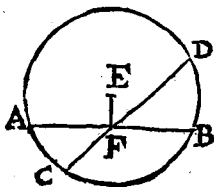
Ex centro E ducantur EA, EC.

a hyp. 1. Hyp. Quoniam AF a = FC, & EA b = EC, b 15 def. 1. latusque EF commune est, c erunt anguli EFA, c 8. 1. EFC pares, & d consequenter recti. Q. E. D. d 10. def. 1. 2. Hyp. Quoniam ang. EFA e = EFC, & ang. e hyp. & EAF f = ECF, latusque EF commune, g erit 12. ax. AF = FC. Bisecta est igitur AC. Q. E. D. f 5. 1. g 26. 1.

Coroll.

Hinc, in triangulo quovis æquilatere & Isoscele linea ab angulo verticis bifecans basim, perpendicularis est basi. & contra perpendicularis ab angulo verticis bifecat basim.

P R O P. IV.

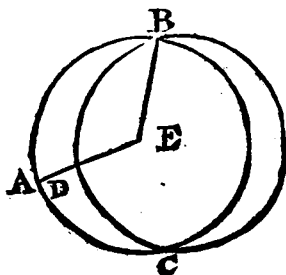
Si in circulo ACD dua recta lineæ AB, CD sese mutuo secant non per centrum E extensa, sese mutuo bifariam non secabunt.

Nam si una per centrum transeat, patet hanc non

non bifecari ab altera, quæ ex hyp. per centrum non transit.

Si neutra per centrum tranfit, ex E centro duc EF. Si jam ambæ AB, CD forent bifectæ in F, anguli EFB, EFD & ambo effent recti, & a 3. 3.
proinde æquales. b Q.E.A. b 9. ax.

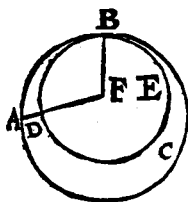
PROP. V.

Si duo circuli BAC, BDC sese mutuo secant, non erit illorum idem centrum E.

Alias enim ductis ex communi centro E rectis EB, EDA, essent $ED = EB = EA = EC$ a 15. def. 1. b Q.E.A. b 9. ax.

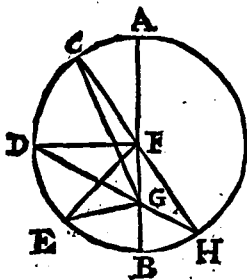
PROP. VI.

Si duo circuli BAC, BDE, sese mutuo interius tangant (in B) eorum non erit idem centrum F.

Alias ductis ex centro F rectis FB, FDA, essent $FD = FB = FA = FE$ a 15. def. 1. b Q.F.N. b 9. ax.

PROP. VII.

Si in AB diametro
circuli quodpiam suma-
tur punctum G, quod
circuli centrum non sit,
ab eoque puncto in cir-
culum quedam rectæ li-
neæ GC, GD, GE ca-
dunt; maxima quidem
erit ea (GA) in qua
centrum F, minima vero
reliqua GB, aliarum
vero illi, quæ per cen-

trum ducitur, propinquior GC remotiore GD sem-
per major est. Duæ autem solum rectæ lineæ GE
GH æquales ab eodem puncto in circulum cadunt,
ad utrasque partes minimæ GB, vel maximæ GA.

Ex centro F duc rectas FC, FD, FE; & a fac
ang. BFH = BFE.

1. GF + FC (hoc est GA) a = GC.
Q.E.D.

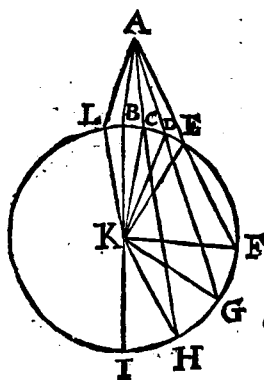
2. Latus FG commune est, & FC = FD,
atque ang. GFC = GFD. d ergo bas. GC
= GD. Q.E.D.

3. FB (FE) c = GE + GF. ergo ablato
communi FG remanet BG = EG. Q.E.D.

4. Latus FG commune est, & FE = FH; atq;
ang. BFH = BFE. h ergo GE = GH. Quod
vero nulla alia GD ex puncto G æquetur ipsi
GE, vel GH, jamjam ostensum est. Q.E.D.

PROP.

PROP. VIII.

Si extra circulum
sumatur punctum
quodpiam A, ab eoq;
puncto ad circulum
deducantur quædam
lineæ AI, AH, AG,
AF, quarum una qui-
dem AI per centrum
K prosensatur, reli-
quæ vero ut libet;
in cavam peripheri-
am cadentium recta-
rum linearum maxi-
ma quidem est illa
AI, quæ per centrum
ducetur, aliarum au-

tem ei quæ per centrum transit propinquior AH re-
motiore A G semper major est. In convexam vero
peripheriam cadentium rectarum linearum minima
quidem est illa AB, quæ inter punctum A, & dia-
metrum BI interponitur; aliarum autem ea, quæ est
minima propinquior AC remotiore AD semper mi-
nor est. Dua autem tantum rectæ lineæ AC, AL
æquales ab eo puncto in ipsum circulum cadunt, ad
utrasque partes minimæ AB, vel maximæ AL.

Ex centro K duc rectas KH, KG, KF; KC;
KD, KE. & fac ang. $AKL = AKC$.

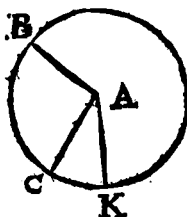
1. AI ($AK + KH$) $a \sqsubset$ AH. Q. E. D. a 20. 13
2. Latus AK commune est; & $KH = KG$;
atque ang. $AKH \sqsubset$ AKG . b ergo bas. $AH \sqsubset$ b 24. 1.
AG. Q. E. D.
3. $KA \sqsubset \sqsupset KC + CA$. aufer hinc inde æquales c 20. 13
 KC , KB, d erit $AB \sqsupset AC$. d 5. 4x.
4. $AC + CK \sqsubset \sqsupset AD + DK$. aufer hinc e 21. 1.
inde æquales CK, DK, f erit $AC \sqsupset AD$, f 5. 4x,
Q. E. D.

Latus

g constr.
h 4. 1.

5. Latus KA est commune & $KL = KC$; atque ang. $\angle K L G = \angle K C$, bergo $LA = CA$. hisce vero nulla alia æquatur, ex modo ostensis. ergo, &c.

P R O P. IX.

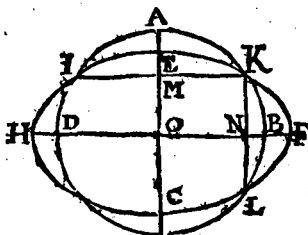

7. 31

Si in circulo BCK acceptum fuerit punctum aliquod A, & ab eo puncto ad circumulum cadant plures, quam duæ rectæ lineæ æquales AB, AC, AK, acceptum punctum A centrum est ipsius circuli.

Nam a nullo puncto extra centrum plures quam duæ rectæ lineæ æquales duci possunt ad circumferentiam. Ergo A est centrum. Q.E.D.

P R O P. X.

Circulus IAKBL circumulum IEKFL in pluribus quam duobus punctis non secat.

Secet, si fieri potest, in tribus punctis I,

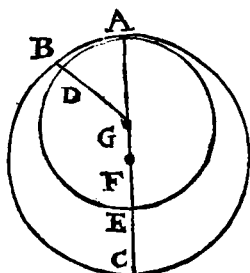
K, L. Junctæ IK, KL bisecentur in M & N.

a Cor. 1.3. a Ambo circuli centrum habent in singulis perpendicularibus MC, NH, & proinde in earum intersectione O. ergo secantes circuli idem centrum habent. b Q.E.D.

b 5. 3.

P R O P.

PROP. XI.

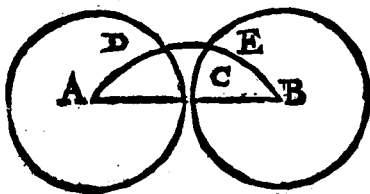

Si duo circuli
GADE, FABG
se se intus contingant,
atque accepta fuerint
eorum centra G, F;
ad eorum centra ad-
iuncta recta linea FG,
& producta, in A con-
tactum circularum ca-
det.

Si fieri potest, recta FG protracta secet cir-
culos extra contactum A, sic ut non FGA, sed
FGDB sit recta linea. Ducatur GA. Et quia
 $GD = GA$, & $GB \perp GA$, (cum recta FGB
transeat per F centrum maioris circuli) erit GB
 $\perp GD$. c Q.E.A.

a 15. def. 1.
b 7. 3.
c 9. ax.

PROP. XII.

Si duo circuli ACD, BCE se se exterius contin-
gant, linea recta AB qua ad eorum centra A, B ad-
iungitur, per contactum C transibit.

Si fieri potest, sit recta ADEB secans circulos
extra contactum C in punctis D, E. Duc AC,
CB. erit $AD + EB (AC + CB) = AD +$
 EB . b Q.E.A.

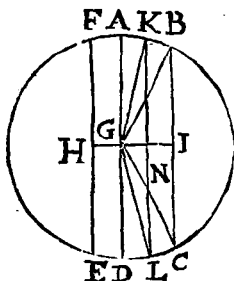
a 20. 1.
b 9. ax.

PROP.

EBq—BGq c=EGq. d ergo FE=EG. Q.E.D. c 47. 1. &
 2. Hyp. EF=EG. ergo AFq c=EAq—EFq=3. ax.
 EBq—EGq c=GBq. ergo AF d=GB. d Schol.
 e proinde AC=BD. Q.E.D. 48. 1.

PROP. XV.

c 6. ax.

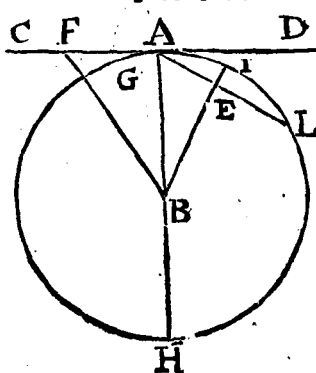

In circulo GABC
 maxima quidem linea
 est diameter AD; ali-
 arum autem centra G
 propinquior FE remo-
 tiore BC semper ma-
 jor est.

1. Duc GB, GC.
 Diameter AD (a a 15. def. 1;
 GB + GC) b = BC. b 20. 1.
 Q.E.D.

2. Sit distantia
 GI = GH. accipe GN = GH. per N duc KL
 perpend. GI. junge GK, GL. & quia GK=GB,
 & GL=GC; estque ang. KGL = BGC, c erit c 24. 1.
 KL (FE) = BC. Q.E.D.

PROP. XVI.

Qua CD
 ab extremi-
 tate diame-
 tri HA cujus-
 que circuli
 BALH ad
 angulos rectos
 ducitur, ex-
 tra ipsum cir-
 culum cadet,
 & in locum
 inter ipsam
 rectam line-
 am, & peri-
 pheriam com-
 prehen-

prehensum altera recta linea AL non cader, & semicirculi quidem angulus BAI quovis angulo acuto rectilineo BAL major est; reliquus autem DAI minor.

2 19. 12

1. Ex centro B ad quodvis punctum F in recta AC duc rectam BF. Latus BF subtendens angulum rectum BAF $\triangle$ majus est latere BA, quod opponitur acuto BFA. ergo cum BA (BG) pertingat ad circumferentiam, BF ulterius porrigetur, adeoque punctum F; & eadem ratione quodvis aliud rectae AC, extra circumulum situm erit. Q.E.D.

b 19.1.

2. Duc BE perpendic. AL. Latus BA oppositum recto angulo BEA *b* majus est latere BE, quod acutum BAE subtendit: ergo punctum E, adeoque tota EA cadit intra circulum. Q.E.D.

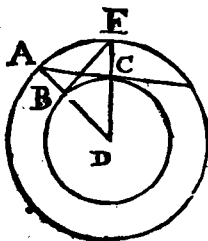
3. Hinc sequitur angulum quemvis acutum, nempe EAD angulo contactus DAI majorem esse. Idem angulum quemvis acutum BAL angulo semicirculi BAI minorem esse. Q.E.D.

Coroll.

Hinc, recta à diametri circuli extremitate ad angulos rectos ducta ipsum circumulum tangit.

Ex hac propositione paradoxa consequuntur, & mirabilia bene multa, quæ vide apud interpretes.

PROP. XVII.

*A dato puncto A rectam
lineam AC ducere, quæ
datum circumulum DBC
tangat.*

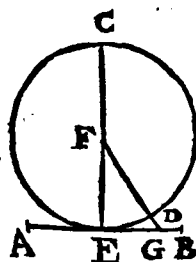
Ex D dati circuli
centro ad datum pun-
ctum A ducatur recta
DA secans peripheriam
in B. Centro D descri-
be per A alium circulum
AE;

A E ;

AE; & ex B duc perpendiculararem ad AD, quæ occurrat circulo AE in E. duc ED occurrentem circulo BC in C. ex A ad C ducta recta tanget circumulum DBC.

Nam DB $\hat{=}$ DC, & DE $\hat{=}$ DA, & ang. a 15. def. 1. D communis est: b ergo ang. ACD $\hat{=}$ EBD, b 4. 1. rect. c ergo AC tangit circumulum C. Q. E. F., c Cor. 16. 3.

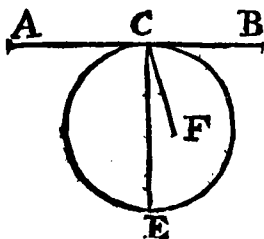
PROP. XVIII.

Si circumulum FEDC tangat recta quapiam linea AB, à centro autem ad contactum E adjungatur recta quadam linea FE; quæ adjuncta fuerit FE ad ipsam contingentem AB, perpendicularis erit.

Si negas, sit ex F centro alia quædam FG perpendicularis ad contingentem, a secabi ea circumulum in D. Quum igitur ang. FGE rectus dicatur b erit ang. FEG acutus. c ergo FE (FD) $\perp$ FG. d Q. E. A., a 2. def. 3. b 16. 3. c Cor. 17. 1. d 19. 1. d 9. ax.

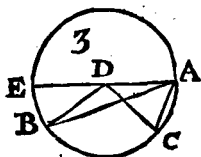
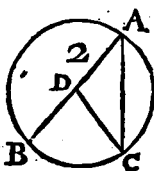
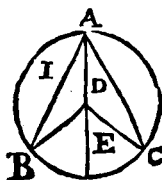
PROP. XIX.

Si circumulum tetigerit recta quapiam linea AB, à contactu autem C recta linea CE ad angulos rectos ipsi tangenti excutetur, in excitata CB erit centrum circuli.

Si negas, sit centrum extra CE in F, & ab F ad contactum ducatur FC. Igitur ang. FCB * rectus est; & a proinde par angulo ECB * 18. 3. recto per hypoth. b Q. E. A. a 11. 4x. b 9. 4x.

PROP.

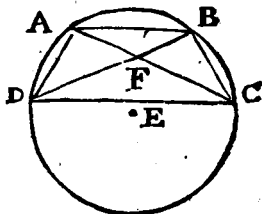
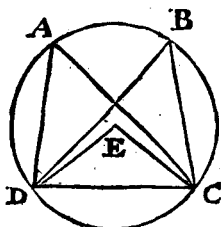

In circulo DABC, angulus BDC ad centrum duplex est anguli BAC ad peripheriam, cum fuerit eadem peripheria BC basis angulorum.

Duc diametrum ADE.

- a 32. I. Externus angulus BDE $a = DAB + DBA$
 b 5. I. $b = 2 DAB$. Similiter ang. EDC $= 2 DAC$. ergo
 c 2. ax. in primo casu c totus BDC $= 2 BAC$; sed in ter-
 d 20. ax. tio casu d reliquus angulus BDC $= 2 BAC$.
 Q. E. D.

PROP. XXI.

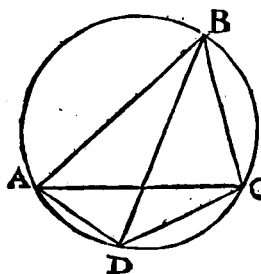

In circulo EDAC qui in eodem segmento sunt anguli, DAC & DBC sunt inter se aequales.

1. Cas. Si segmentum DABC semicirculo sit majus, ex centro E, duc ED, EC. Eruntque 2 ang.
 a 20. 3. $A a = E a = 2 B$. Q. E. D.
 2. Cas. Sin segmentum semicirculo majus non fuerit, summa angulorum trianguli ADF æquatur summæ angulorum in triangulo BCF. Demantur hinc inde AFD $b = BFC$, & ADB $c =$
 b 15. I. c per 1. cas. ACB, remanent DAC $= DBC$. Q. E. D.

PROP.

PROP. XXII.

Quadrilaterorum
ABCD in circulo
descriptorum anguli
ADC, ABC, qui ex
adverso, duobus re-
ctis sunt aequales.

Duc AC, BD.

Ang. ABC +
 BCA + BAC = 2 rect. r.
 = 2 Rect. Sed
 BDA = BCA, b 21. 1.
 & BDC = BAC.

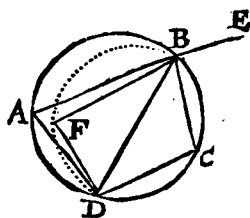
ergo ABC + ADC = 2 Rect. Q.E.D. c 1. ax.

Coroll.

1. Hinc, si * AB unum latus quadrilateri in circulo descripti producat, erit angulus externus EBC æqualis angulo interno ADC, qui opponitur ei ABC, qui est deinceps externo EBC ut patet ex 13. 1. & 3. 2x. **vide seq. diagram.*

2. Item circa Rhombum circulus describi nequit; quia adversi ejus anguli vel cedunt duobus rectis, vel eos excedunt.

SCHOL.

Si in quadrilatero ABCD anguli A, & C qui ex adverso duobus rectis æquantur, circa quadrilaterum circulus describi potest.

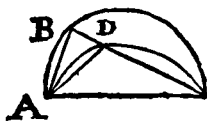
Nam circulus per quolibet tres angulos B, C, D transibit (ut

parebit ex 5. 4.) dico eundem per A transire. Nam si neges, transeat per F. ergo ductis rectis EBF,

a 22. 3.
b hyp.
c 3. ax.
d 21. 1.

BF, FD, BD; ang. C+F $\hat{=}$ a Rect. b $\hat{=}$ C+A
c quare A=F. d Q.E.A.

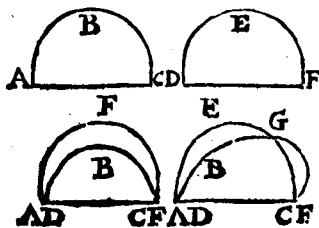
P R O P. XXIII.

Super eadem recta
linea AC duo circulo-
rum segmenta ABC,
ADC similia & ina-
qualia non constituen-
tur ad easdem partes.

Nam si dicantur similia, duc CB secantem
circumferentias in D, & B, & junge AD, ac
a 10 def. 3. AB. Quia segmenta ponuntur similia, a erit ang.
b 16. 1. ADC=ABC. b Q.E.A.

P R O P. XXIV.

Super aqua-
libus rectis li-
neis AC, DF
similia circulo-
rum segmen-
ta ABC, DEF
sunt inter se a-
qualia.

Basis AC
superposita basi DF ei congruet, quia AC=DF.
ergo segmentum ABC congruet segmento DEF
(alias enim aut intra caderet, aut extra, & atque
ita segmenta non erunt similia, contra Hyp. aut
saltem partim intra, partim extra, adeoque ip-
sum in tribus punctis secabit. b Q. E. A.) c pro-
inde segmentum ABC=DEF. Q.E.D.

a 23. 3.

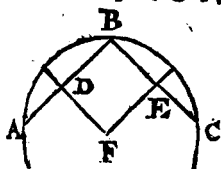
b 10. 3.

c 8. ax.

PROP. XXV.

Circuli segmento ABC dato, describere circulum, cujus est segmentum

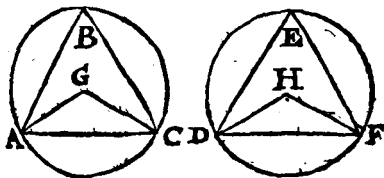
*Subtendantur ut-
cunque duæ rectæ AB,
BC, quas biseca in D,
E.*

*Ex D, & E duc perpendicularares DF, EF
occurrentes in puncto F. Hoc erit centrum cir-
culi.*

*Nam centrum a tam in DF, quam in EF a Cor. I. 3.
existit. ergo in communi puncto F. Q. E. F.*

PROP. XXVI.

*In aequalibus circulis GABC, HDEF æquales an-
guli aequalibus peripheriis AC, DF insistant, siue ad
centra G, H, siue ad peripher. B, E constituti insistant.*

*Ob circulorum æqualitatem, est GA=HD,
& GC=HF, item per hyp. ang. G=H. a 4. 1.*

ergo AC=DF Sed & ang. B b = 1/2 G = c 1/2 b 20. 3.

H b = E. d ergo segmenta ABC, DEF similia, c hyp.

*& proinde paria sunt. f ergo etiam reliqua se-
gmenta AC, DF æquantur. Q. E. D.*

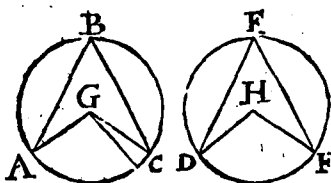
Scholium.

*In circulo ABCD, sit ar-
cus AB par arcui DC; erit
AD parall. BC. Nam ductæ
AC, a erit ang. ACB=CAD. a 26. 3.*

quare per 27. 1. E 2 PROP.

P R O P. XXVII:

In aequali-
bus circulis,
G A B C,
H D E F, an-
guli qui æ-
qualibus pe-
riphæriis A C,
D F insistant,

sunt inter se æquales, sive ad centra G, H, sive ad
peripherias B, E constituti insistant.

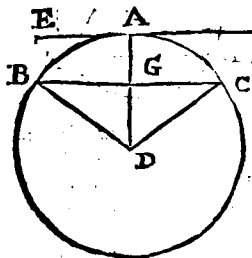
Nam si fieri potest, sit alter eorum AGC =
DHF. fiatque AGI = DHF. ergo arcus AI
a = DF b = AC. c Q.E.A.

a 26. 3.

b hyp.

c 9. 4x.

S C H O L.

Linca recta EF,
qua ducta ex A
medio puncto per-
phæriæ alicujus
BC, circulum tan-
git, parallela est
rectæ lineæ BC,
qua peripheriam
illam subtendit.

i Duc è centro
D ad contactum

A rectam DA, & connecte DB, DC.

Latus DG commune est, & DB = DC, atque
ang. BDA a = CDA (ob arcus BA, CA b æ-
quales) c ergo anguli ad basim DGB, DGC
æquales, & d proinde recti sunt. Sed interni an-
guli GAE, GAF e etiam recti sunt. f ergo BC,
EF sunt parallelæ, Q.E.D.

a 27. 3.

b hyp.

c 4. 1.

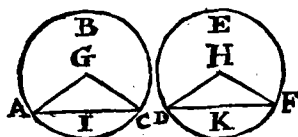
d 10. def. 1.

e hyp.

f 28. 1.

P R O P.

PROP. XXVIII.

In equalibus
circulis GABC,
HDEF, aequales
rectae lineae AC,
DF aequales peri-
pheriis auferunt;

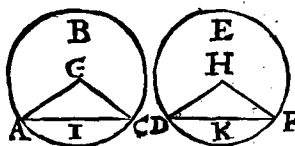
maorem quidem ABC majori DEF, minorem au-
tem AIC minori DKF.

E centris G, H, duc GA, GC; & HD, HF.
Quoniam $GA = HD$, & $GC = HF$, atque
 $AC = DF$; *b* erit ang. $G = H$. *c* ergo arcus
AIC = DKF. *d* proinde reliquus $ABC = DEF$.
Q.E.D.

a hyp.
b 8. 1.
c 26. 3.
d 3. ax.

Quod si subtensa AC sit $\sqsubset$ vel $\sqsupset$ DF, erit
simili modo arcus AC $\sqsubset$ vel $\sqsupset$ DF.

PROP. XXIX.

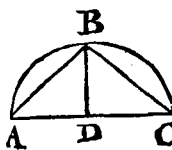
In equalibus
circulis GABC,
HDEF, aequales
peripherias ABC,
DEF aequales re-
ctae lineae AC,
DF subtendunt.

Duc GA, GC; & HD, HF. Quia $GA =$
 HD ; & $GC = HF$; & (ob arcus AC, DF
a pares) etiam ang. $G = H$; *c* erit bas. $AC = DF$.
Q.E.D.

a hyp.
b 27. 3.
c 4. 1.

Hæc & tres proxime præcedentes intelligan-
tur etiam de eodem circulo.

PROP. XXX.

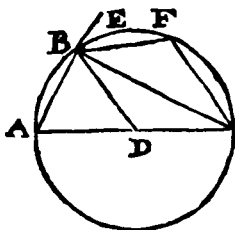
Datam peripheriam ABC
bisariam secare.

Duc AC; quam biseca in
D. ex D duc perpendicu-
larem DB occurrentem arcui
in B. Dico factum.

a const.
b 12. ax.
c 4. 1.
d 28. 3.

Jungantur enim AB, CB. Latus DB commune est; & AD = DC; & ang. ADB = CDB. ergo AB = BC, & quare arcus AB = BC. Q. E. F.

PROP. XXXI.

In circulo angulus ABC, qui in semicirculo, rectus est, qui autem in majore segmento BAC, minor recto; qui vero in minore segmento BFC, major est recto. Et insuper angulus majoris

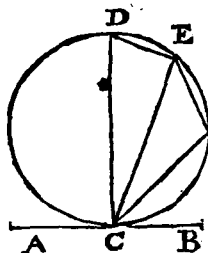
segmenti recto quidem major est, minoris autem segmenti angulus, minor est recto.

Ex centro D duc DB. Quia DB = DA, erit ang. A = DBA. pariter ang. DCB = DBC. ergo ang. ABC = A + ACB = EBC, & proinde ABC, & EBC recti sunt. Q. E. D. ergo BAC acutus est. Q. E. D. ergo cum BAC + BFC = 2 Rect. erit BFC obtusus. denique angulus sub recta CB, & arcu BAC major est recto ABC. factus vero sub CB, & BFC peripheria minoris segmenti, recto EBC minor est. Q. E. D.

SCHOLIUM.

In triangulo rectangulo ABC, si hypotenusa AC bisecetur in D, circulus centro D, per A descriptus transibit per B. ut facile ipse demonstrabis, ex hac, & 21. 1.

PROP. XXXII.

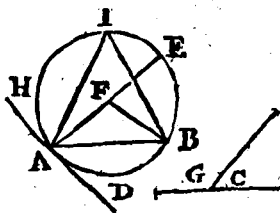

Si circulum tetigerit
aliqua recta linea AB, à
contactu autem produca-
tur quaedam recta linea
CE circulum secans: an-
guli ECB, ECA, quos ad
contingentem facit, aqua-
les sunt illi, qui in alternis
circuli segmentis confi-
stunt, anguli EDC, EFC.

Sit CD latus anguli EDC perpendiculare ad
AB (perinde enim est) b ergo CD est dia- a 26. 3.
meter. c ergo ang. CED in semicirculo rectus b 19. 3.
est. d ergo ang. D + DCE = Rect. e = ECB + c 31. 3.
DCE. f ergo ang. D = ECB. Q.E.D. d 32. 1.

Cum igitur ang. ECB + ECA g = 2 Rect. c Constr.
b = D + F; aufer hinc inde æquales ECB, & f 3. ax.
D, k remanent ECA = F. Q.E.D. g 13. 1.
h 22. 3.
k 3. ax.

PROP. XXXIII.

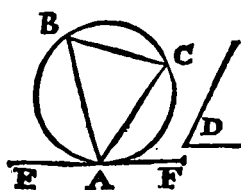
Super data
recta linea AB
describere cir-
culi segmentum
AIEB, quod ca-
piat angulum
AIB aequalem
dato angulo re-
ctilineo C.

Fac ang. BAD = C. per A duc AE perpen- a 23. 1.
dicularem ad HD. ad alterum terminum datæ
AB fac ang. ABF = BAF, cujus alterum latus
secet AE in F. centro F per A describe circulum,
quod transibit per B (quia ang. FBA b = FAB, b Constr.
ideoque FB = FA;) segmentum AIB est id c 6. 1.
quod queritur.

Nam quia HD diametro AE perpendicularis
 d cor. 16. 3. est, d tangit HD circulum, quem secat AB, ergo
 e 32. 3. ang. AIB = BAD = C. Q.E.F.

f Constr.

PROP. XXXIV.

A dato circulo
 ABC segmentum
 ABC abscindere
 capiens angulum B
 aequalem dato an-
 gulo rectilineo D.

a 17. 3.

E A F

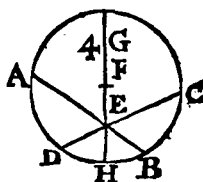
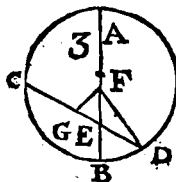
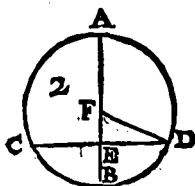
a Duc rectam
 EF, quæ tangat

b 43. 1.

datum circulum in A. b ducatur item AC faciens
 ang. FAC = D. Hæc auferet segmentum ABC
 capiens angulum B = CAF = D. Q.E.F.

c 32. 3.
 d Constr.

PROP. XXXV.

Si in circulo FBGA due rectæ lineæ AB, DC
 sese mutuo secuerint, rectangulum comprehensum
 sub

sub segmentis AE, EB unum, æquale est ei quod sub segmentis CE, ED alterius comprehenditur, re-
ctangulo.

Cas. 1. Si rectæ sese in centro secent, res cla-
ra est.

2. Si una AB transeat per centrum F, & re-
liquam CD bifecet, duc FD. Estque Rectang.

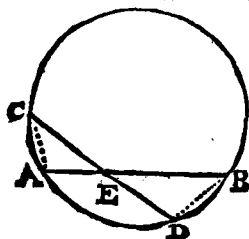
AEB + FEq a = FBq b = FDq c = EDq + a f. 2.
FEq d = CED + FEq. e ergo Rectang. AEB = b fcb. 48. 1.
CED. Q. E. D. c 47. 1.

3. Si una AB diameter sit, alteramque CD d hyp.
secet inæqualiter, bifeca CD per FG perpendi- c 3. 4x.
cularem ex centro.

Æquan- tur ista	{	Rectang. AEB + FEq.	f 5. 2.
		f FBq (FDq).	g 47. 1.
		g FGq + GDq.	h 5. 2.
		FGq + b GEq + Rectang. CED.	k 47. 1.
		k FEq + CED.	l 3. 4x.

l Ergo Rectang. AEB = CED.

4 Si neutra rectarum AB, CD per centrum
transeat, per intersectionis punctum E duc dia-
metrum GH. Per modo demonstrata Rectang.
AEB = GEH = CED. Q. E. D.

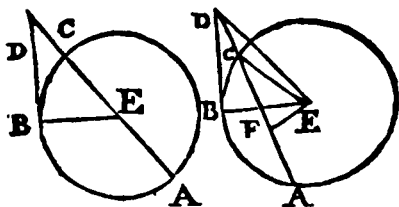

Facilius sic, & uni-
versaliter; connecte
AC & BD, atque ob
angulos a CEA, DEB, a 15. 1.
b ipsosque C, B (super b 21. 3.
eodem arcu AD) pa-
res; trigona CEA,
BED, c æquiangula c cor. 32. 1.
sunt. d ergo CE. EA:: d 4. 6.
EB. ED. e proinde CE c 16. 6.

x ED = EA x EB. Q. E. D.

Quæ ex 6. lib. citantur, tam hic quam in seq.
ab hac minime pendent; quare iis uti licet.

PROP. XXXVI:

Si extra circulum EBC sumatur punctum aliquod D, ab eoque puncto in circulum cadant duae rectae lineae DA, DB; quarum altera DA circulum secet, altera vero DB tanget; Quod sub tota secante DA, & exterius inter punctum D, & convexam peripheriam assumpta DC comprehenditur rectangulum, aequale erit ei, quod à tangente DB describitur, quadrato.

a 18. 3.

b 47. 1.

c 6. 2.

d 3. ax.

1. Cas. Si secans AD transeat per centrum E, iunge EB; a faciet hæc cum DB rectum angulum; quare $DBq + EBq$ (E Cq) $b = EDq$ $c = AD \times DC + ECq$ d ergo $AD \times DC = DBq$. Q.E.D.

2. Cas. Sin AD per centrum non transeat, duc EC, EB, ED; atque EF perpend. AD, quare a bisecta est AC in F.

a 3. 3.

b 47. 1.

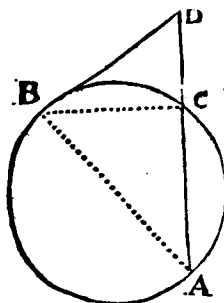
c 6. 2.

d 47. 1.

e 3. ax.

Quoniam igitur $BDq + EBq$ $b = DEq$ $b = EFq + FDq$ $c = EFq + ADC + FCq$ $d = ADC + CEq$ (EBq;) e erit $BDq = ADC$, Q.E.D.

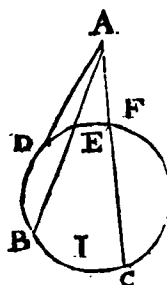
Facilius

Facilius ac universali-
us sic;

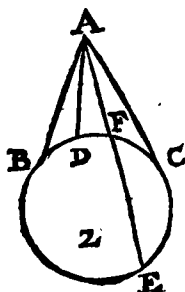
Duc AB, & BC. ac ob
angulos A, DBC spa- a 32. 3.
res, & D communem,
triangula BDC, ADB
b æquiangula sunt. c er. b 32. 1.
go AD. DB::DB. CD. c 4. 6.
d quare AD x DC = d 17. 6.
DBq. Q.E.D.

Coroll.

1. Hinc, si à puncto quo-
vis A extra circulum assump-
to, plurimæ lineæ rectæ AB,
AC circulum secantes ducan-
tur, rectangula comprehen-
sa sub totis lineis AB, AC, &
partibus externis AE, AF in-
ter se sunt æqualia. Nam si
ducatur tangens AD; erit CAF
= ADq = BAE.

a 36. 3.

2. Constat etiam duas re-
ctas AB, AC ab eodem puncto
A ductas, quæ circulum tan-
gant, inter se æquales esse.

Nam si ducatur AB se-
cans circulum; erit ABq = a 36. 3.
EAF = ACq.

3. Per-

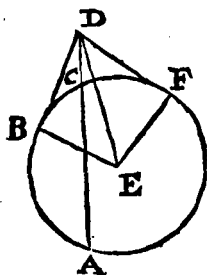
3. Perspicuum quoque est ab eodem puncto A extra circulum assumpto, duci tantum posse duas lineas, AB, AC quæ circulum tangant.

Nam si tertia AD tangere dicatur, erit AD $\epsilon = AB \epsilon = AC$. δ Q. P. N.

4. E contra constat, si duæ rectæ æquales AB, AC ex puncto quopiam A in convexam peripheriam incident, & earum una AB circulum tangat, alteram quoque circulum tangere.

Nam si fieri potest, non AC, sed altera AD circulum tangat. ergo AD $\epsilon = AC \epsilon = AB$. δ Q. E. A.

P R O P. XXXVII.

Si extra circulum EBF sumatur punctum D, ab eoque in circulum cadant duæ rectæ lineæ DA, DB; quarum altera DA circulum secet, altera DB in eum incidat; fit autem quod sub tota secante DA, & exteriori inter punctum, & convexam peripheriam assumpta DC, comprehen-

ditur rectangulum, æquale ei, quod ab incidente DB describitur quadrato, incidens ipsa DB circulum tanget.

Ex D a ducatur tangens DF; atque ex E centro duc E D, E B, E F. Quia DBq $\epsilon = ADC \epsilon = DFq$, δ erit DB $\epsilon = DF$. Sed EB $\epsilon = EF$, δ & latus E D commune est; ϵ ergo ang. EBD $\epsilon = EFD$. Sed EFD rectus est, δ ergo EBD etiam rectus est. δ ergo DB tangit circulum, δ Q. E. D.

Coroll.

Hinc, δ ang. EDB $\epsilon = EDF$.

L I B.

LIB. IV.

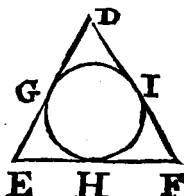
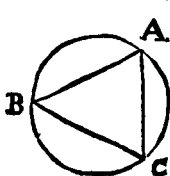
Definitiones.

- I. Igura rectilinea in figura rectilinea inscribi dicitur, cum singuli ejus figuræ, quæ inscribitur, anguli singula latera ejus in qua inscribitur, tangunt.

Sic triangulum DEF est inscriptum in triangulo ABC.

- II. Similiter & figura circa figuram describi dicitur, cum singula ejus, quæ circumscribitur, latera singulos ejus figuræ angulos tetigerint, circa quam illa describitur.

Ita triangulum ABC est descriptum circa triangulum DEF.

- III. Figura rectilinea in circulo inscribi dicitur, cum singuli ejus figuræ, quæ inscribitur, anguli tetigerint circuli peripheriam.

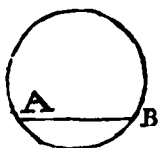
- IV. Figura vero rectilinea circa circumulum describi dicitur, cum singula latera ejus, quæ circumscribitur, circuli peripheriam tangunt.

- V. Similiter & circulus in figura rectilinea inscribi dicitur, cum circuli peripheria singula latera tangit ejus figuræ, cui inscribitur.

- VI. Circulus autem circa figuram describi

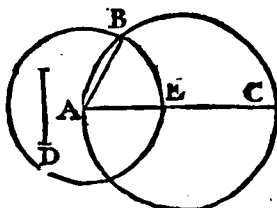
di.

dicitur, cum circuli peripheria singulos tangit
ejus figuræ, quam circumscribit, angulos.

VII. Recta linea in cir-
culo accommodari, seu com-
parari dicitur, cum ejus extrema
in circuli peripheria fuerint; ut
recta linea AB.

P R O P. I. Probl. 1.

In dato circulo
ABC rectam li-
neam AB accom-
modare aequalen
data rectæ lineæ
D, quæ circuli di-
ametro AC non
fit major.

a 3. post.

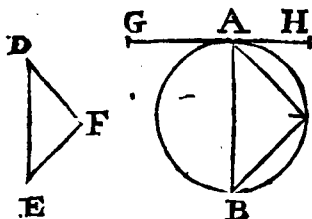
c 3. 1.

b 15. def. 1.

c constr.

Centro A, spatio $AE = D$ describe circulum
dato circulo occurrentem in B. Erit ducta AB
 $b = AE$ $c = D$. Q. E. F.

P R O P. II. Probl. 2.

In dato
circulo ABC
triangulum
ABC descri-
bere dato tri-
angulo DEF
aquiangulum
Recta GH
circulum da-

a 17. 3.

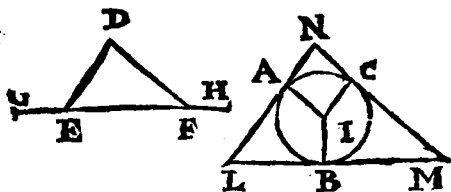
b 23. 1.

tum a tangat in A. b Fac ang. $HAC = E$; b &
ang. $GAB = F$, & junge BC. Dico factam.

Nam

Nam ang. $Bc = HACd = E$; & ang. $Cc32.3.$
 $e = GABd = F$; e quare etiam ang. $BAC = D$. *d constr.*
 ergo triang. BAC circulo inscriptum triangulo $e32.1.$
 DEF æquiangulum est. Q.E.F.

PROP. III. Probl. 3.

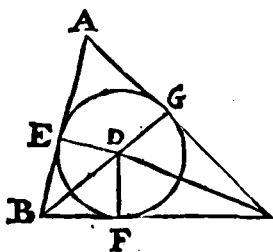
Circa datum circulum $IABC$ triangulum LMN
 describere, dato triangulo DEF æquiangulum.

Produc latus EF utrinque. *a* Fac ad centrum *a23.1.*
 ang. $AIB = DEG$. & ang. $BIC = DFH$.
 deinde in punctis A, B, C circulum *b* tangant *b17.3.*
 tres rectæ LN, LM, MN . Dico factum.

Nam quod coibunt rectæ LN, LM, MN ,
 atque ita triangulum constituent, patet; *c* quia *c13. ex.*
 anguli LAI, LBI *d* recti sunt, adeoque ducta *d18.3.*
 AB angulos faciet LAB, LBA duobus rectis mi-
 nores. Quoniam igitur ang. $AIB + L$ *e* *eSchol.*
 Rect. *f* $= DEG + DEF$; & $AIB = DEG$, *b* *est* *32.1.*
 ang. $L = DEF$. Simili argumento ang. $M = DFE$. *f13.1.*
 ergo etiam ang. $N = D$. ergo triang. LMN *g* *constr.*
 circulo circumscriptum dato EDF est æquian- *h3. ex.*
 gulum. Q.E.F. *k32.14*

PROP.

PROP. IV. Probl. 4.

In dato triangulo ABC circulum EFG inscribere.

Duos angulos B , & C a biseca rectis BD , CD coeuntibus in D .

Ex D b duc perpendiculares DE ,

DF , DG . circulus centro D per E descriptus transibit per G , & F , tangetque tria latera trianguli.

Nam ang. DBE $c = DBF$; & ang. DEB $d = DFB$; & latus DB commune est: ergo $DE = DF$. Simili argumento $DG = DF$. Circulus igitur centro D descriptus transibit per E , F , G ; & cum anguli ad E , F , G sint recti, tangit omnia trianguli latera. Q.E.F.

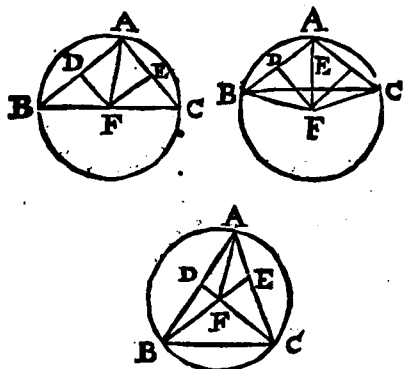
Scholium.

Petr. Hæ-
rig.

Hinc, cognitis lateribus trianguli, invenientur eorum segmenta, quæ fiunt à contactibus circuli inscripti. Sic,

Sit $AB = 12$, $AC = 18$, $BC = 16$. Erat $AB + BC = 28$. ex quo subduc $18 = AC = AE + FC$, remanet $10 = BE + BF$. ergo BE , vel $BF = 5$. proinde FC , vel $CG = 11$. quare GA , vel $AE = 7$.

PROP. V. Probl. 5.

Circa datum triangulum ABC circulum FABC describere.

Latere quævis duo BA, AC a biseca perpen- a 10. & 11;
dicularibus DF, EF concurrentibus in F. Hoc 1,
erit centrum circuli.

Nam ducantur rectæ FA, FB, FC. Quoniam
AD b = DB; & latus DF commune est; & ang. b constr.
FDA c = FDB, d erit FB = FA. eodem modo c constr. 6.
FC = FA. ergo circulus centro F per dati tri- 12. ex.
anguli angulos B, A, C transibit. Q.E.F. d 4. 1.

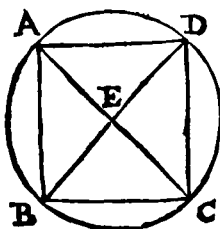
Coroll.

*Hinc, si triangulum fuerit acutangulum; * 31. 3.
centrum cadet intra triangulum; si rectangulum,
in latus recto angulo oppositum; si denique ob-
tusangulum, extra triangulum.

Schol.

Eadem methodo describetur circulus, qui
transeat per data tria puncta, non in una recta
linea existentia.

PROP. IV. Probl. 6.

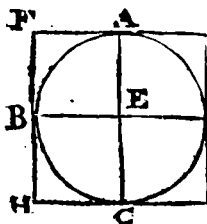
In dato circulo EABCD quadratum ABCD inscribere.

a Duc diametros AC, BD se mutuo secantes ad angulos rectos in centro E. junge harum terminos rectis AB, BC, CD, DA. Dico factum.

Nam quia 4 anguli ad

- b* 26. 3. E recti sunt, *b* arcus, & *c* subtensæ AB, BC, CD, DA pares sunt. ergo ABCD æquilaterum est; ejusque omnes anguli in semicirculis, adeoque *d* recti sunt. *e* ergo ABCD est quadratum, *e* 29. def. 1. dato circulo inscriptum. Q.E.F.

PROP. VII. Probl. 7.

G Circa datum circulum EABCD quadratum FHIG describere.

Duc diametros AC, BD se mutuo secantes perpendiculariter. per harum extrema *a* duc tangentes concurrentes in F, H, I, G. Dico

- a* 17. 3. factum. Nam ob angulos ad A, & C *b* rectos, *c* erit FG parall. HI. eodem modo FH parall. GI. ergo FHIG est parallelogrammum; & quidem rectangulum. sed & æquilaterum, quia *d* FG = HI = BD = CA = FH = GI. quare FHIG est quadratum, dato circulo circumscriptum. Q.E.F.
- e* 15. def. 1.
f 29. def. 1.

SCHOL.

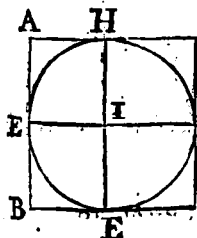
SCHOL.

Quadratum ABCD circulo
circumscriptum, duplum est qua-
drati EFGH circulo inscripti.
Nam rectang. HB = 2 HEF.
C & HD = 2 HGF. per 41. 1.

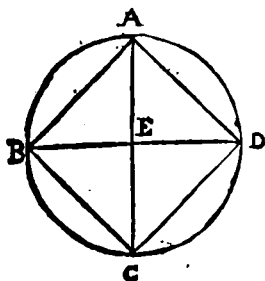
PROP. VIII. Probl. 8.

In dato quadrato
ABCD circulum
IEFGH inscribere.
Latera quadrati bi-
seca in punctis H, E, F,
G; junge HF, EG sese
secantes in I. circulus
centro I per H descri-
ptus quadrato inscribe-
tur.

Nam quia AH, BF a pares ac b parallelae
sunt, c' erit AB parall. HF parall. DC. eodem
modo AD parall. EG parall. BC. ergo IA,
ID, IB, IC sunt parallelogramma. Ergo
AH = AE = HI = EI = IF = IG. Circulus
igitur centro I per H descriptus transibit per
H, E, F, G, tangetque quadrati latera, cum an-
guli ad H, E, F, G sint recti. Q.E.F.

PROP. IX. Probl. 9.

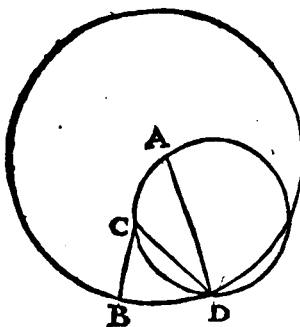

Circa datum quadratum ABCD circulum EABCD describere.

Duc diametros AC, BD secantes in E. centro E per A describe circulum. Is dato quadrato circumscriptus est.

Nam anguli ABD, & BAC a semirecti sunt; ergo EA = EB. eodem modo EA = ED = EC. Circulus igitur centro E descriptus per A, B, C, D dati quadrati angulos transit. Q.E.F.

PROP. X. Probl. 10.

Isoceles triangulum ABD constituere, quod habeat utrumque eorum quae ad basim sunt angulorum B & ADB duplum reliqui A.

Accipe quamvis rectam AB, quam a secas in C, ita ut $AB \times BC = AC^2$.

a II. 2.

Centro A per B describe circulum ABD; in hoc accommoda $BD = AC$, & iunge AD. erit triang. ABD quod quaeritur.

b I. 4.

Nam duc DC; & per CDA describe circulum.

c 5. 4. 7.

lum. Quoniam $AB \times BC = AC^2$ q. d. liquet BD d 37. 3.
 tangere circulum ACD, quem secat CD. e er- e 32. 3.
 go ang. $BDC = A$. ergo ang. $BDC + CDA = f 2. ax.$
 $A + CDA = g$ BCD. sed $BDC + CDA = g$ 32. 1.
 $BD \perp AB = CB \perp D$. k ergo ang. $BCD = CBD$. h 5. 1.
 ergo $DC \perp DB = AC$. n quare ang. $CDA = k$ 1. ax.
 $A = BDC$. ergo $ADB = 2A = ABD$. l 6. 1.
 Q. E. F. m constr. n 5. 1.

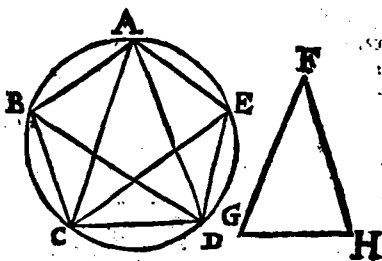

Hæc constructio Analytice inda-
 gatur sic; Factum sit; & angulum
 BDA bisecet recta DC. a ergo DA. a 3. 6.
 $DB :: CA$. CB. item ob ang. CDA
 $b = \frac{1}{2} ADB$ c = A. d est CA = DC. b constr.
 ac ob ang. $DCB = A + CDA = c$ hyp.
 $2A = c = B$. d erit $DB = DC$. f ergo d 6. 1.
 $DB = CA$. proinde DA. (e BA.) $CA :: CA$. e 32. 1.
 CB. g unde $BA \times CB = CA^2$. f 1. ax. g 17. 6.

Coroll.

Cum omnes anguli A, B, D bificent $\frac{1}{2}$ b 32. 1.
 2 Rect. (2 Rect.) liquet A esse $\frac{1}{2}$ 2 Rect.

P R O P. XI. Probl. II.

In dato circulo ABCDE pentagonum aequilate-
 rum & aequiangulum ABCDE inscribere.

F 3

A De 2

a 10. 4.

a Describe triangulum Iſoſceles FGH, habens utrumque angulorum ad baſim duplum anguli ad verticem. b Huic æquiangulum CAD inſcribe circulo. Angulos ad baſim ACD, & ADC c biſeca rectis DB, CE occurrentibus circumferentiz in B, & E connecte rectas CB, BA, AE, ED; Dico factum.

b 2. 4.

c 9. 1.

d 26. 3.

e 29. 3.

f 27. 3.

g 2. 4x.

Nam ex conſtr. liquet quinque angulos CAD, CDB, BDA, DCE, ECA pares eſſe; quare & arcus e & ſubtenſæ DC, CB, BA, AE, DE æquantur. Pentagonum igitur æquilaterum eſt. Eſt vero etiam æquiangulum, ſ quia ejus anguli BAB, AED, &c. inſiſtunt arcubus g æqualibus BCDE, ABCD, &c.

Hujus problematis præxiſ facillior tradetur ad 10. 13.

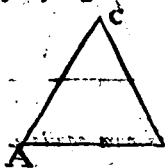
Coroll.

Hinc, angulus pentagoni æquilateri & æqui anguli æquatur $\frac{1}{3}$ 2 Rect. vel $\frac{6}{3}$ Rect.

Schol.

Pet. Herig.

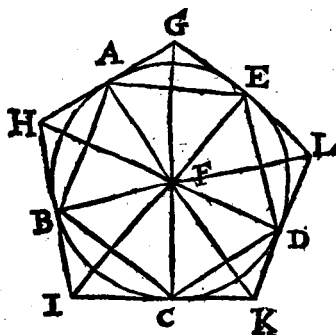
Univerſaliter figura imparium laterum inſcribuntur circulo beneficio triangulorum Iſoſcelium, quorum anguli æquales ad baſim multiplices ſunt eorum, qui ad verticem ſunt, angulorum; parium vero laterum figura in circulo inſcribuntur ope Iſoſcelium triangulorum, quorum anguli ad baſim multiplices ſeſquialteri ſunt eorum, qui ad verticem ſunt, angulorum.

Ut in triangulo Iſoſcele CAB, ſi ang. A = 3 C = B; AB erit latus Heptagoni. Si A = 4 C; erit AB latus Enneagoni, &c. Sin vero A = 1 $\frac{1}{2}$ C, erit AB latus quadrati. Et ſi A = 2 $\frac{1}{2}$ C, ſubtenſæ

subtendat AB sextam partem circumferentiae :
pariterque si $A = 3\frac{1}{2}C$; erit AB latus octa-
goni, &c.

PROP. XII. Probl. 12.

Circa datum circulum FABCDE pentagonum
equilaterum & equiangularum HIKLG describere.

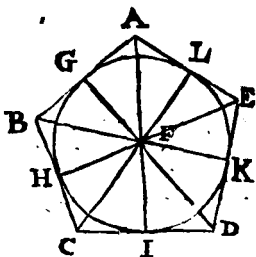
Inscribe pentagonum ABCDE æquilaterum a 11. 4.
& æquiangulum ; duc è centro rectas FA, FB,
FC, FD, FE, iisque totidem perpendiculares
GAH, HBI, ICK, KDL, LEG concurrentes
in punctis H, I, K, L, G. Dico factum. Nam
quia GA, GB ex uno puncto G tangunt circu- b cor. 16. 3.
lum, erit $GA = GE$. d ergo ang. $GFA = c 2. cor. 36.$
 GFE . ergo ang. $AFE = 2 GFA$. eodem mo- 3.
do ang. $AFH = HFB$; & proinde ang. $AFB = d 8. 1.$
 $2 AFH$. Sed ang. $AFE = AFB$. f ergo ang. e 27. 3.
 $GFA = AFH$. sed & ang. $FAH = FAG$; f 7. ax.
& latus FA est commune, b ergo $HA = AG = g 12. ax.$
 $GB = EL$, &c. k ergo HG, GL, LK, KI , h 26. 1.
IH latera pentagoni æquantur : sed & anguli k 2 ax.
etiam, utpote l æqualium AGF, AHF, &c. du- l 2. cor. 32. 1
pli ; ergo, &c.

Coroll.

Eodem pacto, si in circulo quæcunque figura æquilatera & æquiangula describatur, & ad extrema semidiametrorum ex centro ad angulos ductarum, exstentur lineæ perpendiculares, hæ perpendiculares constituent aliam figuram totidem laterum & angulorum æqualium circulo circumscriptam.

P R O P. XIII. Probl. 13.

In dato pentagono æquilatero & æqui-
angulo $ABCDE$
circulum $FGHK$ in-
scribere.

Duos pentagoni
angulos A , & B a
bisectione rectis AF ,
 BF concurrentibus
in F . Ex F duc per-
pendiculares FG ,

FH , FI , FK , FL . Circulus centro F per G descri-
ptus tanget omnia pentagoni latera.

b hyp.

c constr.

d 4. 1.

e hyp.

Duc FC , FD , FE . Quoniam $BA = BC$;
& latus BF commune est; & ang. $FBA = FBC$,
erit $AF = FC$; & ang. $FAB = FCB$.
Sed ang. $FAB = \frac{1}{2} BAE = \frac{1}{2} BCD$. ergo
ang. $FCB = \frac{1}{2} BCD$. eodem modo anguli tota-
lea C , D , E omnes bisectioni sunt. Quum igitur
ang. $FGB = FHB$, & ang. $FBH = FBG$, &
latus FB sit commune, erit $FG = FH$. simili-
ter omnes FH , FI , FK , FL , FG æquantur. Ergo
circulus centro F per G descriptus transit per
 H , I , K , L ; & tangitque pentagoni latera, cum
anguli ad ea puncta sint recti. Q.E.F.

f 12. ax.

g 26. 1.

h cor. 16. 3.

Coroll.

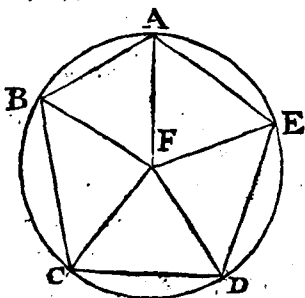
Hinc, si duo anguli proximi figuræ æquilate-
ræ & æquiangularæ bisecentur, & a puncto, in quo
coeunt lineæ angulos bisechantes, ducantur rectæ
lineæ

lineæ ad reliquos figuræ angulos, omnes anguli figuræ erunt bisecti.

Schol.

Eadem methodo in qualibet figura æquilatera & æquiangula circulus describetur.

P R O P. XIV. Probl. 14.

*Circa datum Pentagonum æquilaterum & æqui-
angulum ABCDE circulum FABCDE descri-
bere.*

Duos pentagoni angulos bisecca rectis AF, BF concurrentibus in F. Circulus centro F per A descriptus pentagono circumscribitur.

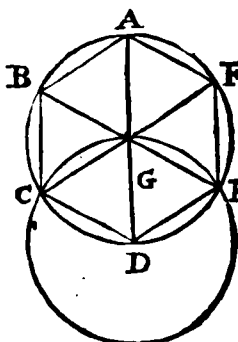
Ducantur enim FC, FD, FE. *a* Bisecti itaque *a* *cor. 13. 4.* sunt anguli C, D, E. *b* ergo FA, FB, FC, FD, *b* *6. 1.* FE æquantur, ergo circulus centro F descriptus, per A, B, C, D, E, pentagoni angulos transibit, Q. E. F.

Schol.

Eadem arte circa quamlibet figuram æquila-
teram & æquiangulam circulus describetur.

P R O P.

PROP. XV. Probl. 15.

In dato circulo GA²
BCDEF hexagonum.
& æquilaterum & æ-
quiangulum ABCD-
EF inscribere.

Duc diametrum
AD; centro D per
centrum G describe
circulum, qui datum
secet in C, & E. duc
diametros CF, EB.
junge AB, BC, CD,
DE, EF, FA. Dico
factum.

- a 32. 1. Nam ang. CGD a = $\frac{1}{3}$ 2 Rect. a = DGE b =
b 15. 1. AGF b = AGB. c ergo BGC = $\frac{1}{3}$ 2 Rect. = FGE.
c cor. 13. 1. d ergo arcus e & subtense A B, B C, C D, D E,
d 26. 3. EF æquantur. Hexagonum igitur æquilaterum
e 29. 3. est: sed & æquiangulum f quia singuli ejus an-
f 27. 3. guli arcubus insunt æqualibus. Q. E. F.

Coroll.

1. Hinc latus Hexagoni circulo inscripti semi-
diametro æquale est.

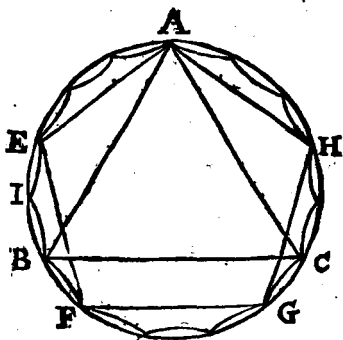
2. Hinc facile triangulum æquilaterum ACE
in circulo describetur.

Schol. Probl.

- And. Terq. Hexagonum ordinatum super data recta CD ita
a 1. 1. construes. a Fac triangulum CGD æquilaterum
super data CD. centro G per C, & D descri-
be circulum. Is capiet Hexagonum super data
CD.

PROP.

PROP. XVI. Probl. 16.

In dato circulo AEBC quindecagonum æquilat-
erum & æquiangulum inscribere.

Dato circulo *a* inscribere pentagonum æquila- a 11. 4.
terum AEEGH, *b* itemque triangulum æquila- b 3. 4.
terum ABC. erit BF latus quindecagoni quæsit.

Nam arcus ABC est $\frac{1}{3}$, vel $\frac{1}{3}$ peripheriæ, cujus *c* constr.
AF est $\frac{2}{3}$ vel $\frac{6}{15}$ ergo reliquus BF = $\frac{1}{3}$ periph.

ergo quindecagonum, cujus latus BF, æquilate-
rum est; sed & æquiangulum, *d* cum singuli ejus d 27. 3.
anguli arcibus insistant æqualibus, quorum unus-
quisque est $\frac{1}{3}$ totius circumferentiæ. ergo, &c.

Schol.

Circulus di- 4, 8, 16, &c. per 6, 4, & 9, 1.
viditur Geo- 3, 6, 12, &c. per 15, 4, & 9, 1.
metricæ in 5, 10, 20, &c. per 11, 4, & 9, 1.
partes 15, 30, 60, &c. per 16, 4, & 9, 1.

Cæterum divisio circumferentiæ in partes datas
etiamnum desideratur; quare pro figurarum qua-
rumcunq, ordinatarum constructionibus sæpe ad
mechanica artificia recurrendum est, propter
quæ Geometriæ practici consulendi sunt.

L I B. V.

Definitiones.

I. **P**ars est magnitudo magnitudinis; minor majoris, cum minor metitur majorem.

II. Multiplex autem est major minoris, cum minor metitur majorem.

III. Ratio est duarum magnitudinum ejusdem generis mutua quædam secundum quantitatem habitudo.

In omni ratione ea quantitas, qua ad aliam refertur, dicitur antecedens rationis; ea vero, ad quam alia refertur, consequens rationis dici solet. ut in ratione 6 ad 4; antecedens est 6, & consequens 4.

Nota.

Cujusque rationis quantitas innotescit dividendo antecedentem per consequentem. ut ratio 12 ad 3 effertur per $\frac{1}{3}$; item quantitas rationis A ad B est $\frac{A}{B}$. Quare non raro brevitatis causa, quantitates rationum sic designamus, $\frac{A}{B}$ □, vel =, vel $\supset \frac{C}{D}$; hoc est, ratio A ad B major est ratione C ad D, vel ei æqualis, vel minor. Quod probe animadvertat, quisque hac legere volet.

Rationis, sive proportionis species, ac divisiones vide apud interpretes.

IV. Proportio vero est rationum similitudo.

Rectius qua hic vertitur proportio, proportionalitas, sive analogia dicitur; nam proportio idem denotat quod ratio, ut plerisque placet.

V. Rationem habere inter se magnitudines dicuntur, quæ possunt multiplicatz se mutuo superare.

VI. In

E, 12. | A, 4. B, 6. | G, 24. VI. In ead-
 F, 30. | C, 10. D, 19. | H, 60. dem ratione
 magnitudines
 dicuntur esse, prima A ad secundam B, & tertia
 C ad quartam D, cum primæ A, & tertiæ C
 æquemultiplicia E, & F à secundæ B, & quartæ
 D æquemultiplicibus G, & H, qualiscunque
 sit hæc multiplicatio, utrumque B, F ab utroque
 G, H, vel una deficient, vel una æqualia sunt,
 vel una excedunt, si ea sumantur B, G; & F, H
 quæ inter se respondent.

Hujus nota est ::. ut A. B :: C. D. hoc est
A ad B, & C ad D in eadem sunt ratione. ali-
quando sic scribimus $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$ *id est, A. B :: C. D.*

VII. Eandem autem habentes rationem (A.
 B :: C. D) proportionales vocentur.

E, 30. | A, 6. B, 4. | G, 28. VIII. Cum
 F, 60. | C, 12. D, 9. | H, 63. veto æquemul-
 tiplicium, B mul-
 tiplex primæ magnitudinis A excesserit G mul-
 tiplicem secundæ B; at F multiplex tertiæ C
 non excesserit H multiplicem quartæ D; tunc
 prima A ad secundam B majorem rationem
 habere dicetur, quam tertia C ad quartam D.

Si $\frac{A}{B} < \frac{C}{D}$, necessarium non est ex hac definitio-
 ne, ut E semper excedat G; quum F minor est
 quam H; sed conceditur hoc fieri posse.

IX. Proportio autem in tribus terminis pau-
 cissimis consistit. Quorum secunda est instar
 duorum.

X. Cum autem tres magnitudines A, B, C
 proportionales fuerint, prima A ad tertiam C
 duplicatam rationem habere dicetur ejus, quam
 habet ad secundam B; at quum quatuor magni-
 tudines A, B, C, D, proportionales fuerint, prima
 A ad quartam D triplicatam rationem habere
 dicetur

dicetur ejus, quam habet ad secundam B; & semper deinceps uno amplius, quamdiu proportio extiterit.

Duplicata ratio exprimitur sic $\frac{A}{C} = \frac{A}{B}$ bi. Hoc est, ratio A ad C duplicata est rationis A ad B. Triplicata autem sic $\frac{A}{D} = \frac{A}{B}$ ter. id est, ratio A ad D triplicata est rationis A ad B.

∴ denotat continue proportionales. ut A, B, C, D; item 2, 6, 18, 54 sunt ∴

XI. Homologæ, seu similes ratione, magnitudines dicuntur, antecedentes quidem antecedentibus, consequentes vero consequentibus.

Ut si A.B :: C.D; tam A & C, quam B & D homologæ magnitudines dicuntur.

XII. Alterna ratio, est sumptio antecedentis ad antecedentem, & consequentis ad consequentem.

Ut sit A.B :: C.D. ergo alterne, vel permutando, vel vicissim, A.C :: B.D. per 16.5.

In hac definitione, & 5. sequentibus imponuntur nomina sex modis argumentandi, quibus mathematici frequenter utuntur; quarum illationum vix immititur propositionibus hujus libri, quæ in explanationibus citantur.

XIII. Inversa ratio, est sumptio consequentis ceu antecedentis, ad antecedentem velut ad consequentem.

Ut A.B :: C.D. ergo inverse, B.A :: D.C. per cor. 4, 5.

XIV. Compositio rationis, est sumptio antecedentis cum consequente, ceu unius, ad ipsam consequentem.

Ut A.B :: C.D. ergo componendo, A + B. B :: C + D. D per 18.5.

XV. Divisio rationis, est sumptio excessus; quo consequentem superat antecedens, ad ipsam consequentem.

Ut $A. B :: C. D.$ *ergo dividendo,* $A - B. B :: C - D. D.$ *per 17.5.*

XVI. *Conversio rationis, est sumptio antecedentis ad excessum, quo superat antecedens ipsam consequentem.*

Ut $A. B :: C. D.$ *ergo per conversam rationem,* $A. A - B :: C. C - D.$ *per cor. 19.5.*

XVII. *Ex æqualitate ratio est, si plures duabus sint magnitudines, & his aliæ multitudine pares, quæ binæ sumantur, & in eadem ratione; cum ut in primis magnitudinibus prima ad ultimam, sic & in secundis magnitudinibus prima ad ultimam sese habuerit. Vel aliter; sumptio extremorum, per subductionem mediorum.*

XVIII. *Ordinata proportio est, cum fuerit quemadmodum antecedens ad consequentem, ita antecedens ad consequentem: fuerit etiam ut consequens ad aliud quidpiam, ita consequens ad aliud quidpiam.*

Ut si $A. B :: D. E.$ *item* $B. C :: E. F.$ *erit ex æquo* $A. C :: D. F.$ *per 22.5.*

XIX. *Perturbata autem proportio est; cum tribus positis magnitudinibus, & aliis, quæ sint his multitudine pares, ut in primis quidem magnitudinibus se habet antecedens ad consequentem, ita in secundis magnitudinibus antecedens ad consequentem; ut autem in primis magnitudinibus consequens ad aliud quidpiam, sic in secundis magnitudinibus aliud quidpiam ad antecedentem.*

Ut si $A. B :: F. G.$ *item* $B. C :: E. F.$ *erit ex æquo perturbate* $A. C :: E. G.$ *per 23.5.*

XX. *Quotlibet magnitudinibus ordine positæ, proportio primæ ad ultimam componitur ex proportionibus primæ ad secundam, & secundæ ad tertiam, & tertiæ ad quartam, & ita deinceps, donec extiterit proportio.*

Sint

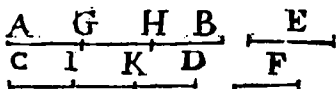
Sint quocunque A, B; C, D; ex hac def.

$$\frac{A}{B} = \frac{A}{C} + \frac{B}{C} + \frac{C}{D}.$$

Axioma.

Æquemultiplices eidem multipli, sunt quoq;
inter se æquemultiplices.

P R O P. I.

Si sint quocunque magnitudines AB, CD;
quocunque magnitudinum E, F aequalium numero,
singula singularum, æquemultiplices; quam multi-
plex est unus E una magnitudo AB, tam multi-
plices erunt & omnes AB+CD omnium E+F.

Sint AG, GH, HB partes quantitatis AB
ipsi E æquales. Item CI, IK, KD partes quanti-
tatis CD ipsi F pares. Harum numerus illarum
numero æqualis ponitur. Quum igitur
AG+CI = E+F; & GH+IK = E+F; &
HB+KD = E+F, liquet AB+CD æque mul-
totes continere E+F, ac una AB unam E con-
tinet. Q.E.D.

22. ex.

P R O P.

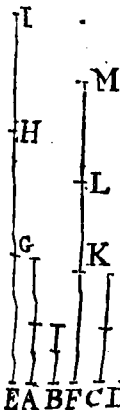
PROP. II.

Si prima AB secunda C aequa fuerit multiplex, atque tertia DE quarta F; fuerit autem & quinta BG secunda C aequa multiplex, atque sexta EH quarta F, erit & composita prima cum quinta (AG) secunda C aequa multiplex, atque tertia cum sexta (DH) quarta F.

Numerus partium in AB ipsi C æqualium æqualis ponitur numero partium in DE ipsi F æqualium. Item numerus partium in BG ponitur æqualis numero partium in EH. *a a 2. ax.* ergo numerus partium in AB + BG æquatur numero partium in DE + EH. hoc est tota AG æquemultiplex est ipsius C, atque tota GH ipsius F. Q. E. D.

PROP. III.

Sit prima A secunda B aequemultiplex, atque tertia C quarta D; sumantur autem EI, FM aequemultiplices prima & tertia; erit & ex æquo, sumptarum utraque utriusque æquemultiplex: altera quidem EI secunda B, altera æquemultiplex FM quarta D.

Sint EG, GH, HI partes multiplicis EI ipsi A pares; item FK, KL, LM partes multiplicis FM ipsi C æquales. *a* Harum numerus illarum numero æquatur. Porro A, id est EG, vel GH, vel GI ipsius B ponitur æquemultiplex atque C, vel FK, &c. ipsius D. *a hyp.*
ergo

b 2. 5.

c 2. 5.

bergo EG + GH æquemultiplex est secundæ B, atque FK + KL quartæ D. c Simili argumento BI (BH + HI) tam multiplex est ipsius B, quam FM (FL + LN) ipsius D, Q. E. D.

P R O P. IV.

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem, & tertia C ad quartam D; etiam E & F æquemultiplices prima A, & tertia C ad G, & H æquemultiplices secunda B, & quarta D, juxta quamvis multiplicationem, eandem habebunt rationem, si prout inter se respondent, ita sumpta fuerint. (E. G :: F. H.)

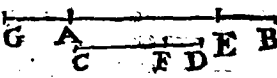
Sume I, & K ipsarum E, & F; item L & M ipsarum G, & H æquemultiplices. a Erit I ipsius A æquemultiplex atque K ipsius C; a pariterque L tam multiplex ipsius B quam M ipsius D. Itaque cum sit A. B b :: C. D; juxta 6 def. si I □, =, ⊃ L; consequenter pari modo K □, =, ⊃ M. ergo cum I, & K ipsarum E, & F sumptæ sint æquemultiplices, atque L, & M ipsarum G & H; erit juxta 7. def. E. G :: F. H. Q. E. D.

Coroll.

Hinc demonstrari solet inversa ratio.

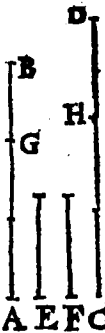
Nam quoniam A. B :: C. D, si E □, =, ⊃ G, c erit similiter F □, =, ⊃ H. ergo liquet, quod si G □, =, ⊃ E, esse H □, =, ⊃ F. d 6. def. 5. d ergo B, A :: D. C. Q. E. D.

PROP.

 Si magnitudo AB magnitudinis CD aequa fuerit multiplex, atque ablata AE ablata CF; reliqua EB reliqua FD ita multiplex erit, ut tota AB tota CD

Accipe aliam quandam GA, quae reliqua FD ita sit multiplex, atque tota AB tota CD, vel ablata AE ablata CF. a ergo tota GA + AB totius CF + FD aequa multiplex est, ac una AE unius CF, hoc est, ac AB ipsius CD. b ergo GE = AB c proinde, ablata communi AE, manet GA = EB. ergo, &c.

PRO P. VI.

 Si duae magnitudines AB, CD duarum magnitudinum E, F sint aequae multiplices; & detracta quaedam sint, AG, & CH, earundem E, & F aequae multiplices; & reliqua GB, HD eisdem E, F aut aequales sunt, aut aequae ipsarum multiplices.

Nam quia numerus partium in AB ipsi E aequalium ponitur aequalis numero partium in CD ipsi F aequalium; item numerus partium in AG aequalis numero partium in CH. si hinc AG, inde CH detrahatur, a remanet numerus partium in reliqua GB aequalis numero partium in HD. ergo si GB sit E semel, erit HD etiam C semel. si GB sit E aliquoties, erit HD etiam C toties accepta. Q.E.D.

P R O P. VII.

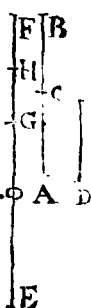
$A \text{ --- } D$ $F \text{ --- } E$ *Equales A*
 $C \text{ --- } F$ $B \text{ --- } E$ *B ad ean-*
 $B \text{ --- } E$ *dem C eandem*
habens rationem; & eadem C ad aequales A & B.

Sumantur D & E æqualium A & B æque-
 multiplices, & F utcumque multiplex ipsius C;
 a 6. ax. & erit $D = E$. quare si $D \sqsubset, =, \supset F$, erit simi-
 b 6. def. 5. liter E $\sqsubset, =, \supset F$. *ergo A. C :: B. C. inverse*
 c cor. 4. 5. igitur $C.A \epsilon :: C.B. Q.E.D.$

Schol.

Si loco multiplicis F sumantur duæ æque-
 multiplices, eodem modo ostendetur æquales
 magnitudines ad alias inter se æquales eandem
 habere rationem.

P R O P. VIII.

Inæqualium magnitudinum AB, AC,
major AB ad eandem D majorem ratio-
nem habet, quam minor AC. Et eadem
D ad minorem AC majorem rationem
habet, quam ad majorem AB.

Sume EF, EG, ipsarum AB, AC,
 æquemultiplices, ita ut EH ipsius
 D multiplex, major sit quam EG,
 at minor quam BF. (Quod facile
 continget, si utraque EG, GF ma-
 jores accipiantur ipsa D.) Liqueat
 juxta 8. def. 5. fore $\frac{AB}{D} \sqsubset \frac{AC}{D}$; ac

$\frac{D}{AB} \supset \frac{D}{AC}$. Quæ E.D.

Rursus quia $IK \sqsubset HG$, at $IK \supset HF$ (ut
 d 8. def. 5. prius dictum) & erit $\frac{D}{C} \sqsubset \frac{D}{AB}$. Q.E.D.

P R O P.

PROP. IX.

Quae ad eandem eandem habent rationem, aequales sunt inter se. Et ad quas eandem eandem habet rationem, eae quoque sunt inter se aequales.

1. Hyp. Sit $A.C :: B.C$, dico $A=B$.
 ABC Nam sit $A \sqsubset B$, vel $\sqsupset B$, & erit ideo a 8. 5.
 $\frac{A}{C} \sqsubset$, vel $\sqsupset \frac{B}{C}$, contra Hyp.

2. Hyp. Sit $C.B :: C.A$, dico $A=B$, nam
 sit $A \sqsubset B$, b ergo $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$, contra Hyp. b 8. 5.

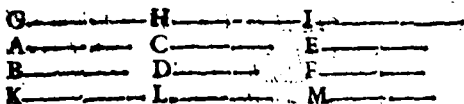
PROP. X.

Ad eandem magnitudinem rationem habentium, quae maiorem rationem habet, illa major est: ad quam vero eadem maiorem rationem habet, illa minor est.

ABC 1. Hyp. Sit $\frac{A}{C} \sqsubset \frac{B}{C}$. Dico $A \sqsubset B$. Nam
 si dicatur $A=B$, & erit $A.C :: B.C$. contra Hyp. a 7. 5.
 Sin $A \sqsupset B$, b erit $\frac{A}{C} \sqsupset \frac{B}{C}$ etiam contra Hyp. b 8. 5.

2. Hyp. Sit $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$. Dico $B \sqsupset A$. Nam dic
 $B=A$, c ergo $C.B :: C.A$. contra Hyp. vel dic $B \sqsubset A$, c 7. 5.
 $\frac{C}{A} \sqsubset$ ergo $\frac{C}{B} \sqsupset \frac{C}{A}$ etiam contra Hyp. d 8. 5.

P R O P. XI.

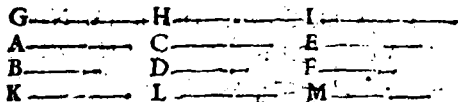
Quae eadem sunt eadem rationes, & inter se sunt eadem.

Sit $A, B :: E, F$. Item $C, D :: E, F$. dico $A, B :: C, D$. sume ipsarum A, C, E æquemultiplices G, H, I ; atque ipsarum B, D, F æquemultiplices K, L, M . Et quoniam $A, B :: E, F$. si $G \square, =$, $\neg K$, b erit pari modo $I \square, =$, $\neg M$. pariterque quia $A, B :: C, D$. si $I \square, =$, $\neg M$, b erit H similiter $\square, =$, $\neg L$. ergo si $G \square, =$, $\neg K$, erit similiter $H \square, =$, $\neg L$. & quare $A, B :: C, D$. Q.E.D.

Schol.

Quae eadem rationibus sunt eadem rationes, sunt quoque inter se eadem.

P R O P. XII.

Si sint magnitudines quoscunque $A, B; C, D; E, F$ proportionales; quemadmodum se habuerit una antecedentium A ad unam consequentiam B , ita se habebunt omnes antecedentes, A, C, E ad omnes consequentes, B, D, F .

Sume antecedentium æquemultiplices G, H, I ; & consequentium K, L, M . Quoniam quam multiplex est una G unius A , a tam multiplices sunt omnes G, H, I omnium A, C, E ; pariterque quam multiplex est una K unius B , a tam multiplices sunt omnes K, L, M omnium B, D, F . Porro ob $A, B :: C, D :: E, F$, si $G \square, =$, $\neg K$, erit similiter

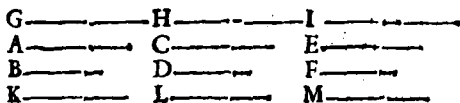
H

$H \sqsubset, =, \supset L$, & $I \sqsubset, =, \supset M$, & proinde si $G \sqsubset, =, \supset K$, erit simili modo $G+H+I \sqsubset, =, \supset K+L+M$. c quare $A. B :: A+C+E. B+D+F$. c 6. def. 5. Q E.D.

Coroll.

Hinc, si similia proportionalia similibus proportionalibus addantur, tota erunt proportionalia.

P R O P. XIII.

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem, quam tertia C ad quartam D; tertia vero C ad quartam D maiorem habuerit rationem, quam quinta E ad sextam F; prima quoque A ad secundam B maiorem rationem habebit, quam quinta E ad sextam F.

Sume ipsarum A, C, E æquemultiplices G, H, I; ipsarumque B, D, F æquemultiplices K, L, M. Quia $A. B :: C. D$; si $H \sqsubset L$, a erit a 6. def. 5. $G \sqsubset K$. Sed quia $\frac{C}{D} \sqsubset \frac{E}{F}$, b fieri potest ut sit b 3. def. 5. $H \sqsubset L$, & I non $\sqsubset M$. ergo fieri potest ut $G \sqsubset K$, & I non $\sqsubset M$ c ergo $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{E}{F}$. Q E.D. c 8. def. 5.

§ C H O L.

Quod si $\frac{C}{D} \supset \frac{E}{F}$, erit quoque $\frac{A}{B} \supset \frac{E}{F}$. Item si $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{C}{D} \sqsubset \frac{E}{F}$, erit $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{E}{F}$. & si $\frac{A}{B} \supset \frac{C}{D} \supset \frac{E}{F}$, erit $\frac{A}{B} \supset \frac{E}{F}$.

PROP. XIV.

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem, quam tertia C ad quartam D; prima vero A, quam tertia C major fuerit; erit & secunda B major quam quarta D. Quod si prima A fuerit æqualis tertia C, erit & secunda B æqualis quarta D; si vero A minor, & B minor erit.

a 8. 5.

b hyp.

c 13. 5.

d 10. 5.

e 7. 5.

f hyp.

g 11. & 9. 5.

Sit $A \sqsubset C$. & ergo $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{C}{B}$. b sed $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$. & ergo $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{D}$. d ergo $B \sqsubset D$. Simili argumento si $A \sqsupset C$, d erit $B \sqsupset D$. Sin ponatur $A = C$; ergo $C. B e :: A. B f :: C. D$. g ergo $B = D$. Quæ E. D.

S C H O L.

A fortiori, si $\frac{A}{B} \sqsupset \frac{C}{D}$, atque $A \sqsubset C$, erit $B \sqsubset D$. Item si $A = B$, erit $C = D$. Et si $A \sqsubset$, vel $\sqsupset B$, erit pariter $C \sqsubset$, vel $\sqsupset D$.

PROP. XV.

Partes C & F cum pariter multiplicibus AB, & DE in eadem sunt ratione, si prout sibi mutuo respondent, ita sumantur. (AB. DE :: C. F.)

Sint AG, GB partes multiplicis AB ipsi C æquales: item DH, HE partes multiplicis DE ipsi F æquales. a Harum numerus illarum numero æquatur. ergo quum b AG. DH ACDF :: C. F :: GB. HE. c erit AG + GB (AB.) DH + HE (DE) :: C. F. Q. E. D.

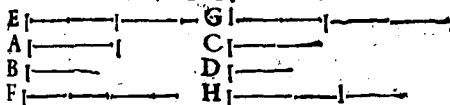
a hyp.

b 7. 5.

c 12. 5.

PROP.

PROP. XVI.

Si quatuor magnitudines A, B, C, D proportionales fuerint; & vicissim proportionales erunt. (A.C::B.D.)

Accipe E & F æquemultiples ipsarum A & B. ipsarumque C & D æquemultiples G & H. Itaque E.F a :: A.B. b :: C.D. a :: G.H. Qua- a 15. §.
re si E $\square$, $\equiv$, $\sqsupset$ G, c erit similiter F $\square$, $\equiv$, $\sqsupset$ b hyp.
H. d ergo A.C :: B.D. Q.E.D. c 11. §.

SCHOL.

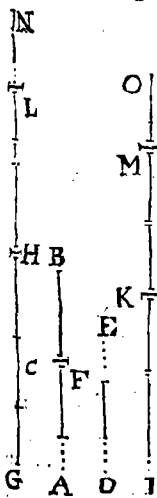
14. §.

Alterna ratio locum tantum habet, quando d 6. de
quantitates ejusdem sunt generis. Nam Hetero-
genæ quantitates non comparantur.

PROP. XVII.

Si compositæ magnitudines proportionales fuerint (A.B.CB :: DE.FE,) b a quoque divisa proportionales erunt. (A.C.CB :: D.F.FE.)

Accipe GH, HL, IK, KM ordine æquemultiples ipsarum AC, CB, DF, FE. item LN, MO æquemultiples ipsarum CB, FE. Tota GL totius A B a tam multiplex est; a 1. §.
quam una GH unius AC, b id b con- b
est quam IK ipsius DF; c hoc c 1. §.
est quam tota IM totius DE: Item HN (HL+LN) ipsius CB d æquemultiplex est, d 2. §.
ac KO (KM+MO) ipsius FE. Quum igitur per hyp. A.B. BC :: D.E. EF. si GL $\square$, $\equiv$, $\sqsupset$ HN, etiam si-
militer

c 6. def. 5. militer e erit $IM \sqsubset, =, \supset KO$. Iraque ablati
 hinc inde communibus HL, KM. si reliqua GH
 f 5. ax. $\sqsubset, =, \supset LN$, ferit similiter $IK \sqsubset, =, \supset MO$.
 g 6. def. 5. g unde $AC.CB :: DF.FE$. Q. E. D.

P R O P. XVIII.

*Si divisa magnitudines sint propor-
 tionales (AB.BC :: DE.EF,) ha quo-
 que compositae proportionales erunt
 (AC.CB :: DF.FE.)*
 Nam si fieri potest, sit $AC.CB ::$
 $DF.FG \supset FE$. a ergo erit divisim
 $AB.BC :: DG.GF$. b hoc est $DG.$
 $GF :: DE.EF$. ergo cum $DG \sqsubset DE$,
 c erit $GF \sqsubset EF$. Q. E. A. Simile
 absurdum d sequetur, si dicatur $AC.CB :: DF.$
 $GF \sqsubset FE$.

a 17. 5.
 b hyp. & II.
 5.
 c 14. 5.
 d 9. ax.

P R O P. XIX.

*Si quemadmodum to-
 tum AB ad totum DE,
 E ita ablatum AC (se ha-
 buerit ad ablatum DF,
 & reliquum CB ad reliquum FE, ut totum AB ad
 totum DE, se habeat.*

a hyp. Quoniam a $AB.DE :: AC.DF$, b erit permu-
 b 16. 5. tando $AB.AC :: DE.DF$. c ergo divisim $AC.$
 c 17. 5. $CB :: DF.FE$. quare rursus b permutando $AC.$
 d hyp. & II. $DF :: CB.FE$; d hoc est $AB.DE :: CB.FE$. Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc, si similia proportionalia similibus
 proportionalibus subducantur, residua erunt pro-
 portionalia.

2. Hinc demonstrabitur conversa ratio.

Sit $AB.CB :: DE.FE$. Dico $AB.AC :: DE.$
 a 16. 5. DF . Nam a permutando $AB.DE :: CB.FE$. b er-
 b 19. 5. go $AB.DE :: AC.DF$. quare iterum permutan-
 do, $AB.AC :: DE.DF$. Q. E. D.

P R O P.

P R O P. XX.

Si sint tres magnitudines A, B, C; & alia D, E, F ipsis aequales numero, quae bina & in eadem ratione sumantur (A.B :: D.E. atque B.C :: E.F;) ex aquo autem prima A major fuerit, quam tertia C; erit & quarta D major quam sexta F. Quod si prima A tertia C fuerit aequalis; erit & quarta D aequalis sexta F. Sin illa minor, hac quoque minor erit.

Hyp. Si $A \sqsubset C$. quoniam a $E.F :: B.C$. a hyp.
 b erit inverte $F.E :: C.B$. c Sed $\frac{C}{B} \supset \frac{A}{B}$ d ergo b cor. 4. 5.
 $\frac{F}{E} \supset \frac{A}{B}$ vel $\frac{D}{E}$. e ergo $D \sqsubset F$. Q.E.D. c hyp & 8. 5.
 2. Hyp. Simili argumento, si $A \sqsupset C$, ostenditur $D \supset F$. d schol. 13. 5.
 3. Hyp. Si $A = C$. quoniam $F.E :: C.B :: a$ 10. 5.
 f $A.B :: D.E$ g erit $D = F$. Q.E.D. f 7. 5.
 g 11. 5. &
 9. 5.

P R O P. XXI.

Si sint tres magnitudines A, B, C; & alia D, E, F ipsis aequales numero, quae bina & in eadem ratione sumantur, fueritq; perturbata earum proportio, (A.B :: E.F. atque B.C :: D.E;) ex aquo autem prima A quam tertia C major fuerit; erit & quarta D quam sexta F major. Quod si prima fuerit tertia aequalis, erit & quarta aequalis sextae: sin illa minor, hac quoque minor erit.

1. Hyp. $A \sqsubset C$. Quoniam a $D.E :: B.C$, a hyp.
 invertendo erit $E.D :: C.B$. atque $\frac{C}{B} \supset \frac{A}{B}$. b 8. 5.
 c ergo

e schol. 13. e ergo $\frac{E}{D} \supset \frac{A}{B}$, hoc est $\frac{E}{F}$. d ergo $D \sqsubset F$

5. Q.E.D.

d 10. 5.

2. Hyp. Similiter, si $A \supset C$, erit $D \supset F$.

3. Hyp. Si $A = C$, quoniam $E. D :: C. B ::$

e $A. B :: f E. F. g$ erit $D = F$. Q.E.D.

e 7. 5.

f hyp.

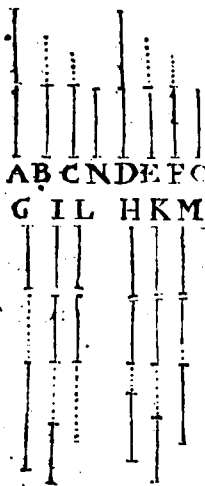
g 9. 5.

PROP. XXII.

Si sint quotcunque magnitudines A, B, C; & alla ipsae aequales numero D, E, F, quae binae & in eadem ratione sumantur ($A. B :: D. E. \& B. C :: E. F$); & ex aequalitate in eadem ratione erunt ($A. C :: D. F$)

Accipe G, H ipsarum A, D; & I, K ipsarum B, E; item L, M ipsarum E, F æquemultiplices.

Quoniam $A. B :: D. E.$ erit $G. I :: H. K.$ eodem modo, erit $I. L :: K. M.$ ergo si $G \sqsubset, =, \supset L$, erit $H \sqsubset, =, \supset M$; d ergo $A. C :: D. F$. Eodem pacto si ulterius $C. N :: F. O$, erit ex aquali $A. N :: D. O$. Q.E.D.

a hyp.

b 4. 5.

c 20. 5.

d 6. def. 5.

PROP.

PROP. XXIII.

Si sint tres magnitudines A, B, C, aliæq; D, E, F ipsæ æquales numero, quæ bina in eadem ratione sumantur, fuerit autem perturbata earum proportio. (A. B :: E. F. & B. C :: D. E.) etiam ex æqualitate

A B C D E F in eadem ratione erunt A. C :: D. F.

G H I K L M Sumæ G, H, I, ipsarum A, B, D;

item K, L, M ipsarum C, E, F

æquemultiplices. erit G. H a ::

A. B b :: E. F a :: L. M. porro quia a 15. 5.

b B. C :: D. E. erit c H. I :: K. L. b hyp.

ergo G, H, K, & I, L, M habent c 4. 5.

le juxta 21. 5. quare si G □,

□, K, erit similiter I □, □, □

M. d proinde A. C :: D. F. Q. E. D. d 6. def. 5.

Eodem modo si plures fuerint magnitudinibus tribus, &c.

Coroll.

Ex his sequitur, rationes ex iisdem rationibus *22. & 23. compositas esse inter se easdem. item, earundem rationum easdē partes inter se easdem esse. def. 9.

PROP. XXIV.

A ——— Si prima A B ad secundam

C ——— B G C eandem habuerit rationem

D ——— quam tertia DE ad quartam

F ——— E H F, habuerit autem & quinta

BG ad secundam C eandem rationem, quam sexta

EH ad quartam F; etiam composita prima cum

quinta (AG) ad secundam C eandem habebit ratio-

nem, quam tertia cum sexta (DH) ad quartam F.

Nam quia a A. B. C :: D. E. F. atque ex hyp. a hyp.

& inverse C. BG :: F. EH, erit b ex æquali AB. b 22. 5.

BG :: D. E. E. H. ergo componendo A G. B G

:: DH. EH. c item BG. C :: EH. F. b ergo rursus c hyp.

et æquo, AG. C :: DH. F. Q. E. D.

PROP.

PROP. XXV.

Si quatuor magnitudines proportionales fuerint ($AB. CD :: E. F.$) maxima AB & minima F reliquis CD & E majores erunt.

Fiant $AG = E$; & $GH = F$. Quoniam $AB.CD :: E.F :: AG.CH$. erit $AB.CD :: GB.HD$. sed $AB \square CD$. ergo $GB \square HD$. atque $AG + F = E + CH$. ergo $AG + F + GB = E + CH + HD$, hoc est $AB +$. Q.E.D.

Quæ sequuntur propositiones non sunt Euclidis; sed ex aliis desumptæ, ob frequentem eorum usum Euclidæ subungi solent.

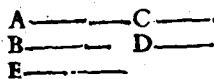
P R O P. XXVI.

A ——— C ——— Si prima ad secundam
B ——— D ——— habuerit maiorem pro-
E ——— portionem, quam tertia ad
quartam; habebit convertendo, secunda ad primam
minorem proportionem, quam quarta ad tertiam.

Sit $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{C}{D}$. Dico $\frac{B}{A} \supset \frac{D}{C}$. Nam contipe
 $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{E}{B}$ ergo $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{E}{B}$ bquare $A \sqsubset E$. ϵ ergo
 $\supset \frac{D}{C}$, d vel $\frac{D}{C}$. Q.E.D.

P R O P. XXVII.

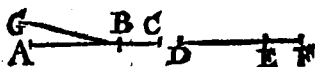

A ——— C ——— Si prima ad secundam
B ——— D ——— babuerit maiorem pro-
E ——— portionem, quam tertia ad
quartam; habebit quoque vicissim prima ad tertiam
maiorem proportionem, quam secunda ad quartam.

Sic $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{C}{D}$. Dico $\frac{A}{C} \sqsubset \frac{B}{D}$. Nam puta $\frac{E}{F} = \frac{C}{D}$
 a ergo $A \sqsubset E$, b ergo $\frac{A}{C} \sqsubset \frac{E}{C}$, c vel $\frac{B}{D}$. Q.E.D.

PROP.

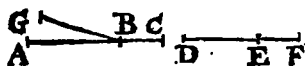
PROP. XXVIII.

Si prima ad secundam habuerit maiorem proportionem, quam tertia ad quartam; habebit quoque composita prima cum secunda ad secundam maiorem proportionem, quam composita tertia cum quarta ad quartam.

Sit $\frac{AB}{BC} < \frac{DE}{EF}$. Dico $\frac{AC}{EC} < \frac{DF}{EF}$. Nam cogita
 $\frac{AB}{BC} = \frac{DE}{EF}$. a ergo $AB < GB$. adde utrinque BC, a 10. §.
 berit $AC < GC$. c ergo $\frac{AC}{EC} < \frac{GC}{EC}$. d hoc est $\frac{DF}{EF}$. b 4. ax.
 Q.E.D. c 8. §.
 d 18. §.

PROP. XXIX.

Si composita prima cum secunda ad secundam maiorem habuerit proportionem, quam composita tertia cum quarta ad quartam; habebit quoque dividendo prima ad secundam maiorem proportionem quam tertia ad quartam.

Sit $\frac{AC}{BC} < \frac{DF}{EF}$. Dico $\frac{AB}{BC} < \frac{DE}{EF}$. Intellige
 $\frac{AC}{BC} = \frac{DF}{EF}$. a ergo $AC < GC$. aufer commune a 10. §.
 BC, berit $AB < GB$. c ergo $\frac{AB}{BC} < \frac{GB}{BC}$ d ve) $\frac{DE}{EF}$ b 5. ax.
 Q.E.D. c 8. §.
 d 17. §.

PROP.

PROP. XXXII.

A ——— D ——— Si sint tres magni-
 B ——— E ——— tudines A, B, C, &
 C ——— F ——— alie ipsis numero
 G ——— equales D, E, F;
 H ——— sitque major propor-
 tio primæ priorum ad secundam, quam secundæ po-
 steriorum ad tertiam ($\frac{A}{B} \sqsubset \frac{E}{F}$); item secundæ pri-
 orum ad tertiam major, quam primæ posteriorum
 ad secundam ($\frac{B}{C} \sqsubset \frac{D}{E}$); erit quoque ex æqualitate
 major proportio primæ priorum ad tertiam, quam
 primæ posteriorum ad tertiam ($\frac{A}{C} \sqsubset \frac{D}{F}$.)

Intellige $\frac{G}{C} = DE$. a ergo $B \sqsubset G$. b ergo a 10. 5.
 $\frac{A}{G} \sqsubset \frac{A}{B}$. Rursus concipe $\frac{H}{G} = \frac{E}{F}$. c ergo $\frac{H}{G} \supset \frac{A}{G}$ b 8. 5.
 aquare $A \sqsubset H$. b proinde $\frac{A}{C} \sqsubset \frac{H}{C}$ d vel $\frac{D}{F}$ d 13. 5.
 Q. E. D.

PROP. XXXIII.

A ——— E ——— B Si fuerit major propor-
 C ——— F ——— tio totius AB ad totum
 CD, quam ablati AE ad
 ablatum CF, erit & reli-
 quæ EB ad reliquum FD major proportio, quam to-
 tius AB ad totum CD.

Quoniam $\frac{AB}{CD} a \sqsubset \frac{AE}{CF}$ b erit permutando a byp.
 $\frac{AB}{AE} \sqsubset \frac{CD}{CF}$. c ergo per conversionem rationis b 27. 5.
 $\frac{AB}{EB} \supset \frac{CD}{FD}$. permutando igitur $\frac{AB}{CD} \supset \frac{EB}{FD}$. c 30. 5.
 Q. E. D.

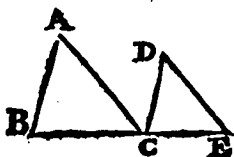
PROP. XXXIV.

A ————— D ————— Si sint quot-
 B ————— E ————— cunque magni-
 C ————— F ————— tudines, & alie
 G ————— H ————— ipsis equales
 numero, sitque major proportio prima priorum ad
 primam posteriorum, quam secunda ad secundam;
 & hac major quam tertia ad tertiam, & sic dein-
 cept: habebunt omnes priores simul ad omnes poste-
 riores simul, maiorem proportionem, quam omnes
 priores, relicta prima, ad omnes posteriores, relicta
 quoque prima; minorem autem, quam prima priorum
 ad primam posteriorum; maiorem denique etiam,
 quam ultima priorum ad ultimam posteriorum.

Horum demonstratio est penes interpretes; quos
 adeat, qui eam desideras. nos omisimus, brevitatis
 studio; & quia illorum nullus usus est in his elementis.

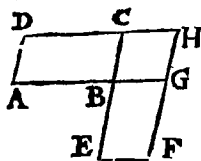
LIB. VI.

Definitiones.

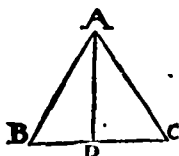
I. Similes figuræ rectilinez sunt (ABC, DCE,) quæ & angulos singulos singulis æquales habent; atque etiam latera, quæ circum angulos æquales, proportionalia.

Ang. B = DCE; & AB. BC :: DC. CE
item ang. A = D; atque BA. AC :: CD. DE
denique ang. ACB = E. atque BC. CA ::
CE. ED.

II. Reciproce autem sunt (BD, BF,) cum in utraque figura antecedentes, & consequentes rationum termini fuerint, (hoc est, AB. BG :: EB. BC.)

III. Secundum extremam & mediam rationem recta linea AB secta esse dicitur, cum ut tota AB ad majus segmentum AC, ita majus segmentum AC ad minus CB se habeat. (AB. AC :: AC. CB.)

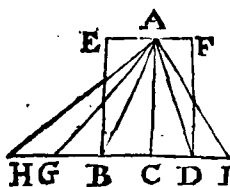

IV. Altitudo cujusque figuræ ABC est linea perpendicularis AD, à vertice A ad basim BC deducta.

V. Ratio ex rationibus compopi dicitur, cum rationum quantitates inter se multiplicatae, aliquam effecerint rationem.

Ut ratio A ad C, componitur ex rationibus A ad B, & B ad C. nam $\frac{A}{B} + \frac{B}{C} a = \frac{A}{C} b = \frac{AB}{BC}.$
a 20. def. 5. ad B, & B ad C. nam $\frac{A}{B} + \frac{B}{C} a = \frac{A}{C} b = \frac{AB}{BC}.$
b 15. 5.

P R O P. I.

Triangula ABC, ACD, & parallelogramma BCAG, CDFA, quorum eadem fuerit altitudo, ita se habent inter se, ut bases BC, CD.

a 3. 1.

Accipe quovis BG, HG, ipsi BC æquales; item DI = CD. & connecte AG, AH, AI.

b 38. 1.

Triangula ACB, ABG, AGH æquantur; b item triang. ACD = ADI. ergo triangulum ACH tam multiplex est trianguli ACB, quam basis HC basis BC. & æquemultiplex est triang. ACH trianguli ACD, ac basis CI basis CD.

c sch. 38. 1.

d 6. def. 5.

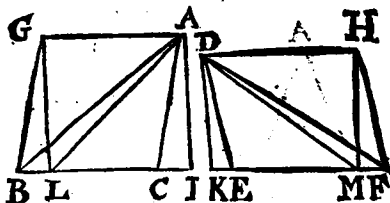
e 41. 1. &

15. 5.

Verum si HC $\square$, $=$, $\rhd$ CI, e erit similiter triang. AHC $\square$, $=$, $\rhd$ ACI. d ideoque BC, CD :: triang. ABC. ACD :: e Pgr. CE. CF. Q. E. D.

Schol.

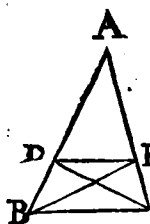
Schol.

Hinc, triangula ABC, DEF, & parallelogramma AGBC, DEFH, quorum aequales sunt bases BC, EF, ita se habent ut altitudines AI, DK.

a Sume $IL = CB$; & $KM = EF$; ac junge a 3. 1.
LA, LG, MD, MH. liquet esse triang. ABC. b 7. 5.
DEF :: b AI. DKM :: c AI. DK :: d Pgr. c 1. 6.
AGBC. DEFH. Q.E.D. d 41. 1. &
15. 5.

PROPOSITION II.

Si ad unum trianguli ABC latus BC, parallela ducta fuerit recta quaedam linea DE, hac proportionaliter secabit ipsius trianguli latera ($AD. BD :: AE. EC.$) Et si trianguli latera proportionaliter secta fuerint ($AD. BD :: AE. EC.$) quae ad sectiones CD, E adjuncta fuerit recta linea DE, erit ad reliquum ipsius trianguli latus BC parallela. Ducantur CD, BE.

1. Hyp. Quia triang. DEB a = DEC; b erit a 37. 1.
triang. ADE. DBE :: ADE. ECD. atqui b 7. 5.
triang. ADE. DBE c :: AD. DB. & triang. c 1. 6.
ADE. DEC c :: AE. EC. d ergo AD. DB :: d 11. 5.
AE. EC.

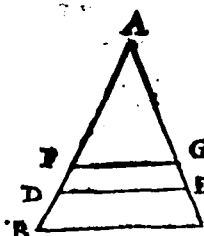
2. Hyp. Quia $AD. DB :: AE. EC.$ hoc e 1. 6.
est triang. ADE. DBE :: ADE. ECD;
ferit triang. DBE = ECD. g ergo DE, BC f 9. 5.
sunt parallelæ. Q.E.D. g 39. 1.

H 3

Schol.

Schol.

Imo si plures DE, FG; ad unum latus BC parallela fuerint, erunt omnia laterum segmenta proportionalia.

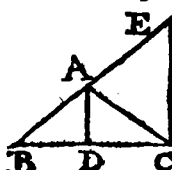

Nam DE, FA $\epsilon ::$ EG, GA; & componendo, Invertendoque FA. DA $::$ GA.EA; ϵ ac DA. DB $::$ EA. EC. ergo ex æquo DF. DB $::$ EG. EC. Q.E.D.

Coroll.

Si DE.DB $::$ EG. EC; ϵ erunt BC, DE, FG parallelæ.

P R O P. III.

Si trianguli BAC angulus BAC bisariam sectus sit, secans autem angulum recta linea AD fecuerit ϵ basim, basis segmenta eandem habebunt rationem quam reliqua ipsius trianguli latera (BD. DC $::$ AB. AC.)

Et si basis segmenta eandem habeant rationem quam reliqua ipsius trianguli latera (BD.DC $::$ AB.AC) recta linea AD qua a vertice A ad sectionem D ducitur, bisariam secat trianguli ipsius angulum BAC.

Produc BA; & fac AE=AC. & junge CE.

1. Hyp. Quoniam AB=AC, erit ang. ACE $=$ E b $=$ $\frac{1}{2}$ BAC ϵ DAC. ϵ ergo DA, CE parallelæ sunt. ϵ quare BA. AE (AC) $::$ BD. DC. Q.E.D.

2. Hyp. Quoniam BA. AC. (AE) $::$ BD. DC. ferunt DA, CE parallelæ: ergo ang. BAD=E; & ang. DAC ϵ ACE ϵ E. ϵ ergo ang. BAD=DAC, bisectus igitur est ang. BAC Q.E.D.

P R O P.

a 2. 6.

a 5. 1.

b 32. 1.

c hyp.

d 27. 1.

e 2. 6.

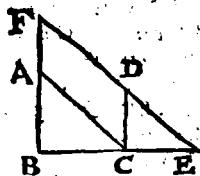
f 2. 6.

g 29. 1.

h 5. 1.

k 1. 22.

PROP. IV.

Equiangulorum triangulorum ABC, DCE proportionalia sunt latera, quæ circum æquales angulos B, DCE (AB. BC :: DC. CE, &c.) & homologa sunt latera AB, DC, &c.

quæ æqualibus angulis ACB, E, &c. subtienduntur.

Statue latus BC in directum lateri CE, & produc BA, ac ED donec a occurrant.

a 32. 1. &

Quoniam ang. Bb = ECD. c sunt BF, CD parallelæ. Item quia ang. BCA b = CED, c sunt b hyp.

CA, EF parallelæ. Figura igitur CAFD est parallelogramma. d ergo AF = CD; d & AC = FD.

Liquet igitur AB. AF (CD) a :: BC. d 34. 1. CE. f permutando igitur AB. BC :: CD. CE. e 2. 6.

et item BC. CE :: FD. (AC) DE. f ergo permutando BC. AC :: CE. DE. quare etiam g ex æquo AB. AC :: CD. DE. ergo, &c.

g 22. §

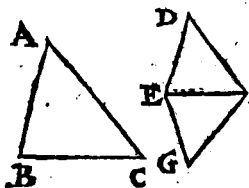
Coroll.

Hinc AB. DC :: BC. CE :: AC. DE.

Schol.

Hinc si in triangulo FBE ducatur uni lateri FE parallela AC; erit triangulum ABC simile toti FBE.

PROP. V.

Si duo triangula ABC, DEF latera proportionalia habebant (AB. BC :: DE. EF. & AC. BC :: DF. EF. item AB. AC :: DE. DF) æqui-angula erunt triangu-

la, & æquales habebunt eos angulos, sub quibus homologa latera subtienduntur.

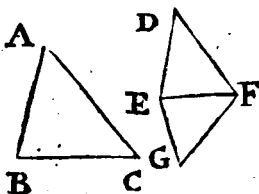
Ad latus EF a fac ang. FEG = B; a & ang. a 23. 1.

H,

EFG

- b 32. 1. $EF G = C$, bquare etiam ang. $G = A$. ergo
 c 4. 6. $GE. EF :: AB. BC :: d DB. EF. e$ ergo
 d hyp. $GE = DB$. Item $GF. FE :: AC. CB :: f$
 e 11. 5. $DF. FE :: e$ ergo $GF = DF$. Triangula igitur
 & 9. 5. DEF, GEF sibi mutuo æquilatera sunt. f ergo
 f 8. 1. ang. $D = G = A$. f & ang. $FED = FEG = B$.
 g 32. 1. g proinde & ang. $DFE = C$. ergo, &c.

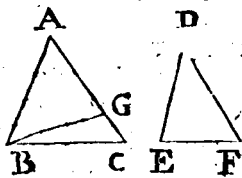
P R O P. VI.

Si duo triangu-
 la ABC, DEF unum
 angulum B uni angu-
 lo DEF aequalem, &
 circum aequales an-
 gulos B, DEF latera
 proportionalia habu-
 erint ($AB. BC :: DE.$
 $EF;$) æquiangula erunt triangu-
 la ABC, DEF ;
 aequaleque habebunt angulos, sub quibus homologa
 latera subienduntur.

- a 32. 1. Ad latus EF fac ang. $FEG = B$, & ang. EFG
 b 4. 6. $= C$. a unde & ang. $G = A$. ergo $GE. EF ::$
 c hyp. $AB. BC :: DE. EF. d$ ergo $DE = GE$. atqui
 d 9. 5. ang. $DEF = B = GEF. g$ ergo ang. $D = G$
 e hyp. $= A. b$ proinde etiam ang. $EFD = C. Q. E. D.$

P R O P. VII.

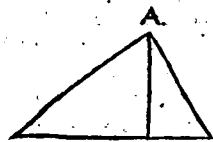

Si duo triangu-
 la ABC, DEF unum an-
 gulum A uni angulo D
 aequalem, circa autem
 alios angulos ABC, E
 latera proportionalia
 habeant ($AB. BC ::$
 $DE. EF;$) reliquorum autem simul utrunque C, F
 aut minorem aut non minorem recto, æquiangula
 erunt triangu-
 la ABC, DEF , & æquales habebunt
 eos angulos circum quos proportionalia sunt latera.

- Nam si fieri potest, sit ang. $ABC = E$. fac
 a hyp. igitur ang. $ABG = E$; ergo cum ang. $A = D$,
 b crit

erit etiam ang. $AGB = F$. ergo $AB, BG :: b32. 1.$
 $DE, EF :: AB, BC$. ergo $BG = BC$. f ergo $c4. 6.$
 ang. $BGC = BCG$. g ergo ang. BGC . vel C d hyp.
 minor est recto; b proinde ang. AGB , vel F e 9. 5.
 et major est. ergo anguli C & F non sunt ejus- f 5. 1.
 dem speciei, contra Hyp. g cor. 17. 1.
 h cor. 13. 1.

PROP. VIII.

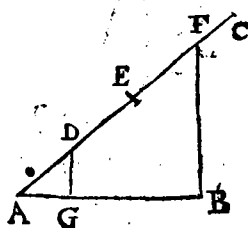
Si in triangulo rectan-
 gulo ABC , ab angulo re-
 cto BAC in basin BC
 perpendicularis AD du-
 cta est; qua ad perpen-
 dicularem triangula
 ADB, ADC , tum toti
 triangulo ABC , tum ipse inter se, similia sunt.

Nam ob angulos BAC, ADB & rectos, b ideo- a hyp.
 que æquales, & B communem, trigona $BAC, b12. 22.$
 ADB c similia sunt. Simili discursu, similia sunt c 32. & 4. 6
 triangula BAC, ADC . d proinde ADB, ADC d Vid. 21. 6.
 similia erunt. Q.E.D.

Coroll.

Hinc 1. $BD, DA :: DA, DC$. e 1. def. 6.
 2. $BC, AC :: AC, DC$, & CB, BA
 $:: BA, BD$.

PROP. IX.

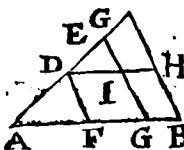
A data recta
 linea AB im-
 peratam partem
 $\frac{1}{3}$ (AG) auferre.

Ex A duc
 infinitam AC ut- a 3. 1.
 cunq; in qua a su-
 me tres, $AD, DE,$
 EF æquales ut-
 cunque,

b 31. 1. cunque, iunge FB , cui ex D duc parallelam DG . Dico factum.

c 2. 6. Nam $GB. AG :: FD. AD$. ergo d componendo $AB. AG :: AF. AD$. ergo cum $AD = \frac{1}{3} AF$, erit $AG = \frac{1}{3} AB$. Q.E.F.

PROP. IX.

Datam rectam lineam AB intersectam similiter secare (in F, G .) ut data altera AC, secta fuerit (in D, E .)

Extremitates sectæ & intersectæ jungat recta BC .

a 31. 1. Huic ex punctis E, D duc parallelas EG, DF rectæ secandæ occurrentes in G , & F . Dico factum.

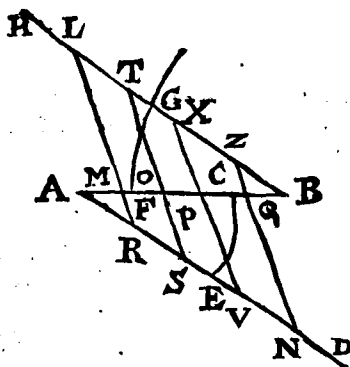
a Ducatur enim DH parall. AB . Estque AD .

b 2. 6. $DE :: AF. FG$, & $DE. BC :: DI. HC :: FG$.

c 34. 1. & $GB. Q.E.F.$

7. 5.

scholium.

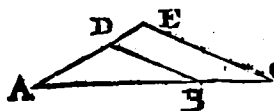
Hinc discimus rectam datam AB in quatuor a-
quales partes (puta 5.) secare. id quod facilius
præstabitur sic;

Duc

Duc infinitam AD, eique parallelam BH etiam infinitam. Ex his cape partes æquales AR, RS, SU, UN; & BZ, ZX, XT, TL; in singulis una pauciores, quam desiderentur in AB; tum rectæ a 33. 1. ducantur LR, TS, XV, ZN. hæc quinquiescabitur b constr. c 2. 6. datam AB.

Nam RL, ST, UX, NZ æ parallelæ sunt, ergo quum AR, RS, SU, UN b æquales sint, erunt AM, MO, OP, PQ æquales. Similiter quia BZ=ZX, erit BQ=QP. ergo AB quinquiesceta est. Q.E.F.

P R O P. XI.

Datæ duabus rectis lineis AB, AD, ceteram proportionalem DE invenire.

Junge BD, & ex A B protracta sume BC=AD. per C duc a 2. 6; CE parall. BD. cui occurrat AD producta in E. Erit DE expetita.

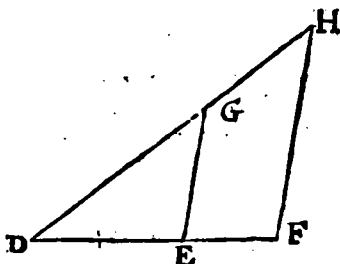
Nam AB. æ BC (AD) :: AD. DE. Q.E.F. c 1 cor. 8. 6.

Vel sic, fac ang. ABC rectum, & ang. ACD etiam rectum. b erit AB.BC :: BC.BD,

P R O P.

PROP. XII.

Tribus datis rectis lineis DE, EF, DG, quartam proportionalem GH invenire.

Connectatur EG. per F, duc FH parall. EG, cui occurrat DG producta ad H. liquet esse DE. EF :: DG. GH. Q.E.F.

a 2. 6.

PROP. XIII.

Duabus datis rectis lineis AB, EB, mediam proportionalem EF adinvenire.

Super tota AB diametro

A B describe semicirculum AFB.

Ex E erige perpendicularem EF occurrentem peripheriæ in F. Dico AE. EF :: EF. EB. Ducantur enim AF, & FB. Ex trianguli rectanguli AFB recto angulo deducta est FE basi perpendicularis; ergo AE. FE :: FE. EB. Q.E.F.

Vel (in eadem figura) sint AB, BF duæ datæ, liquet esse AB. BF :: BF. BE.

a 31. 3.

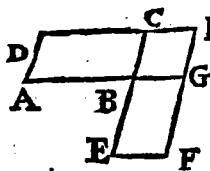
b cor. 3. 6.

Coroll.

Coroll.

Hinc, linea recta, quæ in circulo à quovis puncto diametri, ipsi diametro perpendicularis ducitur ad circumferentiam usque, media est proportionalis inter duo diametri segmenta.

PROP. XIV.

Equalium, & unum
ABC uni EBG aequali
habentium angulum, pa-
rallelogrammorum BD,
BF, reciproca sunt latera
quæ circum aequales an-
gulos. (AB. BG :: EB.

BC.) Es quorum parallelogrammorum BD, BF, unum angulum ABC uni angulo EBG aequali habentium, reciproca sunt latera quæ circum aequales angulos, illa sunt aequalia.

Nam latera AB, BG circa æquales angulos faciant unam rectam: a quare EB, BC etiam in directum jacebunt. Producantur FG, DC, donec occurrant.

a sch. 15. 1.

1. Hyp. AB, BG b :: BD, BH c :: BF, BH d :: b i. 6.

BE, BC. ergo, &c.

c 7. 5.

2. Hyp. BD, BH f :: AB, BG g :: BE, BC h :: d i. 6.

BF, BH, k ergo Pgr. BD = BF, Q. E. D.

e 11. 5.

f i. 6.

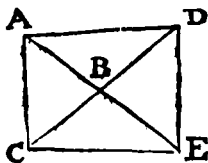
g hyp.

h i. 6.

k 11. & 95

PROP.

PROP. XV.

Æqualium, & unum
ABC, uni DBE æqualem
habentium angulum trian-
gulorum ABC, DBE, reci-
proca sunt latera, qua cir-
cum æquales angulos (AB,
BE :: DB, BC.) Et quo-

rum triangulorum ABC, DBE, unum angulum
ABC uni DBE æqualem habentium reciproca sunt
latera, qua circum æquales angulos (AB, BE ::
DB, BC.) illa sunt æqualia.

Latera CB, BD circa æquales angulos, sta-
uantur sibi in directum; & ergo AB& est recta
linea, ducatur CE.

1. Hyp. AB, BE b :: triang. ABC, CBE c ::
triang. DBE, CBE, d :: DB, BC. & ergo, &c.

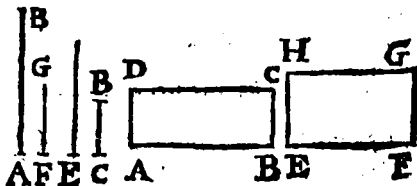
2. Hyp. Triang. ABC, CBE f :: AB, BE g ::
DB, BC h :: triang. DBE, CBE. & ergo triang.
ABC = DBE. Q.E.D.

hyp.

b 1. 6.

k 11. & 9. 5.

PROP. XVI.

Si quatuor recta linea proportionales fuerint
(AB, FG :: EF, CB,) quod sub extremis AB,
CB comprehenditur rectangulum AC, æquale est ei,
quod sub mediis EF, FG comprehenditur, rectan-
gulo EG. Et si sub extremis comprehensum rectan-
gulum AC æquale fuerit ei, quod sub mediis com-
prehenditur, rectangulo EG, illa quatuor recta linea
proportionales erunt (AB, FG :: EF, CB.)

I. Hyp.

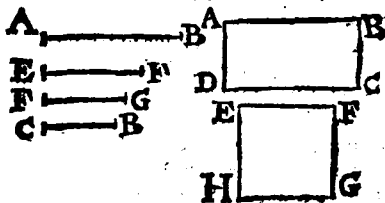
1. *Hyp.* Anguli B & F recti, ac a proinde pares a 12. ex.
sunt; atque ex hyp. AB. FG :: EF. CB. b ergo b 14. 6.
rectang. AC = EG. Q. E. D.

2. *Hyp.* c Rectang. AC = EG; atque ang. c hyp.
B = F; d ergo AB. FG :: EF. CB. Q. E. D. d 14. 6.

Coroll.

Hinc ad datam rectam lineam AB facile est
datum rectangulum BG applicare, e faciendo e 12. 6.
AB. EF :: FG. BC.

P R O P. XVII.

Si tres recte lineae sint proportionales (AB. EF
:: EF. CB,) quod, sub extremis AB, CB compre-
henditur rectangulum AC, aequale est ei, quod à
media EF describitur, quadrato EG. Et si sub
extremis AB, CB comprehensum rectangulum AC,
aequale sit ei, quod à media EF describitur, quadrato
EG, illae tres recte lineae proportionales erunt (AB.
EF :: EF. CB.)

Accipe FC = EF.

1. *Hyp.* AB. EF a :: EF (FG) CB. ergo a hyp.
Rectang. AC b = EG c = EFq. Q. E. D. b 16. 6.

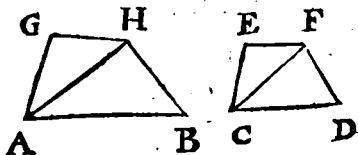
2. *Hyp.* Rectang. AC d = quadr. EG = c 29 def. 1.
EFq. e ergo AB. EF :: FG (EF.) BC. d hyp.

Coroll.

e 16. 6.

Sit A in B = Cq. ergo A. C :: C. B.

PROP. XVIII.

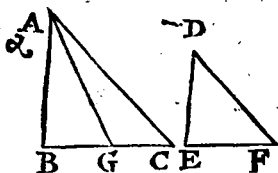

A data recta linea AB dato rectilineo C E F D simile similiterque positum rectilincum AGHB describere.

a 23. 1. Datum rectilincum resolve in triangula. *a* fac ang. $ABH = D$; *a* & ang. $BAH = DCE$; & ang. $AHG = CFE$; *a* & ang. $HAG = FCE$. Rectilincum AGHB est quæsitum.

b constr. Nam ang. $Bb = D$. & ang. $BAH b = DCE$.
c 32. 1. *c* quare ang. $AHB = CFD$; *b* item ang. $HAG = FCE$; *b* & ang. $AHG = CFE$. *c* quare ang. $G = E$; & totus ang. $GAB d = ECD$; & totus $GHB d = EFD$. Polygona igitur sub mutuo æquiangula sunt. Porro ob trigona æquiangula, $AB. BH e :: CD. DE$. & $AG. GH. e :: CE. EF$. item $AG. AH. e :: CE. CF$. & $AH. AB e :: CF. CD$. funde ex æquo $AG. AB :: CE. CD$.
f 22. 5. *g 6. def. 6.* eodem modo $GH. HB :: EF. FD$. *g* ergo polygona ABHG, CDFE similia similiterque posita existunt. Q.E.F.

PROP. XIX.

*Similia triangu-
 gula ABC,
 DEF sunt in
 duplicata rati-
 one laterum ho-
 mologorum BC
 EF.*

a 11. 6.

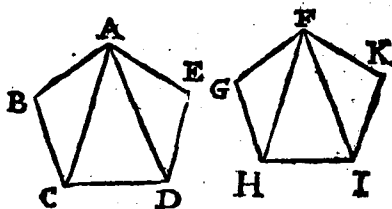
a Fiat $BC. EF :: EF. BG$, & ducatur AG. Quia

Quia $AB.DE(b :: BC.EF)c :: EF.BG.& \text{ang.}$ $b \text{ cor. 4. 6.}$
 $B = E$; d erit triang. $ABG = DEF.$ $c \text{ constr.}$
 triang. $ABC. ABG e :: BC. BG$; & $f \frac{BC}{BG} d 15. 6.$
 $= \frac{BC}{EF}$ bis; ergo triang. $\frac{ABC}{ABG}$ hoc est $\frac{ABC}{DEF} g = f 10. def. 5.$
 $\frac{BC}{EF}$ bis. Q. E. D. $g 11. 5.$

Coroll.

Hinc, si tres lineæ BC, EF, BG proportionales fuerint; ut est prima ad tertiam, ita est triangulum super primam BC descriptum ad triangulum super secundam EF simile similiterque descriptum. vel ita est triangulum super secundam EF descriptum ad triangulum super tertiam BG simile similiterque descriptum.

PROP. XX.

Similia polygona $ABCDE, FGHKI$ in similia
 triangua ABC, FGH ; & ACD, FHI , &
 ADE, FIK dividuntur, & numero æqualia, &
 homologa totis. ($ABC. FGH :: ABCDE.$
 $FGHIK :: ACD. FHI :: ADE. FIK.$) Et
 polygona $ABCDE, FGHKI$ duplicatam habent
 eam inter se rationem, quam latum homologum BC
 ad homologum latum GH .

I

1. Nam

- a hyp. 1. Nam ang. $B = G$; & AB. BC :: FG.
 b 6. 6. GH. b ergo triangula ABC, FGH æquiangula
 sunt. eodem modo, triangula AED, FKI assi-
 milantur. cum igitur ang. $BCA = GHF$; &
 ang. $ADE = FIK$; totique anguli BCD,
 c hyp. 1. GHI; atque toti CDE, HIK pares sint, d re-
 d 3. ax. manent ang. $ACD = FHI$; & ang. $ADC =$
 e 32. 1. FIH; e unde etiam ang. $CAD = HFI$. ergo
 triangula ACD, FHI similia sunt. ergo, &c.
 f 19. 6. 2. Quoniam igitur triangula BCA, GHF
 similia sunt; f erit $\frac{BCA}{GHF} = \frac{BC}{GH}$ bis. ob eandem
 causam $\frac{CAD}{HFI} = \frac{CD}{HI}$ bis. denique triang. $\frac{DEA}{IKF} =$
 g hyp. 1. $\frac{DE}{IK}$ bis. quare cum BC. GH g :: CD. HI g ::
 16. 5. DE. IK, h erit triang. BCA. GHF :: CAD.
 h cor. 23. 5. HFI :: DEA. IKF :: k polyg. ABCDE.
 k 12. 5. FGHIK :: $\frac{BC}{GH}$ bis.

Coroll.

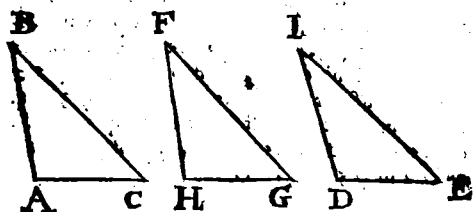
I. Hinc, si fuerint tres lineæ rectæ propor-
 tionales; ut est prima ad tertiam, ita erit poly-
 gonum super primam descriptum ad polygonum
 super secundam simile similiterque descriptum.
 vel ita erit polygonum super secundam descri-
 ptum ad polygonum super tertiam simile simili-
 terque descriptum.

Unde elicitur methodus, figuram quavis recti-
 lineam augendi vel minuendi in ratione data. Ut si
 velis pentagoni, cuius latum CD, aliud facere quin-
 tuplum, datur AB, & AB inveniatur mediam propor-
 tionalem. Super hac * construe pentagonum simile
 dato: hoc erit quintuplum dati.

* 18. 6.

II. Hinc etiam, si figurarum similium homo-
 loga latera nota fuerint, etiam proportio figura-
 rum innotescet; nempe inveniendo tertiam pro-
 portionalem.

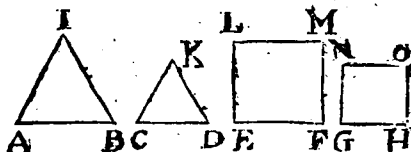
PROP. XXI.

Quæ (ABC, DIE) eidem rectilineo HFG sunt similia, & inter se sunt similia.

Nam ang. $A = H = D$. & ang. $C = G = I$, def. 6. $\angle = E$; & ang. $B = F = I$, item $AB : AC :: HF : HG :: DI : DE$. & $AC : CB :: HG : GE :: DE : EI$. & $AB : BC :: HF : FG :: DI : IE$, ergo ABC, DIE similia sunt. Q.E.D.

PROP. XXII.

Si quatuor rectæ lineæ proportionales fuerint (AB. CD :: EF. GH) & ab eâ rectilinea similia similiterque descripta proportionalia erunt (ABI. CDK :: EM. GO.) Et si à rectâ lineâ similia similiterque descripta rectilinea proportionalia fuerint (ABI. CDK :: EM. GO.) ipsæ etiam rectæ lineæ proportionales erunt. (AB. CD :: EF. GH)

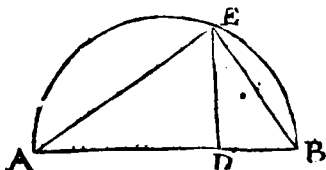
1. Hyp. $\frac{AB}{CD} = \frac{EF}{GH}$ bis $= \frac{EM}{GO}$ a 19. 6. d ergo ABI. CDK :: EM. GO. Q.E.D.

2. Hyp. $\frac{AB}{CD} = \frac{EM}{GO}$ bis $= \frac{EF}{GH}$ b hyp. c 20. 6. d ergo AB. CD :: EF. GH. Q.E.D. d cor. 23. 5.

Schol.

Hinc deducitur, & demonstratur ratio multiplicandi quantitates surdas. ex gr. Sit $\sqrt{5}$ multiplicandus in $\sqrt{3}$. dico provenire $\sqrt{15}$. Nam ex multiplicationis definitione debet esse, 1. $\sqrt{3} :: \sqrt{5}$. product. ergo per hanc, q. 1. q. $\sqrt{3} ::$ q. $\sqrt{5}$. q. product. hoc est. 1. 3 :: 5. q. product. ergo q. product. est 15. quare $\sqrt{15}$. est productus ex $\sqrt{3}$ in $\sqrt{5}$. Q. B. D.

T H E O R.

Petr. He-
vig.

Si recta linea AB secta sit utcumque in D, rectangulum sub partibus AD, DB contentum, est medium proportionale inter earum quadrata. Item rectangulum contentum sub tota AB, & una parte AD, vel DB, est medium proportionale inter quadratum totius AB, & quadratum dictae partis AD, vel DB.

Super diametrum AB describe semicirculum: ex D erige normalem DE occurrentem peripheriae in E. iunge AE, BE.

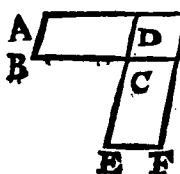
a cor. 8.6. Liqueat esse AD. DE a :: DE. DB. b ergo
b 22. 6. ADq. DEq :: DEq. DBq. c hoc est, ADq.
c 17. 6. ADB :: ADB. DBq. Q. E. D.

d cor. 8.6. Porro, BA. AE d :: AE. AD. e ergo BAq.
e 22. 6. AEq :: AEq. ADq. f hoc est BAq. BAD ::
f 17. 6. BAD. ADq. Eodem modo ABq. ABD ::
ABD. BDq. Q. E. D.

a 1. 6. Vel sic, sit Z=A+E. liqueat esse Aq. AE :: aA.
E :: aAE. Eq. item Zq. ZA :: aZ. A. :: aZA.
Aq. & Zq. ZE :: aZ. E :: ZE. Eq.

P R O P.

PROP. XXIII.

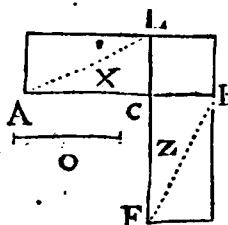
Equiangula parallelogramma AC, CF inter se rationem habent eam quæ ex lateribus componitur. $\left(\frac{AC}{CF} = \frac{BC}{CG} + \frac{DC}{CE}\right)$

Latera circa æquales angulos C a sibi in directum statuuntur; & compleatur parallelogrammum CH.

Ratio $\frac{AC}{CF} = \frac{AC}{CH} + \frac{CH}{CF} = \frac{BC}{CG} + \frac{DC}{CE}$. *And Tanq. 15. 5. b 20. def. 1. c 1. 6.*

Coroll.

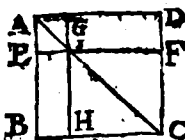
Hinc & ex 34. 1. patet primo, *Triangula, quæ unum angulum (ad C) æqualem habent, rationem habere ex rationibus rectorum, AC ad CB, & LC ad CF, æqualem angulum consensuum.* *And Tanq. 15. 5.*

Patet secundo, *Rectangula ac parallelogramma quæcunque rationem inter se habere compositam ex rationibus basis ad basim, & altitudinis ad altitudinem. Neque aliter de triangulis ratio cinaberis.* ** 35. 1.*

Patet tertio, *Quomodo triangularum ac parallelogrammorum proportio exhiberi possit.* Sunto parallelogramma X & Z; quorum bases AC, CB; altitudines vero CL, CF. Fiat CL. CF :: CB. O. * erit X, Z :: AC. O. ** 14. 6. & 1. 6.*

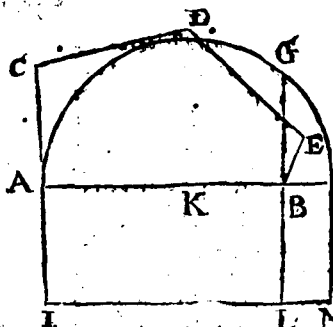
PROP. XXIV.

In omni parallelogrammo
ABCD, quæ circa diamet-
rum AC sunt parallelo-
gramma BG, HF, & toti
& inter se sunt similia.

Nam parallelogramma
BG, HF habent singula unum angulum cum
toto communem. & ergo toti & sibi mutuo æqui-
angula sunt. & item tam triangula ABC, AEI,
IHC, quam triangula ADC, AGI, IFC sunt
inter se æquiangula. b ergo AB. EI :: AB. BC,
b atque AB. AI :: AB. AC; b & AI. AG :: AC.
c 22. 5. AD. & ex æquali. igitur, AE. AG :: AB. AD.
d 1. def. 6. d ergo Pgr. EG. BD similia sunt. eodem modo
HF, BD similia sunt. ergo, &c.

PROP. XXV.

Dato rectilinc ABEDC simile similiterque posi-
tum P, idemque alteri dato F æquale, constitueret.

a 45. 1. a Fac rectang. AL = ABEDC. b item super
b 44. 1. BL fac triang. BM = F. Inter AB, BH c in-
c 13. 6. veni mediam proportionalem NO, super NO
d fac

et fac polygonum P simile dato ABEDC. Erit d 18. 6.
hoc æquale dato F.

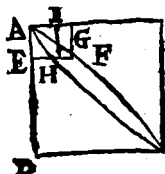
e cor. 20. 6.

Nam ABEDC (AL.) P :: e AB. BH f :: f 1. 6.
AL. BM. ergo P g = BM h = F. Q. E. F.

g 14. 5.

h const.

PROP. XXVI.

si à parallelogrammo
ABCD parallelogrammum
AGFE ablatum sit, & simile
toti, & similiter positum, com-
munem cum eo habens angu-
lum EAG, hoc circa eandem
cum toto diametrum AC con-
sistet.

Si negas AC esse communem diametrum,
esto diameter AHC secans EF in H. & ducatur
HI parall. AE. Parallelogramma EI, DB a si-
milia sunt. b ergo AB. EH :: AD. DC e :: AE.
EF. d proinde BH = EF. f Q. E. A.

a 24. 6.

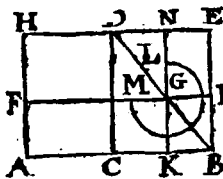
b 1. def. 6.

c hyp.

d 9. 1.

f 9. ax.

PROP. XXVII.

Omnium parallela-
grammorum AD, AG
secundum eandem rectam
lineam AB applicatorum,
deficientiumque figura
parallelogrammorum CE,
KI similibus, similiterque

positis, ei AD, quod à dimidia describitur, maxi-
mum est AD, quod ad dimidium est applicatum, si-
mile existens defectui KI.

Nam quia GE a = GC, addito comuni
KI, b erit KE = CI c = AM. adde commune
CG, d erit AG = Gnom. MBL. sed Gnom.
MBL e = CE (AD.) ergo AG = AD.
Q. E. D.

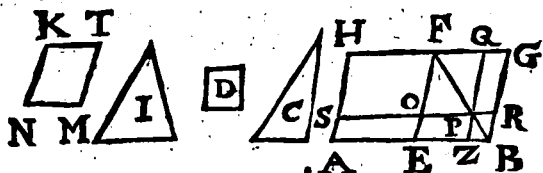
a 43. 1.

b 2. ax.

c 36. 1.

d 2. ax.

e 9. ax.

Ad datam rectam lineam AB, dato rectilineo
C aequale parallelogrammum AP applicare defici-
ens figura parallelogramma ZR, qua simile sit al-
teri parallelogrammo dato D. * Oportet autem da-
tum rectilineum C, cui aequale AP applicandum est,
non majus esse eo AF, quod ad dimidiam applicatur,
similibus existentibus defectibus, & ejus AF quod
ad dimidiam applicatur, & ejus D, cui simile de-
esse debet.

a 18. 6. Bifeca AB in E. Super EB a fac Pgr. EG
b sch. 43. 1. simile dato D. b sitque EG = C + I. c fac Pgr.
c 25. 6. NT = I, & simile dato D, vel EG, duc diametrum
FB, fac FO = KN, & FQ = KT. Per O, & Q duc
parallelas SR, QZ. parallelogrammum AR
est id quod quaeritur.

Nam parallelogramma D, EG, OQ, NT,
d const. & ZR d sunt similia inter se. Et Pgr. EG e = NT
24. 6. + Ce = OQ + C; f quare C = Gnom.
e const. OBQ g = AO + PG b = AO + EP = AP.
f 3. 22. Q, E, F.

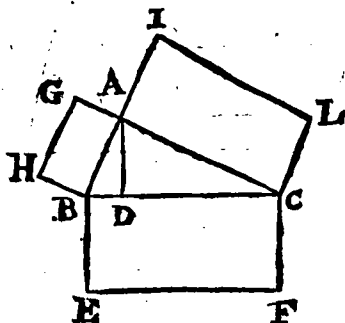
g 2. 22.
h 43. 1.

g 3. 4x.
h 36. i.
k 43. i.

Seca AB in G, ita ut $AB \times BG = AG \cdot GQ$. a 11. 2.
 ergo BA, AG :: AG, GB. Q.E.F. b 17. 6.

PROP.

PROP. XXXI.

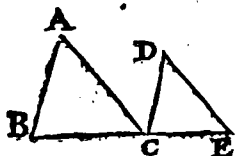
In rectangulis triangulis BAG, figura quavis BF à latere BC rectum angulum BAC subscendente, descripta, aequalis est figuris BG, AL, quae priori illi BF similes, et similiter posita à lateribus BA, AC rectum angulum continensibus describuntur.

Ab angulo recto BAC demitte perpendicularē ad cor. 8.6. larem AD. Quoniam DC. CA :: a CA. CB; b cor. 20.6. b erit AL. BF :: DC. CB. Item ob DB. BA :: c 24. 5. a BA. BC, b erit BG. BF :: DB. BC. c ergo d sch. 14.5. AL + BG. BF :: DC + DB (BC.) BC. ergo AL + BG = BF. Q.E.D.

Coroll.

Ex hac propositione, addi possunt, & subtrahi figurae quavis similes, eadem methodo, qua quadrata adduntur & subtrahuntur, in schol. 47. r.

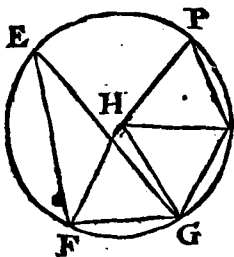
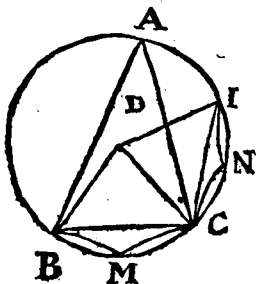
PROP. XXXII.

Si duo triangu-
la ABC, DCE, quæ duo
latera duobus lateribus
proportionalia habeant
($AB.AC::DC.DE$),
secundum unum angu-
lum ACD composita fuerint, ita ut homologa eorum
latera sint etiam parallela (AB ad DC , & AC ad
 DE) tum reliqua illorum triangularum latera
 BC , CE in rectam lineam collocata reperientur.

Nam ang. $A = ACD = D$; & $AB.AC::DC.DE$. a 19. I.
ergo ang. $B = DCE$. ergo b hyp.
ang. $B + A = ACE$. sed ang. $B + A + ACB =$ c 6. 6.
Rect. f ergo ang. $ACE + ACB = 2$ Rect. g ergo d 2. ax.
 BCE est recta linea. Q.E.D. e 32. I.
f 1. ax. g 14. I.

PROP. XXXIII.

In aequalibus circulis DBCA, HFPG, anguli
 BDC , FHG eandem habent rationem cum peri-
pheriis BC , FG , quibus insistant; sive ad centra
(ut BDC , FHG), sive ad peripherias A , E
constituti insistant: insuper vero & sectores BDC ,
 FHG , quippe qui ad centra consistant.

Duc

Duc rectas BC, FG. Accommoda CI=CB;
& GL=FG=LP; & junge DI, HL, HP.

a 28. 3. Arcus BC a=CI, & item arcus FG, GL, LP
b 27. 3. æquantur. b ergo ang. BDC = CDI b & ang.
FHG = GHL = LHP. Ergo arcus BI tam mul-
tiplex est arcus BC, quam ang. BDI anguli
BDC. pariterque æquemultiplex est arcus FP
arcus FG, atque ang. FHP anguli FHG. Ve-
rum si arcus BI c, =, $\frac{1}{2}$ FP, c erit similiter
d 6. def. 5. ang. BDI c, =, $\frac{1}{2}$ FHP. ergo arc. BC. FG d ::
e 15. 5. ang. BDC. FHG e :: BDC. FHG f :: A. E,
f 30. 3. $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$

Q. E. D.

Rursus ang. BMC g = CN I, b atque idcirco
g 27. 3. segm. BCM = CIN. k item triang. BDC =
h 24. 3. CDI. l ergo sector BDCM = CDIN. Simili
k 4. 1. ratione sectores FHG, GHL, LHP æquantur.
l 2. ex. Quam igitur prout arcus BI c, =, $\frac{1}{2}$ FGP, ita
m 6. def. 5. similiter sector BDI c, =, $\frac{1}{2}$ FHP. m erit sect.
BDC. FHG :: arc. BC. FG. Q. E. D.

Coroll.

11. 5. Hinc 1. Ut sector ad sectorem, sic angulus ad
angulum.

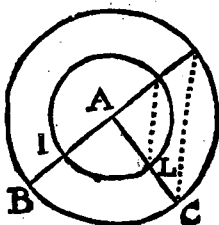
2. Ang. BDC in centro est ad 4 rectos, ut ar-
cus BC cui insistit ad totam circumferentiam.

Nam ut ang. BDC ad rectum, sic arcus BC
ad quadrantem. ergo BDC est ad 4 rectos, ut
arcus BC ad 4 quadrantes, id est ad totam cir-
cumferentiam. item ang. A. 2 Rect :: arc. BC.
periph.

Hinc 3. Inæqualium circularum arcus IL, BC,
qui æquales subtendunt angulos, siue ad centra, ut
I A L & B A C, siue ad peripheriam, sunt si-
miles.

Nam I L. periph. :: ang. I A L, (B A C.)
4 Rect. item arc. BC. periph :: ang. B A C.
4 Rect.

4 Rect. ergo IL . periph : BC . periph. proinde
arcus IL , & BC sunt similes. Unde

4. *Dua semidiametri AB, AC 2 concentricis
peripheriis arcus auferunt similes IL, BC.*

L I B. VII.

Definitiones.

I. Nititas est, secundum quam unum-
quodque eorum quæ sunt, unum
dicitur.

I. I. Numerus autem est, ex
unitatibus composita multitudo.

III. Pars est numerus numeri, minor ma-
joris, quam minor metitur majorem.

*Omnia pars ab eo numero nomen sibi sumit, per
quem ipsa numerum, cujus est pars, metitur; ut 4
dicitur tertia pars numeri 12, quia metitur 12
per 3.*

I V. Partes autem, cum non metitur.

*Partes quæcunque nomen accipiunt à duobus illis
numeris, per quos maxima communis duorum nume-
rorum mensura utrumque eorum metitur. ut 10 di-
citur $\frac{2}{3}$ numeri 15, eo quod maxima communis men-
sura, nempe 5, metitur 10 per 2, & 15. per 3.*

V. Multiplex vero major minoris, cum ma-
jorem metitur minor.

VI. Par numerus est, qui bifariam dividi-
tur.

VII. Impar vero numerus, qui bifariam non
dividitur; vel, qui unitate differt à pari.

VIII. Pariter par numerus est, quem par
numerus metitur per numerum parem.

IX. Pariter autem impar est, quem par nu-
merus metitur per numerum imparem.

X. Impariter vero impar numerus est, quem
impar numerus metitur per numerum imparem.

XI. Primus numerus est, quem sola unitas
metitur.

XII. Primi inter se numeri sunt, quos sola
unitas, communis mensura, metitur.

XIII.

XIII. Compositus numerus est, quem numerus quispiam metitur.

XIV. Compositi autem inter se numeri sunt, quos numerus aliquis, communis mensura, metitur.

In hac definitione & precedenti unitas non est numerus.

XV. Numerus numerum multiplicare dicitur, cum toties compositus fuerit is qui multiplicatur, quot sunt in ipso multiplicante unitates, & procreatus fuerit aliquis.

Hinc, in omni multiplicatione unitas est ad multiplicatorem ut multiplicatus ad productum.

Nota, quod saepe cum multiplicandi sunt quivis numeri, puta A in B, literarum conjunctio productum denotat. Sic $AB = A \text{ in } B$. item $CDE = C \text{ in } D \text{ in } E$.

XVI. Cum autem duo numeri sese multiplicantes aliquem fecerint, qui factus erit, planus appellabitur; Qui vero numeri sese mutuo multiplicarint, latera illius dicentur. *Sic $2 (C) \text{ in } 3 (D) = 6 = CD$ est numerus planus.*

XVII. Cum vero tres numeri mutuo sese multiplicantes fecerint aliquem, qui procreatus erit, solidus appellabitur; Qui autem numeri mutuo sese multiplicarint, latera illius dicentur. *Sic, $2 (C) \text{ in } 3 (D) \text{ in } 5 (E) = 30 = CDE$ est numerus solidus.*

XVIII. Quadratus numerus est, qui aequaliter aequalis, vel qui sub duobus aequalibus numeris continetur. *Sit A latus quadrati; quadratus sic notatur, AA, vel Aq.*

XIX. Cubus vero, qui aequaliter aequalis aequaliter, vel qui sub tribus aequalibus numeris continetur. *Sit A latus cubi; cubus notatur sic, AAA, vel Ac.*

In hac definitione, & tribus praecedentibus, unitas est numerus.

XX. Nu-

XX. Numeri proportionales sunt, cum primus secundi, & tertius quarti æquemultiplex est, vel eadem pars, vel deniq; cum pars primi secundum, & eadem pars tertii æque metitur quartum, vel vice versa. $A. B :: C. D.$ hoc est, $3. 9 :: 5. 15.$

XXI. Similes plani, & solidi numeri sunt, qui proportionalia habent latera.

Latera nempe non qualibet, sed quædam.

XXII. Perfectus numerus est, qui suis ipsius partibus est æqualis.

Ut 6. & 28. Numerus vero qui sui ipsius partibus minor est, abundans appellatur; qui vero major, diminutus. ut 12 est abundans, 15 est diminutus.

XXIII. Numerus numerum metiri dicitur per illum numerum, quem multiplicans, vel à quo multiplicatus, illum producit.

In divisione, unitas est ad quotientem, ut dividens ad divisum. Nota, quod numerus alicuius lineolæ interjectæ subscriptus divisionem denotat. Sic
 $\frac{A}{B} = A \text{ divis. per } B.$ item $\frac{C}{B} = C \text{ in } A \text{ divis. per } B.$

Termini sive radices proportionis dicuntur duo numeri, quibus in eadem proportionem minores sumi nequeunt.

Postulata.

1. **P**ostuletur, cuilibet numero quotlibet summi posse æquales, vel multiplices.
2. Quolibet numero sumi posse maiorem.
3. Additio, subtractio, multiplicatio, divisio, extractionesque radicum, seu laterum, numerorum quadratorum, & cuborum concedantur etiam, tanquam possibilia.

Axiomata.

1. **Q**uicquid convenit uni æqualium numerorum, convenit & reliquis æqualibus numeris.

2. Partes eidem parti, vel iisdem partibus, eædem, sunt quoque inter se eædem.

3. Qui numeri æqualium numerorum, vel ejusdem, eædem partes fuerint, æquales inter se sunt.

4. Quorum idem numerus, vel æquales, eædem partes fuerint, æquales inter se sunt.

5. Unitas omnem numerum per unitates, quæ in ipso sunt, hoc est, per ipsummet numerum metitur.

6. Omnis numerus seipsum metitur per unitatem.

7. Si numerus numerum multiplicans, aliquem produxerit, metietur multiplicans productum per multiplicatum, multiplicatus autem eundem per multiplicantem.

Hinc nullus numerus primus planus est aut solidus, quadratus, vel cubus.

8. Si numerus numerum metiatur, & ille per quem metitur, eundem metietur per eas, quæ in metiente sunt, unitates, hoc est, per ipsum numerum metientem.

9. Si numerus numerum metiens, multiplicet eum, per quem metitur, vel ab eo multiplicetur, illum quem metitur, producit.

10. Numerus quocunque numeros metiens, compositum quoque ex ipsis metitur.

11. Numerus quemcunque numerum metiens, metitur quoque omnem numerum quem ille metitur.

12. Numerus metiens totum & ablatum, metitur & reliquum.

P R O P. I:

A...E...G.B 8 5 3 Si duobus numeris
 C...F...D $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ inaequalibus propositis
 H--- (AB, CD) detra-
 batur semper minor

CD de maiore AB (& reliquus EB de CD &c.)
 alterna quadam detractiōe, neque reliquum unquam
 præcedentem metiatur, quoad assumpta sit unitas
 GB; qui principio propositi sunt numeri AB, CD
 primi inter se erunt.

Si negas, habeant AB, CD communem men-
 suram, numerum H. Ergo H metiens CD,
 a 11. ax. 7. setiam AE metitur; proinde & reliquum EB;
 b 12. ax. 7. & ergo & CF, atque b idcirco reliquum FD;
 a quare & ipsum EG, sed totum EB metiebatur;
 b ergo & reliquum GB metitur, numerus uni-
 c 9. ax. 1. tatem, c Q. E. A.

P R O P. II:

9 6 Duobus nume-
 A.....E.....B 15 9 6 ris datis AB, CD
 6 3 non primis inter se,
 C.....F...D $\frac{9}{6}$ $\frac{6}{3}$ maximam eorum
 G--- $\frac{6}{3}$ $\frac{3}{0}$ communem mensu-
 ram FD reperire.

Detrahe minorem numerum CD ex maiori
 a 6. ax. 7. AB, quories potes. Si nihil relinquitur, a patet
 ipsum CD esse maximam communem mensu-
 ram. Si relinquitur aliquid EB, deme hunc ex
 CD; & reliquum FD ex EB, & sic deinceps,
 donec aliquis FD præcedentem EB metiatur.
 b 1. 7. (nam b hoc fiet antequam ad unitatem perveni-
 atur.) Erit FD maxima communis mensura.
 c constr. Nam FD c metitur EB, d ideoque & CF;
 d 11. ax. 7. e proinde & totum CD, d ergo ipsum AE; atque
 e 12. ax. 7. idcirco totum AB metitur. Liquet igitur FD
 communem esse mensuram, Si maximam esse
 negas,

negas, sit major quæpiam G. ergo G metiens CD, d metitur AE, e & reliquum EB, d ipsumque CF. e proinde & reliquum FD, g major minor. *g suppos. h 9. ax. 1.*

Coroll.

Hinc, numerus metiens duos numeros, metitur quoq; maximam eorum communem mensuram.

PROP. III.

A 12 Tribus numeris datis A, B, C
B 8 non primis inter se, maximam
D 4 eorum communem mensuram E
C 6 reperire.

E .. 2 Inveni D maximam communem mensuram duorum A, B. Si D metitur tertium C, li-

quet D maximam esse trium communem mensuram. Si D non metitur C, erunt saltem D, & C compositi inter se, ex coroll. præcedenti. Sit igitur ipsorum D, & C maxima communis mensura E. erit E is quem quæris.

Nam E a metitur C, & D; a ac D ipsos A, & a consistit B metitur; b ergo E metitur singulos A, B, C; b 11. ax. 7. nec major aliqua (F) eos metietur; nam si hoc affirmas, c ergo F metiens A, & B, eorum maximam communem mensuram D metitur. Eodem modo, F metiens D, & C, e eorum maximam communem mensuram E, d major minor. *d suppos. e 9. ax. 1.*

Coroll.

Hinc, numerus metiens tres numeros, maximam quoq; eorum communem mensuram metitur.

PROP. IV.

A.....6

Omnis numerus A, omnis

B.....7

numeri B, minor majoris, aut

B.....18 pars est, aut partes.

B.....9.

Si A & B primi sunt in-

a 4. def. 7.

ter se, a erit A tot partes nu-

meri B, quot sunt in A unitates. (ut $6 =$

b 3. def. 7.

 $\frac{6}{7} \cdot 7$.) Sin A metiatur B, b liquet A esse par-tem ipsius B. (ut $6 = \frac{1}{3} \cdot 18$.) denique si A &

c 4. def. 7.

Baliter compositi inter se fuerint, c maxima

communis mensura determinabit, quot partes A

constituat ipsius B, ut $6 = \frac{2}{3} \cdot 9$.

PROP. V.

A.....6

D....4

6

6

4

4

B.....G..... C 12. E... H... F8

Si numerus A numeri BC pars fuerit, & alter D alterius EF eadem pars; & simul uterque (A+D) utriusque simul (BC+EF) eadem pars erit, quæ unus A unius BC.

Nam si BC in suas partes BG, GC ipsi A æquales; atque EF in suas partes FH, HF ipsi D æquales resolvantur; a erit numerus partium in BC æqualis numero partium in EF. Quom

a hyp.

b const. &

igitur $A + D \cdot b = BG + EH = GC + HF$, erit

2. ax. 1.

 $A + D$ toties in $BC + EF$, quoties A in BC.

Q. E. D.

Vel sic brevius. Sit $a = \frac{x}{2}$ & $b = \frac{y}{2}$. quare $2a =$ x & $2b = y$. c Ergo $2a + 2b = x + y$. Ergo $a + b =$ $\frac{x+y}{2}$.

2

PROP.

P R O P. VI

$\begin{matrix} 3 & 3 \\ A \dots G \dots B6 & D \dots H \dots E8 \\ C \dots \dots 9 & F \dots \dots \dots 12 \end{matrix}$ *Si numerus AB numeri C partes fuerit, & alter DE alterius F eadem partes, & simul uterq; (AB+DE) utriusq; simul (C+F) eadem partes erit, quæ unus AB unius C.*

Divide AB in suas partes AG, GB; & DE in suas DH, HE. Partium in utroque AB, DE æqualis est multitudo, ex hypoth. Quum igitur AG a sit eadem pars numeri C, quæ DH numeri F, b erit AG+DH eadem pars compositi C+F, quæ unus AG unius C. b Eodem modo GB+HE eadem pars est ejusdem C+F, quæ unus GB unius C; c ergo AB+DE eadem partes est c 2. ax. 7. *a hyp. b 5. 7. 2. 3. 5*

Vel sic. Sit $a = \frac{2}{3}x$, & $b = \frac{2}{3}y$, & $x+y = g$. ob 3 $a = \frac{2}{3}x$, & 3 $b = \frac{2}{3}y$, est 3 $a+3b = 2x+2y = 2g$. ergo $a+b = \frac{2}{3}g = \frac{2}{3} : x+y$.

P R O P. VII.

$\begin{matrix} 5 & 3 \\ A \dots E \dots B8 \\ 6 & 10 & 6 \\ G \dots C \dots \dots F \dots D16 \end{matrix}$ *Si numerus AB numeri CD pars fuerit, qualis ablatas AB ablati CF; & reliquis EB reliqui FD eadem partes erit, qualis totus AB totius CD.*

a Sit EB eadem pars numeri GC, quæ AB ipsius CD, vel AE ipsius CF. b ergo AE+EB eadem est pars ipsius CF+GC, quæ AE ipsius CF, vel AB ipsius CD. c ergo GF=CD. aufer communem CF, d manet GC=FD. e ergo EB eadem est pars reliqui FD (GC) quæ totus AB totius CB. Q. E. D. *a 1. post. 7. b 5. 7. 2. 3. 5. c 6. ax. 1. d 3. ax. 1. e 2. ax. 7.*

Vel sic. Sit $a+b=x$, & $c+d=y$; atque tam $x=3y$, quam $a=\frac{2}{3}c$; dico $b=\frac{2}{3}d$. Nam 3 $c+3d = 3x = 3y = 3x$, aufer utrinque 3 $c = a$, & f r. 2. remanet 3 $d=b$. Q. E. D. *g hyp.*

PROP. VIII.

6 3 4 2 3 Si nume-
 A... H... G... E... L... B 16 rus AB nu-
 18 6 mari CD
 C... D... F... D... partes fuerit,
 quales abla-

tus AB ablati CF, & reliquus EB reliqui BD ead-
 dem partes erit, quales totus AB totius CD.

Seca AB in AG, GB partes numeri CD; item
 AE in AH, HE partes numeri CF; & sumo
 GL=AH=HE, & quare HG=EL, & quia
 b AG=GB, & etiam HG=LB. Cum igitur
 c 3. ax. 1. totus AG eadem sit pars totius CD, quae abla-
 d 7. 2. tus AH ablati CF; d erit reliquus HG, vel
 EL, eadem etiam pars reliqui FD, quae AG
 ipsius CD. Eodem pacto, quia GB eadem
 pars est totius CD, quae HE, vel GL, ipsius CF,
 d erit reliquus LB eadem pars reliqui FD, quae
 GB totius CD; ergo BL → LB (BB) eadem
 est partes reliqui FD, quae totus AB totius CD.
 Q. E. D.

Vel sic facilius. Sit $a + b = x$, & $c + d = y$.

Item tam $y = \frac{2}{3} x$; quam $c = \frac{2}{3} a$; vel e quod
 idem est, $3y = 2x$; & $3c = 2a$. Dico $d = \frac{1}{3} b$.

Nam $3c + 3d = 3y = 2x = 2a + 2b$.

ergo $3c + 3d = 2a + 2b$, aufer utrinque

$3c = 2a$; & manet $3d = 2b$, ergo $d = \frac{2}{3} b$.

Q. E. D.

18. ax. 7.

PROP. IX.

Si numerus A numeru
 BC pars fuerit, & alter D
 alterius EF eadem pars; &
 vicissim qua pars est, aut
 partes primus A tertii D,
 eadem pars erit, vel eadem
 partes, & secundus BC quarti EF.

Poni-

Ponitur $A \rightarrow D$. Sint igitur BG, GC, & EH, HF partes numerorum BC, EF, hæ ipsi A, illæ ipsi D partes. Utrique multitudo partium æqualis ponitur. Liqueat vero BG eandem esse partem aut easdem partes ipsius EH, quæ GC ipsius HF; b quare BC (BG+GC) ipsius EF (EH+HE) eadem pars est aut partes, quæ unus BG (A) unius EH (D.) Q. E. D.

Vel sic; sit $a = \frac{b}{3}$, & $c = \frac{d}{3}$, vel $3a = b$, & $3c = d$; c effluat $\frac{c}{a} = (\frac{3c}{3a}) = \frac{b}{d}$. c 5. 15.

PROP. X.

A .. G .. B 4
C 6
5 5
D H E 10
F 15
Si numerus AB numerus C partes fuerit, & aliorum DE aliorum F eadem partes; & ultissimæ quæ partes est primus AB tertius DE, aut pars, eadem partes erit & secundus C quartus F, aut pars.

Ponitur $AB \rightarrow DE$, & $C \rightarrow F$. Sint AG, GB, & DH, HE partes numerorum C, & F, tot nempe in AB, quot in DE. Constat AG ipsius C eandem esse partem, quæ DH ipsius F. a quare vicissim AG ipsius DH, pariterque GB ipsius HE, & b proinde conjunctim AB ipsius DE eadem pars erit, aut partes, quæ C ipsius F. Q. E. D.

Vel sic; sit $a = \frac{2}{3}b$, & $c = \frac{2}{3}d$. vel $3a = 2b$, & $3c = 2d$. Est $\frac{c}{a} = \frac{3c}{3a} = \frac{2d}{2b} = \frac{d}{b}$.

PROP. XI.

4 3
A E ... B 7
8 6
C F D 14
Si fuerit, ut totus AB ad totum CD, ita ablatum AE ad ablatum CF; & reliquum EB ad reliquum FD

FD erit, ut totus AB ad totum CD.

a 4. 7. Sit primo $AB \supset CD$; a ergo AB vel pars
b 20. def. 7. est, vel partes numeri CD; b eademque pars est,
c 7. vel 8. 7 vel partes ipse AE ipsius CF; c ergo reliquus EB
reliqui FD eadem pars est, aut partes, quæ totus
AB totius CD. b ergo $AB. CD :: EB. FD$.
Sin fuerit $AB \sqsubset CD$; eodem modo erit juxta
modo ostensa, $CD. AB :: FD. EB$. ergo inverten-
do, $AB. CD :: EB. FD$.

PROP. XII.

A, 4. C, 2. E, 3. Si sint quotcunque nu-
B, 8. D, 4. F, 6. meri proportionales ($A.B$
 $:: C.D :: E.F$) erit quem-
admodum unus antecedentium A ad unum conse-
quentium B, ita omnes antecedentes ($A+C+E$) ad
omnes consequentes ($B+D+F$.)

Sint primo, A, C, E minores quam B, D, F.
a 20. def. 7. ergo (propter easdem rationes) a erit A eadem
b 5. & 6. 7. pars aut partes ipsius B, quæ C ipsius D. b ergo
conjunctim $A+C$ eadem erit pars aut partes
ipsius $B+D$, quæ unus A unius B. Similiter
 $A+C+E$ eadem pars est, aut partes ipsius
c 20. def. 7. $B+D+F$, quæ A ipsius B. c ergo $A+C+E$
 $B+D+F :: A.B. Q.E.D.$ Sin A, C, E,
ipsis B, D, F majores ponantur, idem ostendetur
invertendo.

PROP. XIII.

Si quatuor numeri proporti-
A, 3. C, 4. onales sint ($A.B :: C.D$) &
B, 9. D, 12. vicissim proportionales erunt
($A.C :: B.D$.)

Sint primo A & C ipsis B & D minores;
a 20. def. 7. atque $A \supset C$. Ob eandem proportionem, a erit
A eadem pars, aut partes ipsius B, quæ C ipsius
b 9. & 10. 7 D. b ergo vicissim A ipsius C eadem pars est, aut
partes, quæ B ipsius D. ergo $A.C :: B.D$. Sin
A $\sqsubset$

$A \propto C$; atque A & C majores statuantur, quam B & D , eadem res erit, proportionem invertendo.

PROP. XIV.

$A, 9.$ $D, 6.$ *Si sint quotcunque numeri A ,
 $B, 6.$ $E, 4.$ B, C , & alii totidem D, E, F
 $C, 3.$ $F, 2.$ illis aequales multitudine, qui bini
sumantur, & in eadem ratione
 $(A.B :: D.E. \& B.C :: E.F)$ etiam ex aequalitate
in eadem ratione erunt. $(A.C :: D.F.)$*

Nam quia $A.B :: D.E$, & erit vicissim, $A.D :: B.E :: C.F$, & ergo iterum permutando, $A.C :: D.F$. Q. E. D.

PROP. XV.

$I.$ $D.$ *Si unitas numerum quem-*
 $B...3.$ $E...6.$ *piam B metiatur; aequa-*
tem alter numerus D alie-
rum quendam numerum E metiatur; & vicissim
aequa unitas tertium numerum D metietur, & se-
cundum B quartum E .

Nam quia I est eadem pars ipsius B , quæ D ipsius E , & erit vicissim I eadem pars ipsius D , quæ B ipsius E . Q. E. D.

PROP. XVI.

Si duo numeri A, B sese
 $B, 4.$ $A, 3.$ *mutuo multiplicantes fecerint*
 $A, 3.$ $B, 4.$ *aliquos AB, BA , geniti ex*
 $AB, 12.$ $BA, 12.$ *ipsis AB, BA aequales inter*
se erunt.

Nam quia $AB = A$ in B , & erit I in A toties, quoties B in AB . ergo vicissim I in B toties erit, quoties A in AB . atqui quoniam $BA = B$ in A , & erit I in B toties, quoties A in BA . ergo quoties I in AB , toties I in BA ; & e proinde $AB = BA$. Q. E. D.

PROP.

P R O P. XVII.

A, 3. Si numerus A duos nu-
 B, 2. C, 4. meros B, C multiplicans fe-
 AB, 6. AC, 12. cerit aliquos AB, AC; ge-
 niti ex ipsis eandem ratio-
 nem habebunt, quam multiplicati. (AB. AC ::
 B. C.)

- a 15. def. 7. Nam quia $AB = A \text{ in } B$, a erit 1 toties in
 A, quoties B in AB. a item quia $AC = A \text{ in } C$,
 erit 1 toties in A, quoties C in AC. ergo quo-
 b 20. def. 7 ties B in AB, toties C in AC, quare B. AB ::
 c 13. 7. C. AC. c ergo vicissim, B. C :: A B. A C.
 Q. E. D.

P R O P. XVIII.

C, 5. C, 5. Si duo numeri A, B,
 A, 3. B, 9. numerum quempiam C
 AC, 15. BC, 45. multiplicantes fecerint a-
 liquos AC, BC; geniti
 ex ipsis eandem rationem habebunt, quam multipli-
 cantes. (A. B :: AC. BC.)

- a 16. 7. Nam $AC = CA$, & $BC = CB$; sic idem
 C multiplicans A & B producit AC, & BC.
 b 17. 7. b ergo A. B :: AC. BC. Q. E. D.

Schol.

Ex his pendet modus vulgaris reducendi fra-
 ctiones ($\frac{1}{3}, \frac{2}{9}$) ad eandem denominationem.
 Nam duc 9. tam in 3, quam in 9, proveniunt
 $\frac{3}{27} = \frac{2}{27}$. quoniam ex his, 3. 51: 27. 45. item
 duc 5 in 7, & 9, produnt $\frac{3}{27} = \frac{2}{9}$. quia 7. 9 ::
 35. 45.

P R O P. XIX.

A, 4. B, 6. C, 8. D, 12. Si quatuor nu-
 AD, 48. BC, 48. meri proportiona-
 les fuerint, (A. B ::
 C. D;) qui ex primo & quarto fit numerus AD,
 aequalis est ei, qui ex secundo & tertio fit, numero
 BC.

BC. Et si qui ex primo & quarto sit numerus AD
 equalis sit ei, qui ex secundo & tertio sit, numero
 BC, ipsi quatuor numeri proportionales erunt.
 (A. B :: C. D.)

1. Hyp. Nam AC. AD a :: C. D b :: A. a 17. 7.
 B a :: AC. BC. d ergo AD = BC. Q. E. D. b hyp.
 2. Hyp. Quoniam e AD = BC, erit A C. c 18. 7.
 AD f :: AC. BC. Sed AC. AD g :: C. D. & d 9. 5.
 AC. BC h :: A. B. k ergo C, D :: A. B. Q. E. D. e hyp.
 f 7. 5.

PROP XX.

A. B. C. Si tres numeri proportiona-
 4. 6. 9. les fuerint (A. B :: B. C.)
 AC, 36. BB, 36. qui sub extremis continetur
 D, 6. (AC) equalis est ei, qui
 a medio efficitur (BB.) Et si
 qui sub extremis continetur (AC) equalis fuerit ei
 (Bq) qui sub medio, ipsi tres numeri proportio-
 nales erunt ($\frac{A}{B} :: \frac{B}{C}$.)

1. Hyp. Nam sume D = B. a ergo AB :: a 1. ex 7.
 D (B.) C. b quare AC = BD, a vel BB. b 19. 7.
 Q. E. D.

2. Hyp. Quia AC c = BD, d erit A. B :: D c hyp.
 (B.) C. Q. E. D. d 19. 7.

PROP. XXI.

A. G. B 5. E 10. Numeri AB,
 C. H. D 3. F 6. CD minimi om-
 nium eandem cum
 e rationem habentium (E, F) metiuntur aque nu-
 meros E, F eandem cum e rationem habentes, ma-
 jor quidem AB majorem E, minor vero CD mino-
 rem F.

Nam AB. CD a :: E. F. b ergo vicissim a hyp.
 AB. E :: CD. F. c ergo AB eadem pars est, b 13. 7.
 vel partes ipsius E, quae CD ipsius F. Non par- c 20. def. 7.
 tes; nam si ita, sint AG, GB partes numeri E;
 & CH, HD partes numeri F. c ergo AG. E ::
 CH.

d 13. 7. CH. F; & permutando, AG. CH d :: E. Fei
 c hyp, AB. CD. ergo AB, CD non sunt minimi in sua
 ratione, contra hypoth. ergo, &c.

PROP. XXII.

A, 4. D, 12. Si fuerint tres numeri A, B,
 B, 3. E, 8. C, & alii ipsis multitudine a-
 C, 2. F, 6. quales D, E, F, qui bini su-
 mantur, & in eadem ratione;
 fuerit autem perturbata eorum proportio (A. B :: E.
 F & B. C :: D. E;) etiam ex aequalitate in eadem ra-
 tione erunt (A. C :: D. F.)

a hyp. Nam quia A. B a :: E. F, b erit AF = BE; &
 b 19. 7. quia B. C :: a D. E, b erit BE = CD. c ergo
 c 1. ax. 1. AF = CD. d quare A. C :: D. F. Q. E. D.
 d 19. 7.

PROP. XXIII.

A, 9. B, 4. Primi inter se numeri A, B,
 C --- D --- minimi sunt omnium eandem
 E -- cum eâ rationem habentium.

Si fieri potest, sint C & D
 minores quam A & B, atque in eadem ratione.
 a 21. 7. a ergo C metitur A æque, ac D metitur B,
 b 23. def 7. puta per eundem numerum E: quoties igitur
 c 15. 7. 1 in E, b toties erit C in A. c quare vicissim quo-
 ties 1 in C, toties E in A. simili discursu quoties
 1 in D, toties E in B. ergo E utrumque A & B
 metitur; qui proinde inter se primi non sunt,
 contra Hypoth.

PROP. XXIV.

A, 9 B, 4. Numeri A, B, minimi omni-
 C --- um eandem cum eis rationem
 D --- E -- habentium, primi inter se sunt.

Si fieri potest, habeant A
 & B communem mensuram C; is metitur A
 a 9. ax. 7. per D, & B per E; a ergo CD = A, & CE = B.
 b quare

b quare $A. B :: D. E$. Sed $D \& E$ minores sunt *b* 17. 7.
quam $A \& B$, utpote eorum partes. Ergo A
& B non sunt minimi in sua ratione, contra
hypoth.

P R O P. XXV.

Si duo numeri A, B primi inter
A, 9. B, 4. se fuerint, qui unum eorum A
C, 3. D -- metitur numerus C, ad reliquum
B primus erit.

Nam si affirmes aliquem D numeros $B \& C$
metiri, & ergo D metiens C , metitur A . ergo *a* 11. *ax.* 7.
 $A \& B$ non sunt primi inter se, contra Hypoth.

P R O P. XXVI.

A, 5. C, 8. Si duo numeri A, B ad
B, 3. quempiam C primi fuerint,
AB, 15. E ---- etiam ex illis genitus AB
F ---- ad eundem C primus erit.

Si fieri potest, sit ipsorum
 $AB, \& C$ communis mensura numerus E . sitque
 $\frac{AB}{E} = F$; & ergo $AB = EF$; *b* quare $E.A :: B. F$. *a* 9. *ax.* 7.
Quia vero A primus est ad C quem E metitur, *b* 19. 7.
erunt $E \& A$ primi inter se; & adeoque in sua *c* 25. 7.
proportione minimi, & *c* proinde æque metiuntur *d* 23. 7.
 $B, \& F$; nempe E ipsum $B, \& A$ ipsum F . Quum *e* 21. 7.
igitur E utrumque B, C metiatur, non erunt illi
primi inter se, contra Hypoth.

P R O P. XXVII.

A, 4. B, 3. Si duo numeri, A, B, primi
Aq, 16. inter se fuerint, etiam ex uno
D, 4. eorum genitus (Aq) ad reli-
quum B primus erit.

Sume $D = A$, ergo *a* singuli $D, \& A$ primi sunt *a* 1. *ax.* 7.
ad B . *b* quare $A D$, vel Aq , ad B primus est. *b* 26. 7.
 $Q. E. D.$

P R O P.

P R O P. XXVIII.

A, 5. C, 4. Si duo numeri A, B ad
 B, 3. D, 2. duos numeros C, D, u-
 AB, 15. CD, 8. terque ad utrumque, primi
 fuerint, & qui ex eis gi-
 gnentur AB, CD, primi inter se erunt.

a 26. 7. Nam quia A & B ad C primi sunt, a erit AB
 ad C primus. Eadem ratione erit AB ad D
 b 26. 7. primus. b ergo AB ad CD primus est. Q. E. D.

P R O P. XXIX.

A, 3. B, 2. Si duo numeri A, B primi
 Aq, 9. Bq, 4. inter se fuerint, & multipli-
 Ac, 27. Bc, 8. cans uterque seipsum fecerit a-
 liquem (Aq, & Bq,) & ge-
 niti ex ipsis (Aq, Bq) primi inter se erunt; & si
 qui in principio A, B genitos ipsos Aq, Bq multipli-
 cantes fecerint aliquos (Ac, Bc,) & hi primi inter
 se erunt: & semper circa extremos hoc eveniet.

a 27. 7. Nam quia A primus est ad B, a erit Aq ad B
 primus, & quia Aq primus ad B, a erit Aq ad
 Bq primus. Rursus quia tam A ad B & Bq,
 b 28. 7. quam Aq ad eisdem B, & Bq primi sunt, b erit
 A x Aq, id est Ac, ad B x Bq, id est Bc, primus.
 Et sic porro de reliquis.

P R O P. XXX.

8 5 Si duo numeri
 A B C 13. D ---- AB, BC primi
 inter se fuerint,
 etiam uterque simul (AC) ad quemlibet illorum
 AB, BC primus erit. Et si uterque simul AC ad
 unum aliquem illorum AB primus fuerit, etiam qui
 in principio numeri AB, BC primi inter se erunt.

1. Hyp. Nam si AC, AB compositos velis,
 a 12. ex. 7. sit D communis mensura. a Is meetetur reli-
 quum BC. ergo AB, BC non sunt primi inter se,
 contra Hypoth.

2. Hyp.

2. Hyp. Positis AC, AB inter se primis, vis
D ipforum AB, BC communem esse mensuram.
b Igitur totum AC metitur, quare AC, AB b 10. ax. 7.
non sunt primi inter se, contra Hypoth.

Coroll.

Hinc numerus, qui ex duobus compositus, ad
unum illorum primus est, ad reliquum quoque
primus est.

P R O P. XXXI.

Omnia primus numerus A ad omnem
A 5, B, 8: numerum B, quem non metitur, pri-
mus est.

Nam si communis aliqua mensura metiatur
utrumque A, B; a non erit A primus numerus, a 11. def. 7.
contra Hypoth.

P R O P. XXXII.

A, 4. D, 3. Si duo numeri A, B, se mu-
B, 6. E, 8. tuo multiplicantes fecerint a-
AB, 24. liquem AB; genitum autem ex
ipsis AB metiatur aliquis pri-
mus numerus D; is etiam unum eorum, qui à prin-
cipio, A, vel B metiatur.

Pone numerum D non metiri A; sit vero
 $\frac{AB}{D} = E$. a ergo $AB = DE$. b quare D. A :: a 9. ax. 7.
B. E. c est vero D ad A primus. d ergo D & b 19. 7.
A minimi sunt in sua ratione; e proinde D me- c hyp. 6.
tur B, æque ac A metitur E. liquet igitur pro- 31. 7.
positum. d 23. 7.
e 21. 7.

P R O P. XXXIII.

A, 12. Omnem compositum numerum A, ali-
B, 2. quis primus numerus B metitur.

Unus vel plures numeri a metian-
tur A, quorum minimus sit B, is primus erit, a 13. def. 7.
nam

a 13. def. 7. nam si dicetur compositus, & cum minor aliquis
 b 11. ax. 7. metietur, b qui proinde ipsum A metietur; quare
 B non est minimus eorum, qui A metiuntur;
 contra Hypoth.

P R O P. XXXIV.

*Omni numerus A, aut primus est, aut
 A, 9. cum aliquis primus metitur.*

Nam A necessario vel primus est,
 vel compositus. Si primus, hoc est quod asseri-
 mus. Si compositus, & ergo cum aliquis primus
 a 33. 7. metitur. Q. E. D.

P R O P. XXXV.

A, 6. B, 4. C, 8.

D, 2.

H -- I -- K -- --

E, 3. F, 2. G, 4.

L ---

*Numeris datis quoscunque A, B, C reperire mini-
 mos omnium E, F, G eandem rationem cum eis ha-
 bentium.*

Si A, B, C primi sint inter se, ipsi in sua rati-
 one minimi & erunt. Si compositi sint, b esto
 a 23. 7. eorum maxima communis mensura D, qui ipsos
 b 3. 7. metiatur per E, F, G. Hi minimi erunt in rati-
 one A, B, C.

Nam D ductus in E, F, G & producit ABC.
 c 9. ax. 7. d ergo hi & illi in eadem sunt ratione. Jam puta
 d 17 7. alios H, I, K minimos esse in eadem; e qui pro-
 e 21. 7. pterea æque metientur A, B, C nempe per nu-
 f 9. ax. 7. merum L. f ergo L in H, I, K ipsos A, B, C
 g 1. ax. 1. procreabit. g ergo $ED = A = HL$. b unde E.
 h 19 7. $H :: L. D$. Sed $E k \sqsubset H$; l ergo $L \sqsubset D$. ergo
 k sappos. D non est maxima communis mensura ipsorum
 l 20. def 7. A, B, C; contra Hypoth.

Coroll.

Hinc, maxima communis mensura quolibet
 nume-

numerorum metitur ipsos per numeros, qui minimi sunt omnium eandem rationem cum ipsis habentium. Ex quo patet methodus vulgaris reducendi fractiones ad minimos terminos.

P R O P. XXXVI.

Duobus numeris datis A, B, reperire, quem illi minimum metiuntur, numerum.

A, 5. B, 4. 1. *Cas.* Si A, & B primi
AB, 20. sint inter se, est AB quæsitus;
D----- Nam liquet A & B metiri
E--- F--- AB. Si fieri potest, metian-
tur A & B aliquem D-AB;

puta per E, & F. *a* ergo $AE = D = BF$. *b* quare
A. B :: F. E. Quia vero A, & B *c* primi sunt
inter se, *d* adeoque in sua ratione minimi, *e* æque
metientur A ipsum F, ac B ipsum E. Atqui
B. E f :: AB. AE (D.) *g* ergo AB etiam metie-
tur D, seipso minorem. Q. E. A.

a 9. ax. 7.
b 1. ax. 1.
b 19. 7.
c hyp.
d 23. 7.
e 21. 7.
f 17. 7.
g 20. def. 7.

A, 6. B, 4. F---- 2. *Cas.* Sin
C, 3. D, 2. G---- H--- A, & B inter se
AD, 12. compositi fue-
rint, *b* reperian-

tur C, & D minimi in eadem ratione. *k* ergo
 $AD = BC$. Erit A D, vel B C quæsitus.

Nam *l* liquet B, & A ipsum A D, vel B C
metiri. Puta A, & B metiri F-AD, nempe
A per G, & B per H. *m* ergo $AG = F = BH$.
n unde A. B :: H. G o :: C. D. *p* proinde æque
metitur C ipsum H, ac D ipsum G. atqui D. G
q :: A D. A G (F.) ergo A D *r* metitur F, major
minorem. Q. E. A.

h 35. 7.
k 19. 7.
l 17. ax. 7.
m 9. ax. 7.
n 19. 7.
o constr.
p 21. 7.
q 17. 7.
r 20. def. 7.

Coroll.

Hinc, si duo numeri multiplicent minimos eandem rationem habentes, major minorem, & minor majorem, producetur numerus minimus, quem illi metiuntur.

L

P R O P.

PROP. XXXVII.

A, 2. B, 3.
E, 6.
C --- F --- D

*Si duo numeri A, B nu-
merum quempiam CD me-
tiantur; etiam minimus E,
quem illi metiuntur, eundem
CD metietur.*

a hyp. Si negas, aufer E ex CD, quoties fieri potest,
b constr. & relinquatur FD. E. quum igitur A & B a me-
tiantur E, b & E ipsum CF, c etiam A, & B me-
c 11. ax. 7. tiuntur CF; a metiuntur autem totum CD; d
d 12. ax. 7. ergo etiam reliquum FD metiuntur. ergo E non
est minimus, quem A, & B metiuntur, contra hyp.

PROP. XXXVIII.

A, 3, B, 4, C, 6.
D, 12.

*Tribus numeris datis A, B, C,
reperire minimum, quem illi me-
tiuntur.*

a 36. 7. a Reperi D minimum, quem duo A, & B
metiuntur; quem si tertius C metiatur, patet D
esse quæsitum. Quod si C non metiatur D, sit
E minimus, quem C, & D metiuntur. Erit
E requisitus.

A, 2. B, 3. C, 4.
D, 6. E, 12.
F ---

Nam singulos A, B, C
metiri E constat ex 11. ax.
7. Quod vero nullum ali-
um F minorem metiantur,

b 37. 7. facile ostenditur. Nam si affirmas, b ergo D
metitur F; b proinde E eundem F metitur, ma-
ior minorem. Quod est absurdum.

Coroll.

Hinc, si tres numeri numerum quempiam me-
tiantur; etiam minimus, quem illi metiuntur,
eundem metietur.

PROP. XXXIX.

A, 12. Si numerum A quispiam numerus
B, 4, C, 3. B metiatur, ille A quem B meti-
tur, partem habebit C, à metiente B
denominatam.

Nam quia $\frac{A}{B} a = C$, b erit $A = BC$. c ergo $\frac{A}{C} = B$. Q.E.D. a hyp. b 9. ax. 7. c 7. ax. 7.

PROP. XL.

A, 15. Si numerus A partem habuerit
quamlibet B, metietur illum nume-
rus C, à quo ipsa pars B denomi-
natur.

Nam quia $BC a = A$, b erit $\frac{A}{C} = B$. Q.E.D. a hyp. b 9. ax. 7. c 7. ax. 7.

PROP. XLI.

$\frac{1}{2}$ G, 12. Numerum reperire G, qui mini-
 $\frac{1}{3}$ H = mus cum sit, habeat datas partes,
 $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}$.

a Inveniatur G minimus, quem denominato- a 38. 7.
res 2, 3, 4 metiuntur. b Liqueat G habere partes, b 39. 7.
 $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}$. Si fieri potest, H = G habeat easdem
partes; c ergo 2, 3, 4 metiuntur H, & proinde c 40. 6.
G non est minimus, quem 2, 3, 4 metiuntur.
contra contr.

L I B. VIII.

P R O P. I.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27.
E - F - G - H - - -

I fuerint quocunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D ; extremi vero ipsorum A, D primi inter se fuerint ; ipsi A, B, C, D minimi sunt omnium eandem cum eis rationem habentium.

Nam, si fieri potest, sint alii totidem E, F, G, H minores in illa ratione. *a* ergo ex æquali A, D :: E. H. ergo A, & D primi numeri, *b* adeoque in sua ratione minimi, *c* æque metiuntur E, & H, seipsis minores. Q. E. A.

P R O P. II.

I.

A, 2. B, 3.

Aq, 4. AB, 6. Bq, 9.

Ac, 8. AqB, 12. ABq, 18. Bc, 27.

Numeros reperire deinceps proportionales minimos, quocunque jussert quispiam, in data ratione A ad B.

Sint A, & B minimi in data ratione. Erunt Aq, AB, Bq tres minimi deinceps in ratione A ad B.

a 17. 7. Nam AA. AB *a* :: A. B *a* :: AB. BB. item
b 24. 7. quia A, & B *b* primi sunt inter se, *c* erunt Aq, Bq
c 29. 7. inter se primi ; *d* proinde Aq, AB, Bq sunt
d 1. 8. :: minimi in ratione A ad B.

Dico porro, Ac, AqB, ABq, Bc in ratione A ad B quatuor esse minimos. Nam AqA, AqB *e* :: A. B *e* :: ABA (AqB.) ABB. *e* atque A. B :: ABq. BBq. (Bc) Quum igitur Ac, & Bc

Bc *f* inter se primi sint, *g* erunt Ac, AqB, ABq, Bc quatuor $\therefore$ minimi in ratione A ad B. Eodem modo quotvis proportionales investiga-
bis. Q. E. F.

Coroll.

1. Hinc, si tres numeri minimi sunt proportionales, extremi quadrati erunt; si quatuor, cubi.

2. Extremi quocunque proportionales per hanc propos. inventi in data ratione minimi, inter se primi sunt.

3. Duo numeri, minimi in data ratione, metiuntur omnes medios quocunque minimorum in eadem ratione; quia scilicet producuntur ex illorum multiplicatione in alios quosdam numeros.

4. Hinc etiam liquet ex constructione, series numerorum 1, A, Aq, Ac; 1, B, Bq, Bc; Ac, AqB, ABq, Bc, constare æquali multitudine numerorum; ac proinde extremos numeros quocunque minimorum continue proportionalium, esse ultimos totidem continue proportionalium ab unitate. ut extremi Ac, Bc continue proportionalium Ac, AqB, ABq, Bc, sunt ultimi totidem proportionalium ab unitate 1, A, Aq, Ac; & 1, B, Bq, Bc.

5. 1, A, Aq, Ac; & B, BA, BAq; ac Bq, ABq sunt $\therefore$ in ratione 1 ad A. item, B, Bq, Bc; & A, AB, ABq; ac Aq, AqB sunt $\therefore$ in ratione 1 ad B.

P R O P. III.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 28.

Si sint quocunque numeri

A, B, C, D deinceps proportionales, minimi omnium eandem cum eis rationem habentium; illorum extremi A, D sunt inter se primi.

E 2. 8.

Nam si a inveniatur totidem numeri minimi in ratione A ad B , illi non alii erunt, quam A, B, C, D ; ergo juxta 2. coroll. precedentis extremi A & D primi sunt inter se. Q. E. D.

P R O P. IV.

$A, 6. B, 9. C, 4. D, 3.$ *Rationibus da-*
 $H, 4. F, 24. E, 20. G, 15.$ *is quotcunque in*
 $I, 12. K, 20. L, 12.$ *minimis terminis*
(A ad B , & C ad

D) reperire numeros deinceps minimos in datis rationibus.

E 36. 7.

b 3. post. 7.

c 9. ex. 7.

d 18. 7.

e 7. 5.

f 21. 7.

g 37. 7.

a Reperi B minimum, quem B , & C metiuntur, & Bissum B b æque metiatur, ac A alterum F , puta per eundem H . b item Ciplum E , ac D alterum G æque metiantur: erunt F, E, G minimi in datis rationibus. Nam $AHc = F$; & $BHc = E$. d ergo $A. B :: AH. BHc :: F. E$. Similiter $C. D :: E. G$. sunt igitur F, E, G deinceps proportionales in datis rationibus. Imò minimi sunt in iisdem: nam puta alios I, K, L minimos esse. f ergo A & Bispos I & K , f pariterque C & D ipsos K & L æque metiuntur. ergo B , & C eundem K metiuntur. g Quare etiam E eundem K metitur, seipso minorem. Q. E. A.

$A, 6. B, 9. C, 4. D, 3. E, 5. F, 7.$

$H, 24. G, 20. I, 15. K, 21.$

Datis vero tribus rationibus A ad B , & C ad D , ac E ad F . reperi, ut prius, tres H, G, I minimos deinceps in rationibus A ad B , & C ad D . tunc si E numerum I metiatur, b sume alterum K , quem F æque metiatur; erunt quatuor H, G, I, K , deinceps minimi, in datis rationibus, quod non aliter probabimus, quam in priori parte.

$A, 6.$

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. E, 2. F, 7.

H, 24. G, 29. I, 15.

M, 48. L, 40. K, 30. N, 105.

Sin E non metiatur I, sit K minimus, quem E, & I metiuntur; & quoties I ipsum K, toties G ipsum L, & H ipsum M metiatur. quoties vero E ipsum K, toties F ipsum N metiatur. Erunt M, L, K, N minimi deinceps in datis rationibus; quod demonstrabimus, ut prius.

PROP. V.

Plani numeri

C, 4. E, 3.
D, 6. F, 16. ED, 18.
 $\overline{CD}, 24. \overline{EF}, 48.$

C D, E F ratio-
nem habent ex la-
teribus compositam:
 $(\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F}.)$

Nam quia CD. ED $a ::$ C. E; & ED. EF $a ::$ 17. 7.

D. F. atque $\frac{CD}{EF} b = \frac{CD}{ED} + \frac{ED}{EF}$, c erit ratio b 20 def. 5.
 $\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F}$. Q. E. D. c 11. 5.

PROP. VI.

A, 16. B, 24. C, 36. D, 54. E, 81.

F, 4. G, 6. H, 9.

Si sint quoscunq; numeri deinceps proportionales
A, B, C, D, E; primus autem A secundum B non metiatur, neque alius quispiam ullum metietur.

Quoniam A non metitur B, a neque quilibet a 20. def. 6.
proxime sequentem metietur, quia A. B $a ::$ B. C $a ::$
C. D, &c. b Accipe tres F, G, H minimos in b 35. 7.
ratione A ad B. quoniam igitur A non meti- c 5. ax. 7.
tur B, a neque F metietur G. c ergo F non est d 3. 8.
unitas. d sed F, & H inter se primi sunt; ergo e 14. 7.
quum e sit ex æquo A. C $a ::$ F. H, & F non
metiatur H, neque A ipsum C metietur; pro-
inde nec B ipsum D, nec C ipsum E, &c. quia
A. C $a ::$ B. D $a ::$ C. E, &c. Eodem modo
L 4 sumptis

sumptis quatuor vel quinque minimis in ratione
A ad B, ostenderetur A ipsos D, & E; ac B ipsos
E, & F non metiri, &c. Quare nullus alium me-
tietur, Q. E. D.

P R O P. VII.

A, 3. B, 6. C, 12. D, 24. E, 48.

*Si sint quotcunque numeri deinceps proportiona-
les A, B, C, D, E; primus autem A extremum E
metiatur; & etiam metitur secundum B.*

a 6. 7.

*Si negas A metiri B, & ergo nec ipsum E me-
tietur, contra Hypoth.*

P R O P. VIII.

A, 24. C, 36. D, 54. B, 81.

Si inter duos

G, 8. H, 11. I, 18. K, 27.

numeros A, B

E, 32. L, 48. M, 72. F, 108.

medii continua

proportione ce-

*ciderint numeri C, D; quot inter eos medii con-
tinua proportionem cadunt numeri, tot & inter alios
E, F eandem cum illis habentes rationem, medii
continua proportionem cadent. (L, M.)*

a 35. 7.

b 14. 7.

c hyp.

d 3. 8.

e 21. 7.

f constr.

*& Sume G, H, I, K minimos :: In ratione
A ad C; & erit ex æquali, G. K :: A. B :: E. F.
Atqui G, & K primi sunt inter se; & quare G
æque metitur E, ac K ipsum F. per eundem nu-
merum metiatur H ipsum L, & I ipsum M.
Fitaque E, L, M, F ita se habent ut G, H, I, K;
hoc est ut A, B, C, D. Q. E. D.*

P R O P. IX.

1.

Si duo numeri

E, 2. F, 3.

A, B, sint inter se

G, 4. H, 6. I, 9.

primi, & inter

A, 8. C, 12. D, 18. B, 27.

eos medii conti-

nua proportionem

cecidit numeri, C, D; quot inter eos medii con-

tinua

si una proportione ceciderint numeri, totidem (E, G, & F, I) & inter utrumque eorum ac unitatem medii continua proportione cadent.

Constat 1, E, G, A; & 1, F, I, B esse $\therefore$; & totidem quot A, C, D, B, nimirum ex 4 coroll. 2. 8. Q. E. D.

PROP. X.

A, 8. I, 12. K, 18. B, 27.

E, 4. DF, 6. G, 9.

D, 2. F, 3.

I.

Si inter duos numeros A, B, & unitatem continuo proportionales ceciderint numeri

(E, D, & F, G,) quot inter utrumque ipsorum, & unitatem deinceps medii continua proportione cadunt numeri, totidem & inter ipsos medii continua proportione cadent, I, K.

Nam E, DF, G; & A, DqF (I,) DG (K,) B sunt $\therefore$, per 2. 8. ergo, &c.

PROP. XI.

A, 2. B, 3.

Aq, 4. AB, 6. Bq, 9. Duorum quadratorum numerorum Aq, Bq unus medius proportionalis est numerus AB. & quadratum Aq ad quadratum Bq, duplicatam habet lateris A ad latus B rationem.

a Liqueat Aq, AB, Bq, esse $\therefore$. b proinde etiam a 17. 7.

am $\frac{Aq}{Bq} = \frac{A}{B}$ bis. Q. E. D.

b 10. def. 5.

PROP.

P R O P. XII.

Ac, 27. AqB, 36. ABq, 48. Bc, 64. *Duorum*
 A, 3. B, 4. *cuborum nu-*
 Aq, 9. AB, 12. Bq, 16. *merorum Ac;*
Bc duo medii

proportionales sunt numeri AqB, ABq. Et cubus
Ac ad cubum Bc triplicatam habet lateris A ad
latus B rationem.

a 2. 1. *a* Nam Ac, AqB, ABq, Bc sunt $\therefore$ in ratione
 b 10. def. 5. A ad B. b proinde $\frac{AC}{BC} = \frac{A}{B}$ ter. Q. E. D.

P R O P. XIII.

A, 2. B, 4. C, 8.
 Aq, 4. AB, 8. Bq, 16. BC, 32. Cq, 64.
 Ac, 8. AqB, 16. ABq, 32. Bc, 64. BqC, 128.
 BCq, 256. Cc, 512.

Si sint quotlibet numeri deinceps proportionales;
A, B, C; & multiplicans quisque seipsum faciat
aliquos; qui ab illis producti fuerint Aq, Bq, Cq
proportionales erunt: & si numeri primum positi A,
B, C multiplicantes jam factos Aq, Bq, Cq, fece-
rint aliquos Ac, Bc, Cc; ipsi quoque proportionales
erunt, & semper circa extremos hoc eveniet.

a 2. 8. Nam Aq, AB, Bq, BC, Cq a sunt $\therefore$ b ergo
 b 14. 7. ex æquo Aq.Bq :: Bq, Cq. Q. E. D.

a Item Ac, AqB, ABq, Bc, BqC, BCq, Cc
 sunt $\therefore$, b ergo iterum ex æquo, Ac. BC :: Bc.
 Cc. Q. E. D.

P R O P. XIV.

Aq, 4. AB, 12. Bq, 36. *Si quadratus nu-*
 A, 2. B, 6. *merus Aq quadra-*
tum numerum Bq
metiatur, & latus unius (A) metietur latus alterius
(B:) & si unius quadrati latus A metietur latus al-
terius B, & quadratus Aq quadratum Bq metietur.

a 2. & 11. 8. 1. Hyp. Nam Aq. AB a :: AB. Bq; cum
 igitur ex hyp. Aq metiatur Bq; idem Aq se-
 cundum

cundum AB b metietur. atqui A q. AB :: A. B. b 7. 8.
 ergo etiam A metitur B. Q. E. D. c 20. def. 7.

2. Hyp. A metitur B. ergo tam Aq ipsam
 AB, e quam AB ipsam Bq metitur; d & proinde d 11. ax. 7.
 Aq metitur Bq. Q. E. D.

P R O P. XV.

A, 2. B, 6. Si cubus nu-
 Ac, 8. AqB, 24. ABq, 72. Bc, 216. metus Ac cu-
 bum numerum

Bc metiatur, & latus unius (A) metietur latus
 alterius (B:) Et si latus A unius cubi Ac latus B
 alterius Bc metiatur, & cubus Ac cubum Bc
 metietur.

1. Hyp. Nam Ac, AqB, ABq, Bc a sunt $\frac{2}{3}$. a 2. & 12. 8.
 ergo Ac, b metiens extremum Bc, e etiam se- b hyp.
 cundum AqB metietur. atqui Ac, AqB :: A. B. c 7. 8.
 d ergo etiam A metietur B. Q. E. D.

2. Hyp. A metitur B; d ergo Ac metitur AqB, d 20. def. 7.
 Isque ABq, & hic Bc; e ergo Ac metietur Bc, e 11. ax. 7.
 Q. E. D.

P R O P. XVI.

A, 4. B, 9. Si quadratus numerus Aq
 Aq, 16. Bq, 81. quadratum numerum Bq non
 metiatur, neque A latus unius
 alterius latus B metietur: & si A latus unius qua-
 drati Aq non metiatur B latus alterius Bq, neque
 quadratus Aq quadratum Bq metietur.

1. Hyp. Nam si affirmes A metiri B, a etiam a 14. 8.
 Aq ipsum Bq metietur, contra hyp.

2. Hyp. Vis Aq metiri Bq; a ergo A ipsum
 B metietur, contra hyp.

P R O P. XVII.

A, 2. B, 3. Si cubus numerus Ac cu-
 Ac, 8. Bc, 27. bum numerum Bc non metia-
 tur, neque A latum unius latus
 B alterius metietur. Et si latus A unius cubi Ac
 latus B alterius Bc non metiatur, neque cubus Ac
 cubum Bc metietur.

a 15. 8.

1. Hyp. Dic A metiri B; a ergo Ac metietur
 Bc. contra Hypoth.

2. Hyp. Dic Ac metiri Bc; a ergo A ipsum B
 metietur. contra Hyp.

P R O P. XVIII.

C, 6. D, 2. Duorum similium pla-
 CD, 12. norum numerorum CD,
 E, 9. F, 3. DE, 18. EF, unus medius pro-
 BF, 27. portionalis est numerus
 DE: & planus CD
 ad planum EF duplicatam habet lateris C ad latus
 homologum E rationem.

* 21. def. 7. Quoniam * ex hyp. C. D :: E. F; permu-
 a 17. 7. tando erit C. E :: D. F. atque C. E a :: CD.
 b 11. 5. DE; & D. F :: DE. EF. b ergo CD. DE ::
 DE. EF. Q. E. D.

c 22. def. 5. c Ergo ratio CD ad EF duplicata est rationis
 CD ad DE; hoc est rationis C ad E, vel D
 ad F.

Coroll.

Hinc perspicuum est, inter duos similes pla-
 nos cadere unum medium proportionalem, in
 ratione laterum homologorum.

PROP. XIX.

CDE, 30. DEF, 60 FGE, 120. FGH, 240.

CD, 6. DF, 12. FG, 24.

C, 2. D, 3. E, 5. F, 4. G, 6. H, 10.

Duorum similium solidorum CDE, FGH, duo medii proportionales sunt numeri DFE, FGE. Et solidus CDE ad solidum FGH triplicatam rationem habet lateris homologi C ad latus homologum F.

Quoniam ex * hyp. $C. D :: F. G$; & D. *21. def. 7. $E :: G. H$; erit a permutando $C. F :: D. G$ a :: a 13. 7. $E. H.$ atqui $CD. DF b :: C. F$; & $DF. FG b :: b$ 17. 7. $D. G. c$ quare $CD. DF :: DF. FG :: E. H. c$ 11. 5. d ergo $CDE. DFE :: DFE. FGE :: E. H. :: d$ 17. 7. $FGE. FGH.$ ergo inter CDE, FGH cadunt duo medii proportionales, DFE, FGE. Q. E. D. e Liqueat igitur rationem CDE ad FGH tripli- e 10. def. 1. catam esse rationis CDE ad DFE, vel C ad F. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, inter duos similes solidos cadunt duo medii proportionales, in ratione laterum homologorum.

PROP. XX.

A, 12. C, 18. B, 27.

D, 2. E, 3. F, 6. G, 9.

Si inter duos nu-

meros A, B, unus me-

dius proportionalis ca-

dat numerus C. similes plani erunt illi numeri, A, B.

a Accipe D, & E minimos in ratione A ad a 35. 7.

C, vel C ad B. b ergo D æque metitur A, ac E b 21. 7.

ipsum C, puta per eundem F. b item D æque me-

titur C ac E ipsum B, puta per eundem G. c er- c 9. ax. 7.

go $DF = A$, & $EG = B$. d quare A, & B plani d 16. def. 7.

sunt numeri. Quia vero $EF c = C e = DG$;

e erit $D. E :: F. G$, & vicissim $D. F :: E. G.$ e 19. 7.

f ergo plani numeri A, & B etiam similes sunt. f 21. def. 7.

Q. E. D.

PROP.

PROP. XXI.

A 16. C, 24. D, 36. B, 54.

E, 4. F, 6. G, 9.

H, 2. P, 2. M, 4. K, 3. L, 3. N, 6. Si inter

duos nume-

ros A, B duo

medii pro-

portionales cadant numeri C, D; similes solidi erunt

illi numeri, A, B.

a 2. 8.

a Sume E, F, G minimos :: in ratione A ad

b 20. 8. C. b ergo E, & G sunt numeri plani similes.

c 21. def. 7 hujus latera sint H & P; illius K & L: c ergo H.

d cor. 18. 8. K :: P. L :: d E. F. Atqui E, F, G ipsos A, C,

e 21. 7. D e æque metiuntur, puta per eundem M;

lidemque ipsos, C, D, B æque metiuntur, puta

f 9. ax. 7. per eundem N f ergo A = EM = HPM, f &

g 17. def. 7. B = GN = KLN; g quare A & B solidi sunt

numeri. Quoniam vero C f = FM; & D f =

h 17. 7. FN, erit M. N b :: FM. FN k :: C D l :: E.

k 7. 5. F :: H. K :: P. L. m ergo A, & B sunt numeri

l constr. solidi similes. Q. E. D.

m 21. def. 7

L E M M A.

AE, BF, CG, DH,

A, B, C, D,

E, F, G, H.

Si proportionales

numeri A, B, C, D

proportionales nu-

meros AE, BF, CG,

DH mesiantur per numeros E, F, G, H, erunt ei

[E, F, G, H] proportionales.

a 19. 7. Nam ob AEDH a = BFCG, a & AD = BC;

b 1. ax. 7. b erit AEDH = BFCG, c hoc est EH = FG.

c 9. ax. 7.

a ergo E. F :: G. H. Q. E. D.

Coroll.

d 15. def. 7. Hinc $\frac{Bq}{Aq} = \frac{B}{A}$ in $\frac{B}{A}$. d Nam 1. B :: B. Bq. d &e lem. præc. 1. A :: A. Aq. e ergo r. $\frac{B}{A} :: \frac{B}{A} \cdot \frac{Bq}{Aq}$. d ergo $\frac{Bq}{Aq}$ $\frac{B}{A} \times \frac{B}{A}$. Similiter $\frac{B}{Ac}$ in $\frac{Bq}{Ac} = \frac{BC}{Acc}$. & sic de

reliquis.

P R O P.

PROP. XXII.

Aq, B, C. Si tres numeri, Aq, B, C
4, 8, 16. deinceps sint proportionales,
primus autem Aq fit quadratus;
& tertius C quadratus erit.

Nam ob AqC $a=Bq, b$ erit $C=\frac{Bq}{Aq} c=Q, \frac{B}{A}$ a 20. 7.
b 7. ax. 7.

Liquet vero $\frac{B}{A}$ esse numerum, d ob $\frac{Bq}{Aq}$, vel C nu-
merum, ergo si tres, &c. c cor. lem.
præc.
d hyp. &
14. 8.

PROP. XXIII.

Ac, B, C, D. Si quatuor numeri Ac,
8, 12, 18. 27. B, C, D deinceps sint pro-
portionales, primus autem
Ac fit cubus; & quartus D cubus erit.

Nam quia AcD $a=BC, b$ erit $D=\frac{BC}{Ac} c=$ a 19. 7.
b 7. ax. 7.

$\frac{B}{Ac} \times C$; hoc est (ob AcC $=d Bq$, & b proinde
c cor. lem.
præc.

$C=\frac{Bq}{Ac}) D=\frac{B}{Ac} \times \frac{Bq}{Ac} c=\frac{Bc}{Acc} c=C: \frac{B}{Aq} c$ d 20. 7.
e 15. 8.

e liquet vero ipsum $\frac{B}{Aq}$ esse numerum, quia $\frac{Bc}{Acc}$
vel D numerus ponitur; ergo si quatuor nume-
ri, &c.

PROP. XXIV.

A, 16. 24. B, 36. Si duo numeri A, B ra-
tionem habeant inter se,
C, 4. 6. D, 9. quam quadratus numerus
C ad quadratum numerum D, primus autem A fit
quadratus: & secundus B quadratus erit.

Inter C, & D numeros quadratos, * adeoque * 8. 8.
inter A, & B eandem rationem habentes, a cadit a 11. 8.
unus

b hyp. unus medius proportionalis. Ergo *b* cum *A* qua-
c 22. 8. dracus sit, *c* etiam *B* quadratus erit. Q.B.D.

Coroll.

1. Hinc si fuerint duo numeri similes *AB*, *CD*
 (*A. B :: C. D*) primus autem *AB* sit quadratus,
 etiam secundus *CD* quadratus erit.

* 11. & 18. * Nam *AB. CD :: Aq. Cq.*

8. 2. Liqueat ex his, proportionem cuiusvis nume-
 si quadrati ad quemlibet non quadratum, exhi-
 beri nullo modo posse in duobus numeris qua-
 dratis. unde non erit, *Q. Q :: 1. 2.* nec *1. 5. :: Q.*
Q. &c.

P R O P. XXV.

C, 64. 96, 144. D, 215. Si duo numeri
A, 8. 12. 18. B, 27. *A, B* rationem inter
 se habeant, quam
 cubus numerus *C* ad cubum numerum *D*, primus
 autem *A* sit cubus, & secundus *B* cubus erit.

a 12. 8. a Inter *C*, & *D* cubos, *b* adeoque inter *A* &
 b 8. 8. *B* eandem rationem habentes, cadunt duo me-
 c hyp. dii proportionales. ergo propter *A* *c* cubum,
 d 23. 8. *d* etiam *B* cubus erit. Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc etiam si fuerint duo numeri *ABC*,
DEF (*A. B :: D. E. & B. C :: E. F;*) primus autem
ABC cubus fuerit, etiam secundus *DEF* cubus
 erit.

* 12. & 19. * Nam *ABC. DEF :: Ac = Dc.*

8. 2. Patet etiam ex his, proportionem cuiusvis
 numeri cubi ad quemlibet numerum non cubum
 non posse reperiri in duobus numeris cubis.

P R O P. XXVI.

A, 20. C, 30. B, 45. Similes plani numeri
D, 4. E, 6. F, 9. *A, B* rationem inter se
 habent, quam quadra-
 tus numerus *C* ad quadratum numerum *F*.

a 18. 8. Inter *A*, & *B* a cadit unus medius proportio-
 nalis

nalit C. *b* sume tres D, E, F minimos $\therefore$ in ra^o *b* 2. 8.
 tione A ad C: *c* Extremi D, F quadrati erunt: *c* cor. 2. 8.
 atqui ex æquali A. B *d* :: D. F. ergo A. B $\therefore$ *d* 11. 7.
 Q. Q. Q. E. D.

P R O P. XXVII.

A, 16. C, 24. D, 36. B, 14. *Similes solidi*
 E, 8. F, 12. G, 18. H, 27. *numeri A, B, ra-*
tionem habent

inter se, quam cubus numerus ad cubum numerum.

a Inter A, & B cadunt duo medii proportio- *a* 19. 8.
 nales, puta C & D: *b* sume quatuor E, F, G, H *b* 2. 8.
 minimos $\therefore$ in ratione A ad C. *b* Extremi E,
 H cubi sunt. At A. B *c* :: E. H :: C. C. Q. E. D. *c* 14. 7.

Schol.

1. Ex his inferitur, nullos numeros habentes *Vide Cla-*
 proportionem superparticularem, vel superbi- *vium,*
 partientem, vel duplam, aut aliam quamcunque
 multiplam non denominatam à numero qua-
 drato, esse similes planos.

2. Nec duo quivis primi numeri, neque duo
 quicunque inter se primi, qui quadrati non sint,
 similes esse possunt.

LIB. IX.

PROP. I.

A, 6. B, 54.
Aq, 36. 108. AB, 324.

Si duo similes plani numeri A, B multiplicantes se mutuo faciant quendam AB, productum AB quadratum erit.

a 17. 7.
b 18. 8.
c 8. 8.
d 22. 8.

Nam $A.B :: Aq.AB$; cum igitur inter A, & B b cadat unus medius proportionalis, c etiam inter Aq, & AB cadet unus med. proport. ergo cum primus Aq sit quadratus, d etiam tertius AB quadratus erit. Q. E. D.

x 19. 7.
y 1. x 7.

Vel sic. Sint ab, cd similes plani, nempe a. b :: c. d. x ergo $ad = bc$. quare abcd, vel adbc = adad = Q: ad.

PROP. II.

Si duo numeri A, B se mutuo multiplicantes faciant AB quadratum, similes plani erunt, A, B.

A, 6. B, 54.
Aq, 36. AB, 324.

a 17. 7.
b 11. 8.
c 8. 8.
d 20. 8.

Nam $A.B :: Aq.AB$; quare cum inter Aq, AB b cadat unus medius proportionalis, c etiam unus inter A, & B medius cadet. d ergo A, & B sunt similes plani. Q. E. D.

PROP. III.

A, 2. Ac, 8. Acc, 64. *Si cubus numerus Ac seipsum multiplicans procreet aliquem Acc, productum Acc cubus erit.*

a 15. def. 7.
b 17. 7.
c 8. 8.

Nam $1.A :: A.Aq$ b :: Aq.Ac. ergo inter 1, & Ac cadunt duo medii proportionales. Sed 1. Ac :: Ac. Acc, c ergo inter Ac, & Acc cadunt etiam duo

duo medii proportionales. Proinde cum Ac sit cubus, d erit Acc cubus. Q. E. D. d 23. 8.

Vel sic; aaa (Ac) in se ductus facit $aaaaaa$ (Acc ;) hic cubus est, cujus latus aa .

P R O P. IV.

$Ac, 8.$ $Bc, 27.$ Si cubus numerus Ac
 $Acc, 64.$ $AcBc, 216.$ cubum numerum Bc mul-
 tiplicans, faciat aliquem
 $AcBc$, factus $AcBc$ cubus erit.

Nam $Ac, Bc :: Acc, AcBc$. sed inter Ac a 17. 7.
 & Bc b cadunt duo medii proportionales; ergo b 12. 8;
 inter Acc , & $AcBc$ totidem cadunt. itaque cum c 8. 8.
 Acc sit cubus, d erit $AcBc$ etiam cubus. Q. E. D. d 23. 8.
 Vel sic. $AcBc = aaabbb$ ($ababab$) = $C: ab$.

P R O P. V.

$Ac, 8.$ $B, 27.$ Si cubus numerus Ac
 $Acc, 64.$ $AcB, 216.$ numerum quendam B mul-
 tiplicans, faciat cubum
 AcB ; & multiplicatus B cubus erit.

Nam $Acc, AcB :: Ac, B$. Sed inter Acc , & a 17. 7.
 AcB b cadunt duo medii proportionales. ergo b 12. 8.
 totidem cadent inter Ac , & B . quare cum Ac cu- c 8. 8.
 bus sit, d etiam B cubus erit. Q. E. D. d 23. 8.

P R O P. VI.

$A, 8.$ $Aq, 64.$ $Ac, 512.$ Si numerus A se-
 ipsum multiplicans fa-
 ciat Aq cubum; & ipse A cubus erit.

Nam quia Aq a cubus, & AqA (Ac) b cu- a hyp.
 bus, c erit A cubus. Q. E. D. b 19. def. 7.
c 5. 9.

P R O P. VII.

$A, 6.$ $B, 11.$ $AB, 66.$ Si compositus numerus
 $D, 2.$ $E, 3.$ A numerum quempiam B
 multiplicans, quempiam
 faciat AB , factus AB solidus erit.

M 2

Quoniam

a 13. def. 7. Quoniam A compositus est, & metitur cum a.
 b 9 ex. 7. Iiquis D, puta per B. b ergo $A = DE$; & quare
 c 17. def. 7. $DEB = AB$ solidus est. Q. E. D.

P R O P. VIII.

1. 2, 3. a^2 , 9. a^3 , 27. a^4 , 81. a^5 , 243. a^6 , 729.

Si ab unitate quocunque numeri deinceps proportionales fuerint (1, 2, a^2 , a^3 , a^4 , &c.) tertium quidem ab unitate a^2 quadratum est; & unum intermissentes omnes (a^4 , 26, 28, &c.) quartum autem a^3 est cubus; & duos intermissentes omnes (26, 29, &c.) septimus vero 26, cubus simul & quadratus; & quinque intermissentes omnes (a^{12} , 218, &c.)

Nam 1. $a^2 = Q$. 2. & $a^4 = 2222 = Q$. 22. & 26 = 222222 = Q. 222, &c.

2. $a^3 = 222 = C$. 2. & 26 = 222222 = C. 22. & 222222222 = C. 222, &c.

3. 26 = 222222 = C. 22 = Q. 222, ergo, &c.

a hyp.

b 20. 7.

c 22. 8.

d 23. 8.

Vel juxta Euclidem; quia 1. a a :: a. a^2 , b erit $a^2 = Q$: a. ergo cum a^2 , a^3 , a^4 sint :: erit tertius a^4 etiam quadratus, pariterq; 26, 28, &c. Item quia 1. a a :: a^2 . a^3 . erit a^3 b = a^2 in a = C: a d ergo quartus ab a^3 , nempe 26, etiam cubus erit, &c. ergo 26 cubus simul & quadratus exillit, &c.

P R O P. IX.

1. 2, 4. a^2 , 16. a^3 , 64. a^4 , 256, &c.

1. 2, 8. a^2 , 64. a^3 , 512. a^4 , 4096.

Si ab unitate quocunque numeri deinceps proportionales fuerint (1, 2, a^2 , a^3 , &c.) qui vero (a) post unitatem sit quadratus; & reliqui omnes, a^2 , a^3 , a^4 , &c. quadrati erunt. At si a, qui post unitatem, sit cubus, & reliqui omnes a^2 , a^3 , a^4 , &c. cubi erunt.

a 22. 8.

1. Hyp. Nam a^2 , a^4 , 26, &c. quadrati sunt ex præc. Item quia a ponitur quadratus, & erit tertius a^3 quadratus, pariterque a^5 , 27, &c. ergo omnes.

2. Hyp.

2. Hyp. a cubus ponitur, ergo a^4 , 27. a 10 b 23. 8. cubi sunt: atqui ex præced. a^3 , 26, 29, &c. cubi sunt. denique quia 1. a :: a. 2a, erit $a^2 = Q$, c 20. 7. a. cubus autem in se d facit cubum, ergo a^3 cubus est, & e proinde ab eo quartus a^4 , pariterque a^8 , a^{12} , &c. cubi sunt, ergo omnes. Q. E. D.

Clarius forsitan sic; Sit quadrati a latus b. ergo series a, a^2 , a^3 , a^4 , &c. aliter exprimeretur sic, bb, b^4 , b^6 , b^8 , &c. liquet vero hos omnes quadratos esse; & sic etiam exprimi posse; Q: b, Q: bb, Q: bbb, Q: bbbb, &c.

Eodem modo, si b latus fuerit cubi a, series ita nominari potest; b^3 , b^6 , b^9 , b^{12} , &c. vel C: b, C: b^3 , G: b^3 , C: b^4 , &c.

P R O P. X.

1, 2, a^2 , a^3 , a^4 , a^5 , 26. Si ab unitate quot-
1, 2, 4, 8, 16, 32, 64, cunque numeri deinceps
proportionales fuerint
(1, 2, a^2 , a^3 , &c.) qui vero post unitatem (a) non
sit quadratus, neque alius ullus quadratus erit, præ-
ter a^3 tertium ab unitate, & unum intermittentes
omnes (a^4 , 26, 28.) At si a, qui post unita-
tem, non sit cubus, neque ullus alius cubus erit præ-
ter a^3 quartum ab unitate, & duos intermittentes
omnes, 26, 29, 31, 2, &c.

1. Hyp. Nam si fieri potest, sit a^3 quadratus
numerus. quoniam igitur $a. a^2. a :: a^4. a^5$, atq;
inverse $a^3. a^4 :: a^2. a$, sintque a^3 , & a^4 b qua-
drati, primusque a quadratus, c erit a etiam
quadratus, contra Hyp.

2. Hyp. Si fieri potest, sit a^4 cubus. quoni-
am igitur d ex æquo $a^4. 26 :: a. a^3$, atque in-
verse $26. a^4 :: a^3. a$; b sintque 26, & a^4 cubi,
& primus a^3 cubus, e etiam a cubus erit, con-
tra Hypoth.

a hyp.
b suppos. &
8. 9.
c 24. 8.
d 14. 7.
e 25. 8.

PROP. XI.

1, a, a², a³, a⁴, a⁵, a⁶. Si ab unitate
 1, 3, 9, 27, 81, 243, 729. nitate quocunq; numeri
 deinceps proportionales fuerint (1, a, a², a³, &c.)
 minor majorem metitur per aliquem eorum qui in
 proportionalibus sunt numeris.

a 5. ex. 7. &c. Quoniam 1. a :: a. aa, a erit $\frac{aa}{a} = a = \frac{aaa}{aa}$
 20. def. 7.

b 14. 7. item quia 1. aa b :: a. aaa. a erit $\frac{aaa}{a} = aa =$
 $\frac{a^4}{aa} = \frac{a^5}{a^3}$ &c. denique quia 1. a³ b :: a. a⁴,
 a erit $\frac{a^4}{a} = a^3 = \frac{a^6}{a^3}$ &c.

Coroll.

Hinc, si numerus qui metitur aliquem ex proportionalibus, non sit unus proportionalium, neque numerus per quem metitur, erit aliquis ex proportionalibus.

PROP. XII.

1, a, a², a³, a⁴, Si ab unitate quocunq;
 1, 6, 36, 216, 1296. numeri deinceps proportio-
 B, 3. nales fuerint (1, a, a²,
 a³, a⁴,) quicunque pri-
 morum numerorum B ultimum a⁴ metiuntur, iidem
 (B) & eum (a) qui unitati proximus est, metiuntur.

a 31. 7. Dic B non metiri a, a ergo B ad a primus est;
 b 27. 7. b ergo B ad a² primus est; & c proinde ad a⁴
 c 26. 7. quem metiri ponitur. Q. E. A.

Coroll.

1. Itaque omnis numerus primus ultimum metiens, metitur quoque omnes alios ultimum praecedentes,

2. Si

2. Si aliquis numerus non metiens proximum unitati, metiatur ultimum, erit numerus compositus.

3. Si proximus unitati sit primus numerus, nullus alius primus numerus ultimum metietur.

P R O P. XIII.

1, 2, a^2 , a^3 , a^4 .

1, 5, 25, 125, 625.

H -- G -- F -- E --

Si ab unitate

quotcunque numeri

deinceps proportio-

nales fuerint (2,

a^2 , a^3 , &c.) qui vero post unitatem (2) primus sit ; maximum nullus alius metietur, præter eos qui sunt in numeris proportionalibus.

Si fieri potest, alius quispiam E metiatur a^4 , nempe per F, a erit F alius extra a , a^2 , a^3 . a cor. 12. 9. Quia vero E metiens a^4 non metitur a , b erit b 2 cor. 12. E numerus compositus ; c ergo eum aliquis primus metitur, d qui proinde ipsum a^4 metitur, c 33. 7. e ideoque alius non est, quam a . ergo a metitur E. d 11. ax. 7. Eodem modo ostendetur F compositus e 3 cor. 12. numerus, metiens a^4 , adeoque a ipsum F metiri. 9. itaque quum $EF = a^4 = a$ in a^3 , g erit a E :: F. f 9. ax. 7. a^3 . ergo cum a metiatur E, b æque F metietur g 19. 7. a^3 , puta per eundem G. k Nec G erit a , vel a^2 . h 20. def. 7. ergo, ut prius, G est numerus compositus, & a k cor. 11. 9. eum metitur. quum igitur $FG = a^3 = a^2$ in a , g erit a , F :: G. a^2 ; & proinde, quia A metitur F, b æque G metietur a^2 , scilicet per eundem H ; k qui non est a . ergo quum $GH = a^2 = aa$. l 20. 7. l erit H. a :: a . G. ergo quia a metitur G (ut m 20. def. 7. prius) metiam H metietur a , numerum primum. Q. F. N.

PROP. XIV.

A. 30. Si minimum numerum A
B, 2. C, 3. D, 5. primi numeri B, C, D me-
E = F = tiantur; nullus alius nume-
tus primus E illum metie-
tur, prater eos, qui à principio metiebantur.

a 9. ax. 7. Si fieri potest, sit $\frac{A}{E} = F$. a Ergo $A = EF$.

b 32. 7. b Ergo singuli primi numeri B, C, D ipsorum
E, Funum metiuntur; non E, qui primus po-
nitur; ergo F, minorem scilicet ipso A; contra
Hypoth.

PROP. XV.

A, 9. B, 12. C, 16. Si tres numeri A, B, C
D, 3. E, 4. deinceps proportionales, fue-
rint minimi omnium ean-
dem cum ipsis rationem habentium; duo quilibet
compositi, ad reliquum primi erunt.

a Summe D, & E minimos in ratione A ad B.
b ergo $A = Dq$; b & $C = Eq$; b & $B = DE$. Quia
vero D ad E e primus est, d erit D + E primus ad
singulos D, & E. * ergo D in D + E e $= Dq +$
d 34. 7. DE (f A + B) ad B primus est, g ideoque ad C
* 26. 7. vel Eq: Q. E. D. Pari pacto DE + Eq (B + C)
e 31. 7. ad D primus est, & proinde ad A = Dq. Q. E. D.
f prius. Denique quia B ad D + E b primus est; is ad
g 27. 7. hujus quadratum k $Dq + 2 DE + Eq$ (A + 2
h 26. 7. B + C) primus erit. l quare idem B ad A + B + C,
k 4. 2. l adeoque ad A + C primus erit. Q. E. D.
l 30. 7.

PROP.

PROP. XVI.

A, 3. B, 5. C --- Si duo numeri A, B primi inter se fuerint; non erit ut primus A ad secundum B, ita secundus B ad alium quempiam C.

Dic A. B :: B. C. ergo quum A & B in sua ratione a minimi sint, A b metietur B æque ac B a 23. 7. ipsum C; sed A c seipsum etiam metitur; ergo b 21. 7. A & B non sunt primi inter se, contra Hypoth. c 6. ax. 7.

PROP. XVII.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27. E ---

Si fuerint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D, extremi autem ipsorum A, D primi inter se sint; non erit ut primus A ad secundum B, ita ultimus D ad alium quempiam E.

Dic A. B :: D. E. ergo vicissim A. D :: B. E. ergo quum A & D in sua ratione a minimi sint, a 23. 7. c b metietur A ipsam B; c quare B ipsum C, & C b 21. 7. sequentem D, d adeoq; A eundem D metietur. c 20. def. 7. Ergo A & D non sunt primi inter se, contra d 11. ax. 7. Hypoth.

PROP. XVIII.

A, 4. B, 6. C, 9. Duobus numeris datis A, B, Bq, 36. considerare an possis ipsis tertius proportionalis C inveniri.

Si A metiatur Bq per aliquem C, a erit A C a 9. ax. 7. = Bq. unde b liquet esse A. B :: B. C. Q. E. F. b per 20. 7.

A, 6. B, 4. Bq, 16. Sin A non metiatur Bq, non erit aliquis tertius proportionalis.

Nam dic A. B :: B. C. a ergo A C = Bq. c proinde c 7. ax. 7.

Bq
A = C. Scilicet A metitur Bq, contra Hypoth.

PROP.

PROP. XIX.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27. *Tribus nume-
BC, 216. rk datis A, B, C,*

considerare an

possit ipfis quartus proportionalis D inveniri.

a 9. ex 7. Si A metiatur BC per aliquem D, 4 ergo
b ex 19. 7. $AD = BC$; b constat igitur esse A. B :: C. D.
Q. E. F.

Sin A non metiatur BC, non datur quartus
proportionalis; quod ostendetur, prout in præ-
cedenti.

PROP. XX.

Primi numeri plures sunt

A, 2. B, 3. C, 5. *omni proposita multitudine.*
D, 30. G, --- *ne primorum numerorum*
A, B, C.

a 38. 7. a Sit D minimus, quem A, B, C metiuntur:
si $D+1$ primus sit, res patet; si compositus,
b 33. 7. b ergo aliquis primus, puta G, metitur $D+1$,
qui non est aliquis trium A, B, C; nam si ita,
c suppos. quum is e totum $D+1$, & d ablatum D metiatur,
d const. e idem reliquam unitatem metietur. Q. E. A.
e 12. ex 7. Ergo propositorum primorum numerorum mul-
tudo aucta est per $D+1$; vel saltem per G.

PROP. XXI.

A ⁵..... B ⁵..... B... F... C ³... G ²... D ² 20.

*Si pares numeri quotcunque AB, BC, CD com-
ponentur, totus AD par erit.*

a 6. def. 7. a Some $EB = \frac{1}{2} AB$ & $FC = \frac{1}{2} BC$, & $GD = \frac{1}{2} CD$.
b 12. 7. b Illeget $EB + FC + GD = \frac{1}{2} AD$. c ergo
c 6. def. 7. AD est par numerus. Q. E. D.

PROP. XXII.

¹ A ² F. B. ¹ G. C. ¹ H. D. .. ¹ L. E. ² a.

⁹ Si impares numeri quoscunque AB, BC, CD, DE componantur, multisumdo autem ipsorum sit par, totum AE par erit.

Detracta unitate ex singulis imparibus, a ma- a 7. def. 7.
nebunt AF, BG, CH, DL numeri pares, &
b proinde compositus ex ipsis par erit; adde his b 21. 9.
c parem numerum conflatum ex residuis unita- c hyp.
tibus, d totus idcirco AE par erit. Q. E. D. d 21. 7.

PROP. XXIII.

⁷ A ⁵ B ¹ C. B. D 13. Si impares nu-
meri quoscunque
³ AB, BC, CD
componantur, mul-
tistudo autem ipsorum sit impar; & totus AD impar
erit.

Nam dempto CD uno imparium, reliquorum
aggregatus AC a est par numerus. huic adde a 22. 9.
CD—1; b totus AE est etiam par; quare resi- b 21. 9.
tuta unitate totus AD c impar erit. Q. E. D. c 7. def. 7.

PROP. XXIV.

⁴ A ... ⁵ B ... ¹ D. C. 10. Si a pari numero AC
par AB detrahatur, &
⁶ reliquum BC par erit.

Nam si BD (BC—1)
impar fuerit, a erit BC (BD+1) par. Q. E. D. a 7. def. 7.
Sin BD parem dicas, propter AB b parem, c erit b hyp.
AD par; a ideoque AC (AD+1) impar, con- c 21. 9.
tra Hypoth, ergo BC est par. Q. E. D.

PROP.

PROP. XXV.

6: 1 3 Si à pari numero AB
 A... D. C... B 10. impar AC detrabatur,
 7 & reliquus CB impar
 erit.

a 7. def. 7. Nam AC—1 (AD) a est par. b ergo DB
 b 24. 9. est par. c ergo CB (DB—1) est impar. Q. E. D.

c 7. def. 7. PROP. XXVI.

4 6 1 Si ab impari numero
 A... C..... D. B 11. AB impar CB detra-
 7 basur, reliquus AC par
 erit.

a 7. def. 7. Nam AB—1 (AD) & CB—1 (CD) a sunt
 b 24. 9. pares. b ergo AD—CD (AC) est par. Q. E. D.

PROP. XXVII.

1 4 6 Si ab impari numero
 A. D.... C..... B 11. AB par detrabatur CB,
 5 reliquus AC impar erit.
 Nam AB—1 (DB)

a 7. def. 7. a est par; & CB ponitur par. b ergo reliquus
 b 24. 9. CD par est. c ergo CD+r (CA) est impar.
 c 7. def. 7. Q. E. D.

PROP. XXVIII.

A, 3. Si impar numerus A parem nume-
 B, 40. rum B multiplicans fecerit aliquem
 AB, 12. AB, factus AB par erit. S... A.

a hyp & 15. Nam AB a componitur ex im-
 def. 7. pari A toties accepto, quoties unitas continetur
 b 21. 9. in B pari. b ergo AB est par numerus.

Eodem modo, si A sit numerus par, erit AB
 par.

PROP.

P R O P. XXIX.

A, 3. Si impar numerus A, imparem nu-
B, 5. merum B multiplicans fecerit aliquem
AB, 15. AB, factus AB impar erit.

Nam AB a componitur ex B im. a 15. def. 7.
pari numero toties accepto, quoties unitas inclu-
ditur in A etiam impari. b ergo AB est impar. b 23. 9.
Q. E. D.

Scholium.

B, 12 (C, 4. 1. Numerus A impar numerum
A, 3. B parem metiens, per numerum
parem C eum metitur.

Nam si C impar dicatur, quoniam a B=AC, a 9. ax. 7.
b erit B impar, contra Hypoth. b 29. 9.

B, 15 (C, 5. 2. Numerus A impar nume-
A, 3. rum B imparem metiens, per nu-
merum C imparem eum metitur.

Nam si C dicatur par; a erit AC, vel B par, a 18. 9.
contra Hypoth.

B, 15 (C, 5. 3. Omnis numerus (A & C)
A, 3. metiens imparem numerum B, est
impar.

Nam si utervis A, vel C dicatur par, a erit a 18. 9.
B numerus par, contra Hypoth.

P R O P. XXX.

B, 24 (C, 8. D, 12 E, 4
A, 3 A, 3

Si impar numerus A parem numerum B metia- a hyp.
tur, & illius dimidium D metietur. b 1. schol.

a Sit $\frac{B}{A} = C$. b ergo C est numerus par. 29. 9.
Sit igitur $E = \frac{1}{2}C$, erit $Bc = CA d = 2EAe = 2D$. c 9. ax. 7.
f ergo $EA = D$; & g proinde $\frac{D}{A} = E$. Q. E. D. d 1. 2.
e hyp.

17. ax. 1.
g 7. ax. 7.

P R O P.

P R O P. XXXI.

A, 5. B, 8. C, 16. D --- Si impar numerus A ad aliquem numerum B primus sit, *et* ad illius duplum C primus erit.

a 3. *schol.* Si fieri potest, aliquis D metiatur A, & C. *a* ergo D metiens imparem A impar erit, *b* ideoque ipsum B paris C semissem metietur. ergo
 29. 9.
 b 30. 9. A, & B non sunt primi inter se, contra Hypoth.

Coroll.

Sequitur hinc, numerum imparem, qui ad aliquem numerum progressionis duplæ primus est, primum quoque esse ad omnes numeros illius progressionis.

P R O P. XXXII.

1. A, 2. B, 4. C, 8. D, 16. Numerorum A, B, C, D, &c. à binario duplorum unusquisque pariter par est tantum.

a 6. *def.* 7. Constat omnes A, B, C, D & pares esse; atque
 b 40. *def.* 7. *b* ÷ nimirum in ratione dupla, & *c* proinde
 c 11. 9. quemque minorem metiri majorem per aliquem
 d 8. *def.* 7. ex illis. *d* Omnes igitur B, C, D sunt pariter pares. Sed quoniam A primus est, *e* nullus extra
 e 13. 9. eos eorum aliquem metietur. Ergo pariter pares sunt tantum. Q. E. D.

P R O P. XXXIII.

A, 30. B, 15. Si numerus A dimidium B habeat imparem, A pariter impar est tantum.
 D - - E - -

a *hyp.*
 b 9. *def.* 7. Quoniam impar numerus B & metitur A per 2
 c 8. *def.* 7. parem, *b* est B pariter impar. Dic etiam pariter
 d 9. *ax.* 7. parem. *c* ergo cum par aliquis D per parem E
 e 19. 7. metitur. unde $2 B d = A d = D E$. *e* quare 2.
 E ::

E :: D. B. ergo ut 2 f metitur parem E, g sic D f 6. def. 7.
par imparem B metitur. Q. F. N. g 20. def. 7.

PROP. XXXIV.

A, 24. Si par numerus A, neque à binario
duplus sit, neque dimidium habeat impa-
rem; pariter par est, & pariter impar.

Liquet A esse pariter parem, quia dimidium
imparem non habet. Quia vero si A bifarietur,
& rursus ejus dimidium, & hoc semper fiat, tan-
dem incidemus in aliquem a imparem (quia a 7. def. 7.
non in binarium, quoniam A à binario duplus
non ponitur) is metietur A per parem numerum
(nam b alias ipse A impar esset, contra Hypoth.) b 2. sch. 29.
ergo A est etiam pariter impar. Q. E. D. 9.

PROP. XXXV.

A 8.

4 8

B...., F..... G 12.

C..... 18.

9 6 4 8

D..... H..... L... K..... N 27.

Si sint quotcunque numeri deinceps proportiona-
les A, BG, C, DN, detrahantur autem FG à se-
cundo, & KN ab ultimo, aequales ipsi primo A; erit
ut secundi excessus BF ad primum A, ita ultimi
excessus DK ad omnes A, BG, C ipsum anteceden-
tes.

Ex DN deme NL=BG, & NH=C.

Quoniam DN. C. (HN) a :: HN. BG. a b p.
(LN) a :: LN. A. (KN.) b erit dividendo b 17. 5.
ubique, DH. HN :: HL. LN :: LK. KN. c quare c 12. 5.
DK. C+BG+A :: LK (d BF.) KN. (A.) Q. E. D. d 3. ax. 1.

Coroll.

Hinc e componendo, DN + BG + C. A + e 18. 5.
BG+C :: BG. A.

PROP.

P R O P. XXXVI.

1. A, 2. B, 4. C, 8. D, 16.
 E, 31. G, 62. H, 124. L, 248. F, 496.
 M, 31. N, 465.
 P --- Q ---

Si ab unitate quotcunque numeri 1, A, B, C, D, deinceps exponantur in dupla proportionione, quoad totum compositus E fiat primus & totus hic E in ultimum D multiplicatus faciat aliquem F; factus F erit perfectus.

Sume totidem, E, G, H, L etiam in propor-

- a 14. 7. one dupla continue; ergo a ex æquo A. D ::
 b 19. 7. E. L. b ergo $AL = DE$ c = F. d ergo $L = \frac{F}{2}$
 c hyp. quare E, G, H, L, F sunt :: in ratione dupla.
 d 7. ax. 7. Sit $G - E = M$, & $F - E = N$. e ideo M, E ::
 e 35. 9. N $E + G + H + L$. f at $M = E$. g ergo $N =$
 f 3. ax. 1. $E + G + H + L$. h ergo $F = 1 + A + B +$
 g 14. 5. $C + D + E + G + H + L = E + N$.
 h 2. ax. 1. Quinetiam quia D k metitur DE (F,) l etiam
 k 7. ax. 7. singuli 1, A, B, C m metientes D, m nec non E,
 l 11. ax. 7. G, H, L metiuntur F. Porro nullus alius eun-
 m 11. 9. dem F metitur. Nam si aliquis, sit P, qui metia-
 n 9. ax. 7. tur F per Q. n ergo $PQ = F = DE$. o ergo
 o 19. 7. E. Q :: P. D. ergo cum A primus numerus
 p 13. 9. metiatur D, & p proinde nullus alius P. eundem
 q 20. def. 7 metiatur, q consequenter E non metitur Q. qua-
 r 31. 7. re cum E primus ponatur, r idem ad Q primus
 s 23. 7. erit. s ergo E & Q in sua ratione minimi sunt,
 t 21. 7. & t propterea E ipsum P ac Q ipsum D æquo
 u 13. 9. metiuntur. u ergo Q est aliquis ipsorum A, B, C.
 x 19. 7. Sit igitur B; ergo cum ex æquo sit B. D :: E. H;
 y 14. 5. x ideoque $BH = DE = F = PQ$. x adeoque
 y 14. 5. Q. B :: H. P. y erit $H = P$. ergo P est etiam
 aliquis ipsorum A, B, C, &c. contra Hypoth.
 ergo nullus alius præter numeros prædictos eun-
 z 22. def. 7. dem F metietur; & proinde F est numerus per-
 fectus. Q. E. D.

L I B. X.

Definitiones.

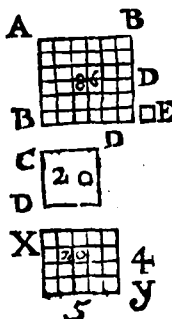
- I. Ommensurabiles magnitudines dicuntur, quas eadem mensura metitur.

II. Commensurabilitatis nota est $\square$, ut A $\square$ B; hoc est, linea A 8 pedum commensurabilis est linea B 13 pedum; quia D linea unum pedis singulas A & B metitur. Item $\sqrt{18} \square \sqrt{50}$; quia $\sqrt{2}$ singulas $\sqrt{18}$, & $\sqrt{50}$ metitur. Nam $\sqrt{\frac{18}{2}} = \sqrt{9} = 3$; & $\sqrt{\frac{50}{2}} = \sqrt{25} = 5$. quare $\sqrt{18} \cdot \sqrt{50} :: 3 \cdot 5$.

II. Incommensurabiles autem sunt, quorum nullam communem mensuram contingit reperiri.

Incommensurabilitas significatur nota $\sqcap$, ut $\sqrt{6} \sqcap \sqrt{25}$ (5); hoc est $\sqrt{6}$ incommensurabilis est numero 5, vel magnitudini hoc numero designata; quia harum nulla est communis mensura, ut postea patebit.

III. Rectæ lineæ potentia commensurabiles sunt, cum quadrata earum idem spatium metiuntur.

Hujusce commensurabilitatis nota est $\square$, ut AB $\square$ CD; b.e. linea AB sex pedum potentia commensurabilis est linea CD, quae exprimitur per $\sqrt{20}$. quia spatium E unius pedis quadrati metitur tam ABq (36) quam rectangulum XY (20,) cui aequale est quadratum linea CD ($\sqrt{20}$.) Eadem nota $\square$ nonnunquam valet potentia tantum commensurabilis.

IV. Incommensurabiles vero potentia, cum quadratis earum nullum spatium, quod sit communis eorum mensura, contingit reperiri.

Hujusmodi incommensurabilitas denotatur sic; $\square \square \vee 8$; hoc est, numeri vel linea 5, & $\vee 8$ sunt incommensurabiles potentia; quia harum quadrata 25, & $\vee 8$ sunt incommensurabilia.

V. Quae cum ita sint, manifestum est cuicumque rectae propositae, rectas lineas multitudine infinitas, & commensurabiles esse, & incommensurabiles; alias quidem longitudine & potentia, alias vero potentia solum. Vocetur autem proposita recta linea Rationalis.

Hujus nota est ρ .

VI. Et huic commensurabiles, sive longitudine & potentia, sive potentia tantum, Rationales, ρ .

VII. Huic vero incommensurabiles Irrationales vocentur.

Haec sic denotantur ρ .

VIII. Et quadratum, quod à proposita recta fit, dicatur Rationale $\rho\rho$.

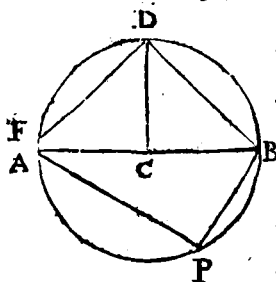
IX. Et huic commensurabilia quidem Rationalia $\rho\alpha$.

X. Huic

X. Huic vero incommensurabilia, Irrationa-
lia dicantur, $\dot{p}a$.

XI. Et rectæ, quæ ipsa possunt, Irrationa-
les, $\dot{p}$.

Schol.

Ut postrema 7 de-
finitiones exemplo
aliquo illustrentur;
fit circulus ADBP,
cujus semidiameter
CB; huic inscriban-
tur latera figurarum
ordinatarum, Hexa-
goni quidem BP,
Trianguli AP, qua-
drati BD, pentagoni
FD. Itaque si juxta

5 defn. semidiameter CB fit Rationalis exposita,
numero 2. expressa, cui reliqua BP, AP, BD, FD
comparanda sunt, a erit $BP^a = BC^a = 2$. quare 2 cor. 15. 4.
 BP est $\dot{p}$ $\sqrt{2}$ BC, juxta 6. def. Item $AP^b = \sqrt{12}$ b 67. 1.
(nam $AB^q (16) - BP^q (4) = 12$) quare AP
est $\dot{p}$ $\sqrt{3}$ BC, etiam juxta 6. def. atque APq
(12) est $\dot{p}v$, per def. 9. Porro $BD^b = \sqrt{DC^q + BC^q} = \sqrt{8}$; unde BD est $\dot{p}$ $\sqrt{2}$ BC; & BDq
 $\dot{p}v$. Denique, $FD^q = 10 - \sqrt{20}$ (ut patebit ex
praxi ad 10. 13. tradenda) erit $\dot{p}v$, juxta 10 def.
& proinde $FD = \sqrt{10 - \sqrt{20}}$ est $\dot{p}$, juxta 11
defn.

Postulatum.

Postuletur, quamlibet magnitudinem toties
posse multiplicari, donec quamlibet magni-
tudinem ejusdem generis excedat.

Axiomata.

1. **M**agnitudo quocunque magnitudines metiens, compositam quoque ex ipsis metitur.

2. Magnitudo quamcunque magnitudinem metiens, metitur quoque omnem magnitudinem quam illa metitur.

3. Magnitudo metiens totam magnitudinem & ablatam, metitur & reliquam.

P R O P. I.

Duabus magnitudinibus inaequalibus AB, C propositis, si à majore AB auferatur majus quam dimidium (AH) & ab eo (HB) quod reliquum est, rursus detrahatur majus quam dimidium (HI,) & hoc semper fiat; relinquetur tandem quaedam magnitudo IB, quæ minor erit proposita minore magnitudine C.

a post. 10.

a Accipe C toties, donec ejus multiplex DE proxime excedat AB; sintque $AC \perp DF = FG = GE = C$. Deme ex AB plusquam dimidium AH, & à reliquo HB plusquam dimidium HI; & sic deinceps, donec partes AH, HI, IB æque multæ sint partibus DF, FG, GE. Jam liquet FE, quæ non minor est quam $\frac{1}{2}$ DE, majorem esse quam HB, quæ minor est quam $\frac{1}{2}$ AB $\supset$ DE. Pariterque GE quæ non minor est quam $\frac{1}{2}$ FE, major est quam IB $\supset$ $\frac{1}{2}$ HB. ergo C, vel GE $\supset$ IB. Q. E. D.

Idem demonstrabitur, si ex AB auferatur dimidium AH, & ex reliquo HB rursus dimidium HI, & ita deinceps.

P R O P.

PROP. II.

D Si duabus magnitudinibus inæqualibus
B **F** propositis (AB, CD) detrahatur semper
G minor AB de maiore CD, altera quadam
 detractiōe, & reliqua minime præceden-
 tem metiatur; incommensurabiles erunt
 ipsæ magnitudines.

Si fieri potest, sit aliqua E communis
 mensura. Quoniam igitur AB detracta
 ex CD, quoties fieri potest, relinquit ali-
 quam FD se minorem, & FD ex AB re-
 linquit GB, & sic deinceps, a tandem re-
 linquetur aliqua GB—E. ergo E b metiens AB, b hyp.
 c ideoque CF, b & totam CD; d etiam reliquam c 2. ax. 10.
 FD metitur. c proinde & AG; d ergo & reliquam d 3. ax. 10.
 GB, seipsa minorem. Q. E. A.

PROP. III:

D Duabus magnitudinibus commensurabi-
 libus datis, AB, CD, maximam earum
 communem mensuram FB reperire.

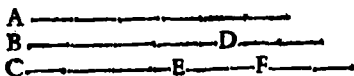
BE Deme AB ex CD, & reliquum ED
F ex AB, & FB ex ED, donec FB metiatur
 ED; (quod tandem fiet, & quia per Hyp. a 2. 10.
 AB—CD) erit FB quæsitæ.

G Nam FB b metitur ED, c ideoque ip- b constr.
 sam AF; sed & seipsam, d ergo etiam c 2. ax. 10.
A AB, & c propterea GE, d adeoque & to- d 1. ax. 10.
 tam CD. Proinde FB communis est
 mensura ipsarum AB, CD. Dic G communem
 quoque esse mensuram, hac maiorem; ergo G
 metiens AB, & CD, e metitur CE, & f reliquam e 2. ax. 10.
 ED, e ideoque AF, & f proinde reliquam FB, f 3. ax. 10.
 major minorem. Q. E. A.

Coroll.

Hinc; magnitudo metiens duas magnitudines, metitur & maximam earum mensuram communem.

P R O P. IV.

Tribus magnitudinibus commensurabilibus datae A, B, C; maximam earum mensuram communem invenire.

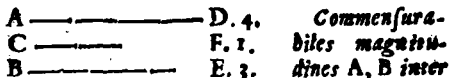
a 3. 10. *Inveni D maximam communem mensuram duarum quarumcunque A, B; & item E ipsarum D & C maximam communem mensuram; erit E quæ sita.*

b constr. & 2. ax. 10. *Nam perspicuum est E metiens D & C b metiri tres A, B, C. Puta aliam F hac majorem c cor. 3. 10. easdem metiri. ergo F metitur D; & proinde & E, ipsarum D, C maximam communem mensuram, major minorem. Q. E. A.*

Coroll.

Hinc quoque, magnitudo metiens tres magnitudines, metitur quoque maximam earum communem mensuram.

P R O P. V.

Commensurabiles magnitudines A, B inter se rationem habens, quam numerus ad numerum.

a 3. 10. *Inventa C ipsarum A, B maxima communi mensura; quoties C in A & B, toties i comparatur in numeris D & E. b ergo C. A :: 1. D; quare inverse A, C :: D. 1. b atqui etiam C. B ::*

B :: 1. E. c ergo ex æquali A.B :: D. E :: N.N. c 22. 5.
Q. E. D.

PROP. VI.

E _____ F.1. Si dua mag-
A _____ C.4. nitudines A, B
B _____ D.3. inter se propor-
tionem habeant, quam numerus C ad numerum D;
commensurabiles erunt magnitudines A, B.

Qualis pars est 1 numeri C, a talis fiat E ip. a scb. 10.6.
sius A. Quoniam igitur E.A b :: 1. C. atq; A. B b constr.
c :: C. D; d ex æquo erit B. B :: 1. D. ergo c hyp.
quum 1 e metiatur numerum D, f etiam E meti- d 22. 5.
tur B; sed & ipsum A g metitur. b ergo A □ B. e 5. ax. 7.
Q. E. D. f 20. def. 7.
g constr.

PROP. VII.

A _____ Incommensurabiles
B _____ magnitudines A, B in-
ter se proportionem non habens, quam numerus ad
numerum.

Dic A. B :: N. N. a ergo A □ B, contra a 6. 10.
Hypoth.

PROP. VIII.

A _____ Si dua magnitudines
B _____ A, B inter se proportio-
nem non habeant, quam numerus ad numerum, in-
commensurabiles erunt magnitudines.

Put a A □ B a ergo A.B :: N. N, contra a 5. 10.
Hypoth.

PROP. IX.

A *Qua à rectis lineis longitu-*
 B *dine commensurabilibus sunt*
 E, 4. *quadrata, inter se proportio-*
 F, 3. *nem habent, quam quadratus*
numerus ad quadratum numerum: & quadrata in-
ter se proportionem habentia, quam quadratus nume-
rus ad quadratum numerum, & latera habebunt
longitudine commensurabilia. Qua vero à rectis
lineis longitudine incommensurabilibus sunt qua-
drata, inter se proportionem non habent, quam qua-
dratus numerus ad quadratum numerum: & qua-
drata inter se proportionem non habentia, quam qua-
dratus numerus ad quadratum numerum, neque la-
tera habebunt longitudine commensurabilia.

1. Hyp. A. B. Dico Aq. Bq :: Q. Q.
 a per 5. 10. Nam a sit A. B :: num. E. num. F. ergo
 b 20. 6. $\frac{Aq}{Bq} (b \frac{A}{B} \text{ bis}) c = \frac{E}{F} \text{ bis. } d = \frac{Eq}{Fq} \text{ e ergo } Aq.$
 c sch. 23. 5. $\frac{Bq}{Eq} :: \frac{Eq}{Fq} :: Q. Q. Q. E. D.$
 d 11. 8. $Bq :: Eq. Fq :: Q. Q. Q. E. D.$
 e 11. 5.

2. Hyp. Aq. Bq :: Eq. Fq :: Q. Q. Dico A
 f 20. 6. B. Nam $\frac{A}{B} \text{ bis } (f \frac{Aq}{Bq}) g = \frac{Eq}{Fq} \text{ b} = \frac{E}{F}$
 g hyp. bis. i ergo A. B :: E. F :: N. N. k quare A
 h 11. 8. B. Q. E. D.

3. Hyp. A B. Nego esse Aq. Bq :: Q. Q.
 i sch. 23. 5. Nam dic Aq. Bq :: Q. Q. Ergo A B, ut
 k 6, 10. modo ostensum est, contra Hypoth.

4. Hyp. Non Aq. Bq :: Q. Q. Dico A
 B. Nam puta A B; ergo Aq. Bq :: Q. Q. ut
 modo diximus, contra Hypoth.

Coroll.

Lineæ sunt etiam ; at non contra. Sed
 lineæ non sunt idcirco . Lineæ vero
 sunt etiam .

PROP. X.

Si quatuor magnitudines proportionales fuerint (C. A :: B. D;) prima vero C secunda A fuerit commensurabilis; & tertia B quarta D commensurabilis erit. Et si prima C secunda A fuerit incommensurabilis, & tertia B quarta D incommensurabilis erit.

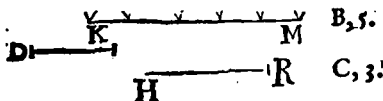
C A B D Si C $\square$ A, a ideo erit C. A :: N. 2. 5. 10.
N :: B. D. b ergo B $\square$ D. Sin C b 6. 10.
 $\square$ A, ergo c non erit C. A :: N. N :: B. D. c 7. 10.
d quare B $\square$ D. Q. E. D. d 8. 10.

LEMMA 1.

Duos numeros planos invenire, qui proportionem non habeant, quam quadratus numerus ad quadratum numerum.

Huic Lemmati satisfaciunt duo quilibet numeri plani non similes, quales sunt numeri habentes proportionem superparticularem, vel superbipartientem, vel duplam; vel etiam duo quilibet numeri primi. vid. Schol. 27. 8.

LEMMA 2.

Invenire lineam HR, ad quam data recta linea KM fit in ratione datorum numerorum B, C.

a Divide KM in partes aequales aequae multas a sch. 10. 6. unitatibus numeri B. harum tot, quot unitates sunt in numero C, b component rectam HR. b 3, 1. liquet esse KM. HR :: B. C.

LEMMA 3.

Invenire lineam D, ad cujus quadratum data recta KM quadratum fit in ratione datorum numerorum B, C,

Fac

- a 2. lem. 10. Fac B. C a :: KM. HR. ac inter KM, & HR
 10. b Inveni mediam proportionalem D. Erit KMq.
 b 13. 6. Dq e :: KM. HR d :: B. C.
 c 20. 6.
 d const.

P R O P. XI.

A ————— B. 20. *Proposita recta*
 E ————— C. 16. *linea A invenire*
 D ————— *duas rectas lineas*
incommensurabiles, alteram quidem D longitudine
tantum, alteram vero E etiam potentia.

- a 2. lem. 10. 1. Sume numeros B. C, a ita ut non sit B. C ::
 10. Q. Q. b fiatque B. C :: Aq. Dq. c liquet A $\square$
 b 3. lem. 10. D. Sed Aq d $\square$ Dq. Q. E. F.
 10. 2. d Fac A. E :: B. D. Dico Aq $\square$ Eq.
 c 9. 10. Nam A. D e :: Aq Eq. ergo cum A $\square$ D,
 d 8. 10. ut prius, ferit Aq $\square$ Eq. Q. E. F.
 d 13. 6.
 e 20. 6.
 f 10. 10.

P R O P. XII.

Qua (A, B) eidem magnitudini C
sunt commensurabiles, & inter se sunt
commensurabiles.
 Quia A $\square$ C, & C $\square$ B, a sit A.
 C :: N N :: D. E. at-
 D, 18. E, 8. que C. B :: N. N :: F.
 F, 2. G, 3. G. b sumantur tres nu-
 b 4. 8. H, 5. I, 4 K, 6. meri H, I, K minime ::
 A B C in rationibus D ad E, & F ad G. Jam
 c const. quia A. C e :: D. E e :: H. I. ac C. B e :: F. G.
 d 21. 5. e :: I. K. d erit ex aequali A. B :: H. K :: N. N.
 e 6. 10. e ergo A $\square$ B. Q. E. D.

Schol.

- Hinc, omnis recta linea rationali lineæ
 12. 10. & commensurabilis, est quoque β rationalis. Et
 def 6. omnes rectæ rationales inter se commensurabi-
 les sunt, saltem potentia. Item, omne spatium
 def 9. rationali spatio commensurabile, est quoque ra-
 tionale; & omnia spatia rationalia inter se com-
 men-

mensurabilia sunt. Magnitudines vero, quarum altera est rationalis, altera irrationalis, sunt inter def. 7. & 10 se incommensurabiles.

PROP. XIII.

Si sint duæ magnitudines A, C ————— B; & altera quidem A eidem B ————— C sit commensurabilis, altera vero B incommensurabilis, incommensurabiles erunt magnitudines A, B.

Dic B $\sqsupset$ A. ergo cum C a $\sqsupset$ A, b erit C a hyp. $\sqsupset$ B, contra Hypoth. b 12. 10.

PROP. XIV.

Si sint duæ magnitudines commensurabiles A, B; altera autem ipsarum A magnitudini cuiuspiam C incommensurabilis fuerit; & reliqua B eidem C incommensurabilis erit.

Put a B $\sqsupset$ C. ergo cum A $\sqsupset$ a B, a hyp. A B C b erit A $\sqsupset$ C, contra Hyp. b 12. 10.

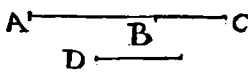
PROP. XV.

Si quatuor rectæ lineæ proportionales fuerint (A B :: C. D;) prima vero A tanto plus possit quam secunda B, quantum est quadratum rectæ lineæ sibi commensurabilis longitudine; & tertia C tanto plus poterit, quam quarta D, quantum est quadratum rectæ lineæ sibi longitudine commensurabilis. Quod si prima A tanto plus possit quam secunda B, quantum est quadratum rectæ lineæ sibi incommensurabilis longitudine; & tertia C tanto plus poterit, quam quarta D, quantum est quadratum rectæ lineæ sibi longitudine incommensurabilis. a hyp.

Nam quia A. B a :: C. D. b erit Aq. Bq :: b 22. 6. Cq. Dq. c ergo dividendo Aq—Bq. Bq :: Cq—Dq. c 17. 5.

- d 22. 6. Dq. Dq. d quare $\sqrt{}$: Aq—Bq. B :: $\sqrt{}$: Cq—Dq.
 e cor. 4. 5. D. c invertendo igitur B. $\sqrt{}$: Aq—Bq :: D. $\sqrt{}$:
 f 22. 5. Cq—Dq. fergo ex æquali A. $\sqrt{}$: Aq—Bq ::
 C. $\sqrt{}$: Cq—Dq. proinde si A $\square$, vel $\square \sqrt{}$
 g 10. 10. Aq—Bq, g erit similiter C $\square$, vel $\square \sqrt{}$:
 Cq—Dq. Q. E. D.

P R O P. XVI.

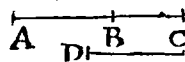
 Si dua magnitudines
 commensurabiles AB,
 BC componantur, &
 tota magnitudo AC utrique ipsarum AB, BC com-
 mensurabilis erit: quod si tota magnitudo AC uni
 ipsarum AB, vel BC commensurabilis fuerit; &
 qua à principio magnitudines AB, BC commensu-
 rabiles erunt.

- a 3. 10. 1. Hyp. a Sit D ipsarum AB, BC communis
 b 1. ex 10. mensura. b ergo D metitur AC. c ergo AC $\square$
 c 1. def. 10. AB, & BC. Q. E. D.
 2. Hyp. a Sit D communis mensura ipsarum
 d 3. ex 10. AC, AB; d ergo D metitur AC—AB (BC;)
 c proinde AB $\square$ BC. Q. E. D.

Coroll.

Hinc etiam, si tota magnitudo ex duabus
 composita, commensurabilis sit alteri ipsarum,
 eadem & reliquæ commensurabilis erit.

P R O P. XVII.

 Si dua magnitudines in-
 commensurabiles AB, BC
 componantur, & tota magni-
 tudo AC utrique ipsarum AB, BC incommensura-
 bilis erit: Quod si tota magnitudo AC uni ipsa-
 rum AB incommensurabilis fuerit, & qua à prin-
 cipio magnitudines AB, BC incommensurabiles
 erunt.

1. Hyp.

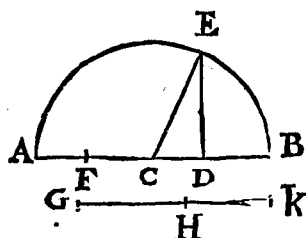
1. Hyp. Si fieri potest, sit Disparum AC, AB communis mensura. a ergo D metitur a 3. ax. 10. AC—AB (BC) b ergo AB ∇ BC, contra b 1. def. 10. Hypoth.

2. Hyp. Dic AB ∇ BC. c ergo AC ∇ c 16. 10. AB, contra Hypoth.

Coroll.

Hinc etiam, si tota magnitudo ex duabus composita, incommensurabilis sit alteri ipsarum, eadem & reliquæ incommensurabilis erit.

P R O P. XVIII.

Si fuerint
duæ rectæ lineæ
inaequales AB,
GK; quarta au-
tem parti qua-
drati, quod fit à
minori GK, æ-
quale parallelo-
grammū ADB
ad majorem AB

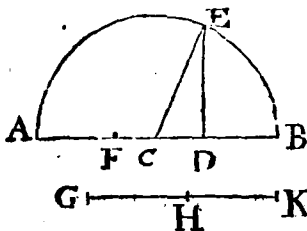
applicetur, deficiens figura quadrata, & in partes AD, DB longitudine commensurabiles ipsam dividat; major AB tanto plus poterit quam minor GK, quantum est quadratum rectæ lineæ FD sibi longitudine commensurabilis. Quod si major AB tanto plus possit, quam minor GK, quantum est quadratum rectæ lineæ FD sibi longitudine commensurabilis; quartæ autem parti quadrati, quod fit à minori GK, æquale parallelogrammum ADB ad majorem AB applicetur, deficiens figura quadrata, in partes AD, DB longitudine commensurabiles a 10. 1. ipsam dividet. b 28. 6.

a Bileca GK in H, & b fac rectang. ADB = c 8. 2.
GHq: abscinde AF = DB. Estque ABq c = d const. &
4 ADB d (4 GHq, vel GKq) + FDq. Jam 4. 2.
primo

e 16. 10. primo, Si $AD \perp DB$, erit $AB \epsilon \perp DB \epsilon \perp$
 f constr. $\angle DB \text{ f } (AF + DB, \text{ vel } AB - FD)$ g ergo
 g cor. 16. $AB \perp FD$. Q. E. D. Sin secundo, $AB \perp$
 10. FD , b erit ideo $AB \perp AB - FD$ ($\angle DB$)
 h cor. 16. $\angle$ ergo $AB \perp DB$. I quare $AD \perp DB$,
 10. Q. E. D.

k 12. 10.
 l 16. 10.

PROP. XIX.

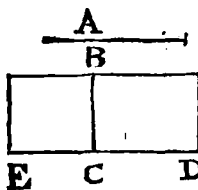
Si fuerint
 duæ rectæ lineæ
 inæquales, AB,
 GK; quarta
 autem parti
 quadrati, quod
 fit à minore
 GK, æquale
 parallelogram-

mun ADB ad maiorem AB applicetur, deficiens
 figura quadrata; & in partes incommensurabiles
 longitudine AD, DB, ipsam AB dividat; major
 AB tanto plus poterit, quam minor GK, quantum
 est quadratum rectæ lineæ FD, sibi longitudine in-
 commensurabilis. Quod si major AB tanto plus
 possit, quam minor GK, quantum est quadratum re-
 ctæ lineæ FD sibi longitudine incommensurabilis;
 quartæ autem parti quadrati, quod fit à minore
 GK, æquale parallelogrammun ADB ad maiorem
 AB applicetur, deficiens figura quadrata; in partes
 longitudine incommensurabiles AD, DB ipsam AB
 dividet.

Facta puta, & dicta eadem, quæ in præce-
 denti. Itaque primo, Si $AD \perp DB$, a erit pro-
 b 13. 10. pterea $AB \perp DB$; b quare $AB \perp \angle DB$
 ($AB - FD$) c ergo $AB \perp FD$. Q. E. D.
 c cor. 17. Secundo, Si $AB \perp FD$; c ergo $AB \perp$
 10. $AB - FD$ ($\angle DB$); d quare $AB \perp DB$, &
 d 13. 10. e proinde $AD \perp DB$. Q. E. D.
 e 17. 10.

PROP.

PROP. XX.

Quod sub rationalibus longitudine commensurabilibus rectis lineis BC, CD, secundum aliquem prædictorum modorum, continetur rectangulum BD, rationale est.

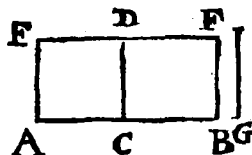
Exponatur A, p. & a de- a 46. 1.

scribatur BE quadratum ex BC. Quoniam DC. CE (BC) b :: BD, BE. & DC c $\square$ BC; d e- b 1. 6. rit rectang. BD $\square$ quad. BE. ergo quum quad. c hyp. BE c $\square$ Aq; f erit BD $\square$ Aq. proinde re- d 10. 10. ctang. BD est p. Q. E. D. e hyp. & 9.

Not. Tria sunt genera linearum rationalium inter se commensurabilium. Aut enim duarum linearum rationalium longitudine inter se commensurabilium altera æqualis est expositæ rationali; aut neutra rationali expositæ æqualis est, longitudine tamen ei utraque est commensurabilis; aut denique utraque expositæ rationali commensurabilis est solum potentia. Hi sunt modi illi, quos innuit præsens theorema.

In numeris, sit BC, $\sqrt{8}$ ($2\sqrt{2}$) & CD, $\sqrt{18}$ ($3\sqrt{2}$), erit rectang. BD = $\sqrt{144} = 12$.

PROP. XXI.

Si rationale DB ad rationalem DC applicetur, latitudinem CB efficit rationalem, & ei DC ad quam applicatum est

DB, longitudine commensurabilem. a 1. 6.

Exponatur G, p. & describatur DA quadratum ex BC. quoniam BD. DA a :: BC. CA; c sch. 12. 10. atque, BD. DA b sunt p. a, c ideoque $\square$; d erit d 10. 10.

BC

c scb. 12. 10 $BC \perp CA$. at CD (CA) b est $\dot{p}$. ergo BC est $\dot{p}$. Q. E. D.

In numeris, sit rectang. DB , 12; & DC , $\sqrt{8}$.
erit CB , $\sqrt{18}$. atqui $\sqrt{18} = 3\sqrt{2}$. & $\sqrt{8} = 2\sqrt{2}$.

L E M M A.

A ———

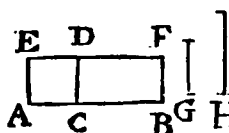
B ———

C ———

Duas rectas rationales potentia solum commensurabiles invenire.

a 11. 10. Sit A exposita $\dot{p}$. a Sume $B \perp A$, a & $C \perp B$.
b scb. 12 10 b liquet B , & C esse quæsitæ.

P R O P. XXII.

Quod sub rationalibus DC , CB potentia solum commensurabilibus rectis lineis contineatur rectangulum DB , irrationale est; & recta linea H ipsum potens, irrationalis; vocetur autem Media.

a 1. 6. Sit G exposita $\dot{p}$. & describatur DA quadratum ex DC ; sitque $Hq = DB$. Quoniam $AC:CB :: DA:DB$. b atque $AC \perp CB$, c erit $DA \perp DB$ (Hq). d atqui $Gq \perp DA$. e ergo $Hq \perp Gq$. f ergo H est $\dot{p}$. Q. E. D. vocetur autem Media, quia $AC.H :: H.CB$.

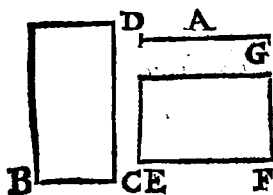
def. 10. In numeris, sit DC , 3; & CB , $\sqrt{6}$. erit rectangulum DB (Hq) $\sqrt{54}$. quare H est $\sqrt{54}$.
e 13. 10. Medix nota est μ , Medii vero $\mu\nu$; pluraliter $\mu\alpha$.

S C H O L.

Omne rectangulum, quod potest contineri sub duabus rectis rationalibus potentia solum commensurabilibus, est Medium; quamvis contineatur sub duabus rectis irrationalibus: atque omne

omne Medium potest contineri sub duabus rectis rationalibus potentia tantum commensurabilibus, ut exemp. gr. $\sqrt{24}$ est $\mu\nu$. quia continetur sub $\sqrt{3}$, & $\sqrt{8}$, qui sunt ρ^s $\square$. etsi posset contineri sub $\nu\sqrt{6}$, & $\nu\sqrt{96}$ irrationalibus; nam $\sqrt{24} = \nu\sqrt{576} = \nu\sqrt{6}$ in $\nu\sqrt{96}$.

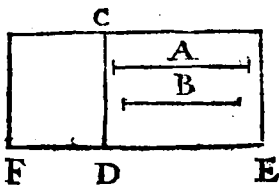
PROP. XXIII.

Quod (BD) a media A fit, ad rationalem BC applicatum, latitudinem CD rationalem efficit, & ei BC, ad quam applicatum est BD longitudine incommensurabilem.

Quoniam A est μ , a erit Aq rectangulo ali- a sch. 12. 10
cul (EG) æquale contento sub EF, & FG b 1. ax. 1.
 ρ^s $\square$. b ergo BD = EG. c quare BC.EF :: FG. c 14. 6.
CD. d ergo BCq. EFq :: FGq. CDq. sed BCq, d 22. 6.
& EFq e sunt ρ^s , f ideoque $\square$. g ergo FGq $\square$ e hyp.
CDq. Ergo quum FG sit ρ^s , b erit CD ρ^s . Por. f sch. 12. 10
ro, quia EF. FG k :: EFq. EG (BD;) ob g 10. 10.
EF $\square$ FG, l erit EFq $\square$ BD. verum EFq h sch. 12. 10
m $\square$ CDq. n ergo rectang. BD $\square$ CDq. k 1. 6.
quum igitur CDq. BD o :: CD. BC. p erit CD l 10. 10.
 $\square$ BC. ergo, &c. m sch. 12. 10.

PROP. XXIV.

Medie A n 13. 10,
commensurabilis o 1. 6.
B, media est. p 10. 10.
Ad CD ρ^s
a fac rectang.
CE = Aq; a & a 11. 6.
rectang. CF =
Bq. Quoniam b hyp.
Aq (CE) est $\mu\nu$, b & CD ρ^s , c erit latitudo c 23. 18.
D

Aq (CE) est $\mu\nu$, b & CD ρ^s , c erit latitudo c 23. 18.

d 1. 6. DE ρ $\square$ CD. Quoniam vero CE. CF d ::
 e hyp. ED. DF, & CE $\square$ CF, ferit ED $\square$ DF
 f 10. 10. ergo DF est ρ $\square$ CD. b ergo rectang. CF
 g 2. & 13. (Bq) est μ & proinde B est μ . Q. E. D.
 10.

h 22. 10. Nota quod signum $\square$ plerumque valet poten-
 tia tantum commensurabile, ut in hac demonstratio-
 ne, & in preced. &c. quod intellige, ut ex usu erit,
 & juxta citationes.

Coroll.

Hinc liquet spatium medio spatio commen-
 surabile medium esse.

L E M M A.

A ————— Duas rectas medias A, B
 B ————— longitudine commensurabi-
 C ————— les; item duas A, C po-
 tentia tantum commensurabiles invenire.

a lem. 22. a Sit A μ quævis; sume b B $\square$ A; c & C $\square$ A.
 10. & 13. 6 d Factum esse liquet.

b 2. lem. 10

10.

c 3. lem 10

10.

d constr.

Et 24. 10.

P R O P. XXV.

Quod sub DC, CB mediis
 longitudine commensurabilibus
 rectis lineis continetur rectangu-
 lum DB, medium est.

B C

A

a 1. 6.

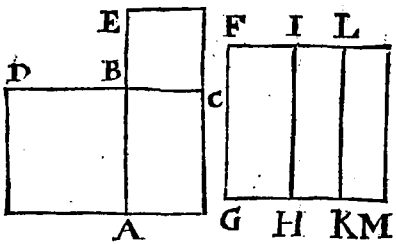
b 10. 10.

c 24. 10.

$\square$ CB; b erit DA $\square$ DB. c ergo DB est μ .
 Q. E. D.

P R O P.

PROP. XXVI:

Quod sub mediis potentia tantum commensurabilibus rectis lineis AB, BC continetur rectangulum AC, vel rationale est, vel medium.

Super rectas AB, BC describe quadrata AD, CE, atque ad FG ρ , b fac rectangula FH = AD, b & IK = AC, a b & LM = CE.

Quadrata AD, CE, hoc est, rectangula FH, LM e sunt μa , & $\square$; ergo eandem habentes rationem GH, KM sunt $d \rho$, & $e \square$. f ergo GH x KM est $\rho \gamma$. atqui quia AD, AC, CE, hoc est FH, IK, LM g sunt $\therefore$; & b proinde GH, HK, KM etiam $\therefore$, k erit HKq = GH x KM; l ergo HK est ρ ; vel $\square$, vel γ IH (GF;) si $\square$, m ergo rectang. IK vel AG est $\rho \gamma$. Sin γ . n ergo AC est $\mu \gamma$. Q. E. D.

LEMMA.

Erunt primo Aq, Eq, Aq + Eq, Aq - Eq d $\square$. a 10.
 Erunt secundo, Aq, Eq, Aq + Eq, Aq - Eq $\square$ 16. 6d
 AE, & 2 AE. Nam A. E b :: Aq. AE b :: AE. b i. .
 Eq. ergo cum A c $\square$ E. d erit Aq $\square$ AE, e & c hyp i
 2 AE. item Eq d $\square$ AE, e & 2 AE. e quare cum d 10. 10d
 Aq + Eq $\square$ Aq, & Eq; & Aq - Eq $\square$ Aq, & i 43 o.
 O z Eq,

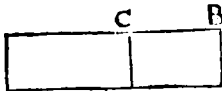
f 14. 10. Eg, f erunt $Aq+Eq, f \& Aq-Eq \sqsubset AE$, & $2 AE$.

Hinc erunt tertio, $Aq, Eq, Aq+Eq, Aq-Eq$, $2 AE g \sqsubset Aq+Eq+2 AE$; & $Aq+Eq-2 AE$.

g 14. 10. & g & $Aq+Eq+2 AE \sqsubset Aq+Eq-2 AE$,
17. 10. $b(Q. A-E.)$

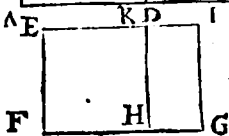
b cor. 7. 20.

PROP. XXVII.

Medium AB non superat medium AC rationali DB.

a cor. 16. 6. ΔE

Ad EF ρ , a fac EG = AB, a & EH = AC. Rectangula AB, AC, hoc est, EG, EH b sunt μa , c ergo FG, & FH sunt ρ EF.

b hyp.

c 23. 10.

d 3. ax. 1. itaque si KG, d id est DB sit ρy . e erit HG $\sqsubset$

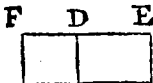
e 21. 10. HK; f quare HG $\sqsubset$ FH. g ergo FGq $\sqsubset$ FHq.

f 13. 10. sed FH est ρ . h ergo FG est ρ . verum prius g lem. 26. erat FG ρ . Quæ repugnant.

10.

b sch. 12. 10

SCHOL.

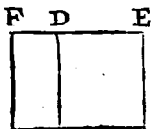
1. *Rationale AE superat rationale AD rationali CE.*

Nam AE a $\sqsubset$ AD; b ergo AE $\sqsubset$ CE. c quare CE est ρy . Q. E. D.

a hyp.

b cor. 16. 10.

c sch. 12. 10

2. *Rationale AD cum rationali CF facit rationale AF.*

Nam AD a $\sqsubset$ CF; b quare AF $\sqsubset$ AD, & CF. c proinde AF est ρy . Q. E. D.

a sch 12. 10

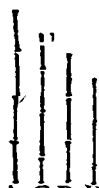
b 16. 10.

c sch. 12. 10

PROP.

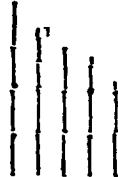
PROP. XXVIII.

Medias invenire (C, & D) quæ rationale CD consineant.

a Sume A, & B ρ' $\sqcup$ b fac A. C :: a lem. 21.
C. B. c atque A. B :: C. D. Dico 10.
factum. Nam AB (Cq) d est $\mu\nu$; b 13. 6.
d unde C est μ . quum vero A. B e :: c 12. 6.
C. D, f erit C $\sqcup$ D. g ergo D est μ . d 22. 10.
A C B D porro permutando A. C :: B. D. e hoc e const.
est C. B :: B. D. h ergo Bq = CD. f 10. 10.
atqui Bq e est $\rho'y$. h ergo CD est $\rho'y$. Q. E. F. g 24. 10.
In numeris, sit A, $\sqrt{2}$; & B, $\sqrt{6}$. ergo C est h 17. 6.
 $v\sqrt{12}$. fac $\sqrt{2} \cdot \sqrt{6} :: v\sqrt{12}$. D. vel $v\sqrt{4} \cdot v\sqrt{3}$ h sch. 12. 10
 $36 :: v\sqrt{12} \cdot D$. erit D, $v\sqrt{108}$. atqui $v\sqrt{12}$ in
 $v\sqrt{108} = v\sqrt{1296} = \sqrt{36} = 6$. ergo CD est 6.
item C. D :: 1. $\sqrt{3}$. quare C $\sqcup$ D.

PROP. XXIX.

Medias invenire potentia tantum commensurabiles D, & E, quæ medium DE contineant.

a Sume A, B, C ρ' $\sqcup$. Fac A. D a lem. 21.
b :: D. B. e & B. C :: D. E. Dico 10.
factum. b 13. 6.
Nam AB d = Dq & AB e est $\mu\nu$; c 12. 6.
A D B C E ergo D est μ . & B f $\sqcup$ C. g ergo d 17. 6.
D $\sqcup$ E. h ergo E est μ . porro, e 22. 10.
B. C f :: D. E, & permutando B. D :: C. E. f const.
h hoc est D. A :: C. E. l ergo DE = AC. Sed g 10. 10.
AC m est $\mu\nu$. ergo DE est $\mu\nu$. Q. E. D. h 24. 10.
In numeris sit A, 20; & B, $\sqrt{200}$; & C, $\sqrt{80}$. k const. &
Ergo D est $\sqrt{\sqrt{80000}}$; & E $v\sqrt{12800}$. Ergo cor. 4. 5.
DE = $\sqrt{\sqrt{1024000000}} = \sqrt{32000}$. & D. E l 16. 6.
:: $\sqrt{10} \cdot 2$. quare D $\sqcup$ E. m 22. 6.

S C H O L.

A, 6. C, 12.

B, 4. D, 8.

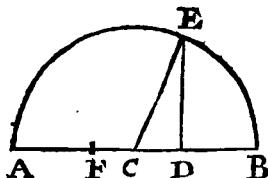
 $\overline{AB}, 24.$ $\overline{CD}, 96.$

A, 6. C, 5.

B, 4. D, 8.

 $\overline{AB}, 24.$ $\overline{CD}, 40.$ *Invenire duos numeros planos similes vel dissimiles.**Sume quoscunque quatuor numeros proportionales, A. B :: C. D. liquet AB, & CD esse similes planos. Planos autem dissimiles quoscunque reperies ope scholii 27. 8.*

L E M M A.

1. Duos numeros quadratos (DEq & CDq) invenire, ita ut compositus ex ipsis (CEq) quadratus etiam sit.

a 18. 8.

b 47. 1.

Sume AD, DB numeros planos similes (quorum ambo pares sint, vel ambo impares) nimirum AD, 24. & DB, 6. Horum summa, (AB) est 30, differentia (FD) 18, cujus semissus (CD) est 9. a Habent vero plani similes AD, DB unum medium numerum proportionalem, nempe DE. patet igitur singulos numeros CE, CD, DE rationales esse, proinde CEq (b CDq + DEq) est numerus quadratus requisitus.

c 3. 4x. 1.

*Facile itaque invenientur duo numeri quadrati, quorum excessus sit quadratus, vel non quadratus numerus, nempe ex eadem constructione, erit CEq - CDq = DEq.**Quod si AD, DB sint numeri plani dissimiles,*

les, non erit media proportionalis (DE) numerus rationalis; proinde quadratorum CEq, CDq excessus (DEq) non erit numerus quadratus.

LEMMA 2.

2. Duos numeros quadratos B, C invenire, ita ut compositus ex ipsis D, non sit quadratus. item, quadratum numerum A dividere in duos numeros B, C non quadratos.

A, 3. B, 9. C, 36. D, 45.

1. Sume numerum quemlibet quadratum B, sitque $C=4B$; & $D=B+C$. Dico factum.

Nam B est Q. ex constr. item quia B. C :: 1. 4 :: Q. Q. & erit C etiam quadratus. Sed quoniam $B+C$ (D) C :: 3. 4 :: non Q. Q. b non b cor. 24. 8. erit D numerus quadratus. Q. E. F.

A, 36. B, 24. C, 12. D, 3. E, 2. F, 1.

2. Sit A numerus quivis quadratus. Accipe D, E, F numeros planos dissimiles, sitque $D=E+F$. fac D. E :: A. B. & D. F. :: A. C. Dico factum.

Nam quia D. E+F :: A. B+C. & $D=E+F$, & erit $A=B+C$. Jam dic B quadratum esse. a 14. 5. b ergo A & B, & c proinde D & E, sunt numeri b 21. def. 7. plani similes, contra Hypoth. idem absurdum sequetur, si C dicatur quadratus. ergo, &c. c 26. 8.

PROP. XXX.

*Invenire duas rationales
AB, AF potentia tantum
commensurabiles, ita ut ma-
jor AB plus possit, quam mi-
nor AF, quadrato rectali-
ne BF longitudine sibi com-
mensurabilis.*

C ... E ... D

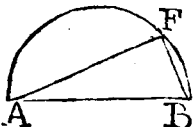
Exponatur AB, δ, ϵ Sum-

me CD , CE numeros quadratos, ita ut $CD - CE$
(ED) sit non Q . *b* Fiatque $CD.ED :: ABq.AFq$.
In circulo super AB diametrum descripto *c* ap-
petur AF , ducaturq; BF . Sunt AB, AF , quas petis.

Nam $ABq. AFq :: CD. ED.$ ergo ABq
 $\square AFq.$ verum AB est $\acute{p}.$ ergo AF est $\acute{p}.$ sed
quia CD est $Q:$ at ED non $Q:$ gerit AB $\square$
 $AF.$ porro, ob ang. b rectum $AFB,$ est ABq
 $k = AFq + BFq;$ cum igitur $ABq, AFq ::$
 $CD. ED.$ per conversionem rationis erit $ABq.$
 $BFq :: CD. CE :: Q. Q.$ ergo AB $\square BF. Q. E. F.$

In numeris; fit AB, 6; CD, 9. CE, 4; quare ED, 5. Fac 9. 5 :: 36. (Q. 6) AFq. erit AFq 20; proinde AF $\sqrt{20}$. ergo BFq = 36 - 20 = 16. quare BF est 4.

PROP. XXXI.

Invenire duas rationales
A B, A F potentia tantum
commensurabiles, ita ut ma-
jor AB plus possit, quam mi-
nor AF, quadrato rectæ lineæ
BF sibi longitudine incom-
mensurabilis.

C.....E...D

Exponatur AB, p & acci-

pe numeros CE, ED quadratos, ita ut $CD = CE + ED$ sit non Q. & in reliquis imitare constructionem precedentis. Dico factum.

Name,

21. *Idem.*

29. 10.

b 3. Lem.

10. 10.

CI. 4.

d constr.

с 6. 10.

f fcb.12.10

89. 10.

h 31. 3.

k 47. i.

19. 10.

Nam, ut ibi, AB, AF sunt ρ $\square$; Item ABq.
BFq :: CD. ED. ergo cum CD sit non Q.
derunt AB, BF $\square$. Q. E. F.

b 9. 10.

In numeris, sit AB, 5. CD, 45. CE = 36;
ED = 9. Fac 45. 9 :: 25 (ABq.) 5 (AFq.)
ergo AF = $\sqrt{5}$. proinde BFq = 45 - 25 =
20, quare BF = $\sqrt{20}$.

PROP. XXXII.

A $\square$ *Invenire duas medias*
B $\square$ *C, D potentia tantum*
C $\square$ *commensurabiles, quæ*
D $\square$ *rationale CD contine-*
ant, ita ut major C plus possit, quam minor D,
quadrato recta linea sibi longitudine commensura-
bilis.

a Accipe A, & B ρ $\square$; ita ut $\sqrt{Aq - Bq}$ $\square$ a 30. 10.
A. b Fiatque A. C :: C. B, c atque A. B :: C. b 13. 6.
D. Dico factum. c 12. 6.

Nam quia A, & d B sunt ρ $\square$, e erit C (f $\sqrt{d}$ constr.
AB) μ . item g ideo C $\square$ D. b ergo D etiam e 22. 10.
 μ . porro quia A. B d :: C. D; & permutatim A. f 17. 6.
C :: B. D :: C. B; & Bq d est ρv , erit CD g 10. 10.
k (Bq) ρv . Denique quia $\sqrt{Aq - Bq}$ d $\square$ h 24. 10.
A, l erit $\sqrt{Cq - Dq}$ $\square$ C. ergo, &c. Sin $\sqrt{k}$ 17. 6.
Aq - Bq $\square$ Aq, erit $\sqrt{Cq - Dq}$ $\square$ C. l 15. 10.

In numeris, sit A, 8; B, $\sqrt{48}$ ($\sqrt{64 - 16}$)
ergo C = $\sqrt{AB} = v \sqrt{3072}$. & D = $v \sqrt{1728}$.
quare CD = $v \sqrt{5308416} = \sqrt{2304}$.

PROP. XXXIII.

A $\square$ *Invenire duas medias*
D $\square$ *D, E potentia solum*
B $\square$ *commensurabiles, quæ*
C $\square$ *medium DE contine-*
E $\square$ *ant, ita ut major D plus*
possit, quam minor E, quadrato recta linea sibi
longitudine commensurabilis.

Sume

- a 30. 10. *a* Sume A , & $C \rho$, $\square$; ita ut $\sqrt{Aq - Cq} \square$
 blem. 21. A, b sume etiam $B \square$ A , & C ; & fac $A. D \epsilon ::$
 10. $D. B d :: C. E$. Eruunt D , & E quæ sitæ.
 c 13. 6. Nam quoniam A , & $C \epsilon$ sunt ρ , & $B \square$
 d 12. 6. A & C , f erit $B \rho$, & $D (\sqrt{AB}) g$ erit μ
 e constr. e Quia vero $A. D :: C. E$. erit permutando $A.$
 f sch. 12. 10 $C :: D. E$. ergo cum $A \square C$, b erit $D \square E$
 g 23. 10. h ergo B est μ . porro, l quia $D. B :: C. E$; l &
 h 10. 10. BC est $\mu\nu$, etiam DE ei m æquale est $\mu\nu$. denique
 k 24. 10. propter $A. C :: D. E$. e quia $\sqrt{Aq - Cq} \square$
 l 22. 10. A , n erit $\sqrt{Dq - Eq} \square D$. ergo, &c. Sin $\sqrt{Aq - Cq} \square A$, erit $\sqrt{Dq - Eq} \square Eq$.
 m 16. 6. In numeris, sit A , 8; C , $\sqrt{48}$; B , $\sqrt{28}$. erit
 n 15. 10. $D \nu \sqrt{3072}$; & $E \nu \sqrt{588}$. quare $D. E :: 2 \sqrt{3}$.
 & $DE = \sqrt{1344}$.

PROP. XXXIV.

*Invenire duas rectas
 lineas AF, BF potentia
 incommensurabiles, quæ
 faciant compositum qui-
 dem ex ipsarum qua-
 dratis rationale, rectam-*

gulum vero sub ipsis contentum, medium.

- a Reperiantur $AB, CD \rho \square$; ita ut $\sqrt{ABq -$
 c cor. 8. 6. $CDq} \square AB$. b biseca CD in G . c fac rectang.
 & 17. 6. $AEB = GCq$. Super AB diametrum duc se-
 f 7. 5. micirculum AFB . erige perpendicularem EF .
 g 19. 10. duc AF, BF . Hæ sunt quæ indagandæ erant.
 h 10. 10. Nam $AE. BE d :: BA \times AE. AB \times BE$. Sed
 k 31. 3. & $BA \times AE e = AFq$; & $AB \times BE = FBq$. f ergo
 47. 1. $AE. EB :: AFq. FBq$. ergo cum $AE g \square$
 l constr. EB , b erit $AFq \square FBq$. Quinetiam ABq
 m 1. ax 1. (h $AFq + FBq$) l est $\rho\nu$. denique $EFq l =$
 n 22. 10. $AEB l = CGq$. m ergo $EF = CG$. ergo $CD \times$
 o 24. 10. $AB = 2 EF \times AB$. atqui $CD \times AB n$ est $\mu\nu$.
 p sch. 22. 6. o ergo $AB \times EF, p$ vel $AF \times FB$, est $\mu\nu$. $Q. E. D.$

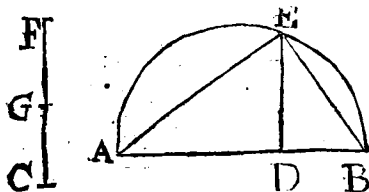
Ex-

Explicatio per numeros.

Sit AB, 6. CD, $\sqrt{12}$. quare CG = $\sqrt{12}$ — $\sqrt{3}$. Est vero AE = $3 + \sqrt{6}$. & EB = $3 - \sqrt{6}$. & unde AF erit $\sqrt{18 + \sqrt{216}}$. Et FB, $\sqrt{18 - \sqrt{216}}$. item AFq + FBq est 36, & AF x FB = $\sqrt{108}$.

Cæterum AE invenitur sic. Quia BA (6.) AF :: AF. AB; erit 6 AB = AFq = AEq + 3 (BFq.) ergo 6 AE — AEq = 3. pone 3 + e = AE. ergo 18 + 6e — 9 — 6e — ee, hoc est 9 — ee = 3. vel ee = 6. quare e = $\sqrt{6}$. proinde AE = $3 + \sqrt{6}$.

P R O P. XXXV.

Invenire duas rectas lineas AE, EB potentia incommensurabiles, quæ faciant compositum quidem ex ipsarum quadratis medium, rectangulum vero sub ipsis contentum, rationale.

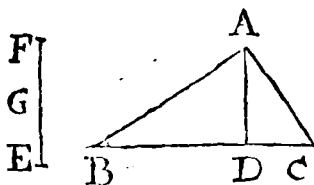
a Sume AB, & CF μ $\square$, ita ut AB x CF a 32. 10. sit $\rho\gamma$, atque $\sqrt{ABq - CFq}$ $\square$ AB. & reliqua fiant, ut in præcedenti. erunt AE, EB, quas petis.

Nam, ut isthlc ostensum est, AEq $\square$ EBq: item ABq (AEq + EBq) est $\mu\nu$. & denique AB x CF b est $\rho\gamma$, idcirco & c AB x DE, d hoc est, AE x EB, est $\rho\gamma$. ergo, &c.

b constr.
c schol. 12.
10.
d sch. 22. 6;

P R O P.

PROP. XXXVI.

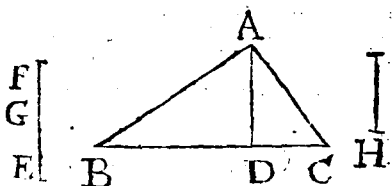

Invenire du-
as rectas lineas
BA, AC poten-
tia incommen-
surabiles, qua
faciant & com-
positum ex ipsa-
rum quadratis

medium, & rectangulum sub ipsis comprehensum
medium, incommensurabileque composito ex ipsa-
rum quadratis.

- a 33. 10. a Accipe BC & EF μ $\perp$; ita ut BC $\times$ EF sit
 $\mu\nu$. & $\sqrt{BCq - EFq} \perp BC$. & reliqua fiant,
ut in precedentibus. Erunt BA, AC exoptata.
Nam, ut prius, BAq $\perp$ ACq; item BAq +
ACq est $\mu\nu$. & BA $\times$ AC est $\mu\nu$. Denique BC
b constr. b $\perp$ EF, atque e ideo BC $\perp$ EG, estque BC.
c 13. 10. EG d :: BCq. BC $\times$ EG, (BC $\times$ AD, vel BA
d 1. 6. $\times$ AC.) e ergo BCq (ABq + ACq) $\perp$ BA $\times$
e 14. 10. AC, ergo, &c.

Schol.

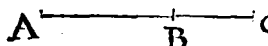
Invenire duas medias longitudine & potentia
incommensurabiles.

- a 36. 10. a Sume BC μ . sitque BA $\times$ AC $\mu\nu$. & $\perp$
b 13. 6. BCq (BAq + ACq.) b Fac BA. H :: H.
AC. Sunt BC, & H μ $\perp$. Nam BC est μ .
c 17. 6. a & BA $\times$ AC (c Hq) est $\mu\nu$. quare H est etiam
 μ .

μ . d item $BA \times AC \sqsupset BCq$; ergo $Hq \sqsupset d$ 14. 10.
 BCq . ergo, &c.

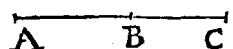
Principium senariorum per compositionem.

P R O P. XXXVII.

 Si dua rationales
 AB, BC potentia
 tantum commensurabiles componantur, tota AC
 irrationalis est; vocetur autem ex binis nominibus.

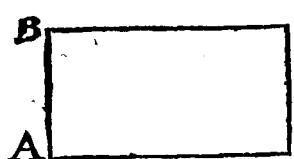
Nam quia $AB a \sqsupset BC$, b erit $ACq \sqsupset a$ hyp.
 ABq . Sed $AB a$ est $p.c$ ergo AC est p . Q.E.D. b lem. 26.
 10.

P R O P. XXXVIII.

 Si dua media AB, BC
 potentia tantum commen-
 surabiles componantur; quae rationale contineant,
 tota AC irrationalis est; vocetur autem ex binis
 mediis prima.

Nam quoniam $AB a \sqsupset BC$, b erit $ACq \sqsupset a$ hyp.
 $AB \times BC, py$. c ergo AC est p . Q.E.D. b lem. 26.
 10.

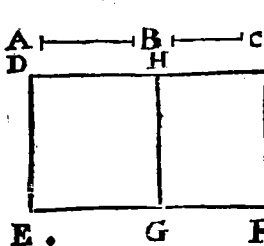
L E M M A.

 Quod sub li-
 nea rationali
 AB , & irratio-
 nali BC conti-
 netur rectangu-
 lum AC , irrati-
 onale est.

Nam si rectang. AC dicatur py ; quum AB sit a hyp.
 p ; b erit latitudo BC etiam p . contra Hyp. b 21. 10.

PROP.

PROP. XXXIX.

Si duae mediae AB, BC potentia tantum commensurabiles componantur, quae medium contineant, tota AC irrationalis erit; vocetur autem ex binis mediis secunda.

Ad expositam

a cor. 16. 6. DE $\hat{p}$ a fac rectang. DF = ACq; b & DG =
 b 47. 1. & ABq + BCq.
 11. 6. Quoniam ABq c $\sqcup$ BCq, d erit ABq +
 c hyp. BCq, hoc est DG $\sqcup$ ABq; sed ABq e est $\mu\nu$.
 d 16. 10. e ergo DG est $\mu\nu$. verum rectang. ABC poni-
 e 24. 10. tur $\mu\nu$; e ideoque 2 ABC (f HF) est $\mu\nu$; g er-
 f 4. 2. go EG, & GF sunt $\hat{p}$. quia vero DG b $\sqcup$ HF;
 g 23. 10. atque DG. HF :: k EG. GF l erit EG $\sqcup$
 h lem. 26. GF. m ergo tota EF est $\hat{p}$. n quare rectang. DF
 i. est $\hat{p}\nu$. o ergo $\sqrt{DF}$, id est AC, est $\hat{p}$. Q. E. D.

PROP. XL.

l 10. 10. *Si duae rectae lineae AB, BC potentia tantum com-*
 m 37. 10. *mensurabiles componantur, quae faciant compositum*
 n lem. 38. *quidem ex ipsarum quadratis rationale, quod autem*
 10. *sub ipsis continetur, medium; tota recta linea AC,*
 o 11. def. 10 *irrationalis erit: vocetur autem major.*

a hyp. Nam quia ABq + BCq a est $\hat{p}\nu$, & b $\sqcup$ 2
 b sch. 12. 10 ABC c $\mu\nu$, & proinde ACq (d ABq + BCq +
 c hyp. & 24. 2 ABC) c $\sqcup$ ABq + BCq $\hat{p}\nu$, f erit AC $\hat{p}$.
 10. Q. E. D.

d 4. 2.
 e 17. 10.
 f 11. def. 10

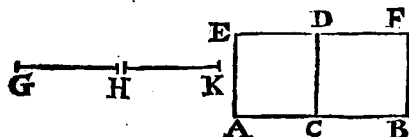
PROP.

PROP. XLI.

 Si dua rectæ li-
neæ AC, CB po-
tentia incommensurabiles componantur, quæ faciant
compositum quidem ex ipsarum quadratis medium,
quod autem sub ipsis continetur, rationale; tota recta
linea AB irrationalis erit: vocetur autem rationale
ac medium potens.

Nam 2 rectang. ACB, a p' v b $\square$ ACq + a hyp. &
CBq c μ v. d ergo 2 ACB d $\square$ ABq. quare sch. 12. 10.
e AB est p'. Q. E. D. b sch. 12. 10
c hyp.
d 17. 10
e 11. def. 10

PROP. XLII.

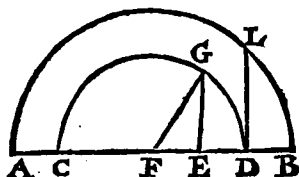

Si dua rectæ lineæ GH, HK potentia incommen-
surabiles componantur, quæ faciant & compositum
ex ipsarum quadratis medium, & quod sub ipsis
continetur medium, incommensurabileque composito
ex quadratis ipsarum; tota recta lineæ GK irratio-
nalis erit: vocetur autem bina media potens.

Ad expositam FB p', fiant rectang. AF = GKq;
& CF = GHq + HKq. Quoniam GHq +
HKq (CF) a est μ v; latitudo CB b erit p'. Item a hyp.
quia 2 rectang. GHK (c AD) a est μ v, etiam b 23. 18.
AC b erit p'. Porro quia rectang. AD a $\square$ CF, c 4. 2.
d atque AD. CF :: AC. CB, e erit AC $\square$ CB d 2. 6.
f Quare AB est g p'. ergo rectang. AF, id est, e 10. 10.
GKq est p' v. b proinde GK est p'. Q. E. D. f 37. 10.
g lem. 38.
10.
h 11. def. 10

PROP.

PROP. XLIII.

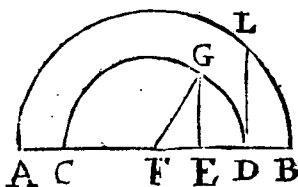

Quæ ex binis nominibus AB, ad unum duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB.

Si fieri potest, binomium AB alibi in E secetur in alia nomina AE, EB. Liquet AB secari utrobique inæqualiter, quia $AD \perp DB$, & $AE \perp EB$.

Quoniam rectangula ADB, AEB a sunt $\mu\alpha$; a 37. 10. & singula ADq, DBq, AEq, EBq sunt $\rho'a$; b a- b sch. 27. 10 deoque $ADq + DBq$, b & $AEq + EBq$ etiam $\rho'a$, b idcirco $ADq + DBq = AEq + EBq$. c sch. 5. 2. hoc est, 2 AEB — 2 ADB est $\rho'v$. d ergo AEB d sch. 12. 10 — ADB $\rho'v$. ergo μv superat μv per $\rho'v$. e Q.E.A. 9 27. 10.

PROP. XLIV.

Quæ ex binis mediis prima AB, ad unum duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB.

Putæ AB dividi in alia nomina AE, EB. quo 38. 10. posito, singula ADq, DBq, AEq, a sunt $\mu\alpha$; a & b sch. 27. 10 rectangula ADB, AEB, eorumque dupla, sunt c sch. 5. 2. $\rho'a$. b ergo 2 AEB — 2 ADB, c hoc est ADq d 27. 10. + DBq = AEq + EBq est $\rho'v$. d Q.E.A.

P R Q P.

PROP. XLV.

Qua ex binis mediis

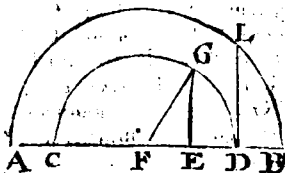
*secunda AB, ad unum
duntaxat punctum C
dividitur in nomina
AC, CB.*

*Dic alia esse no-
mina AD, DB. Ad
expositam BF p, fac
rectang. EG = ABq.
& EH = ACq +*

CBq; item EK = ADq + DBq.

*Quoniam ACq, CBq a sunt μa $\square$; b erit a 39. 10.
ACq + CBq (EH) μv . c ergo latitudo FH b 16. & 24.
est p a quin & rectang. ACB, d ideoque a ACB 10.
e (IG) est μv : c ergo HG, est etiam p. Cum c 23. 10.
igitur EH f $\square$ IG, g atque EH. IG :: FH d 24. 10.
HG; b erunt FH, HG $\square$. k ergo FG est bino- c 4. 2.
mium; cujus nomina FH, HG. Simili argu- f lem. 26. 10.
mento FG est bin. cujus nomina FK, KG, contra g 1. 6.
43. hujus.*

PROP. XLVI.

*Major AB ad unum duntaxat punctum D divi-
ditur in nomina AD, DB.*

*Contipe alia nomina AE, EB. quo posito re-
ctangula ADB, AEB a μa ; a & tam ADq + a 40. 10.
DBq, quam AEq + EBq sunt p a. b ergo ADq b sch. 27. 10
+ DBq = AEq + EBq, c hoc est, 2 AEB = c sch. 3. 2.
2 ADB est p, d Q. F. N. E. B a d 27. 10.*

P

PROP.

PROP. XLVII.

Rationale ac
medium potius

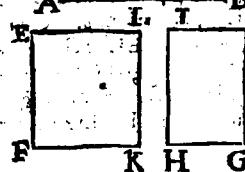
A F E D B *medium potius*
AB, ad unum duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB.

- a 41. 10. Dicalia nomina AB, EB. a ergo tam AEq + EBq, quam ADq + DBq sunt $\mu\alpha$. a & re-
- b scb. 27. Angula AEB, ADB, sunt $\rho\alpha$. b ergo 2 AEB
10. = 2 ADB, e hoc est, ADq + DBq = AEq +
- c scb. 5. 2. EBq est $\rho\gamma$. Q. E. A.
- d 27. 10.

PROP. XLVIII.

Bina media potius

A DC B *Bina media potius*
AB, ad unum duntaxat punctum C dividitur in nomina AC, CB.

Vt AB dividi in alia nomina AD, DB.

Ad expositam BF $\rho\alpha$, fiant rectang. EG =

ABq, & EH = ACq + CBq, & EK = ADq + DBq. Quoniam AC q + CBq, nempe EH, a est $\mu\gamma$, b erit latitudo FH $\rho\alpha$. Item quia 2 ACB, e hoc est, IG, est a $\mu\gamma$, b erit HG etiam $\rho\alpha$. Ergo cum EH a $\square$ IG, sitque EH. IG d :: FH. HG, e erit FH $\square$ HG. f ergo FG est bin. cujus nomina FH. HG. Eodem modo ejusdem nomina erunt FK, KG; contra 43 hujus.

a 42. 10.

b 23. 10.

c 4. 2.

d 1. 6.

e 10. 10.

f 37. 10.

Definitiones secundae.

Exposita rationali, & quae ex binis nominibus, divisa in nomina, cujus majus nomen plus possit quam minus, quadrato rectae lineae sibi longitudine commensurabilis.

I. Siquidem $\square$ hujus nomen expositae rationali

com-

commensurabile sit longitudine, vocetur tota ex binis nominibus prima.

I I. Si vero minus nomen exposita rationali longitudine sit commensurabile, vocetur ex binis nominibus secunda.

I I I. Quod si neutrum ipsorum nominum sit longitudine commensurabile exposita rationali, vocetur ex binis nominibus tertia.

Rursus, si majus nomen plus possit quam minus, quadrato recta linea sibi longitudine incommensurabilis;

I V. Si quidem majus nomen exposita rationali commensurabile sit longitudine, vocetur ex binis nominibus quarta.

V. Si vero minus nomen, vocetur quinta.

V I. Quod si neutrum ipsorum nominum, vocetur sexta.

P R O P. XLIX.

A 4 C 5 B

D —————

E ————— G

F

H —————

Invenire ex binis nominibus primam, EG.

a Sume AB, AC a scb. 29. numeros quadra- 10.

tos, quorum excessus CB non Q. exponatur D p. b 2. lem. b accipe quamvis EF □ D. c fac AB. CB :: 10. 10. EFq. FGq. erit EG bin. 1. c 3. lem.

Nam EF d □ D. e ergo EF p. f item 10. 10. EFq □ FGq. g ergo FG est etiam p. item d constr. d quia EFq. FGq :: AB. CB :: Q. non Q. b erit e 6. def. 10. EF □ FG. denique quia per conversionem f 6. 10. rationis EFq. EFq — FGq :: AB. AC :: Q. Q. g scb. 12. b erit EF □ B Fq — FGq. l ergo EG est 10. bin. 1. Q. E. F. h 9. 10. k 9. 10. l 11. def. 48.

Explicatio per numeros.

Sit D, 8. EF, 6. AB, 9. CB, 5. quare cum 10. p 2. q. 5.

9. 5 :: 36. 20. erit FG, $\sqrt{20}$. proinde EG est 6 + $\sqrt{20}$.

P R O P. L.

A 4 C 5 B *Invenire ex binis nominibus secundam, EG.*

D _____
E _____ | _____ G
F
H _____
Accipe AB, & AC
numeros quadratos, quorum excessus CB sit non

*Probat ut
preceden-
tem.*

Q. Sit D exposita ρ . sume FG $\perp$ D. Fac CB. AB :: FGq. EFq. Erit EG quaesita.

Nam FG $\perp$ D, quare FG est ρ . item EFq $\perp$ FGq. ergo EF est etiam ρ . item quia FGq. EFq :: CB. AB :: non Q. Q. est FG $\perp$ EF. denique quia CB. AB :: FGq. EFq, inverseque AB. CB :: EFq. FGq, erit ut in precedenti, EF $\perp$ $\sqrt{EFq - FGq}$. & e quibus EG est bin. 2. Q. B. F.

a 2. def. 48.
10.

In numeris, sit D, 8; FG, 10; AB, 9; CB, 5. erit EF, $\sqrt{180}$. quare EG est 10 + $\sqrt{180}$.

P R O P. LI.

A 4 C 5 B *Invenire ex binis nominibus tertiam, DF.*

L 6

a sch. 29.
10.

G _____
D _____ | _____ F
E
H _____
a Sume numeros
AB, AC quadratos,
quorum excessus CB
non Q. siq; L nume-

rus non Q, proxime major quam CB, nempe unitate, vel binario. sit G exposita ρ . b Fac L. AB :: Gq. DEq. b & AB. CB :: DEq. EFq. erit DF bin. 3.

b 8. lem. 10
10.

c constr. 6.
10.

Nam quia DEq $\perp$ Gq, d est DE ρ . item Gq. DEq :: L. AB :: non Q. Q. e ergo G $\perp$

d sch. 12. 10
e 6. 10.

DE. item quia DEq $\perp$ EFq, d etiam EF est ρ quinetiam quia DEq. EFq :: AB. CB ::

f 9. 10.

Q non Q, f est DE $\perp$ EF. porro, quia per constr.

constr. & ex æquali Gq. EFq :: L. CB :: non Q.
 Q. (nam g L, & CB non sunt similes plani numeri) b erit G etiam $\square$ EF. denique ut in h 9. 10.
 præced. $\sqrt{DEq} - EFq \square DE$. k ergo DF est k 3. def. 48.
 bin. 3. Q. E. F. 10.

In numeris, fit AB, 9; CB, 5; L, 6; G, 8. erit
 DE, $\sqrt{96}$ & EF, $\sqrt{\frac{48}{9}}$. quare DF = $\sqrt{96}$
 + $\sqrt{\frac{48}{9}}$.

PROP. LII.

A ... 3 C 6 B Invenire ex binis nomini-
 G ————— bus quartam, DF.
 D ————— E a Sume quemvis nume- a sch. 29.
 H ————— rum quadratum AB, a quæ 10.
 divide in AC, CB non
 quadratos. fit G exposita p. b accipe DE $\square$ b 2. lem. 10
 G. c Fac AB.CB :: DEq. EFq. erit DF bin. 4. c 3. lem. 10
 Nam ut in 49. hujus, DF ostendetur bin. 10.
 item, quia per constr. & conversionem rationis
 DEq. DEq - EFq :: AB. AC :: Q. non Q.
 d erit DE $\square \sqrt{DEq} - EFq$. e ergo DF est d 9. 10.
 bin. 4. Q. E. F. e 4. def. 48

In numeris, fit G, 8; DE, 6. erit EF $\sqrt{24}$. 10.
 ergo DF est 6 + $\sqrt{24}$.

PROP. LIII.

A ... 3 C 6 B Invenire ex binis nomi-
 G ————— nibus quintam, DF.
 D ————— E Accipe quemvis nu-
 H ————— merum quadratum AB,
 cujus segmenta AC,
 CB sint non Q. fit G exposita p. sume EF $\square$
 G. fac CB. AB :: EFq. DEq. erit DF bin. 5.

Nam ut in 50. hujus, erit DF bin. & quia
 per constr. & invertendo DEq. EFq :: AB. a 9. 10.
 CB, ideoque per conversionem rationis DEq. b 5. def. 48
 DEq - EFq :: AB. AC :: Q. non Q. d erit 10.

DE $\sqrt{\text{DEq} - \text{EFq}}$. b ergo DF est bin. 4.
Q. E. F.

In numeris, sit G, 7; EF, 6. erit DE $\sqrt{54}$. quare
DF est $6 + \sqrt{54}$.

P R O P. LIV.

A 5 C 7 B Invenire ex binis nomi-
L 9 nibus sextam.

G ————— Accipe AC, CB pri-
D ————— mos numeros utcumque,
E sic ut AC + CB (AB)

H ————— sit non Q. sume etiam
quemvis L num. Q. sit G expol. s. 4 fiatque L.
AB :: Gq. DEq. atque AB.CB :: DEq. EFq. erit
DF. bin. 6.

Nam ut in 51. hujus, DF ostendetur bin.
item quod DE, & EF $\sqrt{\text{G}}$. denique igitur
quia per constr. & conversionem rationis DEq.

b feb. 27. 8. DEq — EFq :: AB. AC :: non Q. Q. (Nam
AB primus est ad AC, bideoque ei dissimilis)

c 9. 10. c ergo DE $\sqrt{\text{DEq} - \text{EFq}}$. d ergo DF est
d 6. def. 48. bin. 6. Q. E. F.

10. In numeris, sit G, 6; DE $\sqrt{48}$. erit EF $\sqrt{28}$.
quare DF est $\sqrt{48} + \sqrt{28}$.

L E M.

A diagram showing a 2x2 grid of squares. The top-left square is labeled 'G'. The top-right square is labeled 'E'. The bottom-left square is labeled 'M'. The bottom-right square is labeled 'F'. The grid is surrounded by letters: 'A' at the top-left corner, 'B' at the top-right corner, 'C' at the bottom-left corner, and 'D' at the bottom-right corner. The letters 'H', 'I', 'K', 'L', 'M', 'N', 'O', 'P', 'Q', 'R', 'S', 'T' are arranged around the grid, with 'H' and 'I' above 'G', 'K' and 'L' above 'E', 'M' and 'N' below 'G', and 'O' and 'P' below 'E'. The letters 'Q', 'R', 'S', 'T' are arranged around the bottom-right square 'F'.

**=GI; reliquae LOS, LQT, NRS, NPT
producantur.**

Dico 1. MS, MT sunt rectangula. Nam ob quadratorum angulos OMQ, RMP rectos, & erit QMR recta linea. h ergo anguli RMO, a sch. 15. 1. QMP recti sunt. quare Pgra MS, MT sunt b. 13. 1. rectangula.

2. Hinc patet $LS \equiv LT$; & proinde LN esse c. 2. ax. 2. quadratum.

3. *Rectangula* SM, MT, EK, FD *aequalis* d hyp.
fun. Nam quia rectang. AGE d = EFq, e erit e 17. 6.
 AB. EF :: EF. GE. f ideoque AH. EK :: EK. f 1. 6.
 GI. hoc est per constr. LM. EK :: EK. MN. g sch. 22. 6.
 g verum LM. SM :: SM. MN. ergo EK h = h 9. 5.
 SM k = FD l = MT. k 36. 1.

4. Hinc $LN \equiv AD$.

5. Quia EC bisecta est in F, n patet EF, FC, m 2. ax. I.
EC $\square$ esse. n 16. 10.

6. Si AE $\perp$ EC, & AE $\perp$ $\sqrt{ABq}$ — o 18. & 16,
ECq, erunt AG, GE, AE $\perp$, item, quia 10,
P 4 AG,

p 10. 10. AG. GE :: AH. GI perunt AH, GI ; hoc est LM, MN $\square$. Item hisdem positis,
 7. OM $\square$ MP. Nam per Hyp. AE, $\square$
 q 14. 10. EC, q ergo EC $\square$ GE. q quare EF $\square$ GE.
 f 10. 10. sed EF. GE :: EK. GI. r ergo EK $\square$ GI,
 hoc est SM $\square$ MN. atqui SM. MN :: OM.
 MP. r ergo OM $\square$ MP.

8. Sin ponatur AE $\square$. $\sqrt{AEq - ECq}$,
 f 19. & 17. spatet AG, GE, AE esse $\square$. unde LM $\square$
 10. MN. nam AG. GE :: AH. GI :: LM. MN.

Hic bene perspectis, facile sex sequentes Propositiones expediemus.

P R O P. LV.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus prima AC, (AE + EC,) recta linea OP spatium potens irrationalis est, quæ ex binis nominibus appellatur.

Suppositis his, quæ in lemmate proxime præcedenti descripta, & demonstrata sunt, liquet re:
 a hyp. & Nam OP posse spatium AD. & item AG, GE,
 lem. 54. 10 AE sunt $\square$. ergo cum AE b sit ρ^2 $\square$ AB,
 b hyp. e erunt AG, & GE, ρ^2 $\square$ AB. d ergo restan-
 e sch. 12 10 gula AH, GI, hoc est quadrata LM, MN sunt
 d 20. 10. ρ^2 a ergo OM, MP sunt ρ^2 e $\square$. f proinde OP
 e lem. 54. est bin. Q. E. D.

10. In numeris, sit AB, 5 ; AC, 4 + $\sqrt{12}$. quare
 f 37. 10. rectang. AD = 20 + $\sqrt{300}$ = quadr. LN. ergo
 OP est $\sqrt{15} + \sqrt{5}$; nempe bin. 6,

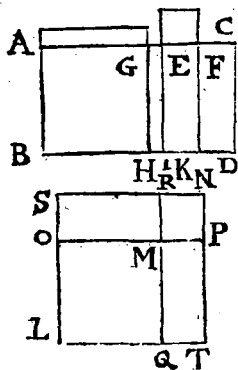
PROP. LVI.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus secunda AC (AE + EC;) recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ ex binis mediis prima appellatur.

Rursus adhibito lemmate ad 54. hujus, erit $OP = \sqrt{AD}$. a item AE, AG, GE sunt $\square$. a hyp. & ergo quum AE b fit $\sqrt{p}$, $\square$ AB, c erunt AG, GE lem. 54. 10 etiam p^c $\square$ AB. ergo rectangula AH, GI; b hyp. hoc est OMq, MPq d sunt μa . e quinetiam c feb. 12. 10 OM $\square$ MP. denique EF $\square$ EC, & EC d 22. 10. f $\square$ AB. f quare EF est p^c $\square$ AB. g ergo e lem. 54. EK; hoc est SM, vel OMP est $p^c v$. b Proinde 10. OP est 2 μ prima. Q E. D. f hyp. 12.

In numeris, sit AB, 5; & AC, $\sqrt{48}$: +6. er- 10. go rectang. AD = $\sqrt{1200}$: +30 = OPq. g 20. 10. ergo OP est $v\sqrt{675} + v\sqrt{75}$; nempe bimed. 1. h 38. 10. Vide Schem. 57.

PROP. LVII.

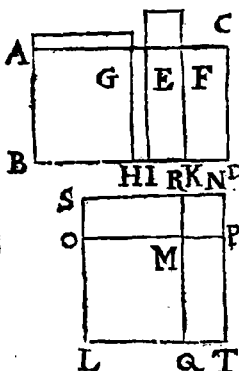
Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus tertia AC (AE + EC;) recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ ex binis mediis secunda dicitur.

Ut prius, $OPq = AD$. item rectangula AH, GI, hoc est OMq, MPq sunt μa . a item EK, vel a hyp. & OMP est μv . b ergo 22. 10: OP est bimed. 2. b 39. 10.

In

In numeris, sit $AB, 5$; $AC, \sqrt{32} + \sqrt{24}$. quare AD est $\sqrt{800} + \sqrt{600} = OPq$. proinde OP est $\sqrt{\sqrt{450} + \sqrt{50}}$; hoc est bimed. 2.

PROP. LVIII.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB , & ex binis nominibus quarta AC ($AE + EC$;) recta linea OP spatium potens, irrationalis est, qua vocatur major.

Nam iterum OMq a $\square MPq$. rectang. vero AI , hoc est $OMq + MPq$ b est p^2 . c item EK , vel OMP est μ . d ergo OP ($\sqrt{AD}$) est major. Q. E. D.

In numeris, sit $AB, 5$; & $AC, 4 + \sqrt{8}$. ergo rectang. AD est $20 + \sqrt{200}$. quare OP est $\sqrt{20 + \sqrt{200}}$.

PROP. LIX.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB , & ex binis nominibus quinta AC ; recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, qua rationale & medium potens appellatur.

Rursus $OMP \square MPq$. rectang. vero AI , vel $OMq + MPq$ est μ . a item rectang. EK , vel OMP est p^2 . b ergo OP ($\sqrt{AD}$) est potens p^2 , & μ . Q. E. D.

In numeris, sit $AB, 5$; & $AC, 2 + \sqrt{8}$. ergo rectang. $AD = 10 + \sqrt{200} = OPq$. quare OP est $\sqrt{10 + \sqrt{200}}$.

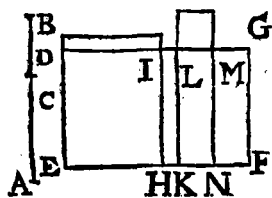
P R O P. L X.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus sexta BC ($AE + EC$;) recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ bina media potens appellatur.

Ut sæpe prius, $OMq \perp MPq$. & $OMq + MPq$ est $\mu\gamma$. & rectang. (EK) OMP etiam $\mu\gamma$. ergo $OP = \sqrt{AD}$ est potens $2\mu\alpha$. Q. E. D. 2 42. 10;

In numeris, sit AB, 5; AC, $\sqrt{12} + \sqrt{8}$; ergo rectang. AD, vel OPq est $\sqrt{300} + \sqrt{200}$, proinde OP est $\sqrt{\sqrt{300} + \sqrt{200}}$.

L E M M A.

Sit recta AB inæqualiter secta in C, sitque AC majus segmentum; & cuius DE applicentur rectangula, $DF = ABq$, & $DH = ACq$, & $IK = CBq$.

fitque LG bisecta in M, ducaturque MN parallel. GF.

Dico 1. Rectang. ACB = LN, vel MF. Nam $2ACB = LF$. 2 42. 8 & 3.

2. $DL \perp LG$. nam DK ($ACq + CBq$) ax. 1. $b \perp LF$ ($2ACB$) ergo cum DK, LF sint æque alta, erit $DL \perp LG$. b 7. 2. c 1. 6.

3. Si AC $\perp$ CB, d erit rectang. DK $\perp$ ACq, & CBq. d 16. 10;

4. Item, $DL \perp LG$. nam $ACq + CBq$ $\perp$ $2ACB$: hoc est DK $\perp$ LF. sed DK. e lemm 26. $LF \perp$ DL . f ergo $DL \perp LG$. 10.

5. Ad hæc, $DL \perp \sqrt{DLq} \rightarrow LGq$. Nam f ro. 10. $ACq, ACB g :: ACB, CBq$. hoc est DH. g 1. 6. LN ::

- h 17. 6. $LN :: LN, IK, \text{ c quare } DI. LM :: LM, IL$
 k hyp. $b \text{ ergo } DI \times IL = LMq. \text{ ergo cum } ACq \text{ k } \square$
 l 10. 10. $CBq. \text{ hoc est } DH \square IK, \text{ \& l proinde } DI \square$
 m 18. 10. $IL, \text{ meriti } DL \square \sqrt{DLq - LGq}. Q. E. D.$
 n 19. 10. $6. \text{ Sin ponatur } ACq \square CBq, \text{ meriti } DL \square$
 $\sqrt{DLq - LGq}.$

Hoc lemma preparationis vicem subeat pro 6. sequentibus propositionibus.

P R O P. LXI.

Quadratum ejus quæ ex binis nominibus (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus primam.

- a hyp. Suppositis his, quæ in lemmate proxime antecedenti descripta & demonstrata sunt. Quoniam AC, CB a sunt p $\square$, b erit rectang. DK
 b lem. 60. $\square ACq; \text{ c ergo } DK \text{ est } p. d \text{ ergo } DL \square$
 10. $DE p. \text{ rectang. vero } ACB, \text{ ideoque } 2 ACB$
 c sch. 12. 10. $(LF) \text{ e est } \mu\nu. f \text{ ergo latitudo } LG \text{ est } p \square$
 d 21. 10. $DE g \text{ ergo etiam } DL \square LG. h \text{ item } DL \square$
 e 22. & 24. $\sqrt{DLq - LGq}. \text{ ex quibus k sequitur } DG \text{ esse}$
 10. bin. 1. Q. E. D.

f 23. 10.

g 13. 10.

P R O P. LXII.

- h lem. 60. *Quadratum ejus, quæ ex binis mediis primæ*
 10. *(AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit*
 k 1. def 48. *latitudinem DG ex binis nominibus secundam.*

10. Rursus adhibito lemmate proxime præcedenti;
 a 24. 10. $\text{Rectang. } DK \square ACq. a \text{ ergo } DK \text{ est}$
 b 23. 10. $\mu\nu b \text{ ergo latitudo } DK \text{ est } p \square DE. \text{ Quia ve-}$
 c hyp. & $\text{ro rectang. } ACB, \text{ ideoque } LF (2 ACB)$
 sch. 12. 10. $\text{e est } p, d \text{ erit } LG p \square DE. e \text{ ergo } DL,$
 d 21. 10. $LG \text{ sunt } \square. f \text{ item } DL \square \sqrt{DLq -}$
 e 13. 10. $LGq. g \text{ ex quibus patet } DG \text{ esse bin. 2. Q. E. D.}$

f lem. 60.

10.

g 2. def 48.

81.

P R O P. LXIII.

Quadratum ejus, quæ ex binis mediis secunda
 (AC + CB) *ad rationalem DE applicatum, fa-*
cit latitudinem DG ex binis nominibus tertiam.

Ut in præced. DL est $\rho^2 \sqcap$ DE. porro quia
 rectang. ACB, ideoque LF (2 ACB) a est a hyp. &
 $\mu\nu$, b erit LG $\rho^2 \sqcap$ DE. c quinetiam DL $\sqcap$ 24. 10.
 LG. c itemque DL $\sqcap \sqrt{DLq} - LGq$. d ergo b 23. 10.
 DG est bin. 3. Q. E. D. c lem. 60.
 10.

P R O P. LXIV.

Quadratum Majoris (AC + CB) ad ratio-
nalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex
binis nominibus quartam.

Rursus ACq + CBq, hoc est DK a est $\rho^2 \nu$. a hyp. &
 b ergo DL est $\rho^2 \sqcap$ DE. item ACB, ideoque sch. 12. 10.
 LF (2 ACB) c est $\mu\nu$. d ergo LG est $\rho^2 \sqcap$ b 21. 10.
 DE. e proinde etiam DL $\sqcap$ LG. denique c hyp. &
 quia AC $\sqcap$ BC, f erit DL $\sqcap$ DLq - 24. 10.
 LGq. g unde DG. est bin. 4. Q. E. D. d 23. 10.
 e 13. 10.
 f lem. 60.
 10.

P R O P. LXV.

Quadratum ejus, quæ rationale ac medium po-
test, (AC + CB) ad rationalem DE applica-
sum, facit latitudinem DG ex binis nominibus
quintam.

Iterum, DK est $\mu\nu$. a ergo DL est $\rho^2 \sqcap$ a 13. 10.
 DE. item LF est $\rho^2 \nu$. b ergo LG est $\rho^2 \sqcap$ DE. b 21. 10.
 c ergo DL $\sqcap$ LG. d item DL $\sqcap \sqrt{DLq} -$ c 13. 10.
 LGq. e proinde DG est bin. 5. d lem. 60.
 10.

P R O P. LXVI.

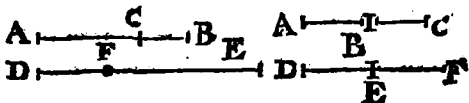
Quadratum ejus, quæ bina media potest (AC
 + CB) *ad rationalem DE applicatum, facit lati-*
tudinem DG ex binis nominibus sextam.

Uc

a hyp. Ut prius, DL & LG sunt ρ' $\square$ DE.
 b 14. 10. Quia vero ACq + CBq (DK) $\square$ ACB,
 c 1. 6. b ideoque DK $\square$ LF (2 ACB) estque DK.
 d 10. 10. LF ϵ :: DL LG. d erit DL $\square$ LG e denique
 elem. 6. 10 DL $\square$ $\sqrt{DLq - LGq}$. f ex quibus liquet
 f 6. def. 48. DG esse bin. 6. Q. E. D.

10.

L E M M A.

sint AB, DE $\square$; fiatque AB. DE :: AC
 DF.

a 19. 5. Dico 1. AC $\square$ DF. ut patet ex 10. 10.
 item CB $\square$ FE. & quia AB. DE :: CB. FE.

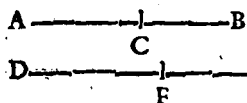
2. AC. CB :: DF. FE. Nam AC. DF ::
 AB. DE :: CB. FE. ergo permutando AC.
 CB :: DF. FE.

b 1. 6. 3. Rectang. ACB $\square$ DFE. Nam ACq.
 c prim. ACB ϵ :: AC. CB ϵ :: DF. FE :: DFq. DFE.
 d 10. 10. quare permutando ACq. DFq :: ACB. DFE.
 ergo cum ACq $\square$ DFq, d erit ACB $\square$
 DFE.

e 32. 6. 4. ACq + CBq $\square$ DFq + FEq. Nam
 f 10. 10. quia ACq. CBq ϵ :: DFq. FEq. erit componen-
 do ACq + CBq CBq :: DFq + FEq. FEq. ergo
 cum CBq $\square$ FEq, f erit ACq + CBq $\square$
 DFq + FEq.

g 10. 10. 5. Hinc, si AC $\square$, vel $\square$ CB, g erit pa-
 riter DE $\square$, vel $\square$ EF.

PROP. LXVII.

Ei, quæ ex
binis nominibus
(AC + CB)
longitudine com-
mensurabilis DE!

Et ipsa ex binis nominibus est, atque ordine eadem.

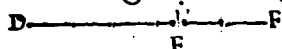
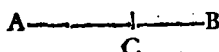
Fac AB. DE :: AC. DF. a sunt AC, DF a lem. 66.
□; a & CB, FE □, quare cum AC, & CB 10.
b sint p' □, c erunt DF, FE p' □. ergo DE b hyp.
est etiam bin. Quia vero AC. CB a :: DF. c lem. 66.
FE. si AC □, vel □ √ ACq - BCq, 10. & sch.
d etiam similiter DF □, vel □ √ DFq - FEq. 12.10.
FEq. item si AC □, vel □ p' expos. erit si d 15. 10;
militer DF □, vel □ p' expos. at si CB □
vel □ p', e erit pariter FE □ vel □ p'. Sin e 12.10. &
vero utraque AC, CB □ p', erit utraque etiam 14.10.
DF, FE □ p'. g Hoc est, quodcunque binom- g Per def.
ium fuerit AB, erit DE ejusdem ordinis. 48.10.
Q. E. D.

PROP. LXVIII.

Ei, quæ ex binis mediis (AC + CB) longi-
tudine commensurabilis DE, Et ipsa ex binis mediis
est, atque ordine eadem.

a Fiat AB. DE :: AC. DF. b ergo AC □ a 12.6.
DF, & CB □ FE. ergo cum AC & CB b lem. 66.
c sint μ, d etiam DF, & FE erunt μ. & cum 10.
AC c □ CB, e erit FD □ FE. f ergo DE c hyp.
est 2 μ. Si igitur rectang. ACB sit p', quia d 24. 10.
DEE b □ ACB, g etiam DFE est p'; & si e 10. 10.
illud μ, b hoc etiam erit μ. k Id est, si AB f 38. 10.
sit bimed. 1. siue bimed. 2. erit DE ejusdem ordi- g sch. 12.10
nis. Q. E. D. h 14. 10.
k 38. vel
39.10.

P R O P. LXIX.

Majori (AC + CB) commensurabilis DE, & ipsa major est.

Fac AB, DE :: AC, DF. Quoniam AC

a hyp. a $\square$ CB, b erit DF $\square$ FE. item ACq +
b lem. 66. CBq a est p^2 ; proinde cum DFq + FEq b $\square$
10. ACq + CBq, c etiam DFq + FEq est p^2 . de-
c sch. 12. 10. nique rectang. ACB a est $\mu\nu$. d ergo rectang.
d 24. 10. DFE est $\mu\nu$ (quia DFE b $\square$ ACB.) e Quare
e 40. 10. DE est major. Q. E. D.

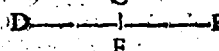
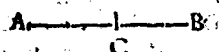
P R O P. LXX.

Rationale ac medium potenti (AC + CB) commensurabilis DE, & ipsa rationale ac medium potens est.

Iterum fac AB, DE :: AC, DF. Quia AC

a hyp. a $\square$ CB; b etiam DF $\square$ FE. item quia
b lem. 66. ACq + CBq a est $\mu\nu$, c erit DFq + FEq $\mu\nu$.
10. denique quia rectang. ACB c est p^2 , d etiam
c 24. 10. DFE est p^2 . e ergo DE est potens p^2 , ac $\mu\nu$.
d sch. 12. 10. Q. E. D.
e 41. 10.

P R O P. LXXI.

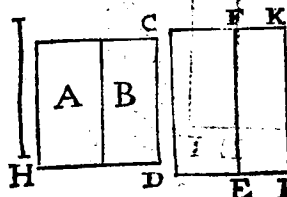

Bina media potenti (AC + CB) commensurabilis DE, & ipsa bina media potens est.

a hyp. Divide DE, ut in præced. Quia ACq a $\square$
b lem. 66. CBq, b erit DFq $\square$ FEq. item quia ACq
10. + CBq a est $\mu\nu$, c erit DFq + FEq etiam $\mu\nu$.
c 24. 10. pariterque quia ACB a est $\mu\nu$, d etiam DFE est
d 24. 10. $\mu\nu$. denique quia ACq + CBq $\square$ ACB,
e erit

e erit $DFq + FEq \sqsubset DFE$. f è quibus sequitur e 14. 10.
DE esse potentem $2\mu\alpha$. Q. E. D. f 42. 10.

P R O P. LXXVI.

Si rationale A,
medium B
componantur, qua-
tuor irrationales
sunt; vel ea qua
ex binis nomi-
bus, vel qua ex bi-
nis mediis prima,

vel major, vel rationale ac medium potens.

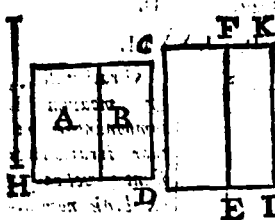
Nimirum si $Hq = A + B$, erit H una 4 line-
arum, quas theorema designat. Nam ad CD
expositum ρ , a fiat rectang. $CE = A$; item FI a cor. 16. 6.
 $= B$; b ideoque $CI = Hq$. Quoniam igitur A b 2. 42. 1.
est $\rho\gamma$, etiam CE est $\rho\gamma$. c ergo latitudo CF c 21. 10.
est $\rho \sqsubset CD$. & quia B est $\mu\gamma$, erit FI $\mu\gamma$. d 23. 10.
ergo FK est $\rho' \sqsubset CD$. e ergo CF, FK sunt e 13. 10.
 $\rho' \sqsubset$. Tota igitur CK f est bin. Si igitur A f 37. 10.
 $\sqsubset B$, hoc est $CE \sqsubset FI$, g erit CF $\sqsubset FK$. ergo g 1. 6.
si CF $\sqsubset \sqrt{CFq - FKq}$, h erit CK bin. 1. & h 1. def.
proinde $H = \sqrt{CI}$ k est bin. Si ponatur CF 48. 10.
 $\sqsubset \sqrt{CFq - FKq}$, l erit CK bin. 4. quare k 55. 10.
H ($\sqrt{CI}$) m est major. Sin $A \sqsupset B$; e erit 14. def. 48.
CF $\sqsupset FK$; proinde si FK $\sqsubset \sqrt{FKq - CFq}$, 10.
n erit CK bin. 2. o quare H est 2μ prima. de- m 58. 10.
nique si FK $\sqsubset \sqrt{FKq - CFq}$, p erit CK bin. 5. n 2. def. 48.
q unde H erit potens $\rho\gamma$ ac $\mu\gamma$. Q. E. D. 10.

o 56. 10.
p 5. def. 48.
10.
q 59. 10.

Q

P R O P.

P R O P. LXXIII.

Si duo media A, B, inter se incom-
mensurabilia com-
ponantur, dua reli-
qua irrationales fi-
unt, vel ex binis me-
diis secunda, vel bi-
na media potens.

Nempe H po-
rens A+B est una, dictarum irrationalium. Nam
ad CD expof. p, fac rectang. CE=A, & FI=B.
unde Hq=CI. Quoniam igitur CE, & FI a
sunt p, a, b erunt latitudines CF, FK p $\perp$ CD.
item quia CE $\perp$ FI; estque CE, FI c:: CF.
FK, d erit CF $\perp$ FK e ergo CK est bin. 3.
nempe, si CF $\perp$ $\sqrt{CFq-EKq}$ unde H = $\sqrt{CI}$
f erit 2 μ 23. Sin vero CF $\perp$ $\sqrt{CFq-EKq}$,
FKq, g erit CK bin. 6, & b proinde H est potens
2 μ 4. Q. E. D.

Principium Separationum per
detractionem.

P R O P. LXXIV.

Si a rationali DF rationalis
D a rationali E a F DE auferatur potentia rationum
commensurabilis existens veri DF, reliqua EF ir-
rationalis est. Vocatur autem a potens.

Nam EFq a $\perp$ DEq; sed DEq b est p γ .
c ergo EF est p. Q. E. D.

In numeris, sit DF, 2; DE, $\sqrt{2}$. EF erit 2- $\sqrt{3}$.

P R O P. LXXV.

D E F Si à media DF media DE
 _____ auferatur, potentia tantum
 commensurabilis existens toti DF, quæ cum tota
 DF rationale contineat, reliqua EF irrationalis est;
 vocetur autem media apotome prima.

Nam EFq a $\square$ rectang. FDE, ergo cum a sch. 26.
 FDE b sit p.v. c erit EF p. Q. E. D. 10.

In numeris, sit DF v $\sqrt{54}$, & DE v $\sqrt{24}$, ergo b hyp.
 EF est v $\sqrt{54} - v \sqrt{24}$. c 20. 6.
 11. def. 10.

P R O P. LXXVI.

D E F Si à media DF media DE
 _____ auferatur, potentia tantum
 commensurabilis existens toti DF, quæ cum tota
 DF medium contineat, reliqua EF irrationalis est;
 vocetur autem media apotome secunda.

Quia DEq, & DEq, a sunt $\mu\alpha$ $\square$, a hyp.
 b erit DFq + DEq $\square$ DEq c, quare DFq b 16. 10.
 + DEq est $\mu\gamma$. item rectang. FDE, c ideoque c 24. 10.
 2 FDE a est $\mu\gamma$, ergo EFq (d DEq + DEq - d cor. 7. 2.)
 2 FDE) e est p.v. quare EF est p. Q. E. D. c 27. 10.

In numeris, sit DF, v $\sqrt{18}$; & DE, v $\sqrt{8}$, erit
 EF v $\sqrt{18} - v \sqrt{8}$.

P R O P. LXXVII.

_____ Si à recta linea AC recta
 A B C auferatur AB, potentia in-
 commensurabilis existens toti BC, quæ cum tota AC
 faciat compositum, quidem ex ipsarum quadratis ra-
 tionale, quod autem sub ipsis continetur medium, re-
 liqua BC irrationalis est: vocetur autem minor. a hyp.

Nam ACq + ABq a est p.v. ac rectang. ACB b sch. 12. 10.
 a est $\mu\gamma$. b ergo 2 CAB $\square$ ACq + ABq c 7. 2.
 (c 2 CAB + BCq;) d ergo ACq + ABq $\square$ d 17. 10.
 BCq. e ergo BC est p. Q. E. D. e 11. def. 10.
 Q 2 In

In numeris, sit AC, $\sqrt{18} + \sqrt{108}$. AB $\sqrt{18} - \sqrt{108}$. ergo BC est $\sqrt{18} + \sqrt{108}$. — $\sqrt{18} - \sqrt{108}$.

P R O P. LXXVIII.

D — E — F

Si à recta linea DF re-
cta auferatur DE potentia
incommensurabilis existens toti DF, quæ cum tota
DF faciat compositum quidem ex ipsarum quadratis
medium, quod autem sub ipsis continetur, rationale;
reliqua EF irrationalis est: vocetur autem cum rati-
onali medium totum efficiens.

a hyp. & Nam 2 FDE a est p. v. b & DFq + DEq est
sch. 12. 10. μ v. c ergo 2 FDE $\perp$ DFq + DEq d (2 FDE
b hyp. + EFq) e ergo EF est p. Q. E. D.
c sch. 12. 10 In numeris, sit DF, $\sqrt{216} + \sqrt{72}$. DE,
d 7 2. $\sqrt{216} - \sqrt{72}$. ergo EF est $\sqrt{216} +$
e sch 12. 10 $\sqrt{72} - \sqrt{216} - \sqrt{72}$.
& 11. def.
10.

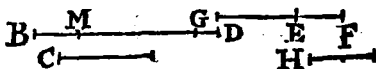
P R O P. LXXIX.

D — E — F

Si à recta DF recta auferatur
DE, potentia incommensurabilis
existens toti DF, quæ cum tota faciat & composi-
tum ex ipsarum quadratis, medium; & quod sub
ipsis continetur, medium, incommensurabileque com-
posito ex quadratis ipsarum, reliqua irrationalis est:
vocetur autem cum medio medium totum efficiens.

a hyp. & Nam 2 FDE, & DFq + DEq a sunt μ a;
24. 10. b ergo EFq (c DFq + DEq — 2 FDE) est p. v.
b 27. 10. d proinde EF est p. Q. E. D.
c cor. 7. 2. Exempl. gr. sit DF, $\sqrt{180} + \sqrt{60}$. DE,
d 11 def. 10 $\sqrt{180} - \sqrt{60}$. EF erit $\sqrt{180} + \sqrt{60}$
 $60 - \sqrt{180} - \sqrt{60}$.

LEMMA.

Si idem sit excessus inter primam magnitudinem BG, & secundam C (MG) qui inter tertiam magnitudinem DF, & quartam H (EF); erit & vicissim idem excessus inter primam magnitudinem BG, & tertiam DF, qui inter secundam C, & quartam H.

Nam quia a æqualibus BM, DE adjectæ sunt inæquales MG, EF, a hoc est C, H; erit excessus a hyp. totorum BG, DF, b æqualis excessui adjectorum, b 15. ax. 1. C, H. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, quatuor magnitudines Arithmetice proportionales, vicissim erunt Arithmetice proportionales.

PROP. LXXX.

B I D C Apotoma AB una tantum congruæ recta lineæ rationalis BC, potentia tantum commensurabilis existens toti AB.

Si fieri potest, alia BD congruat. a ergo re- a 22. 10.
ctangula ACB, ADB; b ideoque eorum dupla b 24. 10.
sunt μa . cum igitur $ACq + BCq = 2 ACB$ c cor. 7. 2.
 $ABq = ADq + DBq = 2 ADB$. ergo vicissim d lem. 79.
 $ACq + BCq = ADq + BDq$ d = 2 ACB. = 10.
2 ADB. Sed $ACq + BCq = ADq + BDq$ e est e hyp. &
p. r. f. ergo 2 ACB = 2 ADB est p. r. Q. E. D. 27. 10.
f sch. 12. 10
g 27. 10.

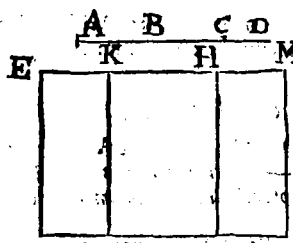
PROP. LXXXI.

Media Apotoma pri-
A B D C *ma AB una tantum*
congruit recta linea media BC, potensia solum com-
mensurabilis existens toti, & cum tota rationale
continens.

Dic etiam BD congruere. igitur quoniam
 a hyp. tam ACq, & BCq; quam ADq, & BDq a sunt
 b 16. & 24. *ma* $\square$. & etiam ACq + BCq, & ADq + BDq
 20. erunt *ma* c sed rectangula ACB, ADB; d adeoq;
 c hyp. 2 ACB, & 2 ADB sunt *pa*. ergo 2 ACB
 d sch. 12. 10 $\equiv$ 2 ADB; f hoc est ACq + BCq $\equiv$ ADq
 e sch. 27. + BDq est *pv*. g Q. E. A.
 10.

f 7. 2. &
 lem. 79. 10.
 g 27. 10.

PROP. LXXXII.

Media Apoto-
A B C D *ma secunda AB*
E K H M *una tantum con-*
gruit recta linea
media BC, po-
tensia solum com-
mensurabilis exi-
stens toti, & cum
tota medium con-
tinens.

Si fieri poterit,
 congruat alia BD. Ad EF $\parallel$ fiant rectang. EG $\equiv$
 ACq + BCq; item rectang. EL $\equiv$ ADq + BDq.
 Item EI $\equiv$ ABq. Jam 2 ACB + ABq $\equiv$ AOq +
 BGq $\equiv$ EG, ergo cum EI $\equiv$ ABq, & erit KG $\equiv$ 2
 ACB. porro ACq, & BCq b sunt *ma* $\square$.
 c Ergo EG (ACq + BCq) est *pv*. d ergo la-
 titudo EH $\parallel$ $\square$ EF. e Quinetiam rectang.
 f 24. 10. ACB; f ideoque 2 ACB (KG) est *pv*. d ergo
 g lem. 26. KH est etiam $\parallel$ $\square$ EF. denique quia ACq +
 10. BCq, id est, EG, g $\square$ 2 ACB (KG) estque
 EG.

a 4. 2. & 3.
 ex. 1.
 b hyp.
 c 24. 10.
 d 23. 10.
 e hyp.
 f 24. 10.
 g lem. 26.
 10.

E G. K G :: b E H. K H k erit E H $\square$ K H. h 1. 6.
 Ergo EK est apothema, cujus congruens KH. simili k 10. 10.
 argumento erit KM ejusdem EK congruens; con- 174. 10.
 tra 80 hujus.

PRO P. LXXXIII.

 Minori AB, una tan-
 tum congruit recta li-
 nea (BC) potentia incommensurabilis existens toti,
 & cum tota faciens compositum quidem ex ipsarum
 quadratis rationale; quod autem sub ipsis contine-
 tur medium.

Pura alium BD congruere. Cum igitur ACq
 + B Cq, & A Dq + B Dq a sint $\hat{p}q$, eorum ex- a hyp.
 cessus (2 b ACB —: 2 ADB) c est $\hat{p}y$, d Q.E.A; b lem. 97.
 quia ACB, & ADB sunt μa per hypoth. 10.

P R O P. LXXXIV.

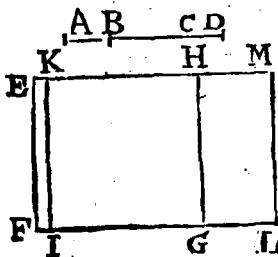
 Ei (AB,) quæ cum
A B D C rationali medium totum
facit, una tantum congruit recta linea BC, potentia
incommensurabilis existens toti, & cum tota faciens
compositum quidem ex ipsarum quadratis medium;
quod autem sub ipsis consinetur, rationale.

Dic aliam BD etiam congruere. *a* ergo re-*a* hyp.
 angula ACB, ADB. *b* ideoque 2 ACB, & 2 b sch. 12. 10
 ADB sunt *pa.* ergo 2 ACB = 2 ADB; *c* hoc clem. 79.
 est, A Cq + B Cq = A Dq + B Dq *d* est p^r. 10.
 Q. E. A: quum A Cq + B Cq, & A Dq + b sch. 27. 10
 BDq sint *pa* per hypoth.

Q.4

PROP:

PROP. LXXXV.

Ei (AB,) quæ cum medio medium totum facit unum tantum congruit rectæ lineæ BC potentia incommensurabilis existens toti, & cum tota faciens & compositum ex ipsarum quadratis medium, & quod

sub ipsis continetur, medium, incommensurabile quo composito ex ipsarum quadratis.

Suppositis iis quæ facta & ostensa sunt in 82 hujus; liquet EH, & KH esse ρ $\square$ EF. Porro igitur quia ACq + CBq, hoc est, rectang. EG a $\square$ ACB, b ideoque EG $\square$ 2 ACB (KG) estque EG. KG :: c EH. KH; erit EH $\square$ KH. ergo EK est apotome, cujus congruens KH. Haud aliter KM eidem apotomæ EK. congruere ostendetur; contra 80 hujus.

a hyp.

b 14. 10.

c 1. 6.

Definitiones tertia.

EXposita rationali, & apotoma, si tota plus possit quam congruens quadrato rectæ lineæ sibi longitudine commensurabilis;

I. Si quidem tota expositæ rationali longitudine sit commensurabilis, vocetur apotome prima.

II. Si vero congruens expositæ rationali longitudine sit commensurabilis, vocetur apotome secunda.

III. Quod si neque tota, neque congruens expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome tertia.

Rur-

Rursum, si tota plus possit quam congruens quadrato rectæ sibi longitudine incommensurabilis.

IV. Si quidem tota expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome quarta.

V. Si vero congruens expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome quinta.

VI. Quod si neque tota, neque congruens, expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome sexta.

P R O P. LXXXVI, 87, 88, 89, 90, 91.

A ... 4 C 5 B *Invenire apotomen primam, secundam, tertiam, quartam, quintam, sextam.*

D —————
E ————— F
G *Apotomæ inveniuntur,*

H ————— *subductis minoribus binomiorum nominibus ex majoribus. Exemp. gr. Sit $6 + \sqrt{20}$, bin. I. erit $6 - \sqrt{20}$, apot. I. &c. Quare de earum inventione plura repetere nihil est necesse.*

L E M M A.

Si rectangulum AC sub rectis AB, AD. producat AD ad E, & bisecetur DE in F. sitque rectang. AGE = FEq. & compleantur rectangula AI, DK, FH. Fiant vero quadratum LM = AH, & quadratum NO = GI, producanturque NSR, OST.

Dico primo, rectangul. AI = LM + NO = TOq + SOq. ut patet ex constr.

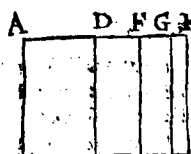
Se:

- Secundo, Rectang. $DK = LO$. Nam quia
 a *constr.* rectang. $AGE = FEq$, b sunt AG, FE, GE
 b 17. 6. $\therefore$, c adeoque AH, FI, GI $\therefore$; a hoc est, LM,
 c r. 6. FI, NO $\therefore$. atqui LM, LO, NO d sunt $\therefore$; ergo
 d sch. 22. 6. $FI = e LO f = DK = g NM$.
 e 9. 5. Tercio, Hinc, $AC = AI - DK - FI =$
 f 35. 1. $LM + NO - LO - NM = IR$.
 g 43. 1. Quarto, b Liques DE, FE, DE esse $\square$.
 h 16. 10. Quinto, si AE $\square$ DE, & AE $\square \sqrt{AEq}$
 k 18. 10. & $- DEq$, k erunt AG, GE, AE $\square$.
 10. 10. Sexto, Item, quia AE l $\square$ DE, m erunt AE,
 l hyp. FE $\square$. n ideoque AI, FI; hoc est, LM + NO
 m 13. 10. & LO sunt $\square$.
 n 1. 6. & Septimo, Item quia AG * $\square$ GE, n erunt AH
 10. 10. GI, hoc est, LM, NO $\square$.
 * prius. Octavo, Sed quia AE l $\square$ DE, o erunt FE,
 o 14. 10. GE $\square$. a ideoque rectang FI $\square$ GI, hoc est LO
 p 2. 6. $\square$ NO, quare cum LO, NO p $\therefore$ TS, SO q erunt
 q 10. 10. TS, SO $\square$.
 r 19. 10. Nono, Sin ponatur AE $\square \sqrt{AEq} - DEq$,
 & 17. 10. r erunt AG, GE, AE $\square$.
 f 1. 6. & 10. Decimo, f Quare rectang. AH, GI, hoc est
 10. TOq, SOq erunt $\square$.

P R O P.

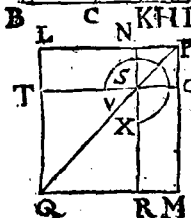

PROP. XCII.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & Apotoma prima AD (AE = DE;), recta linea TS spatium AC potens, apotome est.

Adhibe lemma proxime antecedens pro preparatione ad demonstrationem huius. Igitur TS = $\sqrt{AC}$.

item AG, GE, AE sunt $\square$; ergo cum AE a sit ρ $\square$ AB; b erunt AG, & GE $\square$ AB. c ergo rectangula AH & GI, hoc est TOq & SOq sunt ρ a. d item TO, SO sunt ρ $\square$, e proinde TS est apotome.

Q. E. D.

a hyp.
b 12. 10.
c 20. 10.
d lem. 91.
e 74. 10.

PROP. XCIII.

Vide Schem. praced.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma secunda AD (AE = DE;), recta linea TS spatium AC potens; media est apotome prima.

Rursus juxta lemma antecedens, AG, GE, AE sunt $\square$. cum igitur AE a sit ρ $\square$ AB, b erunt AE, GE etiam ρ $\square$ AB. c ergo rectangula AH, GI, hoc est TOq, SOq, sunt μ a; d item TO $\square$ SO. Denique quia DE e $\square$ AB. ρ f erit rectang. DI, ejusque semissis DK, vel LO, hoc est TOS ρ g e quibus sequitur TS e hyp. ($\sqrt{AC}$) esse medix apot. 1. Q. E. D.

a hyp.
b 13. 10.
c 22. 10.
d lem. 74.
e 10.
f 27. 10.
g 75. 10.

PROP. XCIV.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma tertia AD (AE — DE;) recta linea TS spatium AC potens, media est apotome secunda.

a hyp.
b 22. 10.
c 24. 10.
d 76. 10.

Ut in precedenti TO, & SO sunt μ . Quoniam igitur DE a est $p' \perp$ AB, b erit rectang. DI, c ideoque DK; vel TOS $\mu\nu$. d ergo TS = $\sqrt{AC}$ est media apot. 2. Q. E. D.

PROP. XCV.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma quarta AD (AE — DE) recta linea TS spatium AC potens, minor est.

a lem. 91.
10.
b hyp.
c 20. 10.
d 77. 10.

Rursus TO a $\perp$ SO. Quoniam igitur AE b est $p' \perp$ AB, c erit AI, (TOq + SOq) $p'v$. atqui ut prius rectang. TOs est $\mu\nu$. d ergo TS = $\sqrt{AC}$ est minor. Q. E. D.

PROP. XCVI.

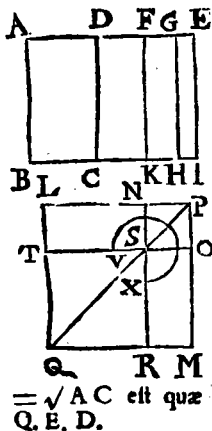
Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma quinta AD (AE — DE;) recta linea TS spatium AC potens, est quæ cum rationali mediam totum efficit.

a hyp.
b 22. 10.
c 78. 10.

Rursus enim TO $\perp$ SO, itaque cum AE a sit $p' \perp$ AB, b erit AI, hoc est TOq + SOq $\mu\nu$. Sed prout in 93 rectang. TOS est $p'v$. c proinde TS = $\sqrt{AC}$ est quæ cum $p'v$ facit totum $\mu\nu$. Q. E. D.

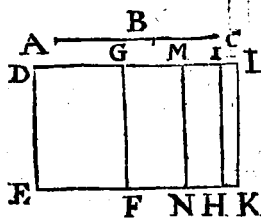
PROP. XCVII.

Si spatium AC continetur sub rationali AB, & apotoma sexta AD (AE = DE;) recta linea TS spatium AC potens, est quæ cum medio medium totum efficit.

Itidem, ut sæpe prius, TO ⊥ SO. item ut in 96, TOq + SOq est $\mu\nu$. rectang. vero TOS est p'v, ut in 94. a denique TOq + SOq 10. $\square$ TOS. b ergo TS b 79. 10.

LEMMA.

Ad rectam quamvis DB * applicetur rectang. DF = ABq, & DH = ACq, & IK = BCq; & sit GL bisecta in M; ducta. que sit MN parall. GF.

Erit primo, Rectang. DK = ACq + BCq, ut constructio indicat.

Secundo, Rectang. ACB = GN, vel MK. Nam DK a = ACq + BCq b = 2 ACB + a constr. ABq at ABq a = DF. ergo GK c = 2 ACB. b 7. 2. & d proinde GN, vel MK = ACB. c 3. ax. 1.

Tertio, Rectang. DIL = MLq. Nam quia d 7. ax 1, ACq. ACBe :: ACB. BCq; hoc est DH. e 1. 6. MK

f 17. 6. MK :: MK. IK, *e* erit DI. ML :: ML. IL. *f* ergo
 $DI \cdot L = ML^2$.

g 16. 10. ACq. Nam ACq + BCq (DK) g $\square$
 ACq.

Quinto, Item, $DL^2 \square \sqrt{DLq - GLq}$.

h 10. 10. Nam quia DH (ACq) $\square$ IK (BCq) *b* erit DI

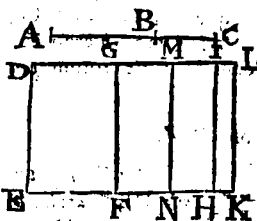
k 18. 10. $\square$ IL. *k* ergo $\sqrt{DLq - GLq} = DL$.

Sexage, Item $DL^2 \square GL$. Nam ACq +
 Item 26. BCq $\square$ $2 \cdot ACB$; hoc est, DK $\square$ GK. *m* ergo
 10. $DL^2 \square GL$.

m 10. 10. Septimo, Si ponatur AC $\square$ BC, *n* erit DL

n 19. 10. $\square \sqrt{DLq - GLq}$.

PROP. XCVIII.

Quadratum appo-
 ma AB (AC - BC)
 ad rationalem DE
 applicatum, facis la-
 titudinem DG apo-
 tomen primam.

Fac ut in lemma-
 te proxime præce-
 denti.

a hyp. Quoniam igitur AC, BC a sunt β $\square$,

b lem. 97 *b* erit DK (ACq + BCq) $\square$ ACq; *c* ergo

10 DK est β $\square$ quare DL est β $\square$ DE. *c* item

c feb. 12 10 $\square$ tang. GK ($2 \cdot ACB$) est μ . *f* ergo GL est ρ

d 21. 10. $\square$ DE. *g* proinde DL $\square$ GL; *b* sed DLq

e 22. & 24. $\square$ GLq *k* ergo DG est apotome, & *l* quidem

10. prima (quia *m* AC $\square$ BC, & propterea DL

f 23. 10. $\square \sqrt{DLq - GLq}$) Q. E. D.

g 13 10.

h feb 12. 10

k 74 10.

l 1. def. 85.

10.

m lem. 97.

10.

PROP.

PROP. XCIX.

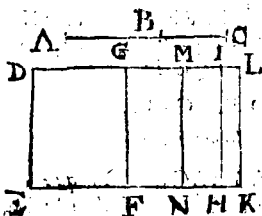
Vide Schema subsequens.

Quadratum media apotome prima AB (AC-BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen secundam.

Rursus (supposito lemimate precedenti) quia AC, & BC a sunt μ $\square$ b, erit DK (ACq+BCq) $\square$ ACq; c quare DK est μ . d ergo DL est ρ $\square$ DE. e item GK (2. ACB) est ρ $\square$ f ergo GL est ρ $\square$ DE; g quare DL $\square$ GL. b Sed DLq $\square$ GLq. h ergo DG est apotome. quia vero DL $\square$ GL $\square$ DLq-GLq; m erit DG apotome secunda. Q.E.D.

a hyp.
b lem. 97.
10.
c 24. 10.
d 23. 10.
e hyp. &
fcb. 12. 10.
f 21. 10.

PROP. C.

Quadratum media apotome secunda AB (AC-BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen tertiam.

Iterum DK est

μ , a quare DL est ρ $\square$ DE. item GK est μ . b unde GL est ρ $\square$ DE; b item DK $\square$ GK, c quare DL $\square$ GL; d at DLq $\square$ GLq. e ergo DG est apot. & quidem f 32. g quia DL $\square$ GL $\square$ DLq-GLq. Q.E.D.

g 13. 10.
h fcb. 12.
10.
k 74. 10.
l lem. 97.
10.
m 2. def.
85. 10.

a 23. 10.
b lem. 26.
10.
c k. 6. 10.
d fcb. 12.
10.
e 74. 10.
f 3. def. 85.
10.

PROP. CI.

Vide Schema preced.

Quadratum minoris AB (AC-BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen quartam.

g lem 97.
10.

sionalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen quartam.

- Ut prius, ACq + BCq, hoc est DK est p'v;
 a 21. 10. ergo DL est p' $\square$ DE, at rectang. ACB, ide-
 * hyp. oque GK (2 ACB) * est $\mu\nu$, b quare GL est p'
 b 23. 10. $\square$ DE. c ergo DL $\square$ GL. d at DLq $\square$
 c 13. 10. GLq quia vero * ACq $\square$ BCq, e erit DL $\square$
 d sch. 12. 10 $\sqrt{DLq - GLq}$: f ergo DG conditiones habet
 e lem. 97. apotomae quartae. Q. E. D.

10.

f 4. def. 85.

P R O P. CII.

Vide Schem. preced.

Quadratum ejus AB (AC - BC,) quae cum
 rationali medium totum efficit, ad rationalem DE
 applicatum, facit latitudinem DG apotomen quin-
 tam.

- Rursus enim, DK est $\mu\nu$, a quare DL est p'
 a 23. 10. $\square$ DE. item GK est p'v, b unde GL est p'. $\square$
 b 21. 10. DE. c ergo DL $\square$ GL, d sed DLq $\square$ GLq.
 c 13. 10. porro, DL e $\square$ $\sqrt{DLq - GLq}$. ex quibus,
 d sch. 12. 10 DG f est apot. quinta. Q. E. D.

10.

f 5. def. 85.

P R O P. CIII.

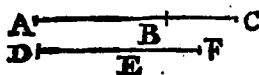
Vide Schema idem.

Quadratum ejus AB (AC - BC,) quae cum
 medio medium totum efficit, ad rationalem DE ap-
 plicatum, facit latitudinem DG apotomen sextam.

- Haud aliter, quam antea, DK, & GK sunt
 a 23. 10. $\mu\alpha$; a quare DL & GL sunt p' $\square$ DE. item
 b hyp. & DK b $\square$ GK, c quare DL $\square$ GL. d ergo
 lem. 97. 10. DG est apot. b cum igitur ACq $\square$ BCq, ideo-
 c 10. 10. que DL $\square$ $\sqrt{DLq - GLq}$, e erit DG. apot.
 d 74. 10. sexta. Q. E. D.
 e 6. def. 85.

10.

PROP. CIV.

Recta linea DE a-
potoma AB (AC-
BC) longitudine com-

mensurabilis, & ipsa apotome est, atque ordine ea-
dem.

LEMMA.

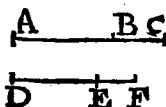
Sit AB. DE :: AC. DF. & AB $\perp$ DE.

Dico AC + BC $\perp$ DF + EF.

Nam AC.BC a :: DF.EF. ergo componendo
AC + BC. BC :: DF + EF. EF. ergo permutando
AC + BC. DF + EF :: BC. EF. a at BC $\perp$ EF. a lem. 66.
 b ergo AC + BC $\perp$ DF + EF. Q.E.D. 10.

a Fac AB. DE :: AC. DF. b igitur AC + b 10. 10.
BC $\perp$ DF + EF. ergo cum AC + BC c binomi. a 12. 6.
um sit, d erit DF + EF ejusdem ordinis binomi- b lem. 103.
um: e quare DF - EF ejusdem ordinis apotome 10.
est, cujus AC - BC. Q.E.D. c hyp.

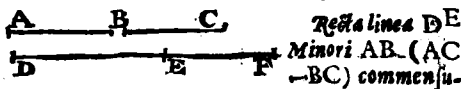
PROP. CV.

Recta linea DE media apoto-
ma AB (AC - BC) commensu-
rabilis, & ipsa media apotome
est, atque ordine eadem.

Iterum a fac AB. DE :: AC. DF. b quare a 12. 6.
AC + BC $\perp$ DF + EF. c ergo DF + EF est b lem. 103.
bimed. ejusdem ordinis, cujus AC + BC. 10.
 d proinde & DF - EF media apotome erit ejus- c 68. 10.
dem classis, cujus AC - BC. Q.E.D. d 75 & 76.
10.

P R O P. CVI.

rabilis, & ipsa minor est.

a lem. 103.

10.

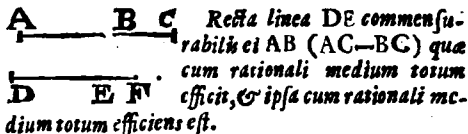
b hyp.

c 69. 10.

d 77. 10.

Fiat AB. DE :: AC. DF. a estque AC + BC
 $\square$ DF + EF. atqui AC + BC b est Major,
 c ergo DF + EF queque Major est. d & proinde
 DF - EF est Minor. Q. E. D.

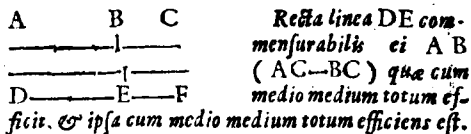
P R O P. CVII.

dium totum efficiens est.

Nam ad modum præcedentium ostendemus
 a 78. 10. DF + EF esse potentem $\rho\nu$, & $\mu\nu$. a ergo DF
 - EF est ut dicitur.

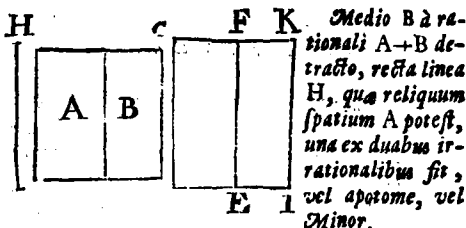
P R O P. CVIII.

ficat, & ipsa cum medio medium totum efficiens est.

Nam, ad normam præcedentium, erit DF +
 a 79. 10. EF potens 2 $\mu\alpha$. a ergo DF - EF erit ut in prop.

P R O P. CLX.

Ad CD ρ , fac rectang. CI = A+B; & FI = B. quare CE = A : (Hq) Quoniam igitur a 3. ax. 1. CI b est $\rho\gamma$, e erit CK ρ $\square$ CD. sed quia FI b est b hyp. & $\mu\nu$, d erit FK ρ $\square$ CD. e unde CK $\square$ FK constr. f ergo CF est apotome. Si igitur CK $\square$ $\sqrt{c}$ 21. 10. CKq — FKq. g erit CF apot. prima; b quare $\sqrt{d}$ 23. 10. CE (H) est apotome. sin CK $\square$ $\sqrt{c}$ CKq — e 13. 10. FKq, k erit CF apot. quinta. & proinde H ($\sqrt{f}$ 74. 10. CE) l erit Minor. Q. E. D. g 1. def. 85. 10.

P R O P. CX.

Vide Schem. preced.

Rationali B à medio A+B detracto; alia dua
irracionales fiunt, vel media apotome prima, vel cum
rationali medium totum efficiens.

Ad CD expof. ρ fiant rectang. CI = A+B; & FI = B, a unde CE = A = Hq. Quoniam igitur CI b est $\mu\nu$; c erit CK ρ $\square$ CD. sed quia FI b est $\rho\gamma$, d erit FK ρ $\square$ CD. e unde CK $\square$ FK. f ergo CF est apot. g nempe secunda; si CK $\square$ $\sqrt{c}$ CKq — FKq, b quare H ($\sqrt{f}$ CE) est media apot. prima. Sin vero CK $\square$ $\sqrt{c}$ CKq — FKq, k erit CF apot. quinta. & proinde H ($\sqrt{f}$ CE) l erit faciens $\mu\nu$ cum $\rho\gamma$. Q. E. D.

P R O P. CXI.

Vide Schema idem.

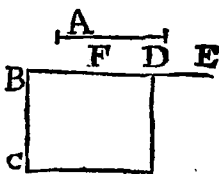
Media B à medio A+B detractio, quod fit incom-
mensurable toti A+B; reliquæ duæ irrationales
sunt, vel media apotome secunda, vel cum medio
medium totum efficiens.

Ad CD ρ fiant rectang. CI = A + B; &
a 3. ax. 1. FI = B, & quare CE = A = Hq. Quoniam
b 23. 10. igitur CI est $\mu\nu$. b erit CK ρ $\perp$ CD. eodem
c hyp. modo erit FK ρ $\perp$ CD. Item quia CI c $\perp$
d 10. 10. FI, d erit CK $\perp$ FK; e quare CF est apotome,
e 74. 10. f tertia scilicet, si CK $\perp$ $\sqrt{CK - FK}$,
f 3. def. 85. g unde H ($\sqrt{CE}$) erit mediz apot. secunda.
10. verum si CK $\perp$ $\sqrt{CK} - FK$, b erit CF
g 94. 10. apot. sexta. k quare H erit faciens $\mu\nu$ cum μ .
h 6. def. 85. Q. E. D.

10.

k 97. 10.

P R O P. CXII.

Apotome A non est
eadem, quæ ex binis no-
minibus.

a 98. 10.

b 74. 10.

c 1. def. 85.

10.

d 37. 10.

e 1. def. 48

10.

f 12. 10.

g cor. 16.

10

h feb 12. 10

k 14. 10.

l 74. 10.

Ad expos. BC ρ ,
fiat rectang. CD =
Aq. Ergo cum A sit
apotome, a erit BD

apot. prima. ejus congruens sit DE. b quare BE,
d 37. 10. DE sunt ρ $\perp$. c & BE $\perp$ BC. Vis A esse
e 1. def. 48 bin. ergo BD est bin. 1. ejus nomina sint BF,
10. FD; sitque BF = FD; d ergo BF, FD sunt ρ
f 12. 10. $\perp$; & BF e $\perp$ BC. ergo cum BC $\perp$ BE,
g cor. 16. ferit BE $\perp$ FB. g ergo BE $\perp$ FE. h ergo FE
10. est ρ . item quia BE $\perp$ DE, k erit FE $\perp$ DB.
l quare FD est apotome, l adeoque FD est ρ . sed
k 14. 10. ostensa est ρ . quæ repugnant. ergo A male dici-
l 74. 10. tur binomium. Q. E. D.

Nomi.

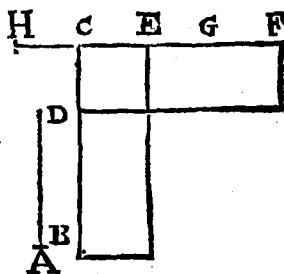
Nomina 13. linearum irrationalium inter se differensium.

1. Media.
2. Ex binis nominibus, cujus 6 species.
3. Ex binis mediis prima.
4. Ex binis mediis secunda.
5. Major.
6. Rationale ac medium potens.
7. Bina media potens.
8. Apotome, cujus etiam 6 species.
9. Mediæ apotome prima.
10. Mediæ apotome secunda.
11. Minor.
12. Cum rationali medium totum efficiens.

13. Cum medio medium totum efficiens.

Cum latitudinum differentia arguant differentias rectarum, quarum quadrata sunt applicata ad aliquam rationalem, sitque demonstratum in precedentibus, latitudines quæ oriuntur ex applicationibus quadratorum harum 13 linearum inter se differre, perspicue sequitur has 13 lineas inter se differre.

P R O P. CXIII.

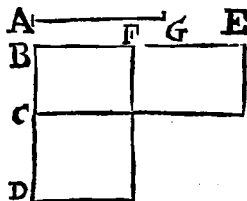
Quadratum rationalis A ad eam, quæ ex binis nominibus BC (BD + DC) applicatum, latitudinem facit apotomen EC, cujus nomina BH, CH commensurabilia sunt

nominibus BD, DC ejus, quæ ex binis nominibus

Et in eadem proportionē (EH. BD :: CH. DC;) & ad hanc, apotome EC quæ fit, eundem habet ordinem, quem ea BC, quæ ex binis nominibus.

- a cor. 16. 6. Ad DC minus nomen a fac rectang. $DF =$
b 14. 6. $Aq = BE$. quare $BC. CD :: FC. CE$. ergo
dividendo $BD. DC :: FE. EC$. cum igitur BD
c hyp. $EC = DC$. d erit $FE = EC$. sume $EG = EC$;
d 14. 5. fiatque $FG. GE :: EC. CH$. Erunt EH, CH,
nomina apotomæ EC; quibus conveniunt ea,
quæ in theoremate proposita sunt. Nam com-
ponendo $FE. GE. (EC) :: EH. CH$. ergo
e 12. 5. $FH. EH :: EH. CH$. f :: $FE. EC$ f :: $BD.$
f Prim. DC . quare cum BD g $\square$ DC , h erit EH $\square$
g hyp. CH ; h & $FHq \square EHq$. ergo, quia $FHq.$
h 10. 10. $EHq k :: FH. CH$. h erit $FH \square CH$, l ideoque
k cor. 20. 6. $FC \square CH$. Porro CD g est ρ , & $DF (Aq)$
l 16. 10. g est ρ , m ergo FC est $\rho \square CD$, quare etiam
m 21. 10. CH est $\rho \square CD$. n igitur EH, CH sunt ρ , ac
n sch. 12. 10 $\square$ ut prius. o ergo EC est apotome, cui con-
o 74. 10. gruit CH. porro EH. $CH f :: BD. DC$, ideo per-
mutando $EH. BD :: CH. DC$. unde quia $EH f$
p 10. 10. $\square DC$, p erit $EH \square BD$. quinimo pone BD
q 15. 10. $\square \sqrt{BDq - DCq}$; q erit ideo $EH \square \sqrt{EHq -$
r 12. 10. CHq . item si $BD \square \rho$ expos r erit $EH \square ei-$
s 1. def. 48. dem ρ ; s hoc est si BC sit bin. 1. t erit EC apot.
10. prima. Similiter si $DC \square \rho$ expos. t erit CH
t 1. def. 85. $\square$ eidem ρ , u hoc est si BC sit bin. 2. x erit
10. EC apot. 2. & si hæc bin. 3. illa erit apot. 3,
u 2. def. 48. &c. Sin $BD \square \sqrt{BDq - DCq}$, y erit $EH \square$
10. $\sqrt{EHq - CHq}$; frigitur BC sit bin. 4, vel 5,
x 1. def. 85. vel 6. erit EC similiter apot. 4, vel 5, vel 6.
10. Q. E. D.
y 15. 10.

PROP. CXIV.

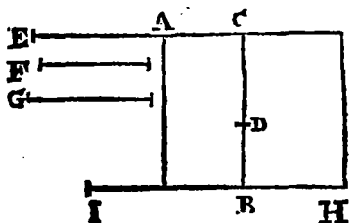

Quadratum rationa-
lis A ad apotomen BC
(BD — DC) applica-
tum, facit latitudinem
BE eam, quæ ex binis
nominibus; cujus no-
mina BE, GE commen-
surabilia sint apotome

BC nominibus BD, DC, & in eadem proportione;
& adhuc, quæ ex binis nominibus fit (BE,) eundem
habet ordinem, quem ipsa apotome BC.

a Fac rectang. $DF = Aq$; & $BE, FE :: a$ cor. 16. 6.
 $EG, GF.$ Quoniam igitur $DF = Aq = GE,$ *b* 12. 6.
 erit $BD, BC :: BE, BF.$ ergo per conversio- *c* 14. 6.
 nem rationis $BD, CD :: BE, FE :: EG, GF ::$
 d $BG, EG.$ sed $BD \perp CD.$ *d* 19. 5.
 ergo quia $BG \perp GE,$ *e* $hypo.$
 $BG \perp GF.$ *f* 10. 10.
h ideoque $BG \perp BF.$ porro *g* cor. 20. 6.
 BD est $\rho,$ & rectang. DF (Aq) est $\rho \gamma.$ *h* 10. 10.
 ergo BF est $\rho \perp BD.$ *k* cor. 16.
 ergo BG, GE sunt $\rho \perp.$ *l* 21. 10.
 quare BE *m* 12. 10.
 est bin. denique igitur quia $BD, CD :: BG,$ *n* sch. 12. 10.
 $GE;$ & permutando $BD, BG :: CD, GE;$ fitque
 $BD \perp BG;$ perit $CD \perp GE.$ ergo si CB sit
 apot. prima, erit BE bin. 1, &c. ut in anteceden-
 ti. ergo, &c. *o* 37. 10.
p 10. 10.

PROP. CXV.

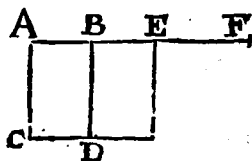
Si spatium AB contineatur sub apotoma AC ($CE-AE$), & ea, quæ ex binis nominibus CB ; cuius nomina CD, DB commensurabilia sunt apotoma nominibus CE, AE , & in eadem proportione ($CE.AE :: CD.DB$;) recta linea F spatium AB potens, est rationalis.

Sit G quævis ρ ; & fiat rectang. $CH = Gq$.
 a 113. 10. erit igitur BH ($HI-IB$) apotome; & HI
 a $\perp CD$ b $\perp CE$, a & $BI \perp DB$; a atque
 b hyp) $HI.BI :: CD.DB$ b :: CE, EA ergo permutando
 c 19. 5. $HI.CE :: BI.EA$. ergo $BH.AC ::$
 d 12. 10! $HI.CE :: BI.EA$. ergo cum HI d $\perp CE$,
 e 10. 10. erit $BH \perp AC$. f ergo rectang. $HC \perp$
 f 1.6. & 10 BA . Sed HC (Gq) b est ρ^2 . g ergo BA (Fq)
 10. est ρ^2 . proinde F est ρ^2 . Q. E. D.
 g scb. 12. 10

Coroll.

Hinc, fieri potest, ut spatium rationale contineatur sub duabus rectis irrationalibus.

PROP. CXVI.

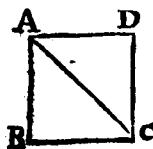

A media AB sunt infinite irrationales BE, EF , &c. & nulla alicui antecedentium est eadem.

Sit AC expos. ρ^2 . —
 sit

p^c . fitque AD spatium sub AC, AB. a ergo AD a lem. 38
est p^v . Sume BE $= \sqrt{AD}$. b ergo BE est p , nulli 10.
priorum eadem. nullum enim quadratum alicu- b 11. 10.
jus priorum applicatum ad p^c , latitudinem efficit
mediam. compleatur rectang. DE; a erit DE p^v ,
& b proinde EF ($\sqrt{DE}$) erit p ; & nulli prio-
rum eadem. nullum enim priorum quadratum
ad p^c applicatum, latitudinem efficit ipsam BE,
ergo, &c.

P R O P. CXVII.

*Propositum sit nobis ostendere,
in quadratis figuris BD, diame-
trum AC lateri AB incommen-
surabilem esse.*

Nam ACq. ABq. $a :: 2. 1 b^2$ 47. I.
 $::$ non Q. Q. c ergo AC $\square$ b cor. 24. 8.
AB. Q. E. D. c 9. 10.

Celebratissimum est hoc theorema apud ve-
teres philosophos, adeo ut qui hoc nesciret, eum
Plato non hominem esse, sed pecudem diceret.

LIB. XI.

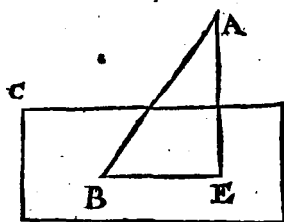
Definitiones.

I. **S**olidum est, quod longitudinem, latitudinem, & crassitudinem habet.

II. Solidi autem extremum est superficies.

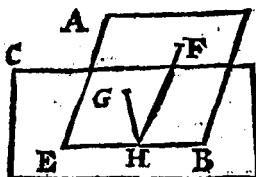
III. Linea recta AB est ad planum CD recta, cum ad rectas omnes lineas BD, BE, BF, à quibus illa tangitur, quæque in proposito sunt plano, rectos efficit angulos ABD, ABE, ABF.

IV. Planum AB ad planum CD rectum est, cum rectæ lineæ FG, HK, quæ comuni planorum sectioni EB ad rectos angulos in uno plano AB ducuntur, alteri plano CD ad rectos sunt angulos.

V. Rectæ li-
neæ AB ad pla-
num CD incli-
natio est, cum à
sublimi termino
A rectæ alius li-
neæ AB ad pla-
num CD dedu-
cta fuerit per-
pendicularis AE;

arque à puncto E, quod perpendicularis AE in
ipso plano CD fecerit, ad propositæ illius lineæ
extremum B, quod in eodem est plano, altera re-
cta linea EB fuerit adjuncta : est, inquam, angu-
lus acutus ABE insistente linea AB, & adjuncta
EB comprehensus.

VI. Plani AB ad
planum CD incli-
natio, est: angulus
acutus FHG rectis
lineis FH, GH
contentus, quæ in
utroque planorum

AB, CD ad idem communis sectionis BE pun-
ctum H ductæ, rectos cum sectione BE efficiunt
angulos FHB, GHB.

VII. Planum ad planum similiter inclina-
tum esse dicitur, atque alterum ad alterum, cum
dicti inclinationum anguli inter se fuerint æ-
quales.

VIII. Parallela plana sunt, quæ inter se non
conveniunt.

IX. Similes solidæ figuræ sunt, quæ similibus
planis continentur, multitudine æqualibus.

X. Æquales & similes solidæ figuræ sunt,
quæ similibus planis multitudine & magnitudine
æqualibus continentur.

XI. Solidus

XI. Solidus angulus est plurium quam duorum linearum, quæ se mutuo contingunt, nec in eadem sunt superficie, ad omnes lineas inclinatio.

Aliter.

Solidus angulus est, qui pluribus quam duobus planis angulis in eodem non consistentibus plano, sed ad unum punctum constitutis, continetur.

XII. Pyramis est figura solida, planis comprehensa, quæ ab uno plano ad unum punctum constituuntur.

XIII. Prisma est figura solida, quæ planis continetur, quorum aduersa duo sunt & æqualia, & similia, & parallela; alia vero parallelogramma.

XIV. Sphæra est, quando semicirculi manente diametro, circumductus semicirculus in seipsum rursus revolvitur unde moveri coeperat, circumassumpta figura.

Coroll.

Hinc radii omnes à centro ad superficiem sphæræ inter se sunt æquales.

XV. Axis autem sphæræ, est quiescens illa recta linea, circum quam semicirculus convertitur.

XVI. Centrum sphæræ est idem quod & semicirculi.

XVII. Diameter autem sphæræ, est recta quædam linea per centrum ducta, & utrinque à sphæræ superficie terminata.

XVIII. Conus est, quando rectanguli trianguli manente uno latere eorum, quæ circa rectum angulum, circumductum triangulum in seipsum rursus revolvitur unde moveri coeperat, circumassumpta figura. Atque si quiescens recta
linea

linea æqualis sit reliquæ, quæ circa rectum angulum continetur, orthogonius erit conus; si vero minor, amblygonius; si vero major, oxigonius.

X I X. Axis autem coni, est quiescens illa linea, circa quam triangulum vertitur.

X X. Basis vero coni est circulus qui à circumducta recta linea describitur.

X X I. Cylindrus est, quando rectanguli parallelogrammi manente uno latere eorum, quæ circa rectum angulum, circumductum parallelogrammum in seipsum rursus revolvitur unde coeperat moveri, circumassumpta figura.

X X I I. Axis autem cylindri, est quiescens illa recta linea, circum quam parallelogrammum convertitur.

X X I I I. Bases vero cylindri sunt circuli à duobus adversis lateribus, quæ circumaguntur, descripti.

X X I V. Similes coni & cylindri sunt, quorum & axes, & basium diametri proportionales sunt.

X X V. Cubus est figura solida sub sex quadratis æqualibus contenta.

X X V I. Tetraedrum est figura solida sub quatuor triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

X X V I I. Octaedrum est figura solida sub octo triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

X X V I I I. Dodecaedrum est figura solida sub duodecim pentagonis æqualibus & æquilateris & æquiangulis contenta.

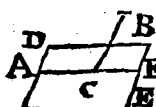
X X I X. Icosaedrum est figura solida sub viginti triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

X X X. Parallelepipedum est figura solida sex figuris quadrilateris, quarum quæ ex adverso parallelae sunt, contenta.

XXXI. Solida figura in solida figura dicitur inscribi, quando omnes anguli figuræ inscriptæ constituuntur vel in angulis, vel in lateribus, vel denique in planis figuræ, cui inscribitur.

XXXII. Solida figura solidæ figuræ vicissim circumscribi dicitur, quando vel anguli, vel latera, vel denique plana figuræ circumscriptæ tangunt omnes angulos figuræ, circum quam describitur.

P R O P. I.

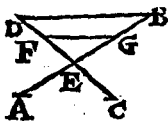

Recta linea pars quadam AC non est in subiecto plano, quadam vero CB in sublimi.

Producatur AC in subiecto plano usque ad F. vis CB esse in directum ipsi AC; ergo duæ rectæ AB, AF habent commu-

a 10. Ax. I. ne segmentum AG, & Q. F. N.

P R O P. II.

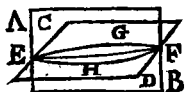
Si duæ rectæ lineæ AB, CD se mutuo secant, in uno sunt plano: atque triangulum omne DEB in uno est plano.

Puta enim trianguli DEB partem EFG esse in uno plano, partem vero FDGB in altero. ergo rectæ ED pars EF est in subiecto plano, pars vero FD in sublimi, & Q. E. A. ergo triangulum EDB in uno est plano; proinde & rectæ ED, EB; & quare & totæ AB, DC in uno plano existunt. Q. E. D.

a I. II.

P R O P.

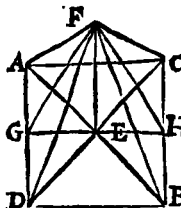
PROP. III.

Si duo plana AB, CD se mutuo secant, communis eorum sectio EF est recta linea.

Si EF communis sectio non est recta linea, & ducatur in plano AB recta a 1. post. 1. EGF, & in plano CD recta EHF. duæ igitur rectæ EGF, EHF claudunt spatium. b Q.E.A. b 14. ex. 1.

PROP. IV.

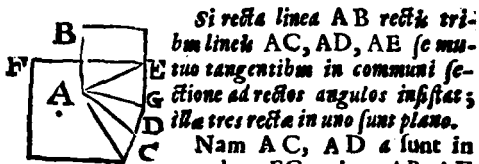

Si recta linea EF rectis duabus lineis AB, CD se mutuo secantibus in communi sectione E ad rectos angulos insistat: illa ducto etiam per ipsas plano ACBD ad angulos rectos erit.

Accipe EA, EC, EB, ED æquales, & junge rectas AC, CB, BD, AD. per E ducatur quævis recta GH; junganturque FA, FC, FD, FB, FG, FH. Quoniam AE = EB; a constr. & DE = EC; & ang. AED = CEB, b 15. 1. erit AD = CB. c pariterque AC = DB. c 4. 1. d ergo AD parall. CB. d & AC parall. d sch. 34. 1. DB. e quare ang. GAE = EBH. e & ang. e 29. 1. AGE = EHB. sed & AEF = EBH ergo GE = EH, & g AG = BH. quare ob angulos rectos, g 26. 1. ex hyp. & proinde pares ad E, h bases FA, FC, h 4. 1. FB, FD æquantur. Triangula igitur ADF, FBC sibi mutuo æquilatera sunt, k quare ang. k 8. 1. DAF = CBF. ergo in triangulis AGF, FBH latera FG, FH l æquantur; & proinde etiam l 4. 1. triangula FEG, FEH sibi mutuo æquilatera sunt. m ergo anguli FEG, FEH æquales ac m 8. 1. n propterea recti sunt. Eodem modo FE cum n 10. def. 1. omni-

omnibus in plano ADBC per E ductis rectis lineis rectos angulos constituit, & ideoque eidem plano recta est. Q. E. D.

P R O P. V.

Si recta linea AB rectis tribus lineis AC, AD, AE se mutuo tangentibus in communi sectione ad rectos angulos insistat; illa tres recta in uno sunt plano.

Nam AC, AD & sunt in uno plano FC. & item AB, AE sunt in uno plano BE. vis AE esse extra planum FC; sit igitur planorum intersectio b recta AG. Quoniam igitur BA ex hypoth. perpendicularis est rectis AC, AD, eadem c plano FC, d ideoque recta AG perpendicularis est, ergo (siquidem & a AB est in eodem cum AG, AE plano) anguli BAG, BAE recti, & proinde pares sunt, pars & totum. Q. E. A.

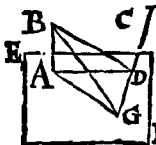
a 2. II.

b 3. II.

c 4. II.

d 3. def. II.

P R O P. VI.

Si duae rectae lineae AB, DC eidem plano EF ad rectos sint angulos; parallelae erunt illae rectae lineae AB, DC.

Ducatur AD, cui in plano EF perpendicularis sit DG = AB; junganturque BD, BG, AG. Quia in triangulis BAD, ADG anguli DAB, ADG & recti sunt; atque AB b = DG; & AD communis est; c erit BD = AG; quare in triangulis AGB, BGD sibi mutuo æquilateris ang. BAG d = BDG; quorum BAG rectus cum sit, erit BDG etiam rectus. atqui ang. GDC rectus ponitur; ergo recta GD tribus DA, DB, CD recta est; e quæ ideo in uno sunt plano, f in quo AB existit; cum

a hyp.

b constr.

c 4. I.

d 8. I.

e 5. II.

f 2. II.

cum igitur AB, & CD sint in uno plano, & anguli interni BAD, CDA recti sunt, erunt AB, & CD parallelæ. Q. E. D.

PROPO. VI.

Si dua sint parallela recta linea AB, CD, in quarum utraque sumpta sint quilibet puncta E, F, illa linea EF, qua ad hac puncta adiungitur, in eodem est cum parallelæ plano ABCD.

Planum in quo AB, CD, feret aliud planum per puncta E, F. si jam EF non est in plano ABCD, illa communis sectio non erit. Si ergo EGF, & hæc igitur recta est linea, duæ ergo rectæ EF, EGF spatium claudunt. Q. E. D.

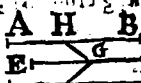
PROPO. VII.

Si dua sint parallela recta linea AB, CD, quarum altera AB ad rectos eundem plano EF sit angulos, & reliqua CD eodem plano EF sit rectos, & angulos erit.

Ad selecta præparatione & demonstratione sexæ hujus, anguli GDA & GDB recti sunt. & ergo GD recta est plano per AD, DB (in quo etiam AB, CD, existunt). & ergo GD ipsi CD est perpendicularis, atque ang. CDA etiam drectus est, & ergo CD plano EF recta est. Q. E. D.

PRO P. IX.

1.8r 2

Quae (AB, CD) eadem recta
linea EF sunt parallela sed non
in eodem cum illa plano, ha quo-
que sunt inter se parallela.

a 4. II.

b 8. II.

c 6. II.

In plano parallelarum AB, EF duc HG per-
pendicularem ad EF item in plano parallelarum
BF, CD duc G perpendiculararem ad EF. a er-
go EG recta a plano per HG, GF, eademque
plano ducuntur sunt AH, & CI ergo AH, &
CI parallelae sunt. Q. E. D.

PRO P. X.

Si duae rectae lineae AB, AC se mu-
tuo tangentes ad duas rectas ED, DF
se mutuo tangentes sint, parallela, non
autem in eodem plano, illa angulos a-
quales (BAC, EDF) comprehendunt.

Sint AB, AC, DE, DF aequales in-
ter se, & ducantur AD, BE, EF, BF,
Cum AB, DE a sint parallelae & aequales,
etiam BE, AD parallelae sunt, & aequales.

Eodem modo GF, AD parallelae sunt, & aequa-
les ergo etiam BE, GF sunt parallelae & aequa-
les. Quoniam ergo BC, EF. Cum igitur
triangula BAC, EDF sibi mutuo aequilatera
sint, anguli BAC, EDF aequales erunt. Q. E. D.

PRO P. XI.

A dato puncto A in sublimi
ad subiectum planum BC per-
pendicularem rectam lineam
AI ducere.

In plano BC duc quamvis
DE, ad quam ex A a duc perpendiculararem
AF, ad eandem per F in plano BC b duc norma-
lem FH, tum ad FH a demitte perpendiculararem
AI, erit AI recta plano BC.

PRO P. XII.

Nam

Nam per I & duc K L parall. DE. Quia DE recta est ad AF, & FH, e erit DE recta plano IFA; adeoque & K L eidem plano recta est. ergo ang. K I A rectus est. atqui ang. A I F etiam rectus est. Ergo A I plano BC recta est. Q. E. D.

c 31. 1.
d constr.
e 4. 11.
f 8. 11.
g 3. def. 11.
h constr.
i 4. 11.

PROP. XII.

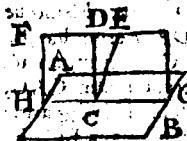
Dato plano BC a punto A, quod in illo datum est, ad rectos angulos rectam lineam AF erigere.

A quovis extra planum punto D a duc DE rectam plano BC; & juncta EA duc AF parall. DE. e perspicuum est AF plano BC rectam esse. Q. E. F.

a 11. 11.
b 31. 1.
c 8. 11.

Præfice perficiuntur hoc, & præcedens problema, si dux normæ ad datum punctum applicentur, ut patet ex 4. 11.

PROP. XIII.

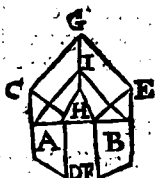
Dato plano AB, a punto B, quod in illo datum est, duc recta linea C D, CE ad rectos angulos non erubuntur ab eadem plane.

Nam utraque CD, CE plano AB recta esset, eademq; a adeo parallelæ forent, quod parallelarum definitioni repugnat.

a 6. 11.

PROP. XIV.

*Valet hac
conversa.*

*Ad quæ plana CD, FE, eadem
recta linea AB recta est; illa sunt
parallela.*

*Si nega, plana CD, FE con-
current, ita ut communis sectio
sit recta GH; sume in hac
quodvis punctum I, ad quod
in propositis planis ducantur*

*a hyp. & rectæ IA, IB, unde in triangulo IAB, duo anguli
3. def. II. IAB, IBA æ recti sunt, b Q. E. A.
b 17. I.*

PROP. XV.

*Si duæ rectæ linea AB, AC se
mutuo tangentes, ad duas rectas
DE, DF se mutuo tangentes sunt
parallela, non in eodem consisten-
tes plano; parallela sunt, quæ per
illâ dicuntur, plana BAC, BDF.*

*a II. II. Ex A æduc AG rectam plano BE. b Sintque
b 31. I. GH, GL parallelæ ad DE, DF. c erunt hz pa-
c 9. II. rallelæ etiam ad AB, AC. Cum igitur anguli
d 3. def. II. IGA, HGA æ sint recti, e erunt etiam CAG,
e 29. I. BAG recti, f ergo GA recta est plano BC; g atqui
f 4. II. eadem recta est plano BF. h ergo plana BC, EF
g constr. sunt parallela. Q. E. D.
h 14. II.*

PROP.

PROP. XVI.

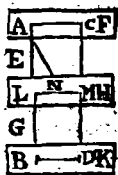

Si duo plana parallela AB, CD, plano quopiam HEIGF secantur, communes illorum sectiones EH, GF sunt parallela.

Nam si dicantur non esse parallelae, cum sint in eodem plano secanti, convenient alibi, puta in E. quare cum tota HEI, FGI a sint in planis AB, CD productis, etiam haec convenient, contra hypoth.

a 1. 11.

PROP. XVII.

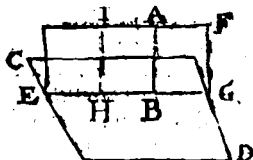

Si dua recta linea ALB, CMD parallelae planis EF, GH, IK secantur, in easdem rationes secabuntur (AL. LB :: CM. MD.)

Ducantur in planis EF, IK rectae AC, BD. item AD occurrens plano GH in N; junganturque NL, NM. Plana triangulorum ADC, ADB faciunt sectiones BD, LN; & AC, NM a parallelas. ergo AL. LB :: AN. ND :: CM. MD. Q. E. D.

a 16. 11.
b 2. 6.

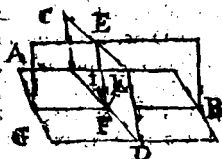
P R O P. XVIII.

Si recta linea AB
plano cuiusdam CD ad
rectos sit angulos; &
omnia, qua per ipsam
AB plana (EF, &c.)
eidem plano CD ad
rectos angulos erunt.

Ductum sit per AB planum aliquod EF, fa-
ciens cum plano CD sectionem EG; è cuius
a 31. I. aliquo puncto H, in plano EF adducatur HI pa-
b 8. II. rall. AB. b erit HI recta plano CD; pariterque
c 4. def. II. alie quævis ad EG perpendiculares. c ergo pla-
num EF plano CD rectum est; eademque ratio-
ne quævis alia plana per AB ducta plano EF re-
cta erunt. Q. E. D.

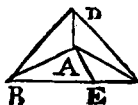
P R O P. XIX.

Si duo plana A B,
CD, se mutuo secantia,
plano cuiusdam GH ad
rectos sit angulos, com-
munis etiam illorum se-
ctio EF ad rectos eidem
plano (GH) angulos erit.

Quoniam plana AB, CD ponuntur recta
plano GH, patet ex 4. def. II. quod ex puncto
F in utroque plano A B, CD duci possit per-
pendicularis plano GH; quæ & unica erit, &
propterea eorundem planorum communis sectio.
Q. E. D.

PROP. XX.

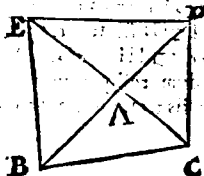

Si solidus angulus ABCD tribus angulis planis BAD, DAC, BAC contineatur; ex his duo quilibet, unus assumpti, sectio sunt maiores.

Si tres anguli sunt æquales, patet assertio; si inæquales, maximus esto BAC. ex quo $\angle$ aufer $\angle$ 23. 1. $\angle BAE = \angle BAD$; & sic $\angle AD = \angle AE$; ducanturque BEC, BD, DC.

Quoniam latus BA commune est, & AD $\angle$ b $\angle$ b constr. AE; & ang. BAE $\angle$ b $\angle$ BAD; erit BE $\angle$ BD. c 4. 1. sed BD + DC $\angle$ BC. ergo DC $\angle$ EC. cum d 20. 1. igitur AD $\angle$ AE, & latus AC commune est, e 5. ax. 1. ac DC $\angle$ EC f, erit ang. CAD $\angle$ EAC. g ergo f 25. 1. ang. BAD + CAD $\angle$ BAC. Q. E. D. g 4. ax. 1.

PROP. XXI.

Omni solidus angulus A sub minoribus quam quatuor rectis angulis planis continetur.

Laterum enim solidi anguli A secans planum utcumque faciat figuram multilateram BCDE, & totidem triacula ABC, ACD, ADE, AEB. Omnes angulos polygoni voco X, & summam angulorum ad trigonorum bases voco Y. quare $X + 4 \text{ Rect. } \angle = Y + A$. Quia vero (ex angulis ad $\angle$ 32. 1. & B) $\angle$ est ang. ABE + ABC $\angle$ CBE; idemque verum, scb. 32. 1. fit de angulis ad C, ad D, ad E. $\angle$ liquet fore $Y \angle$ 20. 11. $\angle$ X. proinde erit A $\angle$ 4 Rect. Q. E. D. c 5. ax. 1.

P R O P. XXII.

Si fuerint tres anguli plani A, B, HIC, quorum duo utlibet assumpti reliquo sint majores; comprehendant autem ipsi recta linea aequales AD, AE, FB, &c. fieri potest, ut ex rectis lineis DE, FG, HI, aequales illas rectas connectentibus triangulum constituatur.

a 22. I.

b 23. I.

c 4. I.

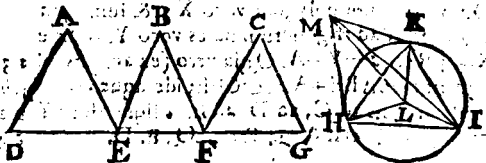
d hyp.

e 24. I.

f 20. I.

Ex his a constitui potest triangulum, si duae quaelibet reliqua majores existant; sed ita se res habet. Nam b fac ang. HCK = B, & CK = CH, ducanturque HK, IK. c ergo KH = FG. & quia ang. KCI d = A; erit KI = DE. sed KI f = HI + KH (FG;) ergo DE = HI + FG. Simili argumento quaevis duae reliqua majores ostendentur; & proinde ex his triangulum a constitui potest. Q. E. D.

P R O P. XXIII.

Ex tribus angulis planis A, B, C, quorum duo quomodocumque assumpti reliquo sunt majores, solidum angulum MHIK constituere. *Oportet autem illos tres angulos quatuor rectis minores esse.

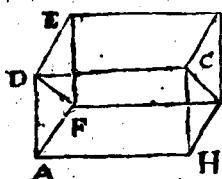
* 21. II.

Fac.

Fac AD, AB, BE, BF, CF, CG æquales
inter se. Ex subtrahendis DB, EF, FG (hoc est,
ex æqualibus HI, IK, KH) & fac triang. HKI. a 22. 11. &
circa quod b describatur circulus LHKI. * Quo- 22. 1.
niam vero AD $\sqsubset$ HL; c sit ADq = HLq + b 5. 4.
LMq. d sitque LM recta plano circuli HKI; & * Vid. Glor.
ducantur HM, KM, IM. Quoniam igitur ang. vium.
HLM e rectus est, f erit MHq = HLq + LMq c sch. 47. 1.
g = ADq. ergo MH = AD. simili argumento d 12. 11.
MK, MI, AD (id est, AB, EB, &c.) æquantur; e 3. def. 11.
ergo cum HM = AD, & MI = AE; & DB b = f 47. 1.
HI, k erit ang. A = HMI; k similiter ang. IMK g constr.
= B. k & ang. HMK = C. Factus est igitur h constr.
angulus solidus ad M ex tribus planis datis. k 8. 1.
Q. E. F. Assumptum est fore AD $\sqsubset$ HL.
Hoc autem constat. Nam si AD = vel $\supset$ HL,
erit ang. A =, b vel $\sqsubset$ HLI. Eodem modo erit a constr.
B =, vel $\sqsubset$ HLK, & C =, vel $\sqsubset$ KLI. quare & 8. 1.
A + B + C * quatuor rectos aut exæquabunt, aut b 21. 11
excedent, contra hypoth. quin potius sit AD $\sqsubset$ * 4. cor. 13.
HL. Q. E. D. 1.

P R O P.

PROP. XXIV.

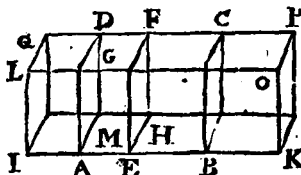

Si solidum AB parallelis planis continetur, aduersa illius plana (AG, DB, &c.) parallelogramma sunt similia & aequalia.

Planum AC secans

- a 16. 11. plana parallela AG, DB, & facit sectiones AH, DC parallelas. Eadem ratione AD, HC parallelæ sunt. Ergo ADCH est parallelogrammum. Simili argumento reliqua parallelepipedî plana sunt & parallelogramma. Quum igitur AF ad HG, & AD ad HC parallelæ sint, erit ang. d 34. 1. $\angle FAD = \angle CHG$; ergo ob AF d = HG, & AD d = c 7. 5. HC, ac e propterea AF. AD :: HG. HC, triangu- g 6. 6. lula FAD, GAH g similia sunt & b æqualia; pro- h 4. 1. inde & parallelogramma AE, HB similia sunt & k 6. æ. 1. b æqualia, idemque de reliquis oppositis planis ostendetur, ergo, &c.

PROP. XXV.

Si solidum parallelepi- dum ABCD plano EF secetur aduersus planis A D, BC parallelo,

erit quemadmodum basis AH ad basim BH, ita so- lidum AHD ad solidum BHG.

Concipe Ppp. ABCD produci utrinque. ac- cipe AI = AE, & BK = EB; & pone plana IQ, KP planis A D, BC parallela. parallelo-

- a 26. 1. & grammata IM, AH, & DL, DG, b & IQ, AD, 1. def. 6. BF, &c. & similia ac æqualia sunt; c quare Ppp. b 24. 11. AQ = AF; atque eadem ratione Ppp. BP = c 10. def. 11 BF, ergo solida IF, EP solidorum AF, EC æ-

que.

quemultiplicia sunt, ac bases IH, KH basium
AH, BH. Quod si basis IH $\square, =, \rightrightarrows$ KH, de d 24. 11. &
rit similiter solidum IF $\square, =, \rightrightarrows$ EP. e proin- 9. def. 11.
de AH. BH :: AR. EC. Q. E. D. e 6. def. 5.

Hac eadem omni prismati accommodari possunt;
unde

Coroll.

Si prisma quodcunque secetur plano opposito
plani parallelo, sectio erit figura aequalis, & si-
milis planis oppositis.

PROP. XXVI.

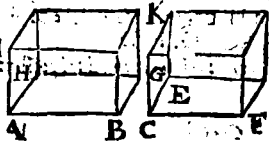
Ad datam re-
ctam lineam AB,
ejusque punctum
A, construere an-
gulum solidum
AHIL, aequalem

solido angulo dato CDEF.

A puncto quovis F a demitte FG plano DCE a 11. 11.
rectam; ducanturque rectae DF, FE, EG, GD,
CG. Fac $AH = CD$, & ang. $HAI = DCE$. &
 $AI = CE$; atque in plano HAL, fac ang. HAK
 $= DCG$; & $AK = CG$. Tum erige KL rectam
plano HAL, & sit $KL = GF$. ducaturque AL.
erit angulus solidus AHIL par dato CDEF.
Nam hujus constructio illius constitutionem pe-
nitus aemulatur, ut facile patebit examinanti. er-
go factum.

PROP.

P R O P. XXVII.

*A data recta
linea A B, dato
solido parallele-
pipedo C D simi-
le & similiter
positum paralle-*

lepipedum A K describere

a 26. 11.

b 12. 6.

c 22. 5.

d 1. def. 6.

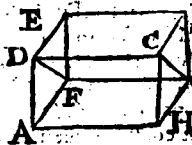
e 24. 11.

f 9. def. 11.

Ex angulis planis BAH, HAI, BAI, qui æ-
quales sint ipsis FCE, ECG, FCG, a fac angu-
lum solidum A solidi C parem. item b fac FC.
CE :: BA. AH. b ac CE. CG :: AH. AI (c unde
erit ex æquali FC. CG :: BA. AI;) & perficiatur
Ppp. AK. erit hoc simile dato.

Nam per constr. Pgra d BH, FB; d & HI;
EG; & d BI, FG similia sunt, & e horum ideo
opposita illorum oppositis. ergo sex plana solidi
AK similia sunt sex planis solidi CD. f proinde
AK, CD similia solida existunt. Q. E. R.

P R O P. XXVIII.

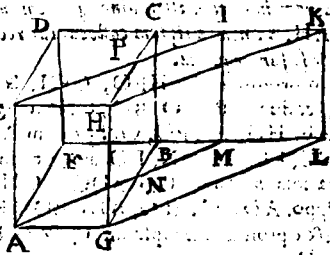
*Si solidum parallelepe-
dum A B plano FGCD se-
cetur per diagonem DF;
CG adversorum planorum
AE, HB, bisariam forebit-
tur solidum A B ab ipso
plano FGCD.*

a 24. 11.

b 34. 1.

Nam quia DC, FG a æquales & parallele
sunt, b planum FGCD est pgr. & propter
a pgra AE, HB æqualia, & similia, b etiam tri-
angula AFD, HGC, CGB, DFB æqualia &
similia sunt. Atqui pgra AC, AG ipsis FB, FD
a etiam æqualia & similia sunt. ergo prismatis
FGCD AH omnia plana æqualia sunt, & simili-
c 9. def. 11. a planis omnibus prismatis FGCD EB; & c pro-
inde hoc prisma illi æquatur. Q. E. D.

PROP. XXIX.

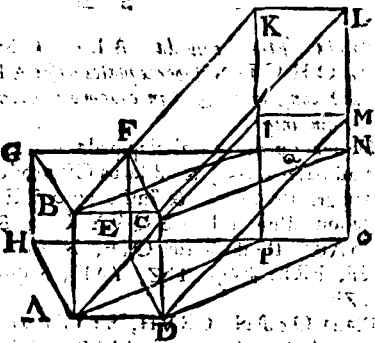
Solida parallelepipedā AGHEFBCKD, AGHEMLKI super eandem basim AGHE constituta, & in eadem altitudine; quorum insistentes linea AF, AM in eisdem collocantur rectis ter parallelis AG, FL, sunt inter se aequalia.

**Id est, in parallela plana*

Nam si ex aequalibus prismatis AFMED, AGHE, GBLHCK commune auferatur prisma FLKD, & NBMPC, addaturque utrinque solidum sic intellige AGNEHP, erit Ppp. AGHEFBCKD = in sequent. AGHEMLKI. Q. E. D.

a 10. def. 11. & 35. l. b 3. & 2. ex. 1.

PROP. XXX.

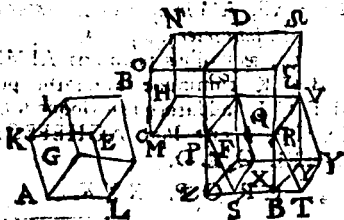

Solida parallelepipedā ADBCH EFG, AD.

ADCBIMLK super eandem basim ADCB constituta, & in eadem altitudine, quorum insistentes linea AH, AI non in iisdem collocantur rectis lineis, inter se sunt equalia.

- Nam produc rectas HEO, GFN, & LMO,
 a 34. 1. KIP; & duc AP, DO, BQ, CN. & erunt tam
 DC, AB, HG, BF, PQ, ON; quam AD, HE,
 GF, BC, KL, IM, QN, PO æquales inter sese
 b 39. 11. & parallelæ. b Quare Ppp. ADCBPONQ utri-
 que Pppo. ADCBHEFG, ADCBIMLK æqua-
 e 1. ex. 1. le est; & c proinde hæc ipsa inter se æqualia sunt.
 Q. E. D.

PROP. XXXI.

Solida parallelepipeda ALEKGMBI, CPQOHQDN super æquales bases ALEK,

* Altitudo, CPQO constituta, & * in eadem altitudine, æst perpen- quælia sunt inter se.

dicularis a Habeant primo parallelepipeda AB, GD la-
 plano basis tera ad bases recta; & ad latus CP productum
 ad planum æ fiat pgr. PR TS æq. & simile pgr. a E LA;
 oppositum. b adeoque Ppp. PR TS QVYX æq. & sim.

a 18. 6. Pppo AK. Producantur OE, ND, & PZ,
 b 27. 11. & DQF, ERB, JVY, TSZ, YXF; & duc E, &
 10. def. 11. B, Z, F.

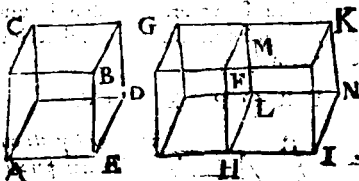
c 30 def. 11. Plana OE, ND, CR, NH, ST, TF & parallela
 d hyp. & sunt inter se; d & pgr. ALEK, CPQO,
 35. 3. PR TS, PRBZ æqualia sunt. Cum igitur Ppp.

CD

CO. PV Δ ω c:: pgr. CO (PRBZ.) R ω :: Ppp e 25. 11.
 PRBZ QV γ F. PV Δ ω , ferit Ppp. CD f = f 9. 5.
 PRBZ QV γ Fg = PRVQSTYX b = AB. g 29. 12.
 Q. E. D. h confr.

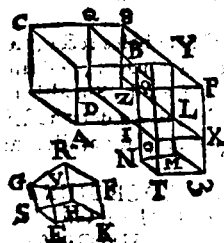
Sin Pppa AB, CD latera habibus obliqua habeant; super easdem bases, & in eadem altitudine, ponantur parallelepipeda, quorum latera habibus sint recta. & Ea inter se, & obliquis æqualia erunt; m proinde & obliqua AB, CD æquantur. Q. E. D. k 29. 11. m 1. 4x. 1.

PROP. XXXII.

Solida parallelepipeda ABCD, EFGH, habent eam altitudinem, inter se sunt ut bases AB, EF. Producta BH, a fac pgr. FL = AB, & b comple a 45. 12. Ppp. FINM. Liqueat esse Ppp. FINM. b 31. 5. (ABCD.) EFGH d ω FL. (AB) EF. Q. E. D. c 31. 11. d 25. 12.

PROP. XXXIII.

Similia solida parallelepipeda, ABCD, EFGH, inter se sunt in triplicata ratione homologorum: laterum AL, EK.

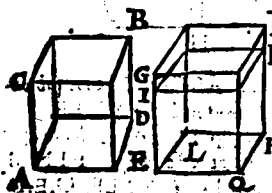
Producantur rectæ AUL, DIO, BIN, & a sunt AL, IO, a 31. 1. IN, b sunt EK, KH, & KF æquales, b adeoque b 17. 11. &

c 31. 1. & Ppp. IXMT æq. & sim. Pppo EFGH.
 d hyp. c Perficiantur Ppp. a IXPB, DLYQ. Itaque d
 e 1. 6. est AI. IL. (EK) :: DL. IO (HK) :: BI. IN.
 f 32. 11. (KF;) hoc est Pgr. AD DL :: DL. IX ::
 BO. IT; f id est Ppp. ABCD DLQY ::
 g constr. DLQY. IXBP :: IXBP. IXMT. (g EFGH.)
 h 10. def 5. b ergo ratio ABCD ad EFGH triplicata est ra-
 k 1. 6. tionis ABCD ad DLQY, & vel AI ad EK.
 Q. E. D.

Coroll.

Hinc, si fuerint quatuor lineæ rectæ continue proportionales, ut est prima ad quartam, ita est parallelepipedum super primam descriptum ad parallelepipedum simile similiterque descriptum super secundam.

PROP. XXXIV.

Æqualium solidorum parallelepipedorum ADCB, EHGF bases & altitudines reciprocantur (A D. EH :: EG. AC) Et quorum solidorum parallelepipedorum ADCB, EHGF bases & altitudines reciprocantur, illa sunt æqualia.

(Sint primo latera CA, GE ad bases recta; si iam solidorum altitudines sint pares, etiam bases æquales erunt. & res clara est. Sin altitudines inæquales sint, a majori EG detrache EI = AC. & per I b tunc planum IK parallelum basi EH. itaque

a 3. 1. b 31. 1. c 32. 11. d 17. 5. e 1. 6. f constr. g 11. 5. & 32. 11. Hyp. AD. EH :: Ppp. ADCB. EHIK :: Ppp. EHGF. EHIK :: GL. IL :: GB. IB (f AC;) g liquet igitur esse AD. EH :: GB. AC Q. E. D.

2. Hyp. ADCB. EHIK $b :: AD$. EH $k :: h$ 32. 11.
EG. EI $l :: GL$. IL $m :: Ppp$. EHGF. EHIK, k hyp.
quare Ppp ADCB = EHGF. Q. E. D. 11. 6.

Sint deinde latera ad bases obliqua. Erigan- m 32. 11.
tur super iisdem basibus, in altitudine eadem, pa- n 9. 5.
rallelepipedum recta. Erunt obliqua parallelepi-
peda his æqualia. Quare cum hæc per 1. partem
reciprocent bases & altitudines, etiam illa reci-
procabunt. Q. E. D.

Coroll.

Quæ de parallelepipedis demonstrata sunt Prop.
29, 30, 31, 32, 33, 34. etiam conveniunt prismatibus
triangularibus, quæ sunt dimidia parallelepipeda,
ut patet ex Pr. 28. Igitur,

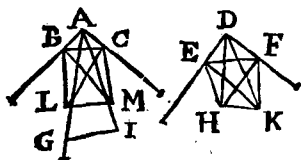
1. Prismata triangularia æque alta sunt ut
bases.

2. Si eandem vel æquales habeant bases, &
eandem altitudinem, æqualia sunt.

3. Si similia fuerint, eorum proportio triplicata
est proportionis homologorum laterum.

4. Si æqualia sunt, reciprocant bases & alti-
tudines, & si reciprocant bases & altitudines, æ-
qualia erunt.

P R O P. XXXV.

Si fuerint duo
plani anguli
BAC, EDF
æquales, quorum
verticibus A, D,
sublimibus rectæ
lineæ AG, DH

insistant, quæ cum lineis primo positis angulos conti-
neant æquales, utrumque utriusque (ang. GAB = HDE;
& GAC = HDF.) in sublimibus autem lineis
AG, DH qualibet sumpta fuerint puncta G, H,

ab his ad plana BAC, EDF, in quibus consistunt anguli primum positi BAC, EDF, ductæ fuerint perpendiculares GI, HK; à punctis vero I, K quæ in planis à perpendicularibus fiunt, ad angulos primum positos adjunctæ fuerint rectæ lineæ AI, DK; hæ cum sublimibus AG, DH æquales angulos GAM, HDK comprehendunt.

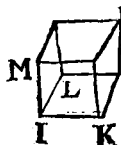
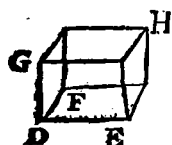
- Fiant DH, AL æquales, & GI, LM parallele; & MC ad AC, MB ad AB, KF ad DF, KE ad DE perpendiculares, ducanturque rectæ
 a 8. 11. BC, LB, LC, atque EF, HF, HE; a estque LM
 b 3. def. 11 recta plano BAC; b quare anguli LMC, LMA, LMB; eademque ratione anguli HKF, HKD, HKE recti sunt. Ergo $ALq\ c = LMq + AMq$
 c 47. 1. $o = LMq + CMq + ACq\ c = LCq + ACq$;
 d 48. 1. d ergo ang. ACL rectus est. Rursus $ALq\ c = LMq + MAq\ c = LMq + BMq + BAq\ c = BLq + BAq$. d ergo ang. ABL etiam rectus est. Simili discursu anguli DFH, DEH recti sunt, f ergo $AB = DE$; f & $BL = EH$; f & $AC = DF$; & $CL = FH$. g quare etiam $BC = EF$, g & ang. $ABC = DEF$ g & ang. $ACB = DFE$. unde reliqui è rectis anguli CBM, BCM reliquis FEK, EFK æquantur. h ergo
 k 26. 1. $CM = FK$, l ideoque & $AM = DK$. ergo si
 l 47. 1. ex $LAqm = HDq$. auferatur $AMq = DKq$,
 m constr. n 47. 1. & n remanet $LMq = HKq$. quare trigona LAM, HDK sibi mutuo æquilatera sunt. o ergo ang.
 3. ax. $LAM = HDK$. Q. E. D.
 o 8. 1.

Coroll.

Itaque si fuerint duo anguli plani æquales, quorum verticibus sublimes rectæ lineæ æquales insistant, quæ cum lineis primo positis angulos contineant æquales, utrumque utrique; erunt à punctis extremis linearum sublimium ad plana angulorum primo positorum demissæ perpendiculares inter se æquales; nempe $LM = HK$.

P R O P.

PROP. XXXVI.

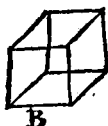
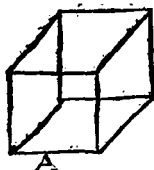

Si tres rectæ li-
nea DE, DG, DE
proportionales fue-
rint; quod ex his
tribus fit solidum
parallelepipedum D

H, æquale est descripto à media linea DG (IL)
solido parallelepipedo IN, quod æquilaterum quidem
fit, æquiangulum vero prædicto DH.

Quoniam DE. IK a :: IL. DF, b erit pgr. LK a hyp
= FE. & propter angulorum planorum ad D & b 14. 6.
I, ac linearum GD, IM æqualitatem, etiam alti-
tudines parallelepipedorum æquales sunt, ex
coroll. præced. c ergo ipsa inter se æqualia sunt. c 31. 11.
Q. E. D.

PROP. XXXVII.

Si quatuor rectæ linea A, B, C, D proportiona-
les fuerint, & solida parallelepipeda A, B, C, D
quæ ab ipsis & similia, & similiter describuntur,
proportionalia erunt. Et si solida parallelepipeda,
quæ & similia, & similiter describuntur, fuerint
proportionalia (A.B :: C.D.) & ipsæ rectæ linea
A, B, C, D proportionales erunt.

Nam rationes parallelepipedorum a triplica- a 33. 14.
tæ sunt rationum, quas habent lineæ. ergo si A. B
:: C. D. b erit Ppp. A. Ppp. B :: Ppp. C. Ppp. b sch. 23. 9.
D. & vice versa.

P R O P. XXXVIII.

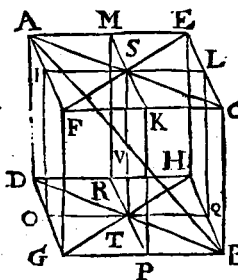

Si planum AB ad planum AC rectum fuerit, & ab aliquo puncto E eorum, quæ sunt in uno planorum (AB) ad alterum planum AC perpendicularis EF ducta fuerit, in planorum communem sectionem AD cadet ducta perpendicularis EF.

a 12. 1.
b 4. & 3.
def. 11.
c 17. 1.

Si fieri potest, cadat F extra intersectionem AD. In plano AC a ducatur FG perpendicularis ad AD, jungaturque EG. Angulus FGE rectus est; & EFG rectus ponitur. ergo in triangulo EFG sunt duo anguli recti. Q. E. D.

P R O P. XXXIX.

Si solidi parallelepipedum AB, eorum quæ ex adverso planorum AC, DB latera (AE, FC, AF, EC, & DH, GB, DG, HB) bisariam secta sint; per sectiones autem plana ILQO, PKMR sint extensa; planorum communis sectio ST, & solidi parallelepi-

pidi diameter AB, bisariam se mutuo secabunt.

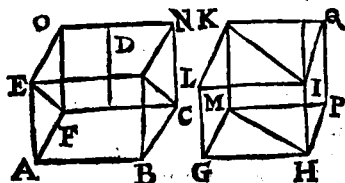
a 34. 1. Ducantur rectæ SA, SC, TD, TB. Propter
b 29. 1. a latera DO, OT lateribus BQ. QT, b angu-
c 4. 1. losque alternos TOD, TQB æquales, c etiam
d sch. 15. 1. bases DT, TB, & anguli DTO, BTQ æquan-
e 34. 1. tur. d ergo DTB est recta linea. eodem modo
f 9. 11. & ASC recta est linea. Porro e tam AD ad FG,
1. 4x. e quam FG ad CB; f ideoque AD ad CB, g ac
g 33. 1. proinde AC ad DB parallelæ & æquales sunt.
b quare

b quare AB, & ST in eodem plano ABCD ex- h 7. II.
stunt. Itaque cum anguli AVS, BVT ad verti-
cem, & alterni ASV, BTV æquantur; *k* & AS *k* 7. 4x. I;
= BT; erit AV = BV, *l* & SV = VT. *l* 26. I,
Q. E. D.

Coroll.

Hinc, in omni parallelepipedo diametri om-
nes se mutuo bisecant in uno puncto, V.

PROP. XL.

Si fuerint duo prismata ABCFED, GHMLIK
æqualis altitudinis, quorum hoc quidem habeat basim
ABCF parallelogrammum, illud vero GHM trian-
gulum; duplum autem fuerit parallelogrammum
ABCF trianguli GHM; æqualia erunt ipsa pris-
mata ABCFED, GHMLIK.

Nam si perficiantur parallelepipeda AN, GQ,
æ erunt hæc æqualia ob *b* basim AC, GP, & *a* 31. II.
b 34. I.
c altitudinum æqualitatem. *d* ergo etiam pris-
mata, e horum dimidia, æqualia erunt. Q. E. D. & 7. 4x.

Schol.

Ex hæcenus demonstratis habetur dimensio pris-
matum triangularium, & quadrangularium, seu
parallelepipedorum, si nimirum altitudo ducatur in
basim. *c* 7. 4x. I.
And. Tar.

Uc si altitudo sit 10 pedum, basis vero pedum
quadratorum 100 (mensurabitur autem basis per
Sch. 35. I. vel per 41. I.) multiplica 100 per 10;

proveniunt 1000 pedes cubici pro soliditate prismatis dati.

Fide schol.

35. I.

Nam quemadmodum rectangulum, ita & parallelepipedum rectum producitur ex altitudine ducta in basim. Ergo quodvis parallelepipedum producitur ex altitudine in basim ducta, ut patet ex 31. hujus.

Deinde cum totum parallelepipedum producat ex altitudine in totam basim, semissis ejus (hoc est prisma triangulare) producet ex altitudine ducta in dimidiam basim, nempe triangulum.

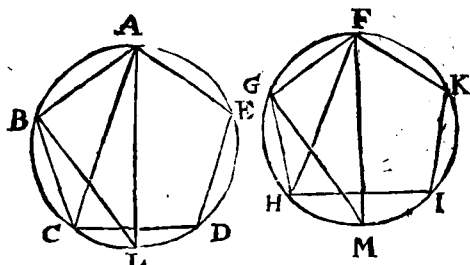
Monitum.

Nota, litterarum quæ designant angulum solidum primam esse semper ad punctum, in quo est angulus; litterarum vero quæ denotant pyramidem, ultimam esse ad verticem pyramidis.

Ex.gr. Angulus solidus ABCD est ad punctum A; pyramidis quoque BCDA vertex est ad punctum A, & basis triangulum BCD.

LIB. XII.

PROP. II

Quæ sunt in circulis ABD, FGI poly-
gona similia ABCDE, FGHIK,
inter se sunt, ut quadrata à diame-
tris AL, FM.

Ducantur AC, BL, FH, GM.

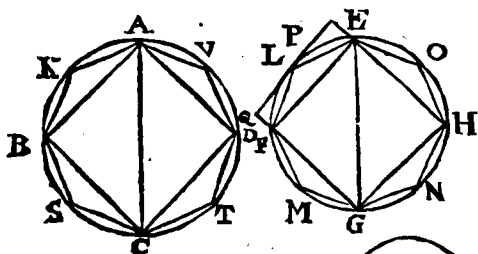
Quoniam *a* ang. ABC = FGH, *a* atque AB. BC *a* 1. def. 6.
 :: FG. GH, *b* erit ang. ACB (*c* ALB) = FHG *b* 6. 6.
 (*c* FMG.) anguli autem ABL, FGM *d* recti, ac *c* 21. 3.
 proinde æquales sunt. *e* ergo triangula ABL, *d* 31. 3.
 FGM æquiangula sunt. *f* quare AB. FG :: AL. *c* 34. 3.
 FM. *g* ergo ABCDE. FGHIK :: ALq. FMq. *f* cor. 4. 6.
g 22. 6.

Coroll.

Hinc (quia AB. FG :: AL. FM :: BC. GH;
 &c.) polygonorum similium circulo inscripto-
 rum *b* ambitus sunt ut diametri.

b 1. 12. &
 12. 5.

PROP. II.

Circuli ABT, EFN inter se sunt, quemadmodum quadrata à diametris AC, EG.

Ponatur ACq. EGq :: circ. ABT. I. Dico $I = \text{circ. EFN}$.

- Nam primo, si fieri potest, sit $I = \text{circ. EFN}$, sitque excessus K. Circulo EFN inscribatur
a *sch.* 7. 4. quadratum EFGH, a quod dimidium est circumscripti quadrati, adeoque semicirculo majus.
b 30. 3. *b* Biseca arcus EF, FG, GH, HE, & ad puncta bisectionum junge rectas EL, LF, &c. per L
c *sch.* 27. 3. duc tangentem PQ (*c* quæ ad EF parallela est,) & produc HEP, GFQ; estque triangulum ELF *d* dimidium parallelogrammi EPQF, adeoque majus dimidio segmenti ELF; pariterque reliqua triangula ejusmodi reliquorum segmentorum dimidia superant. Et si iterum bisecentur arcus EL, LF, FM, &c. rectæque adjungantur, eodem modo triangula segmentorum semis-
d 41. 1. ses excedent. Quare si quadratum EFGH è circulo EFN, & è reliquis segmentis triangula detrahantur, & hoc fiat continuo, tandem *e* restabit magnitudo aliqua minor quam K. Eo-
e I. 10. usque perventum sit, nempe ad segmenta EL, LF, FM, &c. minora quam K, simul sumpta.

pta. ergo I (f circ. EFN — K) $\neg$ polyg. f hyp. & ELFMGNHO (circ. EFN — segm. EL + LF 1. ax. &c.) Circulo ABT inscriptum g puta simile po- g 30.3. & lygonum A K B S C T D V. itaque quum 1. post. 1. AKBSCTDV. ELFMGNHO b :: ACq. h 1. 12. EGq k :: circ. ABT. I. ac polyg. AKBSCTDV k hyp. l $\neg$ circ. ABT. m erit polyg. ELFMGNHO l 9. ax. 1. $\neg$ I. sed prius erat I $\neg$ ELFMGNHO. quz m 14.5. repugnant.

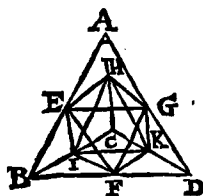
Rursus, si fieri potest, sit I $\neg$ circ. EFN. Quoniam igitur ACq. EGq n :: circ. ABT. I; n hyp. inverseque 1. circ. ABT :: EGq. ACq. pone I. circ. ABT :: circ. EFN. K. o ergo circ. ABT o 14. 5. $\neg$ K. p atque EGq. ACq :: circ. EFN. K. Quz p 11. 5. repugnare modo ostensum est.

Ergo concludendum est, quod I = circ. EFN, Q. E. D.

Coroll.

Hinc, ut circulus est ad circulum, ita polygonum in illo descriptum ad simile polygonum in hoc descriptum.

P R O P. III.

Omni pyramis ABDC triangularem habens basim, dividitur in duas pyramides AEGH, HIKC aequales & similes inter se, triangulares habentes bases, & similes toti ABDC; & in duo prismata aequalia BFGEIH, FGDIHK; quae duo prismata majora sunt dimidio totius pyramidis ABDC.

Latere pyramidis bisecentur in punctis E, F, G, H, I, K; junganturque rectae EF, FG, GE, EI, IF, FK, KG, GH, HE. Quoniam latere pyra-

a 3. 6.

b 39. I.

c 26. I.

d 15. II.

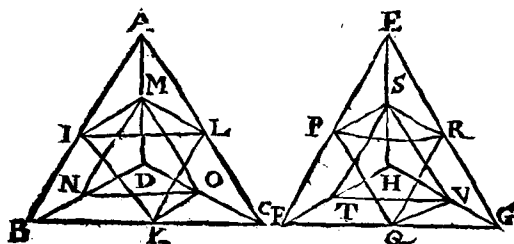
e 10. def. II

f 2. 42. I.

g 40. II.

pyramidis proportionaliter secta sunt, & erunt
 HI, AB; & GF, AB; & IF, DC; atque HG,
 DC, &c. parallelæ; proinde & HI, FG, & GH,
 FI parallelæ sunt. liquet igitur triangula ABD,
 AEG, EBF, FDG, HIK *b* æquiangula esse; &
 quatuor ultima *c* æquari. eodem modo triangula
 ACB, AHE, EIB, HIC, FGK æquiangula sunt;
 & quatuor postrema inter se æqualia. Similiter
 triangula BFI, FDK, IKC, EGH; & denuo
 triangula AHG, GDK, HKC, EFI, similia sunt
 & æqualia. Quinetiam triang. HIK ad ADB, &
 EGH ad BDC, & EFI ad ADC, & FGK ad
 ABC *d* parallela sunt. Ex quibus perspicue se-
 quitur primo, pyramides AEGH, HIKC æquales
 esse; totique ABDC, & inter se *e* similes. deinde
 solida BFGEIH, FGDIHK prismata esse, &
 quidem æque alta, nempe sita inter parallela
 plana ABD, HIK, verum basis BFGE basis FDG
f duplex est. *g* quare dicta prismata æqualia sunt.
 quorum alterum BFGEIH pyramide BEFI, hoc
 est, AEGH majus est, totum sua parte; proinde
 duo prismata majora sunt duabus pyramidibus,
 totiusque adeo pyramidis ABDC dimidium ex-
 cedunt. Q. E. D.

PROP. IV.

Si fuerint dua pyramides ABCD, EFGH ejusdem altitudinis, triangulares habentes bases ABC, BFG; fit autem illarum utraque divisa & in duas pyramides (AILM, MNOD; & EPRS, STVH) aequales inter se, & similes toti; & in duo prismata aequalia (IBKLMN, KLCNMO; & PFQRST, QRGTSV;) ac eodem modo divisa fit utraque pyramidum, quae ex superiore divisione natae sunt, idque semper fiat; erit ut unius pyramidis basis ad alterius pyramidis basim, ita & omnia, quae in una pyramide, prismata ad omnia, quae in altera pyramide prismata, multitudine aequalia.

Nam (adhibendo constructionem praecedentis) BC. KC a :: FG. QG. b ergo triang. ABC est ad simile triang. LKC, ut EFG ad c simile RQG. ergo permutando ABC. EFG d :: LKC. RQGe :: Prism. KLCNMO. QRGTSV (nam haec aequae alta sunt) f :: IBKLMN. PFQRST. g quare triang. ABC. EFG :: Prism. KLCNMO + IBKLMN, Prism. QRGTSV + PFQRST. Q. E. D.

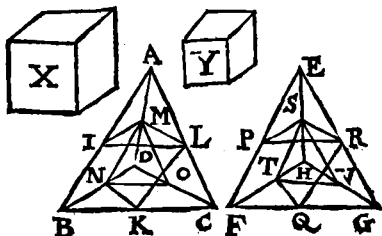
a 15. 5.
b 22. 6.
c 2. 6. &c.
d 16. 5.
e sch. 34. II
f 7. 5.
g 12. 5.

Sin ulterius simili pacto dividantur pyramides MNOD, AILM; & EPRS, STVH, erunt quatuor nova prismata hic effecta ad quatuor isthic

h 12. 5.

isthic producta, ut bases MNO & AIL ad bases STV & EPR, hoc est ut LKC ad RQG, vel ut ABC ad EFG. *b* quare omnia prismata pyramidis ABCD ad omnia ipsius EFGH ita se habent, ut basis ABC ad basim EFG. Q.E.D.

P R O P. V.

Sub eadem altitudine existentes pyram. ABCD, EFGH, triangulares habentes bases ABC, EFG, inter se sunt ut bases ABC, EFG.

Sit triang. ABC. EFG :: ABCD. X. Dico $X = \text{pyr. EFGH}$. Nam, si possibile est, sit $X \supset \text{EFGH}$; sitque Y excessus. Dividatur pyramis EFGH in prismata & pyramides, & reliquæ pyramides similiter, & donec relictæ pyramides EPRS, STVH minores evadant solido Y. Quum igitur $\text{pyr. EFGH} = X + Y$; liquet reliqua prismata PFQRST, QRGTSV solido X majora esse. Pyramidem ABCD similiter divisam concipe; *b* eritque prism. IBKLMN + KLCNMO. PFQRST + QRGTSV :: ABC. EFG. *c* :: pyr. ABCD. X. *d* ergo $X \supset \text{prism. PFQRST} + \text{QRGTSV}$; quod repugnat prius affirmatis.

Rursus, dic $X \supset \text{pyr. EFGH}$. pone pyr. EFGH. Y :: X. pyr. ABCD *e* :: EFG. ABC. quia EFGH $\supset X$, *g* erit $Y \supset \text{pyr. ABCD}$, quod fieri nequit, ex jam dictis. Concludo igitur, quod $X = \text{pyr. EFGH}$. Q.E.D.

P R O P.

a 1. 10.

b 4. 12.

c hyp.

d 14. 5.

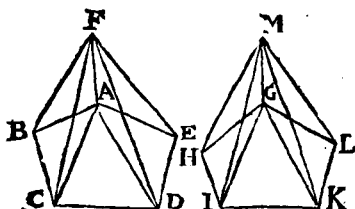
e hyp. &

cor. 4. 5.

f suppos.

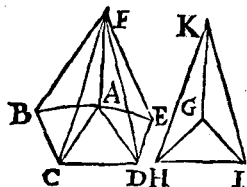
g 14. 5.

PROP. VI.

Sub eadem altitudine existentes pyramides ABCDEF, GHIKLM, & polygonas habentes bases ABCDE, GHIKL, inter se sunt ut bases ABCDE, GHIKL.

Duc rectas AC, AD, GI, GK. Est bas. ABC: ACD $a ::$ pyr. ABCE. ACDE. b ergo composita a §. 12. ABCD. ACD $::$ pyr. ABCDE. ACDE. a atque b 18. §. etiam ACD. ADE $::$ pyr. ACDE. ADEF. c ergo ex æquali ABCD. ADE $::$ ABCDE. ADEF. b ergo componendo ABCDE. ADE $::$ pyr. c 22. §. ABCDEF. ADEF. porro ADE. GKL $d ::$ pyr. d §. 12. ADEF. GKLM; ac, ut prius, atque inverse GKL. GHIKL $::$ pyr. GKLM. GHIKLM. c ergo iterum ex æqualibus, ABCDE. GHIKL $::$ pyr. ABCDEF. GHIKLM. Q. E. D.

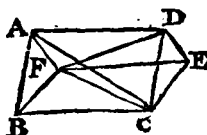

Si bases non habent latera æque multa, demonstratio sic procedet. Bas. ABC: GHI $e ::$ pyr. ABCE. GHIK. e atque e §. 12. ACD. GHI $::$ pyr. f 24. §. ACDE. GHIK. f ergo

bas. ABCD. GHI $::$ pyr. ABCDE. GHIK. e Quinetiam bas. ADE. GHI $::$ pyr. ADEF. GHIK. f ergo bas. ABCDE. GHI $::$ pyr. ABCDEF. GHIK.

PROP.

P R O P. VII.

Omne prisma ABCDFE triangularem habens basim, dividitur in tres pyramides ACBF, ACDF, CDFE aequales inter se, triangulares bases habentes.

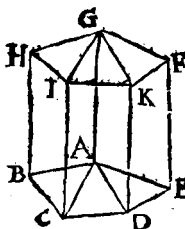
a 34. I.

b 5. 12.

c 1. 42. I.

Ducantur parallelogrammorum diametri AC, CF, FD. Triang. ACB $\equiv$ ACD. b ergo æque altæ pyramides ACBF, ACDF æquantur. eodem modo pyr. DFAC $\equiv$ pyr. DFEC. atqui ACDF, & DFAC una eademque sunt pyramis. c ergo tres pyramides ACBF, ACDF, DFEC, in quas divisum est prisma, inter se æquales sunt. Q. E. D.

Coroll.

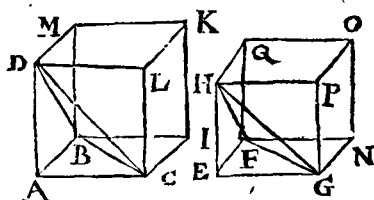
Hinc, quælibet pyramis tertia est pars prismatis eandem cum illa habentis & basim & altitudinem : sive, prisma quodlibet triplum est pyramidis eandem cum ipso habentis basim & altitudinem.

a 7. 12.

b 1. 5.

Nam resolve prisma polygonum ABCDEGHIKE in trigona prismata, & pyramidem ABCDEH in trigonas pyramides. a Erunt singulæ partes prismatis triplæ singularum partium pyramidis. b proinde totum prisma ABCDEGHIKE totius pyramidis ABCDEH triplum est. Q. E. D.

PROP. VIII.

Similes pyramides ABCD, EFGH, quæ triangulares habent bases ABC, EFG, in triplicata sunt ratione homologorum laterum AC, EG.

a Perficiantur parallelepipeda ABICDMKL, EFNGHQOP; quæ b similia sunt & pyramidum ABCD, EFGH c sextupla; d ideoque in eadem cum ipsis ratione ad se invicem, e hoc est in triplicata homologorum laterum. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, etiam similes polygonæ pyramides rationem habent laterum homologorum triplicatam; ut facile probabitur resolvendo has in triangonas pyramides.

PROP. IX.

Vide Schema præced.

Æqualium pyramidum ABCD, EFGH, & triangulares bases ABC, EFG habentium, recipiuntur bases & altitudines: & quarum pyramidum triangulares bases habentium recipiuntur bases & altitudines, illæ sunt æquales.

1. Hyp. Perfecta parallelepipeda ABICDMKL, EFNGHQOP æqualium pyramidum ABCD, EFGH (utrumque utriusque) a sextupla sunt, ac æqualia ideo inter se, ergo alt. (H.) alt.

b 34. 11. alt. (D) $b :: ABIC. EFNG$ $c :: ABC. EFG.$
 c 15. 5. Q. E. D.

d hyp. 2. Hyp. Alt. (H.) alt. (D) $d :: ABC. EFG$ $e ::$
 e 15. 5. $ABIC. EFNG.$ *fergo parallelepipedum* $ABIC-$
 f 34. 11. $DMKL, EFNGHQOP$ *æquantur*; g proinde
 g 6. ax. 1. & pyramidibus $ABCD, EFGH,$ horum subsex-
 tuplæ, pares sunt. Q. E. D.

*Eadem polygonis pyramidibus conveniunt: nam
 bæ ad trigonas reduci possunt.*

Coroll.

*Quæ de pyramidibus demonstrata sunt Prop. 6,
 8, 9. etiam conveniunt quibuscunque prismatis, cum
 bæ tripla sint pyramidum eandem basim & altitu-
 dinem habentium. itaque 1. Prismatum æque al-
 torum eadem est proportio, quæ basium.*

*2. Similium prismatum proportio triplicata
 est proportionis laterum homologorum.*

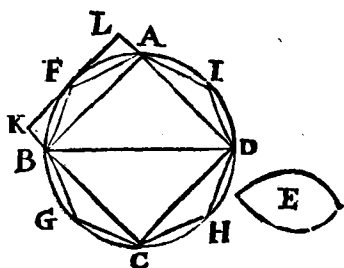
*3. Æqualia prismata reciprocant bases & al-
 titudines; & quæ reciprocant, sunt æquales,*

Schol.

*Ex hætenus demonstratis elicitur dimensio
 quorumcunque prismatum & pyramidum.*

a cor. 1. bu- 1. Prismatis soliditas producit ex altitudine
 fm; & sch. in basim ducta; b itaque & pyramidis ex tertia
 40. 12. altitudinis parte ducta in basim.

b 7. 12.

Omni cum tertia pars est cylindri habentis eandem cum ipso basim ABCD, & altitudinem aequalem.

Si negas, primo Cylindrus triplum conis superet excessu E. Prisma super quadratum circulo ABCD inscriptum a subduplum est prismatis super quadratum eidem circulo circumscriptum sibi & cylindro æque alti. ergo prisma super quadratum ABCD superat cylindri semissem. eodem modo prisma super basim AFB cylindro æque altum segmenti cylindrici AFB dimidio majus est. Continuetur bisectio arcuum, & detrahantur prismata, donec segmenta cylindri relicta, nempe ad AF, FB, &c. minora evadant solido E Itaque cylind. — segmenti. AF, FB, &c. (prisma ad basim AFBGCHDI) c majus est quam cylind. — B (d triplum conis.) ergo pyramis dicti prismatis e pars tertia (ad eandem basim fira, ejusdemque altitudinis) cono æque alto ad basim ABCD circulum major est, pars toto. Q. E. A.

Si conus tertia parte cylindri major dicatur, fit iidem excessus E. Ex cono detrahe pyramides, ut in priori parte prismata ex cylindro, donec restent conis segmenta aliqua, puta ad AF, FB,

Vide fig. 2. hujus.

a sch. 7. 4. & cor. 9. 12.

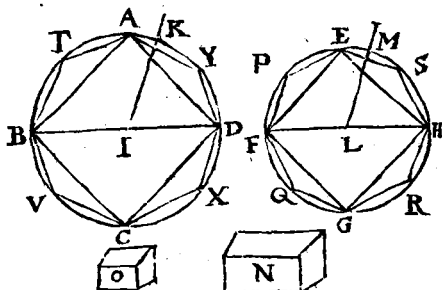
b sch. 27. 3. & cor. 9. 12.

c 5. ax. 1. d hyp. e cor. 7. 12.

f hyp.

FB, BG, &c. minora solido E. ergo con.—E
 ($f\frac{1}{3}$ cylindr.) $\supset$ pyr. AFBGCHDI (con.—
 segment. AF, FB, &c.) ergo prisma pyramidis
 triplum (æque altum scilicet atque ad eandem
 basim) cylindro ad basim ABCD majus est,
 pars toto. Q.E.A. Quare fatendum est, quod
 cylindrus triplo cono æquatur. Q.E.D.

PROP. XI,

*Sub eadem altitudine existentes cylindri, & con
 ABCDK, EFGHM, inter se sunt ut bases ABCD,
 EFGH.*

Sit circ. ABCD, circ. EFGH :: con. ABCDK.
 N. Dico $N = \text{con. EFGHM}$.

Nam si fieri potest, sit $N \supset \text{con. EFGHM}$,
 sitque excessus O. Supposita præparatione, &
 argumentatione præcedentis; erit O majus seg-

- a 30.3. & dum $N \supset \text{pyr. EPFQGRHSM}$. a Fias in cir-
 1. post. culo ABCD simile polygonum ATBV CXDY.
 b 6 12. Quia pyr. ABVYK. pyr. EFQSM b :: polyg.
 c cor. 2. 12. ATBVY. polyg. EPFQS c :: circ. ABCD. circ.
 d hyp. EFGH d :: con. ABCDK. N. e erit pyram.
 e 14. 5. EPFQGRHSM $\supset$ N. contra modo dicta.

Rursum dic $N \subset \text{con. EFGHM}$. pone con.
 EFGHM. O :: N. con. ABCDK f :: circ.
 EFGH, ABCD. g ergo O $\supset \text{con. ABCDK}$,
 quod

quod absurdum est, ex ostensis in priori parte. *f. hyp. &*

Itaque potius dic, $ABCD. EFGH :: \text{con. invertendo.}$
 $ABCDK. EFGHM. Q. E. D.$ g 14. 5.

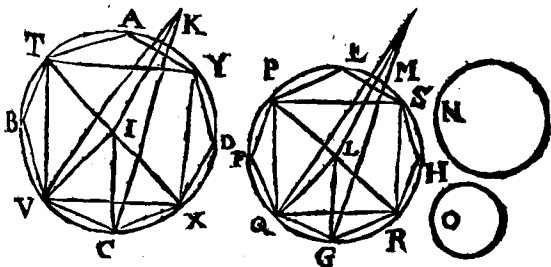
Idem demonstrabitur de cylindris, si conorum & pyramidum loco concipiantur cylindri & prismata. ergo, &c.

S C H O L.

Ex hâc habetur dimensio cylindrorum & conorum quorumcunque. Cylindri rectæ soliditas produci-
 tur ex base circulari (*a* pro cuius dimensione *a* I. Prop.
 consulendus est Archimedes) ducta in altitudi-
 nem. *b* igitur & cuiuscunque cylindri. de dimensio
circ.

c Itaque conî soliditas produci-
 tur ex tertia parte altitudinis ducta in basim. b II. 12.
c 10. 12.

P R O P. XII.

Similes conî & cylindri ABCDK, EFGHM in triplicata ratione sunt diametrorum TX, PR, quæ in basibus ABCD, EFGH.

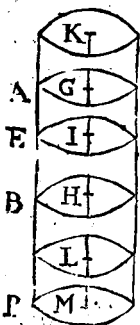
Habeat conus A ad aliquod N rationem tri-
 plicatam TX ad PR. dico $N = \text{con. EFGHM}$;
 Nam si fieri potest, sit $N \supset EFGHM$;
 sitque excessus O. ergo ut in Prioribus, $N \supset$
 pyr. EPFQGRHSM. Sint axes conorum IK
 LM, adducanturque rectæ VK, CK, VI, CI;
 & QM, GM, QL, GL. Quoniam conî similes *a* 24. def. 11
 sunt, *a* est VI. IK :: QL. LM. anguli vero *b* 18 def. 11
 VIK, QLM *b* recti sunt. *c* ergo trigona VIK, *c* 6. 6.
V 1 QLM

- d 4. 6. QLM æqualangula sunt; d unde VC, VI :: QG.
 QL. item VI. VK :: QL. QM. ergo ex æ-
 e 7. 5. quali VC. VK :: QG. QM. e quinetiam VK.
 CK :: CM. MG. ergo rursus ex æquo VC.
 f 5. 6. CK :: QG. GM. f ergo triangula VKC,
 QMG similia sunt; similique argumento reliqua
 g 9 def. 11. hujus pyramidis triangula reliquis illius, g quare
 h cor. 8. 12. pyramides ipsæ similes sunt. h sunt vero hæ in
 k 4. 6. triplicata ratione VC ad QG, k hoc est VI ad
 l 15 5. QL, l vel TX ad PR. m ergo pyr. ATBVC-
 m hyp. & XDYK. pyr. EPFQGRHSM :: con. ABCDK.
 n 11. 5. N. n unde pyr. EPFQGRHSM $\rightrightarrows$ N; quod
 n 14. 5. repugnat prius dictis.

Rursus, dic N. $\leftarrow$ con. EFGHM. sit con.
 o Prim & EFGHM. O :: N. con. ABCDK o :: pyr.
 inverse. EPRM. ATCK p :: GQ. VC ter :: q PR.
 p cor. 8. 12. TX ter. ergo O r $\rightrightarrows$ ABCDK. quod modo
 q 4. 6. repugnare ostensum est. Proinde N = con.
 r 14. 5. EFGHM. Q. E. D.

Quoniam vero quam proportionem habent
 coni, eandem quoque obtinent cylindri, eorum
 tripli, habebit quoque cylindrus ad cylindrum
 proportionem diametrorum in basibus triplicatâ.

P R O P. XIII.

Si cylindrus ABCD plano
 EF secetur adversus planis BC,
 AD parallelo; erit ut cy-
 lindrus AEFB ad cylindrum
 EBCF, ita axis GI ad ax-
 em IH.

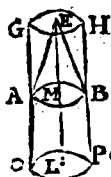
Producto axe, a sume
 GK = GI, & HL = IH
 = LM. & concipe per
 puncta K, L, M, plana du-
 ci circulis AD, BC paral-
 lela. b ergo cylind. ED =
 cyl. AN. & cylin. EC b =
 BO. b = OP. itaque cylin-
 drus

a 3. 1.

b 11. 12.

drus EN cylindri ED æque multiplex est, ac
axis IK axis IG. pariterque cylindrus FP æque
multiplex est cylindri BF, ac axis IM axis IH.
prout vero $IK = \square, \rhd IM$, c sic cylindr. ^{c 11. 12.}
 $EN = \square, \rhd EP$. d ergo cyl. AEFD. cyl. ^{d 6. def. 5.}
EBCF :: GI. IH. Q. E. D.

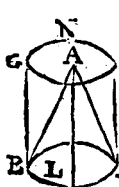
PROP. XIV.

Super equalibus basibus
AB, CD existentes coni
AEB, CFD, & cylindri
AH, CK, inter se sunt ut al-
titudines ME, NF.

Productis cylindro HA
& axe EM, sume ML =
FN; & per punctum L ducatur planum basi
AB parallelum. a erit cyl. AP = CK. b atqui a 11. 12.
cylindr. AH. AP. (CK) :: ME. ML. (NF.) b 13. 12.
Q. E. D. Idem de conis cylindrorum subtri-
plis dictum puta. * imo de prismatis & pyra- * Adhibe
midibus. 9 & 7. 12.

PROP. XV.

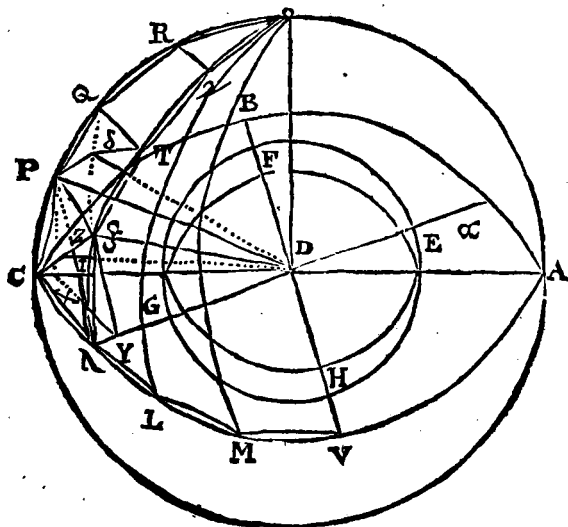

Equalium conorum
BAC, EDF, & cylindro-
rum BH, EK, reciprocantur
bases & altitudines (BC.
EF :: MD. LA :) &
quorum conorum, & cylan-
drorum reciprocantur bases
& altitudines, illi sunt
æquales.

Si altitudines pares sint, etiam bases pares
erunt; & res clara est. Sin altitudines sint im- a 14. 12:
pares, aufer MO = LA. b const.

1. Hyp. Estque MD. MO (a LA) b :: cyl. c hyp.
EK (c BH.) EQ d :: circ. BC. EF. Q. E. D. d 11. 12.

PROP. XVII.

Duabus sphaeris ABCV, EFGH circa idem centrum D existentibus, in majori sphaera ABCV solidum polyedrum inscribere, quod non tangat superficiem minoris sphaera EFGH.

Secentur ambæ sphaeræ plano per centrum faciente circulos EFGH, ABCV. ducanturque diametri AC, BV secantes perpendiculariter. Circulo ABCV a inscribatur polygonum æqui- a 16. 11. laterum VMLNC, &c. circulum EFGH minime tangens. ducta diametro Na, erectaque DO recta ad planum ABC. per DO, perque diametros AC, Na erigi concipiantur plana DOC, DON, quæ ad circulum ABCV b recta b 18. 11. erunt, ideoque in superficie sphaeræ c quadrantes c cor. 33. 6.

d 4. 1. efficient DOC, DON. in quibus d apertur rectæ CP, PQ, QR, RO, NS, ST, TY, γ O ipsis CN, NL, &c pares, & æque multæ. In reliquis quadrantibus OL, OM, &c. inque tota sphaera eadem constructio fiat. Dico factum.

A punctis P, S ad planum ABCV demitte perpendiculares PX, SY, & quæ in sectiones AC, Na cadent. Quoniam igitur tam s anguli recti PXC, SYN, g quam PCX, SNY, h æqualibus peripheriis insistentibus, f pares sunt, triangula PCX, SNY h æquiangula sunt. Cum igitur PC k = SN, l etiam PX = SY, l & XC = YN; m quare DX = DY. n ergo DX. XC :: DY. m 3. ax. 1. YN. o ergo parallelæ sunt YX, NC. quia vero n 7. 5. PX, SY pares, & cum eodem plano ABCV rectæ, etiam p parallelæ sunt, q erunt YX, p 6. 11. SP etiam pares & parallelæ. r ergo SP, NC q 33. 1. inter se parallelæ sunt. ergo s quadrilaterum r 9. 11. NCPS, eademque ratione SPQT, TQRG, s 7. 11. sed & t triangulum γ RO totidem sunt plana. 12. 11. Eodem modo tota sphaera ejusmodi quadrilateris & triangulis repleta ostendetur. quare inscriptum est polyedrum.

u 11. 11. A centro D u duc DZ rectum plano NCPS; & iunge ZN, ZC, ZS, ZP. Quoniam DN. x 4. 6. NC x :: DY. YX; est NC γ $\sqsubset$ YX (SP;) p y 14. 5. riterque SP $\sqsubset$ TQ, & TQ $\sqsubset$ γ R. Et quia z 3. def. 11. anguli DZC, DZN, DZS, DZP, q recti sunt, a 15. def. 1. latera vero DG, DN, DS, DP d æqualia, & b 47. 1. DZ commune, b erunt ZC, ZN, ZS, ZP æ c 15. def. 1. quales inter se; proinde circa quadrilaterum d constr. NCPS e describi potest circulus, in quo (b e 28. 3. NS, NC, CP d æquales, & NC $\sqsubset$ SP) NC f 33. 6. e plusquam quadrantem subtendit. f ergo ang. g 12. 2. NZC ad centrum obtusus est. g ergo NCq $\sqsubset$ h 32. 1. 2 ZCq (ZCq + ZNq.) Sit NI ad AC nor-, k 9. ax. 1. mali. ergo cum ang. ADN (b DNC + l 5. 1. DCN) sit & obtusus, l erit semissis ejus DCN recti

recti semisse major; proptereaque eo minor est reliquus è recto ang. $\angle NI$. & unde $IN \sqsubset IC$. n 19. 1. ergo NCq ($NIq + ICq$) $\circ \supset 2 INq$. itaque $\circ$ 47. 1. $IN \sqsubset ZC$. & consequenter $DZ p \sqsubset DI$. atqui p 47. 1. punctum I est q extra sphaeram $EFGH$. ergo q cor. 16. punctum Z potiori jure est extra ipsam. adeoque 12. planum $NCPS$ (cujus r proximum centro pun- r 47. 1. ctum est Z) sphaeram $EFGH$ non contingit. Et si ad planum $SPQT$ demittatur perpendicularis $D\delta$, punctum δ , adeoque & planum $SPQT$ adhuc ulterius à centro elongatur; idemque est de reliquis polyedri planis. ergo polyedrum $ORQPCN$, &c. majori sphaerae inscriptum, minorem non contingit. $Q. E. F.$

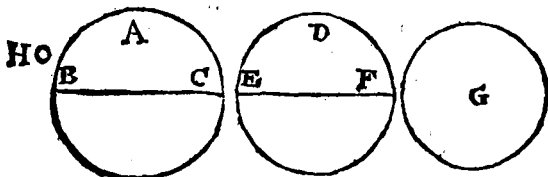
Coroll.

Hinc sequitur, Si in quavis alia sphaera describatur solidum polyedrum, simile prædicto solido polyedro, proportionem polyedri in una sphaera ad polyedrum in altera esse triplicatam ejus quam habent sphaerarum diametri.

Nam si ex centris sphaerarum ad omnes angulos basium dictorum polyedrorum rectæ lineæ ducantur, distribuentur polyedra in pyramides numero æquales & similes, quarum homologa latera sunt semidiametri sphaerarum; ut constat, si intelligatur harum sphaerarum minor intra majorem circa idem centrum descripta, congruent enim sibi mutuo lineæ rectæ ductæ à centro sphaerae ad basium angulos, ob similitudinem basium, ac propterea pyramides efficientur similes. Quare cum singulæ pyramides in una sphaera, ad singulas pyramides illis similes in altera sphaera a habeant proportionem triplicatam laterû ho- a cor. 8. 12. mologorum, hoc est, semidiametrorum sphaerarum; sint autem b ut una pyramis ad unam py- b 12. 5. ramidem, ita omnes pyramides, hoc est, solidum polyedrum ex his compositum, ad omnes pyramides,

mides, id est, ad solidum polyedrum ex illis constitutum; habebit quoque polyedrum unius sphaerae ad polyedrum alterius sphaerae proportionem triplicatam semidiametrorum, *c* atque adeo diametrorum.

PROP. XVIII.

sphaera BAC, EDF (unt in triplicata ratione suarum diametrorum BCEF.

Sit sphaera BAC ad sphaeram G in triplicata ratione diametri BC ad diametrum EF. Dico $G = EDF$. Nam si fieri potest, sit $G \supset EDF$. & cogita sphaeram G concentricam esse ipsi EDF. Sphaerae EDF *a* polyedrum sphaeram G non tangens, sphaeraeque BAC simile polyedrum inscribatur. *b* Haec polyedra sunt in triplicata ratione diametrorum BC, EF, *c* id est, sphaerae BAC ad G. *d* Proinde sphaera G major est polyedro sphaerae EDF inscripto, pars toto.

Rursus, si fieri potest, sit sphaera $G \subset EDF$. Sitque ut sphaera EDF ad aliam sphaeram H, ita G ad BAC, *e* hoc est in triplicata ratione diametri EF ad BC; cum igitur BAC $f \subset H$, incurrimus absurditatem prioris partis. Quin potius sphaera $G = EDF$. Q. E. D.

Coroll.

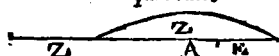
Hinc, ut sphaera ad sphaeram, ita est polyedrum in illa descriptum ad polyedrum simile in hac descriptum.

L I B. XIII.

P R O P. I.

Si recta linea z secundum extremam & mediam rationem secetur (z. a :: a. e,) majus segmentum a assumens dimidium totum z, quintuplum potest ejus, quod à dimidia totum z describitur, quadrati.

 Dico Q. $a + \frac{1}{2} z = 5$ Q. $\frac{1}{2} z$. $a^2 4. 2.$
hoc est $aa + \frac{1}{4} zz + za = zz + \frac{1}{4} zz$. b vel $aa + b 3. 4x. 1.$
 $za = zz$. Nam $ze + za = zz$. & $ze = aa$. c 2. 2.
e ergo $aa + za = zz$. Q. E. D. d hyp & 16 6.

P R O P. II.

Si recta linea $\frac{1}{2} z + a$ sui ipsius segmenti $\frac{1}{2} z$ quintuplum possit, dupla prædicti segmenti (z) extrema ac media ratione secta majus segmentum est a, reliqua pars ejus quæ à principio rectæ $\frac{1}{2} z + a$.

Dico z. a :: a. e. Nam quia per hyp. * $aa + \frac{1}{4} zz + za = zz + \frac{1}{4} zz$; vel $aa + za = zz$ a = a 2. 2.
 $ze + za$. b erit $aa = zz$. e quare z. a :: a. e. b 3. 4x. 1.
Q. E. D. c 17. 6.

Vide fig. præced.

P R O P. III.

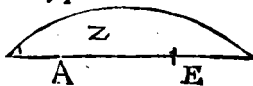
Si recta linea z secundum extremam ac mediam rationem secetur (z. a :: a. e,) minus segmentum e assumens dimidium majoris segmenti a, quintuplum potest ejus, quod à dimidia majoris segmenti a describitur, quadrati.

 Dico Q. $e + \frac{1}{2} a = 5$ Q. $\frac{1}{2} a$. a hoc est $ee + b 3. 4x.$
 $ae + ea = aa + ea$ c 3. 2.
 $ae + ea = aa$. b vel $ee + ea = aa$. d hyp. &
aa. Nam $ee + ea = ze$ d = aa. Q. E. D. 17. 6.

P R O P.

P R O P. IV.

Si recta linea z secundum extremam ac mediam rationem secetur ($z a :: a. c$;) quod à tota z , quodque à minori segmento c , utraque simul quadrata, tripla sunt ejus, quod à majori segmento a describitur, quadrati.

a 4. 1.

b 3. 2.

c 17. 6.

d 2. 6x.

Dico $zz + cc = 3$
 aa . a vel $aa + cc + 2ac$
 $+ cc = 3aa$. Nam ac
 $+ cc = b = zc = aa$.

d ergo $aa + 2ac + 2cc = 3aa$. Q. E. D.

P R O P. V.

Si recta linea AB
 secundum extremam
 & mediam rationem

secetur in C, apponaturque ei AD aequalis majori segmento AC; tota recta linea DB secundum extremam ac mediam rationem secatur, & majus segmentum est quæ à principio recta linea AB.

a hyp.

Nam quia $AB.AD :: AC.CB$, invertendoque $AD.AB :: CB.AC$; erit componendo $DB.AB :: AB.AC.(AD.)$ Q. E. D.

Scol.

Quod si fuerit $BD.BA :: BA.AD$. erit $BA.AD :: AD.BA - AD$. Nam dividendo est $BD - BA (AD) BA :: BA - AD. AD$. ergo inverse, $BA.AD :: AD.BA - AD$. Q. E. D.

P R O P. VI.

Si recta linea rationalis AB extrema ac media ratione secetur in C;

utrumque segmentorum (AC, CB) irrationalis est linea, quæ vocatur apotome.

a 3. 1.

b 1. 13.

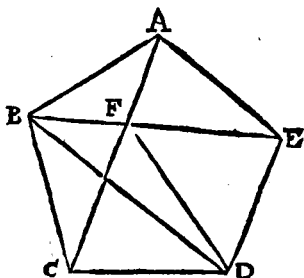
c 6. 10.

d hyp.

Majori segmento AC a adde $AD = \frac{1}{2} AB$; b ergo $DCq = 5 DAq$. c ergo $DCq \perp DAq$. proinde cum AB, e ideoque ejus semissis DA e (cb. 12. 10) sint p, etiam DC est p. Quia vero 5. 1 :: non Q.

Q Q f est DC $\perp$ DA. g ergo DC=AD, id f 9. 10.
 est AC est apotome. Insuper quia ACq b=AB g 74. 10.
 x BC, & AB est p, k etiam BC est apotome. h 17. 6.
 Q. E. D. k 98. 10.

P R O P. VII.

Si pentagoni æquilateri ABCDE tres anguli,
 five qui deinceps EAB, ABC, BCD, five EAB,
 BCD, CDE qui non deinceps sint, æquales fuerint,
 a quiangulum erit ipsum pentagonum ABCDE.

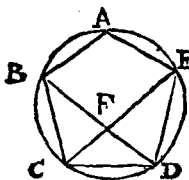
Paribus deinceps angulis subtendantur rectæ
 BE, AC, BD.

Quoniam latera EA, AB, BC, CD, angulique
 inclusi a æquantur, b erunt bases BE, AC, BD, a hyp.
 c angulique AEB, ABE, BAC, BCA pares. d qua- b 4. 1.
 re BF=FA, & e proinde FC=FE. ergo trian- c 4. & 5. 1.
 gula FCD, FED sibi mutuo æquilatera sunt; d 6. 1.
 f unde ang. FCD=FED, g proinde ang. ABE e 3. ax. 1.
 =BCD Eodem pacto ang. CDE reliquis æqua- f 3. 1.
 tur. quare pentagonum æquiangulum est. Q. E. D. g 2. ax. 1.

Sin anguli EAB, BCD, CDE, qui non deinceps,
 statuantur pares, b erit ang. AEB=BDC, B 4. 1.
 & BE=BD, k ideoque ang. BED=BDE; l totus k 5. 1.
 proinde ang. AED=CDE. ergo propter angu- l 2. ax.
 los A, E, D deinceps æquales, ut prius, pentago-
 num æquiangulum erit. Q. E. D.

P R O P.

PROP. VIII.

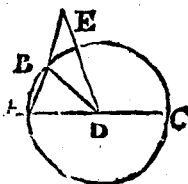

Si pentagoni æquilateri
& æquianguli ABCDE
duos angulos BCD, CDE,
qui deinceps sint, subtrahant
recta linea BD, CE; hæc
extrema ac media ratione
se mutuo secant, & majora
ipsarum segmenta BF, vel
EF æqualia sunt pentagoni lateri BC.

- a 14. 4.
b 28. 3.
c 27. 3.
d 32. 1.
e 33. 6.
f 6. 1.
g 27. 3.
h 4. 6.

Circa pentagonum a describe circulum ABD.
b Arcus ED = BC. c ergo ang. FCD = FDC.
d ergo ang. BFC = 2 FCD. (FCD + FDC.)
Atqui arcus BAB b = 2 ED, proinde ang.
BCF e = 2 FCD = BFC. f square BF = BC.
Q. E. D. Porro quia triangula BCD, FCD
g æquiangula sunt, h erit BD. DC (BF) :: CD
(BF.) FD. pariterque EC. EF :: EF, FC.
Q. E. D.

PROP. IX.

Si hexagoni latera BE, &
decaconi AB, in eodem cir-
culo ABC descriptorum
componantur, tota recta linea
AE extrema ac media rati-
one secatur, (AE. BE :: BE.
AB) & majus ejus segmen-
tum est hexagoni latera BE.

- a hyp. &
27. 3.
b 32. 1.
c 7. ax. 1.
d 5. 1.
e 1. ax. 1.
f 4. 6.
g cor. 15. 4.

Duc diametrum ABC, & junge rectas DB,
DE. Quoniam ang. BDC a = 4 BDA, estque
ang. BDC b = 2 DBA (DAB + DBA,) erit
DBA (b BDE + BED) c = 2 BDA d = 2 BDE.
proinde ang. DBA, vel DAB e = ADE. Itaque
trigona ADE, ADB æquiangula sunt, f square
AE. AD. (g BE) :: AD. (BE.) AB. Q. E. D.

Coroll.

q 17. 6. re AB. AH :: AH.AM. q ergo $AB \times AM =$
 r 2. 2. AHq. Quum igitur $ABq = AB \times BM + AB$
 s 2. 2x. $\times AM$, ferit $ABq = BFq + AHq$. Q. E. D.

Coroll.

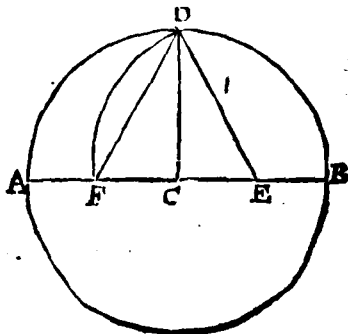
1. Hinc, linea recta (FK) quæ ex centro (F) arcum quempiam (HA) bifecat, etiam rectam (HA) illi arcui subtensam bifecat ad angulos rectos.

2. Diameter circuli (AG) ex angulo quovis (A) pentagoni ducta bifecat & arcum (CD,) quem latus pentagoni illi angulo oppositum subtendit, & latus ipsum (CD) oppositum, idque ad angulos rectos.

Schol.

Hic, ut promissimus, praxim trademus expeditam problematis 11. 4.

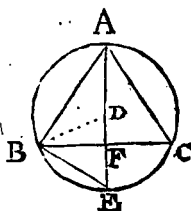
Problema.

Invenire latus pentagoni circulo ADB inscribendi.

Duc diametrum AB, cui perpendicularem
 CD

P R O P. XII.

Si in circulo ABEC tri-
angulum equilaterum ABC
describatur, trianguli latus
AB potentia triplum est ejus
linea AD, quae ex D centro
circuli ducitur.

Protracta diametro ad
E, duc BE. Quoniam arcus
BE = EC, arcus BE sexta

a cor. 10.

13.

b cor. 15. 4. AEq $c = 4 DEq$ (4 BEq) $d = ABq + BEq$ (+

c 4. 2. ADq.) e proinde $ABq = 3 ADq$. Q. E. D.

d 47. 1.

Coroll.

e 3. 4x. 1.

1. AEq. ABq :: 4. 3.

f cor. 8. 6.

2. ABq. AFq :: 4. 3. f Nam ABq. AFq ::

& 21. 6.

AEq. ABq.

g cor. 15. 4.

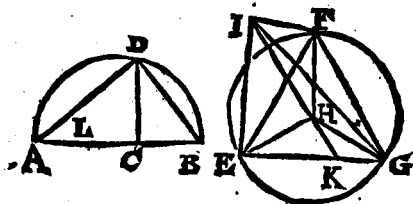
3. DF = FE. Nam triang. EBD g æquila-

h cor. 3. 3.

terum est; h & BF ad ED perpendicularis, b ergo
EF = FD.

4. Hinc AF = DE + DF = 3 DF.

P R O P. XIII.

Pyramidem EGFI constituere, & data sphaera
complecti; & demonstrare quod sphaera diameter
AB

AB potentia sit sesquialtera lateris EF ipsius pyramidis EGFI.

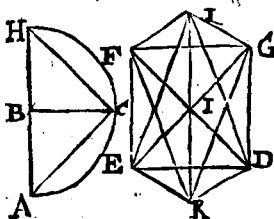
Circa AB describe semicirculum ADB. a sitque $AC = 2 CB$. ex puncto C erige perpendicularem CD; & iunge AD, DB. Tum radio $HE = CD$ describe circulum H BFG; cui b inscribe triangulum æquilaterum EFG. b cor. 19. 4. ex H g erige $IH = CA$ rectum plano EFG, c 12. 11. produc IH ad K; d ita ut $IK = AB$. rectasque d 3. 1. adijunge IE, IF, IG. erit EFGI pyramis expetita.

Nam quia anguli ACD, IHE, IHF, IHG e recti sunt; & CD, HE, HF, HG e pares, e atque e constr. $IH = AC$; ferunt AD, IE, IF, IG æquales in f 47. 1. ter se. Quia vero $AC (2 CB.) CB g :: AC q. g 20. 6. CD q.$ erit $AC q = 2 CD q.$ itaque $AD q f = AC q + CD q b = 3 CD q = 3 HE q k = EF q.$ h 2. ax. l ergo AD, EF, IE, IF, IG pares sunt, adeoque k 12. 13. pyramis EFGI est æquilatera. Quod si punctum C super H collocetur, & A C super HI, l 1. ax. 1. rectæ AB, IK m congruent, utpote æquales. quare semicirculus ADB axi AB vel IK circumductus n transibit per puncta, E, F, G, * adeoque n 15. def. 1. pyramis EFGI sphaeræ inscripta erit. Q. E. F. * 31. def. 1. liquet vero esse $BA q. AD q o :: BA. AC p :: 3. 2.$ o cor. 8. 6. Q. E. D. p constr.

Corollaria.

1. $AB q. HE q :: 9. 2.$ Nam si ABq ponatur 9, erit ADq (EFq) 6. q proinde HEq erit 2. q 12. 13.
2. Si L centrum fuerit, erit $AB. LC :: 6. 1.$
- Nam si AB ponatur 6, erit AL, 3; r ideoque AC r constr. 4; quare LC erit 1. Hinc
3. $AB. HI :: 6. 4 :: 3. 2.$ unde
4. $AB q. HI q :: 9. 4.$

PROP. XIV.

Octaedrum KEFGDL constituitur, & data sphaera completi, qua & pyramidem; & demonstrare, quod sphaera diameter AH potentia sit dupla lateris AC ipsius Octaedri.

a 46. I. Circa AH describe semicirculum ACH, ex
 b 12. II. centro B erige perpendicularem BC. duc AC,
 c 3. I. HC. Super ED = AC a fac quadratum EFGD,
 cuius diametri DF, EG secantes in centro I. ex
 I duc IL = AB b rectam plano EFGD. produc
 IL, c donec IK = IL. Connexis KE, KF, KG,
 KD, LE, LF, LG, LD; erit KEFGDL octae-
 drum quæsitum.

d 4. I. Nam AB, BH, FI, IB, &c. æqualium quadra-
 torum semidiametri æquales sunt inter se. d qua-
 re triangulorum rectangulorum LIE, LIF, FIE,
 &c. bales LF, LE, FE, &c. æquantur. proinde
 e 27. def. II octo triangula LFE, LFG, LGD, LDE, KEF,
 KFG, KGD, KDE æquilatera sunt, e atque
 octaedrum constituunt, quod sphaeræ cuius cen-
 trum I, radius IL, vel AB, inscribi potest. (quo-
 niam AB, IL, IF, IK, &c. f æquales sunt.)
 f constr. Q. E. F. porro liquet AHq (LKq) g = 2 ACq
 g 47. I. (2 LDq.) Q. E. D.

Corollaria.

1. Hinc manifestum est, in Octaedro tres dia-
 metros EG, FD, LK se mutuo ad angulos rectos
 secare in centro sphaeræ.

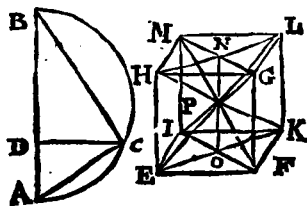
2. Item, tria plana EFGD, LEKG, LEKD
 esse quadrata, se mutuo ad angulos rectos se-
 cantia.

3. Octa-

3. Octaedrum dividitur in duas pyramides similes & æquales EFGDL, & BFGDK, quarum basis communis est quadratum EFGD.

4. Denique, bases octaedri oppositæ, inter se 15. 11. parallelæ sunt.

P R O P. XV.

Cubum B F-
GHIKLM con-
stituere, &
sphæra comple-
cti, qua & prio-
res figuras; &
demonstrare,
quod sphæra di-

ameter AB potentia sit tripla lateri EF ipsius cubi.

Super AB describe semicirculum ACB; & a fac AB = 3 DA. ex D erige perpendicularem a 10. 6. DC, & junge BC ac AC. Tum super BF = AC b construe quadratum EFGH, cujus plano rectæ b 46. 1. insistant EI, FK, HM, GL ipsi EF pares, quas connecte rectis IK, KL, LM, IM. Solidum BFGHIKLM cubus est, ut satis constat ex constructione.

In quadratis oppositis BFKI, HGLM duc diametros EK, FI, HL, MG, per quas ducta plana EKLH, FIMG se intersecant in recta NO. Hæc diametros cubi EL, FM, GI, HK c bisecabit in P, centro cubi. d ergo P centrum erit sphæræ c cor. 39. per puncta cubi angularia transeuntis. Porro 11. B Lq e = B Kq + K Lq e = 3 K Lq, s vel 3 d 15. def. 1. ACq. atqui ABq. ACq g :: BA. DA f :: 3. 1. & 14. def. g ergo AB = EL. Quare cubum fecimus, &c. 11. Q. E. F. e 47. 1. f constr. g cor. 8. 6. h 14. 5.

Coroll.

1. Hinc, omnes diametri cubi inter se æquales sunt, seseque mutuo in centro sphæræ bisecant. Eademque ratione rectæ quæ quadratorum oppositorum centra conjungunt, bisecantur in eodem centro.

k 47. 1.

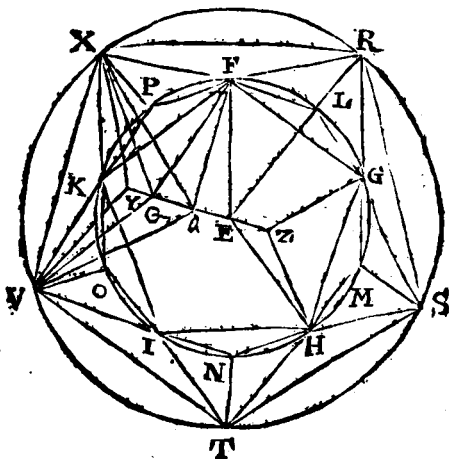
2. Diameter sphæræ potest latus tetraëdri, &

l 13. 13.

cubi. nempe $ABq = BCq + ACq$.

m 15. 13.

P R O P. XVI.

Icosædrum ZGHIFYV- B
XRST constituere, & sphaera
complecti, qua & antedictas fi-
guras; & demonstrare, quod
icosædri latus FG irrationalis
est linea, qua vocatur mi-
nor.

Super AB diametrum
sphæræ describe semicir-
culum ADB; & a fac AB
 $= BC$, ex C erige
normalem CD, & duc
AD ac BD. Ad inter-
vallum EF=BD descri-
be circulum EFKNG; A

a 10. 6.

b cui inscribere pentagonum æquilaterum FKIHG. b 11. 4.
 Bifeca arcus FG, GH, &c. ac connecte rectas
 FL, LG, &c. latera nempe decagoni. Tunc e c 12. 11.
 rige EQ, LR, MS, NT, OV, PX ipsi EF æqua-
 les, rectasque plano FKNG. & connecte RS, ST,
 TV, VX, XR; Item FX, FR, GR, GS, HS,
 HT, IT, IV, KV, KX. Denique producta EQ,
 sume QY=FL; & EZ=FL; rectasque duci
 concipe ZG, ZH, ZI, ZK, ZF; ac YV, YX, YR,
 YS, YT. Dico factum.

Nam ob EQ, LR, MS, NT, OV, PX & d constt.
 quales e & parallelas, etiam quæ illas jungunt, e 6. 11.
 EL, QR, EM, QS, EN, QT, EO, QV, EP,
 QX spares & parallelæ sunt. Item ideo LM f 33. 1.
 (vel FG,) RS, MN, ST, &c. æquales sunt in-
 ter se. g ergo planum per EL, EM, &c. plano g 15. 11.
 per QR, QS, &c. æquidistans, b & circulus h 1. def. 3.
 QXRSTV è centro Q, circulo EPLMNO æ-
 qualis est; atque RSTVX est pentagonum æqui-
 laterum. Duci vero intellectis EF, EG, EH,
 &c. ac QX, QR, QS, &c. quia ERq k = FLq k 47. 1.
 + LRq, l vel FRq m = FGq, n erunt FR, FG, l constt.
 adeoque omnes RS, FG, FR, RG, GS, GH, &c. m 10. 13.
 æquales inter se. Proinde 10 triangula RFX, n sch. 48. 1.
 RFG, RGS, &c. æquilatera sunt & æqualia. & 1. ax.
 Rursus ob ang. XQY o rectum, erit XYq p = o cor. 14. 11
 QXq + QYq q = VXq vel FGq. quare XY, p 47. 2.
 VX, bisque similiter YV, YT, YS, YR, ZG, ZH, q 10. 13.
 &c. æquantur: Ergo alia decem trigona constitu-
 ta sunt æquilatera, & æqualia, tam sibi mutuo,
 quam decem prioribus; ac proinde factum est
 Icosaedrum.

Porro, bisecta EQ in a, duc rectas aF, aX,
 aV; & propter QX r = QV, & commune latus r 15. def. 1;
 aQ, angulosque EQX, EQV rectos; ferit aX = f 4. 1.
 aV. similique argumento omnes, aX, aR, aS,
 aT, aV, aF, aG, aH, aI, aK æquantur.

- t 9. 13. Quoniam autem $ZQ. QE :: QE. ZE$, erit
u 3. 13. $Zaq u = 5 Baqx = EQq (EFq) Eaqr = aFq$.
x 4. 2. ergo $Za = aF$. pari pacto $aF = Ya$. ergo
y 47. 1. sphaera, cujus centrum a , radius aF , per 12 puncta
icosaedri angularia transibit.
z 15. 5. Denique, quia $Za.aE :: ZY.QE$, ideoque
a 22. 6. $Zaq.aEq :: ZYq.QEq$. b erit $ZYq = 5 QEq$,
b 14. 5. vel $5 BDq$: atqui $ABq. BDqc :: AB. BC :: 5$.
c cor. 8. 6. 1. d ergo $ZY = AB$. $Q. E. F$.
d 1. ax. 1. Itaque si AB ponatur ρ , e erit $EF = \sqrt{AB \times$
e sch. 12. 10 $BC}$. etiam ρ ; proinde FG pentagoni, idemque
f 11. 13. Icosaedri 5 latus, f est minor. $Q. E. D$.

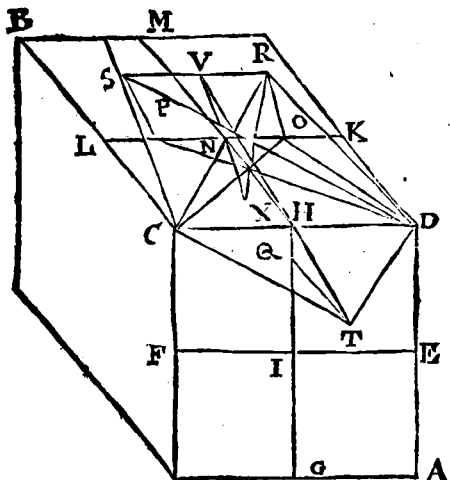
Coroll.

1. Ex dictis infertur, sphaerae diametrum esse potentia quintuplum semidiametri circuli quinque latera icosaedri ambientis.

2. Item manifestum est, sphaerae diametrum esse compositam ex latere hexagoni, hoc est, ex semidiametro, & duobus lateribus decagoni circuli ambientis quinque latera icosaedri.

3. Constat denique latera icosaedri opposita, qualia sunt RX, HI , esse parallela. Nam RX a
b sch. 26. 3. parall. LP . b parall. HI .

PROP. XVII.

Dodecaedrum constituere, & sphaera completti, qua & praedictas figuras; & demonstrare, quod dodecaedri latus RS irrationalis est linea, quae vocatur apotome.

Sit AB cubus datae sphaerae inscriptus, cujus latera omnia bisecentur in punctis E, H, F, G, K, L, &c. rectaeque adjungantur KL, MH, HG, EF. a Fac HI. IQ :: IQ, QH; & sume a 30. 6. NO, NP pares ipsi IQ. Erige OR, PS rectas plano DB, & QT plano AC. sintque OR, PS, QT ipsis IQ, NO, NP aequales. Connexis DR, RS, SC, CT, DT, erit DRSCCT pentagonum Dodecaedri expetiti. Nam duc NV parall. OR, & protracta NV ad occursum cum cubi centro a 47. 1. X, connecte rectas DS, DO, DP, CR, CP, b 7. ax. 13 HV, HT, RX. Quia DOq a = DKq (b KNq) c 4. 13. + K Oq c = 3 ONq (3 ORq) d erit DRq d 47. 1. = 4

- e 4. 2. $= 4 \text{ OR}q = \text{OP}q$, vel $\text{RS}q$. ergo $\text{DR} = \text{RS}$.
 Simili argumento DR , RS , SC , CT , TP pa-
 f conftr. 9. res sunt. Quia vero $\text{OR} f = g$ & parall. PS ,
 6. 11. g erunt RS , OP , & h consequenter RS , DC er-
 g 33. 1. am parallelæ; h ergo hæc cum suis conjungenti-
 b 9. 1. bus DR , CS , VH in uno sunt plano. quinetiam
 k 7. 11. quia $\text{HL} \cdot \text{IQ} k :: \text{IQ} (\text{TQ.}) \cdot \text{QH} k :: \text{HN}$.
 k conftr. NV ; & tam TQ , HN , quam QH , $\text{NV} k$ rectæ
 16. 11. eidem plano, l adeoque & parallelæ existunt,
 m 32. 6. erit THV recta linea. n ergo Trapezium
 n 1. & 2. 11 DRSC , & triang. DTS in uno sunt plano per
 rectas DC , TV extenso. ergo DTCSR est
 pentagonum, & quidem æquilaterum, ex antedi-
 ctis. Porro, o quia $\text{PK} \cdot \text{KN} :: \text{KN} \cdot \text{NP}$; &
 o 5. 13. $\text{DS}q = \text{DP}q + \text{PS}q (\text{PNQ}) = p \text{DK}q + p \text{KQ}$
 p 47. 1. $+ \text{NP}q$, q erit $\text{DS}q = \text{DK}q + 3 \text{KN}q = 4 \text{DK}q$
 q 1. 4x. 2. $(4 \text{DH}q) r = \text{DC}q$. ergo $\text{DS} = \text{DC}$; unde tri-
 & 4. 13. gona DRS , DCT sibi mutuo æquilatera sunt.
 r 4. 2. f ergo ang. $\text{DRS} = \text{DTC}$; & eodem pacto ang.
 f 8. 1. $\text{CSR} = \text{DTC}$. ergo * pentagonum DTCSR
 * 7. 13. etiam æquiangum est. Ad hæc, quia AX , DX ,
 r 15. 13. CX , &c. sunt cubi semidiametri, s erit $\text{XN} =$
 u 1. 4x. 1. IH , vel KN , n adeoque $\text{XV} = \text{KP}$. unde ob angu-
 x 29. 1. lum x rectum RVX , z erit $\text{RX}q = \text{XV}q + \text{RV}q$
 z 47. 1. $(\text{NP}q) = \text{KP}q + \text{NP}q a = 3 \text{KN}q b =$
 a 4. 13. $\text{AX}q$, vel $\text{DX}q$, &c. ergo RX , AX , DX , & ea-
 b 15. 13. dem ratione XS , XT , AX æquales sunt inter se.
 Et si eadem methode, qua constructum est pen-
 tagonum DTCSR , fabricentur 12 similia pen-
 tagona tangencia duodecim cubi latera, ea Do-
 decaedrum constituent; ac per eorum puncta an-
 gularia transiens sphaera, cujus radius AX , vel
 RX , Dodecaedrum complectetur. Q. E. F.
 c conftr. Denique, quia $\text{KN} \cdot \text{NO} e :: \text{NO} \cdot \text{OK}$, d
 d 15. 5. erit $\text{KL} \cdot \text{OP} :: \text{OP} \cdot \text{OK} + \text{PL}$. Itaque si
 e 15. 13. sphaerae diameter AB ponatur p , erit $\text{KL} e = \sqrt{}$
 f sch. 12. 10 $\text{AB}q$ f etiam p . g unde OP , vel RS latus dode-
 g 6. 13. $\frac{2}{3}$ caedri apotome erit. Q. E. D.

- 1.4.6. AO latus Dodecaedri. denique BG (= BC.)
 m 24.5. BC :: HI. IC. m ergo HI = 2 CI = KI. ergo
 n const. HI q = 4 CI q. proinde CH q = p ; CI q q ergo
 o 4. 2. AB q = 5 KI q. itaque KI, vel HI, est radius cir-
 p 47. 1. culi circumscriptis pentagonum icosaedri ; &
 q 15. 5. AK, vel IB, est latus decagoni eidem circulo in-
 r cor. 16. 13 scripti. unde AL ferit latus pentagoni, & idemque
 s 10. 13. Icosaedri latus. Ex quibus liquet BF, BE, AF
 t 16. 13. esse p. & AL, AO esse p. ; atque BF
 u 1. 6. BE ; & BE AF ; ac AF AO. Quia
 x 4. 42. 1. AF x OF, x ideoque AF x AO + AF x OF
 y 1. 2. AF x OF, y hoc est AF q = 2 AO q. & e-
 z 17. 6. rit 3 AF q (5 KL q) = 6 AO q. proinde KL
 a 47. 1. AO ; & fortius, AL AO.

Jam vero ut hæc latera numeris exprimamus,
 si AB ponatur $\sqrt{60}$, erit ex jam dictis ad calcu-
 lum exactis, $BF = \sqrt{40}$. & $BE = \sqrt{30}$. & AF
 $= \sqrt{20}$. item $AL = \sqrt{30 - \sqrt{180}}$ (nam
 $AK = \sqrt{15 - \sqrt{3}}$. & $KL (HI) = \sqrt{12}$.)
 denique $AO = \sqrt{30 - \sqrt{500}}$ ($\sqrt{25 - \sqrt{5}}$)

S C H O L.

Præter jam dictas figuras nullam dari posse figuram solidam regularem (nempe quæ figuris planis ordinariis & æqualibus consineatur) admodum perspicuum est. Nam ad anguli solidi constitutionem requiruntur ad minimum tres anguli plani; a hi- 2 21. 11.
que omnes simul 4 rectis minores esse debent. b Vid. schol.
b Atqui 6 anguli trigoni æquilateri, 4 quadratici, & 3 hexagonici, figillatim 4 rectos exæquant; 32. 1.
quatuor vero pentagonici, 3 heptagonici, 3 octagonici, &c. 4 rectos excedunt, ergo solummodo ex 3, 4, vel 5 triangulis æquilateris, ex 3 quadratis, vel 3 pentagonis, effici potest angulus solidus. Proinde, præter quinque prædicta, nulla existere possunt corpora regularia.

Ex P. Herigonio.

Proportiones sphaerae, & 5 figurarum regularium eidem inscriptarum.

Sit diameter sphaerae 2. Erunt

Peripheria circuli majoris, 6 [28318.

Superficies circuli majoris, 3 [14159.

Superficies sphaerae, 12 [56637.

Soliditas sphaerae, 4 [18859.

Latus tetraedri, 1 [62299.

Latus

Superficies tetraedri, 4 [6188.

Soliditas tetraedri, 0 [15132.

Latus hexaedri, 1 [1547.

Superficies hexaedri, 8.

Soliditas hexaedri, 1 [5396.

Latus octaedri, 1 [41421.

Superficies octaedri, 6 [9282.

Soliditas octaedri, 1 [33333.

Latus dodecaedri, 0 [71364.

Superficies dodecaedri, 10 [51462.

Soliditas dodecaedri, 2 [78516.

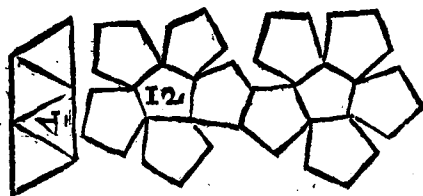
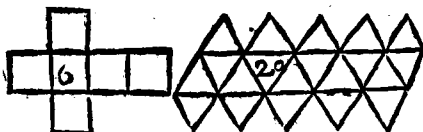
Latus Icofaedri, 1 [05146.

Superficies Icofaedri, 9 [57454.

Soliditas Icofaedri, 2 [53615.

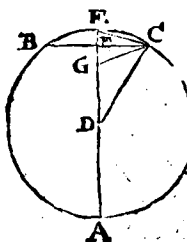
Quod

Quod si ex charta conficiantur quinque figura
aquilatera & aquiangula similes his quae sunt in
subjecta figura, componentur quinque figura solida,
si rite complicantur.

LIB. XIV.

PROP. I.

Quæ ex D centro circuli cujuspiam ABC in pentagoni eidem circulo inscripti latus BC ducitur perpendiculari DF, dimidia est utriusque lineæ simul, & lateris hexagoni DE, & lateris decagoni EC eidem cir-

culo ABC inscripti.

- a 4. 1. Sume $FG = FE$, & duc CG . a Estque $CE = CG$. ergo ang. CGE b = CEG b = BCD .
 b 5. 1. ergo ang. ECG c = EDC d = $\frac{1}{2} ADC$ e = $\frac{1}{2} CED$ ($\frac{1}{2} ECD$.) proinde ang. GCD = $ECG = EDC$, g quare $DG = GC$ (CE.) er-
 c 32. 1. go $DF = CE$ (DG) + $EF = DE + CE$.
 d hyp. & 33. 6. Q. E. D.
 e 20. 3.
 f 7. 4x.
 g 5. 1.

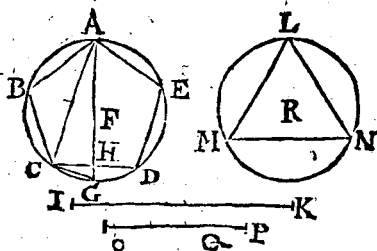
PROP. II.

A G B C Si bina recta linea AB,
 ———— DE extrema ac media ra-
 D H E F tione secantur (AB. AG ::
 ———— AG. GB. & DE. DH ::
 DH. HE;) ipsa similiter secabuntur, in easdem sci-
 licet proportionibus. (AG. GB :: DH. HE.)

- a 17. 6. Accipe $BC = BG$ & $EF = EH$. Estque
 b 8. 2. $AB \times BG$ a = AGq . quare ACq b = 4 ABG
 c 1. 4x. 1. + $A Gq$ c = 5 $A Gq$. Similiter erit DFq =
 d 22. 5. & 5 DHq . d ergo $AC. AG :: DF. DH$. compo-
 22. 6, nendo igitur $AC + AG$, $AG :: DF + DH$,
 DH,

DH. hoc est 1 AB. AG :: 2 DE. DH. e pro² e 22. 5.
inde AB. AG :: DE. DH. unde f dividendo f 17. 5.
AG. GB :: DH. HE. Q. E. D.

PROP. III.

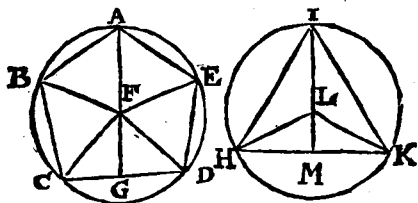

Idem circulus ABD comprehendit & Dodecaedri pentagonum ABCDE, & Icosaedri triangulum LMN, eidem sphaerae inscriptorum.

Duc diametrum AG, rectasque AC, CG. Sitque IK diameter sphaerae, a & IKq = 5 OPq. b fiatque OP. OQ :: OQ. QP. Quia ACq + CGq = AGq d = 4 FGq; & ABq = FGq + CGq. f erit ACq + ABq = 5 FGq. porro, quia CA. AB g :: AB. CA - AB; ac OP. OQ :: OQ. QP. b ideoque CA. OP :: AB. OQ. k erit 3 ACq (l IKq.) 5. OPq (m IKq) :: 3 ABq. 5. OQq. ergo 3 ABq = 5 OQq. Verum ob ML n latus pentagoni circulo inscripti, cujus radius OP, erunt 15 RMq o = 5 MLq p = 5 OPq + 5 OQq = * 3 ACq + 3 ABq q = 15 FGq. r ergo RM = FG. s proinde circ. ABD = circ. LMN. Q. E. D.

a sch. 47. 1.
b 30. 6.
c 47. 1.
d 4. 2.
e 10. 13.
f 2. & 3. ax.
g 8. 13.
h 2. 13. &
i 16. 5.
k 22. 6. &
l 4. 5.
m 15. 13.
n constr.
o cor. 16. 13.
p 12. 13.
q 10. 13.
r 15. 5. &
s supra.
* Prima.
t 1. ax. 1.
u & sch. 48. 1.
v 1. def. 3.

P R O P. IV.

Si ex F centro circuli pentagonum dodecaedri ABCDE circumscribens ducatur perpendicularis FG ad pentagoni unum latus CD; erit quod sub dicto latere CD, & perpendiculari FG comprehenditur rectangulum trigesies sumptum, icosaedri superficies aequale. item,

Si ex centro L circuli triangulum icosaedri HKK circumscribens, perpendicularis LM ducatur ad trianguli unum latus HK; erit quod sub dicto latere HK, & perpendiculari LM comprehenditur rectangulum trigesies sumptum, icosaedri superficies aequale.

Duc FA, FB, FC, FD, FE. Erunt triangula CFD, DFE, EFA. AFB, BFC æqualia. atqui $CD \times FG = 2$ triang. CFD. ergo $30 CD \times GF = 60$ CFD $= 12$ pentag. ABCDE $=$ superf. dodecaedri. Q. E. D.

Duc LI, LH, IK. estque $HK \times LM = 2$ trian. LHK. ergo $30 HK \times LM = 60$ HLK $= 30$ HLK $=$ superf. icosaedri. Q. E. D.

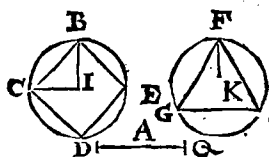
Coroll.

$CD \times FG. HK \times LM ::$ superf. dodecaed. ad superf. icosaedri.

P R O P.

erit dodecaedrum ad icosaedrum, ut superficies
dodecaedri ad superficiem icosaedri, d hoc est, ut d 3. 14.
latus cubi ad latus icosaedri.

PROP. VIII.

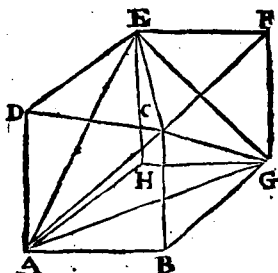

Idem circulus
BCDE compre-
hendit & cubi
quadrati BCDE
& octaedri tri-
angulum FGH,
ejusdem sphaera.

Sit A diameter sphaerae. Quoniam $Aq = 3$ a 15. 13.
 $BCq = 6$ Blq; itemque $Aq = 2$ GFq b 47. 1.
 $d = 6$ KFq; erit $Bl = KF$. ergo circulus CBED c 14. 13.
 $= GFH$. Q. E. D. d 12. 13.
e 2. def. 1.

Y 3

LIB.

IN dato cubo ABGHDCFE pyrami-
dem AGE C describere.

Ab angulo C duc diametros
CA, CG, CE; Easque connecte
diametris AG, GE, EA. Hæ om-

a 47. I.

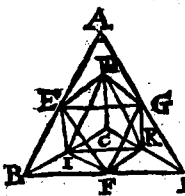
nes inter se æquales sunt, utpote æqualium qua-
dratorum diametri, ergo triangula CAG, CGE,
CEA, BAG æquilatera sunt, ac æqualia: proin-
de AGE C est pyramis, quæ cubi angulis insistit,

b 31. def. 11 eique idcirco b inscribitur. Q. E. F.

PROP. II.

In data pyramide ABDC
octaedrum EGKIFH descri-
bere.

a 10. 11

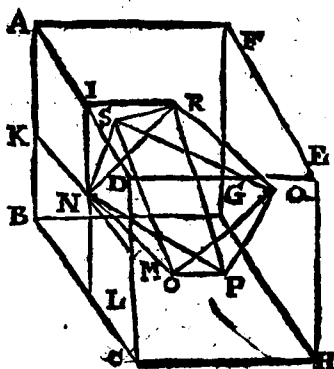

b 4. I.

a Biseca latera pyrami-
dis in punctis E, I, F, K, G,
H; quæ connecte 12 rectis
EF, FG, GE, &c. Hæ omnes
b æquales sunt inter se.

c 27. def. 11 sunt & æqualia, adeoq; constituunt c octaedrum
d 31. def. 11 d in data pyramide descriptum. Q. E. F.

PROP.

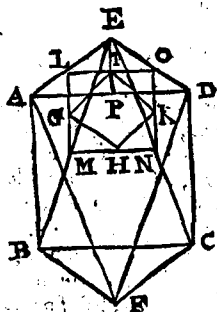

In dato cubo CHGBDEFA octaedrum^m NPQSOR describere.

Connecte quadratorum * centra N, P, Q, S, * 8. 4.
 O, R, 12 rectis NP, PQ, QS, &c. quæ a æqualia a 4. 1.
 sunt inter se, ideoque 8 trianguia efficiunt æqui-
 latera & æqualia. proinde b Inscriptum est cubo b 31. & 27.
 Octaedrum NPQSOR. Q. E. F. def. 11.

PROP. IV.

*In dato octaedro ABC-
 DEF cubum inscribere.*

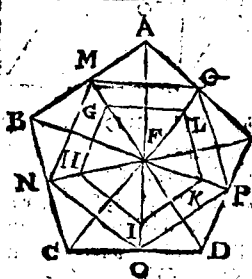

Latera pyramidis EA-
 BCD, cujus basis quadra-
 tum ABCD, bisecentur
 rectis LM, MN, NO, OL;
 quæ a æquales sunt & b a 4. 1.
 parallelæ lateribus qua- b 2. 6.
 drati ABCD c ergo qua- c 29. def. 13
 drilaterum LMNO est
 quadratum.

Eodem modo, si latera
 quadrati LMNO bise-
 centur

centur in punctis G, H, K, I, & connectantur GH, HK, KI, IG, erit GHKI quadratum. Quod si eadem arte in reliquis 5 pyramidibus octaedri centra triangulorum rectis conjugantur, describentur quadrata similia & aequalia quadrato GHKI. quare sex huiusmodi quadrata cubum constituent, quiquidem intra octaedrum descriptus erit, d cum octo ejus anguli tangant octo octaedri bases in earum centris. Q. E. F.

PROP. V.

In dato Icosaedro Dodecaedrum inscribere.

Sit ABCDEFG pyramidis Icosaedri, cujus basis pentagonum ABCDE; centra autem triangulorum G, H, I, K, L; quae connectantur rectis GH, HK, KI, KL, LG. Erit GHIKL pentagonum dodecaedri inscribendi.

Nam rectae FM, FN, FO, FP, FQ, per centra triangulorum transientes, a bisecant bases, ergo rectae MN, NO, OP, PQ, QM aequales sunt inter se. quoniam et FM, FN, FO, FP, FQ pares sunt. ergo anguli MFN, NFO, OFP, PFQ, QFM aequantur. pentagonum igitur GHIKL aequiangulum est; & proinde & aequilaterum, cum FG, FH, FI, FK, FL pares sint. Quod si eadem arte in reliquis undecim

pyra-

3. 4.

a cor. 3. 3.

b 4. 1.

c 4. 1.

d 8. 1.

e 4. 1.

f 12. 13.

pyramidibus icosaedri, centra triangulorum rectis lineis connectantur, describentur pentagona aequalia & similia pentagono $GHIKL$. quamobrem 12 huiusmodi pentagona dodecaedrum constituent; quod quidem in icosaedro erit descriptum, cum viginti anguli dodecaedri in centris viginti basium icosaedri consistant. Quapropter in dato icosaedro dodecaedrum descripsimus. Q. E. F.

F I N I S.

EUCLIDIS

D A T A

succincte demonstrata;

Una cum Emendationibus quibusdam & Additionibus
ad ELEMENTA

EUCLIDIS

nuper opera.

Opera

Mr. IS. BARROW, Cantabrigiensis,
Coll. Trin. Soc.

L O N D I N I,

Excudebat J. Redmayne, 1678.

Ornatissimo viro

D. JACOBO STOCK,

Amico suo & patrono singulari.

Et publica, nec tui nominis luce
 dignum censeo hunc paucorum
 dicum partum passulum &
 prematurum. Qui quidem
 quod se mundo, quodque Tibi, spectandum
 obulerit, duplici nomine arrogantiae spe-
 ciem incurrit. Sed utrinque parata est ex-
 cusatio qualiscunque. Nam amico obtem-
 peratum oportuit jubenti mitterem hunc
 libellum Euclidæis (qua cognatione proxi-
 ma attingit) Elementis subjungendum. In
 eum quicquid est in publicum aut peccati
 aut meriti protinus rejicio, facti cujus au-
 thor fuit, rationem redditurum. In te autem
 delictum quod maxime aggravat, idem po-
 tenter extenuat, Tibi tantum debere. Nam
 cum iis, qui Diis ipsis sacrificia, ac modica
 magnis Regibus donaria offerre non dubi-
 tarunt, satius esse credo, etiam pro immensis
 beneficiis parum, quam nihil rependere.
 Sufficiat igitur regessisse, me Tibi multis
 magnisque nominibus obstrictum fore; vi-
 ces, quas potuero maximas, re ferre debere;
 ultra vota & gratas nihil posse; illa priva-
 tim, has publice persolutas præcellere; qui-
 bus

bus agendis, quam jamdiu spe & studio aucupor, occasionem nondum comparere; præstare hanc oblatamprehendere, quamvis exilem, quam elapsam nequicquam pœnitentia prosequi. Esto igitur hac oblatio pignus quoddam & præludium future amplioris, in qua meritorum in me Tuorum historia uberius ac distinctior commemoranda occurreret. Quæ simpliciter agnoscere, non aut fuscè describere, aut digne predicare, præsentis est instituti. Ac revera jam brevis sum ἐκὼν ἀίχωνι καὶ θυμῷ, necessitate potius coactus, quam inductus consilio. Nam me vela ventis turgentia alio avocant; ac vereor ne hæc pene currenti calamo exequentem, quæ hæc ad te perferet, amica manus, importuna patientia præstoletur. Quid superest igitur, nisi ut te domi studiis ac rebus honestis animum intendentem salutare præsentia tutetur, eum exorem venerandi ac ἀππότης nominis; quem tanta beneficentia benignum remuneratorem jugibus votis exopto; idemque me extempulo super Tyrrenos, Ionios, Aegæosque fluctus longinquam præfectionem succipturū comitetur. Obtestor autem, ne tenuis opella patrociniū respuas, quod ultro impertire dignatus es

Tibi devinētissimo

& obloquentissimo,

I. B.

E U.

E U C L I D I S Data.

Definitiones.

I. Ata magnitudine dicuntur spatia, lineæ, anguli, quibus æqualia possumus invenire.

II. Ratio dari dicitur, cui possumus eandem invenire.

III. Rectilinez figuræ specie dari dicuntur, quarum & singuli anguli dati sunt, & laterum rationes ad invicem datæ sunt.

Hinc, datæ sunt specie figuræ, quibus similes inveniri possunt.

IV. Positione dari dicuntur puncta, lineæ, angulique, quæ eundem situm semper obtinent.

V. Circulus magnitudine dari dicitur, cujus ea quæ ex centro datur magnitudine.

VI. Positione & magnitudine dari dicitur circulus, cujus datur centrum positione, & ea quæ ex centro magnitudine.

VII. Circuli segmenta magnitudine dari dicuntur, in quibus dati sunt magnitudine anguli & segmentorum bases.

VIII. Positione & magnitudine dari dicuntur circuli segmenta, in quibus anguli magnitudine dati sunt, & segmentorum bases positione & magnitudine.

IX. Magnitudo magnitudine major est data, quando ablata data, reliqua eidem æqualis est.

X. Magnitudo magnitudine minor est data, quando adjuncta data, tota eidem æqualis est.

Ut si A data sit, erit $A + B \sqsubset B$ data. At $B \sqsupset A + B$ data.

XI. Magnitudo magnitudine major est data quam in ratione, quando ablata data, reliqua ad eandem habet rationem datam.

XII. Magnitudo magnitudinis minor est data quam in ratione, quando adjuncta data tota ad eandem rationem habet datam.

Utr si A data sit, & $\frac{B}{C}$ detur, erit $A+B=C$, data q. in r. sin $\frac{A+B}{C}$ detur, erit $B=C$ data q. in r.

PROP. I.

A. B. *Datarum magnitudinum A, B,*
a. b. *ad invicem datur ratio.*

Nam quia A datur, a inveniri **hyp.*
ri potest aliqua $a=A$. Eodem jure sume $b=B$. a 1. def.
b estque $a : b :: A : B$. c quare ratio A data est. b sch. 7. 4;
Q. E. D. $\frac{A}{B}$ c 2. def.

PROP. II.

A. B. *Si data magnitudo A ad aliam*
a. b. *aliquam B habeat rationem datam,*
datur etiam hac alia magnitudo.

Nam ob A datam, a sume $a=A$; ac ob $\frac{A}{B}$ **hyp.*
**datam*, b sit $a=A$. ergo $b=B$. a quare B datur. a 1. def. d.
Q. E. D. $\frac{a}{b}$ b 2. def. d.
c 9. 5.

PROP. III.

A. B. *Si quolibet data magnitudines*
a. b. *A, B componentur, etiam ea A+B*
que ex his componitur, data erit.

Nam a cape $a=A$, & $b=B$; b estque $a+b$
 $=A+B$. a quare $A+B$ datur. Q. E. D. a 1. def.
b 2. ax. 1.

PROP. IV.

A. B. *Si à data magnitudine A auferat*
a. b. *tur data magnitudo B, etiam reli-*
qua A-B dabitur.

a Sint enim $a=A$, & $b=B$. ergo $A-B=a-b$ a 1. def. d.
a-b, a proinde $A-B$ datur. Q. E. D. b 3. ax. 1.

P R O P. V.

A. B. Si magnitudo A ad sui-ipsam ali-
C. D. quam partem B habeat rationem
datam, etiam ad reliquam A—B
habebit rationem datam.

a hyp. Nam, quia $\frac{A}{B}$ a data est, b fit A. B :: C. D.
b 2. def. d: c ergo A. A—B :: C. C—D. b proinde A
c cor. 9. 5. datur. Q. E. D. $\frac{A}{A-B}$

P R O P. VI.

A. B. Si componentur duæ magnitudi-
C. D. nes A, B, habentes ad invicem ratio-
nem datam, etiam quæ ex his com-
ponitur magnitudo A+B, habebit ad utramque A
& B rationem datam.

a 2. def. d. Nam a fit A. B :: C. D. b ergo A + B.
b 18. 5. B :: C + D. D. c quare A+B datur. Similiter
c 2. def. d. B+A datur. Q. E. D. $\frac{A+B}{B}$

P R O P. VII.

A. B. Si data magnitudo A+B data
ratione secetur, utrumque segmen-
torum A, & B datum est.

*hyp. Nam ob $\frac{A}{B}$ *datam, a erit $\frac{A+B}{A}$ data. b ergo
a 6. dat. A datur. Eodem modo B datur. Q. E. D.
b 2. dat.

P R O P. VIII.

A. C. B. Quæ A, B ad idem C rationem
D. E. F. habent datam, habebunt ad invicem
rationem datam.

a 1. def. d. Nam a fit A. C :: D. E. a & C. B :: E. F.
quare ex æquali A. B :: D. F. a ergo $\frac{A}{B}$ datur.
Q. E. D. $\frac{A}{B}$

Coroll.

Rationes ex datis rationibus compositæ, datæ
sunt. Ut $\frac{A}{B}$ fit ex $\frac{A}{C}$, & $\frac{C}{B}$ datis.

P R O P.

PROP. IX.

A. B. C. Si dua, pluresve magnitudines
D. E. F. A, B, C ad invicem habeant ra-
tionem datam, habeant autem
illa magnitudines A, B, C ad alias quasdam D, E, F
rationes datas, csi non easdem; illa alia magnitu-
dines D, E, F etiam ad invicem habent rationes
datas.

Nam ratio $\frac{D}{E}$ a fit ex b datis $\frac{D}{A}, \frac{A}{B}, \frac{B}{E}$; c er- a 20. def. 5.
go $\frac{D}{E}$ datur. Eadem de causa datur $\frac{E}{F}$. Q. E. D. b hyp.
c cor. 8.
dat.

PROP. X.

A. B. C. Si magnitudo magnitudine major
fuerit data, quam in ratione; & si
mul utraque illa eadem major erit data quam in ra-
tione. Sin autem simul utraq; magnitudo eadem ma-
gnitudine major fuerit data, quam in ratione; & re-
liqua illa eadem major erit data quam in ratione;
aut reliqua data est cum consequente, ad quam habes
altera magnitudo rationem datam.

1. Sint A, & B datæ. a erit B+C data. b ergo a 6. dat.
b 11. def. d.
 $\frac{A}{C}$ $\frac{B+C}{C}$

A+B+C $\frac{A}{C}$ data q. in r. Q. E. D.

2. Sint A, & B+C datæ: c ergo B datur. c 17. 5.
 $\frac{A}{C}$ $\frac{B+C}{C}$

proinde A+B $\frac{A}{C}$ data q. in r. Q. E. D.

3. Sint A+B, & C datæ. d Liqueat B dari. d 5. dat.
Q. E. D. $\frac{A+B}{B+C}$ $\frac{B+C}{B+C}$

PROP. XI.

A. B. C. Si magnitudo magnitudine major
fi data quam in ratione, eadem fi-
mul utraque major erit data quam in ratione. Et fi
eadem simul utraque major fit data quam in ratio-
ne, eadem reliqua magnitudine major erit data quam
in ratione.

a 6. dat. 1. A, & $\frac{B}{C}$ dantur. a ergo $\frac{B}{B+C}$ datur. proinde
 b 11. def. d. b $A+B \sqsubset B+C$ data q. in r. Q. E. D.
 c 5. dat.

2. A, & $\frac{B}{B+C}$ dantur. c ergo $\frac{B}{C}$ datur. proinde
 b $A+B \sqsubset C$ data q. in r. Q. E. D.

P R O P. XII.

A. B. C. Si fuerint tres magnitudines
 A, B, C, & prima cum secunda
 (A+B) data sit, secunda quoque cum tertia
 (B+C) data sit; aut prima A tertia C aequalis
 est, aut altera altera major data.

a 4. ex. 1. Nam si A+B, & B+C pares sint, b liquet
 b 4. dat. A & C æquari; sin istæ impares fuerint, b liquet
 excessum A—C, vel C—A dari. Q. E. D.

P R O P. XIII.

D, A+B, C. Si fuerint tres magnitudines
 E D, A+B, C, & earum prima
 D ad secundam A+B habeas
 rationem datam; secunda autem A+B tertia C
 major sit data quam in ratione; prima quoque D
 major erit tertia C data quam in ratione.

a 2. def. d. Sint A, & $\frac{B}{C}$ ac $\frac{D}{A+B}$ datæ; a fitque A+B.
 b 19. 5.

c 2. dat. D :: A. E b :: B. D — B. ergo c E, d & $\frac{B}{D-E}$
 d 2. def. d.

c 8. dat. & (ob $\frac{B}{C}$ datam, e $\frac{C}{D-E}$ dantur. f quare D(E+
 f 11. def. d. D—E) $\sqsubset C$ data q. in r. Q. E. D.

P R O P. XIV.

A. C. Si duæ magnitudines A & C
 B. D. ad invicem habeant rationem da-
 E. tam, utrique autem illarum adji-
 ciatur data magnitudo B & D;
 tota A+B, C+D, aut habent rationem datam,
 aut altera A+B altera C+D major erit data
 quam in ratione.

Nam

Nam si $A. C :: B. D$ a :: $A+B. C+D$ a 13. 5.
 ob $\frac{A}{C}$ datam, e liquet $\frac{A+B}{C+D}$ dari. b hyp.
 Saltem d fit $A. C :: E. D$ a :: $A+E. C+D$. d 2. def. d;
 Ergo e $\frac{A+E}{C+D}$, ac e B, f ideoque $B-E$ dantur. e 2. dat.
 g proinde $A+B (A+E: +B-E) \sqsubset C+D$ g 11. def. d.
 +D data q. in r. Q. E D. f 4. dat.

P R O P. XV.

A. C. Si due magnitudines A & C
 B. D. habeant ad invicem rationem da-
 E. tam, & ab utraque harum aufe-
 tur data magnitudo B & D; re-
 liquae magnitudines $A-B, C-D$ ad invicem ha-
 bebunt aut rationem datam, aut altera $A-B$, altera
 $C-D$ major erit data quam in ratione.

b Nam si $A. C :: B. D$ a :: $A-B. C-D$. a 19. 5.
 ob $\frac{A}{C}$ datam, e liquet $\frac{A-B}{A-C}$ dari. b hyp.
 Saltem d fit $A. C :: E. D$ a :: $A-E. C-D$. d 2. def. 2;
 Ergo e $\frac{A-E}{C-D}$, & e E, ac f ideo $E-B$ dantur. e 2. dat.
 g proinde $A-B (A-E: +E-B) \sqsubset C-D$ g 11. def. d.
 data q. in r. Q. E. D. f 4. dat.

P R O P. XVI.

B. C. Si due magnitudines B, C ha-
 A. D. beant rationem datam, & ab una
 E. quidem illarum C auferatur data
 magnitudo D, alteri autem B ad-
 jiciatur data magnitudo A; tota $A+B$ residua
 $C-D$ major erit data quam in ratione.

Sit enim $C. B a :: D. E b :: C-D. B-E$. er- a 2. def. d.
 go e $\frac{C-D}{B-E}$, & d E, ac e ideo $E+A$ dantur. b 19. 5.
 inde $B+A (E+A: +B-E) \sqsubset C-D$ data d 2. dat.
 q. in r. Q. E. D. e 3. dat.

PROP. XVII.

A+B. D+E. Si fuerint tres magnitudi-
 C. nes A+B, C, D+E; &
 prima quidem A+B secun-
 da C major sit data quam in ratione, tertia quoque
 D+E eadem secunda C major sit data quam in
 ratione; prima A+B ad tertiam D+E aut ratio-
 nem habebit datam, aut altera altera major erit da-
 ta quam in ratione.

a hyp. Nam ob A, D, & $\frac{B}{C}$, $\frac{E}{C}$ a datas, b erit $\frac{B}{E}$
 b 8. dat. data. ergo per 14. hujus.

PROP. XVIII.

A+C. B. G. Si fuerint tres magni-
 B+D. F. H. tudines, atque ex his una
 utraque reliquarum major
 sit data quam in ratione; reliqua dua aut datam
 rationem habebunt ad invicem, aut altera altera
 major erit data quam in ratione.

Datae sint A, B, $\frac{C}{E}$, $\frac{D}{F}$; ac sit A+C=B+D.
 a 2. def. d. Sitque C. C a :: A. G b :: C+A. E+G. itemque
 b 12. 5. D. F a :: B. H b :: D+B. F+H. c ergo
 c 2. def. d. C+A d hoc est B+D, c & B+D, ac e idcirco
 d 7. 5. $\overline{E+G}$, $\overline{E+G}$, $\overline{F+H}$
 e 8. 5. E+G quin & G ac H f dantur. ergo per 15.
 f 2. dat. $\overline{F+H}$; (hujus.

PROP. XIX.

A+B. E. Si fuerint tres magnitudines, &
 C+D. F. prima quidem magnitudo secunda
 magnitudine major sit data quam
 in ratione, sit quoque secunda major tertia data
 quam in ratione; prima magnitudo tertia magni-
 tudine major erit data quam in ratione.

Sint A, C, & $\frac{C+D}{B}$, $\frac{D}{E}$ datae; dico A+B
 E data q. in r,

Nam

Nam sit $C+D. B a :: C. F b :: D. B-F.$ er. a 2. def. d.
 go c $C \& d F$, ac e ideo $F+A$, & c $D f$ ideoque b 19. 5.
 $\overline{F}$ $\overline{B-F}$ c 2. def. d.
 E dantur. g proinde $A+B (F+A : +B-F)$ d 2. dat.
 $\overline{B-F}$ e 3. dat.
 $\square E$ data q. in r. Q. E. D. f 8. dat.
 g 11. def. d.

PRO P. XX.

A. C. E. Si data fuerint dua magnitu-
 B. D. dines A, C; & auferantur ab ipsis
 magnitudines B, D habentes ad
 invicem rationem datam; residua magnitudines A-
 B, C-D aut habebunt ad invicem rationem datam,
 aut altera A-B altera C-D major erit data
 quam in ratione.

Nam si $A. C :: B. D a :: A-B. C-D$; b li. a 19. 5.
 quet A-B dari. b 2. def. d.

$\overline{C-D}$

Saltem sit $D. B b :: C. E a :: C-D. E-B.$
 ergo b $\frac{C}{E}$ & c E, ac d propterea A-E, b itemque c 2. dat.
 $C-D$ datae sunt. e ergo A-B ($A-E : +E$ d 4. dat.
 $\overline{E-B}$ c 11. def. d.)

-B) $\square C-D$ data q. in r. Q. E. D.

PRO P. XXI.

A. C. E. Si data fuerint dua magnitudi-
 B. D. nes A, C; & adjiciantur ipsis alie
 magnitudines B, D habentes ad
 invicem rationem datam, tota A+B, C+D aut ha-
 bebunt ad invicem rationem datam, aut altera A+B
 altera C+D major erit data quam in ratione.

Nam si $B. D :: AC a :: A+B. C+D$, b li. a 12. 5.
 quet A+B dari. b 2. def. d.

$\overline{C-D}$

Saltem sit $B. D b :: E. C a :: B+E. D+C.$
 ergo c B, d ideoque A-E, & b B+E dantur. c 2. dat.
 $\overline{D+C}$ d 4. dat.

e 11. def.

e ergo $A + B (B + E :: + A - E) \sqsubset C + D$ data q. in r. Q. E. D.

P R O P. XXII.

A. C. Si dua magnitudines A, B ad aliam
B. C. aliquam magnitudinem C habeant rationem datam, & simul utraque A + B ad eandem C habeat rationem datam.

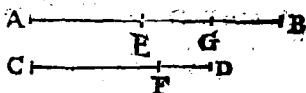
a hyp.

b 8. d.

c 6. d.

Nam ob $\frac{A}{C} \frac{B}{C}$ datas, b erit $\frac{A}{B}$ data. c quare $A + B$ b ideoque $A + B$ data est. Q. E. D.

P R O P. XXIII.

Si totum AB ad totum CD habeat rationem datam, habeant autem & partes AE, EB ad partes CF, FD rationes datas (etsi non easdem;) habebunt omnia ad omnia rationes datas.

a def. d.

b 19. s.

c hyp.

d 8. dat.

e 5. dat.

Nam fit AE. CF a :: AG. CD b :: GE. FD. a ergo $\frac{GE}{FD}$ datur. quare (ob $\frac{EB}{FD}$ c datam) d erit $\frac{GE}{EB}$ ac e ideo $\frac{EB}{GB}$ data. ergo quum e $\frac{AB}{CD}$ & a $\frac{AG}{CD}$ d ideoque $\frac{AB}{AG}$ ac proinde e $\frac{AB}{GB}$ dentur, d erit $\frac{EB}{AB}$ data. Quare e $\frac{AB}{AE}$ & d $\frac{AE}{EB}$ & e $\frac{EB}{CF}$ dantur. Q. E. D.

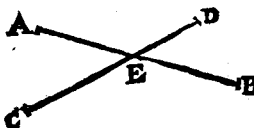
P R O P. XXIV.

A ————— Si tres rectae lineae, A, B, C,
B ————— proportionales fuerint; prima
C ————— autem A ad tertiam C habeat
rationem datam; & ad secundam B habebit ratio-
nem datam.

Nam

Nam A. C $\therefore$ Aq. Bq. $\therefore$ ergo $\frac{Aq}{Bq}$ data est. a cor. 20. 6.
b 2. def. d.
c 1. d.
proinde $\frac{A}{B}$ datur. Q. E. D

P R O P. XXV.

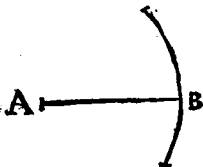
Si dua recta linea, A B, C D positione data se mutuo secuerint, punctum E, in quo se invicem secant, positione datum est.

a Nam hae lineae alibi quam in E, neutrius situ a 4 def. d. mutuo, sese interfecare nequeunt.

Schol.

a Idem patet de quibuscunque lineis positione datis, seque in unico puncto interfecantibus: ut de circuli arcu, & recta, &c.

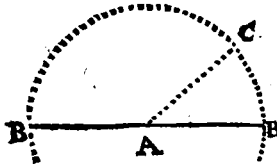
P R O P. XXVI.

Si recta linea A B extremitates A, B, positione data sint, recta A B positione & magnitudine data est.

Positione quidem, a quia a 14 ex. inter eosdem terminos unica recta duci potest: & magnitudine, b quia si centro A per B ducatur b 1. def. d. circulus, hujus omnes radii ipsi AB æquantur.

P R O P. XXVII.

Si recta linea A B positione & magnitudine data, data fuerit una extremitas A; & altera extremitas B data erit.

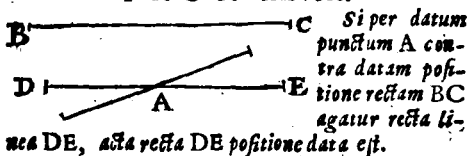
a 1. def. d.
b 3. post.
c 2. post.
d cor. 25.

Nam si centro A, spatio AC a = AB b duca-
tur circulus, qui data recta c occurrat in B, d erit
extremitas B data.

Schol.

Vides partes puncti B determinandas esse.

P R O P. XXVIII.

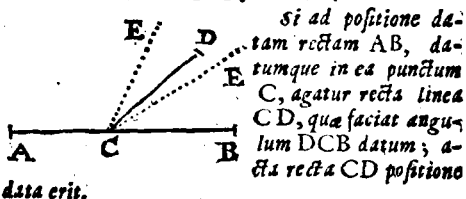

a 4. def. d.
b 30. i.
c 34. def. i.

Nam a dic alteram per A ad BC fore paralle-
lam. Hæc idcirco ad DE b parallela erit. c Quod
repugnat.

Nota, Vocabulum contra in hoc libro paral-
lelismum significare.

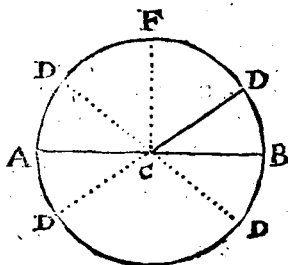
P R O P. XXIX.

a 4. def. d.
b 9. ax. i.

a Nam quævis alia CE, angulum b efficiet
majorem, vel minorem dato BCD.

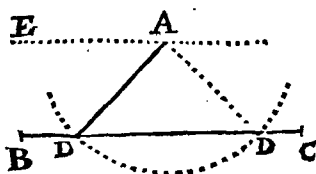
Schol.

Determinari
debet situs an-
guli dati tam
respectu perpen-
dicularis CF,
quam ipsius AB,
ut cernis in ap-
posita figura.

P R O P.

P R O P. XXX.

Si à dato puncto A in datam positione rectam BC agatur recta linea AD, quæ faciat angulum ADC datum,

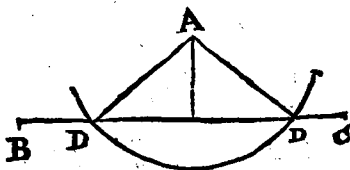
acta linea AD positione data est.

Nam per A duc AE ad BC parallelam. *a 28. dat.*
 Hæc positione datur. Item ang. DAE par dato *b 1. def. d.*
 alterno ADC *b datus est. c 29 dat.* ergo recta AD positione data est. Q. E. D.

Schol.

Hinc proximo discimus à dato puncto ducendi rectam, quæ cum data positione recta datum angulum efficit.

P R O P. XXXI.

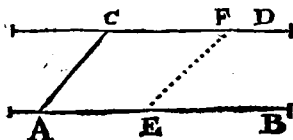

Si à dato puncto A in datam positione rectam BC data magnitudine recta AD ducatur, positione quoque data erit.

Nam puncta D, per quæ transit circulus centro A, *a spatio AD descriptus, b data sunt. c ergo b sch. 25. d.*
 AD positione data est. Q. E. D. *c 26. d.*

P R O P.

P R O P. XXXII.

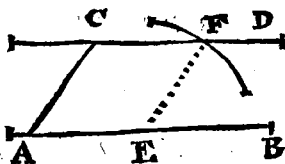

Si in datas positione parallelas rectas AB, CD agatur recta linea AC, qua faciat angulos datos BAC, ACD, acta recta AC magnitudine data est.

Nam ad E (quodvis punctum in AB) fac ang. BEF = a BAC. liquet rectas EF, AC b parallelas, & c pares fore, d quare AC data est. Q. E. D.

a 1. def. d.
b 29. 1.
c 34. 1.
d 2. def. d.

P R O P. XXXIII.

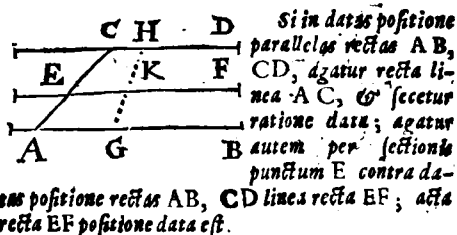

Si in datas positione parallelas rectas AB, CD agatur magnitudine data recta AC, faciet angulos BAC, ACD datos.

Nam ex quovis puncto E in AB, spatio EF a = AC describe circulum occurrentem rectae CD in F. b Liquet EF, & AC parallelas esse posse, c ergo.

a 1. def. d.
b 34. 1.
c 29. 1.

P R O P. XXXVII

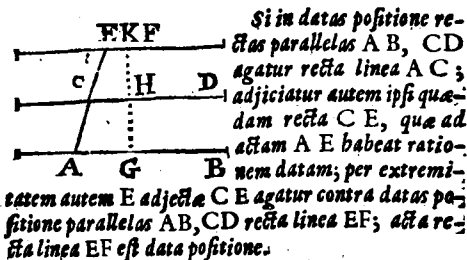
a 2. def. d

b 28. dat.

c scb. 2. 6.

Nam duc rectam GH utcumque occurrentem parallelis. Hæc a secta sit in K ita ut GK, KH :: AB, EC. b Punctum K parallelæ (EF) situm determinat, Q. E. F.

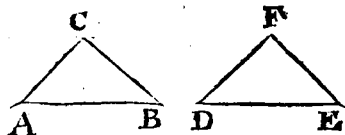
P R O P. XXXVIII.

Demonstratio perfimilis est præcedenti, Certe & compara figuras.

P R O P.

P R O P. XXXIX.

Si trianguli ABC singula latera AB, BC, AC magnitudine data sint, triangulum ABC specie datum est.

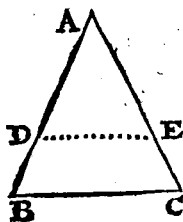
Nam a fac triang. DEF ipsi ABC æquilate. a 22. 17
rum. Hoc eidem b æquiangulum erit. c ergo ABC b 5 6.
specie datum est. Q. E. D. c 3. def. d.

P R O P. XL.

Si trianguli ABC singuli anguli, A, B, C magnitudine dati sint, triangulum ABC specie datum est.

Nam ad quamvis DE a fac triang. DEF ipsi a 23. 17
ABC æquiangulum. b Hoc eidem simile erit. b 4. 6.
c proinde trigonum ABC specie datum est. c 3. def. d.
Q. E. D.

P R O P. XLI.

Si triangulum ABC unum angulum A datum habeat; circa datum autem angulum A duo latera AB, AC ad invicem habeant rationem datam; triangulum ABC specie datum est.

Nam in uno latere dati anguli sume quampiam AD; & a sit AB. AC :: a 1. def. d.
AD. AE. & duc DE. b Liquet trigonum ADE b 6. 6.
ipsi ABC simile fore. c Quare ABC specie c 3. def. d.
datum est. Q. E. D.

P R O P.

P R O P. XLII.

Si trianguli ABC latera ad invicem habeant rationem datam, triangulum ABC specie datum est.

a 12.6.

b 5.6.

c 3.def.d.

Nam a fac $AB, BC :: DE, EF$. a & $BC, CA :: EF, FD$. b Liquet trigonum DEF trigono ABC assimilari. c quare ABC specie datum est. Q. E. D.

Vide fig. 39.

P R O P. XLIII.

Si trianguli rectanguli ACB circa unum acutum angulorum A latera AB, AC ad invicem rationem habeant datam, triangulum ACB specie datum est.

a 12.9.

b 1.4.

c 32.1.&

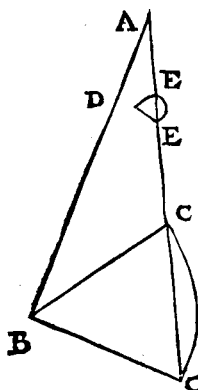
4.6.

q 3.def.d.

Nam esto DEF semicirculus utcumque; & a fac $AB, AC :: DE, DF$. inventamque DF b adapta in semicirculo; & duc EF. c Liquet triang. DFE ipsi ACB assimilari; & d proinde ipsum ACB specie dari. Q. E. D.

P R O P.

PROP. XLIV.

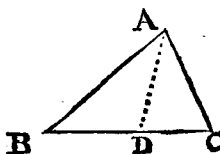
Si triangulum ABC habeat unum angulum A datum; circa alium autem angulum ABC latera AB, BC ad invicem habeant rationem datam; triangulum ABC specie datum est.

Nam in crure dati anguli sume quamlibet AD. & a fac AB. BC :: AD. DE, centro D spatio DE describe circulum, qui secet alterum dati anguli latus in E. Eritque triangulum ADE ipsi ABC simile. quare datur specie triang.

ABC. Q. E. D.

a 2. def. d.
b 7. 6.
c 3. def. d.

PROP. XLV.

Si triangulum BAC unum angulum BAC datum habeat; circa datum autem angulum BAC latera simul utraque tanquam unum (BA + AC) ad reliquum latus (BC)

rationem habeant datam; triangulum BAC specie datum est.

Datum angulum BAC a bisecet recta AD. ergo BA. AC :: BD. DC. & componendo BA + AC. AC :: BC. DC. permutando igitur BA + AC. BC :: AC. DC. ergo ob BA + AC

c datam, d erit $\frac{AC}{DC}$ data, item ang. DAC subduplus

c hyp.
d 2. def. d.

c 2. dat.
f 44. dat.
g 40. dat.

duplus dati B A C e datur. f ergo ang. C datur;
g proinde trigonum ABC specie datum est.

Coroll.

Hinc in triangulo, datis uno latere AB, uno angulo B A C, & ratione aggregati laterum ad basim (R ad S;) datur triangulum. Nam datum angulum biseca, & fac R. S :: AB. BD. & centro B spatio B D duc circulum occurrentem rectæ bisecanti in D; & produc BDC. habes triangulum.

P R O P. XLVI.

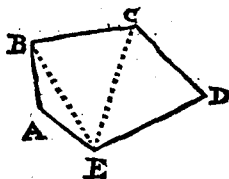
Si triangulum B A C unum angulum C datum habeat: circa alium autem angulum BAC latera simul utraque tanquam unum (BA + AC) habeant ad reliquum (B C) rationem datam; triangulum BAC specie datum est.

Nam bisecto angulo BAC, erit (ut in præcedenti) $\frac{AC}{BC}$ data. item ang. C a datus est. ergo ang. D A C, b proinde & duplus B A C datur: c quare triang. BAC specie datur. Q. E. D.

a hyp.

Deducetur ab hac corollarium simile præcedenti.

P R O P. XLVII.

Data specie recti linea ABCDE in data specie triangula BAE, CDE BCE dividuntur.

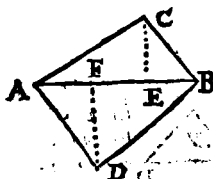
Nam ob ang. B, & BA a dat. b erit triang. $\triangle BAE$ specie datum. Simili discursu tri-

a hyp. &
3. def. d
b 41. dat.
c 3. def. d.
d 4. dat.
e 40. dat.

ang. CDE specie datur. c quare ang. DCE datus est; Hunc deme ex dato BCD, d estque reliquus BCE datus. Similiter ang. CBE datur. e ergo tri- ang. BCE etiam specie datum est. Q. E. D.

P R O P.

PROP. XLVIII

Si ab eadem recta AB describantur triangu-
la ACB, ADB data specie,
habebunt ad invicem rati-
onem datam.

Duc, etiam perpendi-
culares CE, DF. Lique-
bit

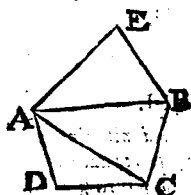
angulos trianguli rectanguli CEB, & proinde & a 40. d.

$\frac{CE}{CB}$ dari. ergo (quum $\frac{AB}{CB}$ b data fit) c erit b hyp.

$\frac{CE}{AB}$ data. Simili discursu datur $\frac{DF}{AB}$; c quare $\frac{CE}{DF}$; c 8. d.

d hoc est triang. $\frac{ACB}{ADB}$ datur. Q. E. D. d scb, 1.6.

PROP. XLIX.

Si ab eadem recta linea AB
duo rectilinea qualibet BA
ABCD, AEB data specie de-
scribantur, habebunt ad invi-
cem rationem datam.

Nam rectilineum ABCD
resolvatur in triangu-
la. & a 47. d.
hec specie data sunt. ergo ob b 48. d.
communem basim AC, b ra- c 6. d.

tio ADC ad ACB & c proinde totius ABCD ad d 8. d.

ACB datur. b item ratio AEB ad ACB, d proin-
de & ABGD ad AEB datur. Q. E. D.

PROP. L.

Si dua recta
linea AB CD
ad invicem ha-
beant rationem
datam: & ab

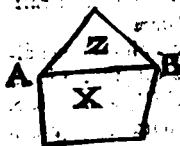
illæ familia, si-
militerque descripta rectilinea X, Y habebunt ad
invicem rationem datam.

A a

Nam

a 11. 6. Nam fit AB. CD :: a CD. G. d liquet AB ad
 b 8. d. G, e hoc est X ad Y dari. Q. E. D.
 c cor. 20. 6.

P R O P. LI.

Si dua recta
 lineæ AB, CD
 habeant ad in-
 vicem ratio-
 nem datam; &
 ab illis rectili-
 nea quacunque

X, Y specie data describantur; habebunt ad in-
 vicem rationem datam.

Nam a fac Z simile ipsi Y. Ac ob b Z, c & Z

$\frac{X}{Y}$

datas, d liquet X dari. Q. E. D.

P R O P. LII.

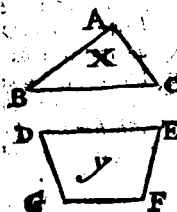

Si a data magnitudine recta
 AB figura X specie data descri-
 batur, descripta figura X magni-
 tudine data est.

Nam ABq a datur specie, &
 magnitudine; & b ABq datur. c ergo X datur.

$\frac{X}{X}$

P R O P. LIII.

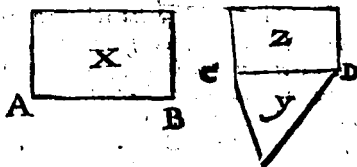
Si dua figura X, Y specie
 data fuerint; & unum latum
 unius BC ad unum latum alte-
 rim DE habuerit rationem da-
 tam; reliqua quoque latera AB
 ad reliqua FG habebunt ratio-
 nem datam,

Nam

Nam $\left\{ \begin{array}{l} a \overline{AB} \\ b \overline{BC} \\ c \overline{DE} \\ d \overline{EF} \\ e \overline{FG} \end{array} \right.$ dantur. &c. ergo per 8. dat.

a 3. def. d.
b hyp.

P R O P. LIV.

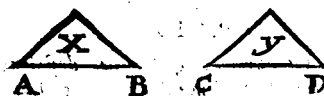

Si dua figura X, Y specie data ad invicem habuerint rationem datam, etiam latera (AB, CD, &c.) habebunt ad invicem rationem datam.

Nam ad CD a fiat Z ipsi X similis. b Hæc specie datur, c ergo Y datur. Proinde ob Y d datam, e datur X. f ergo AB datur. ergo per præcedentē.

a 18. 6.
b 3. def. d.
c 49. dat.
d hyp.
e 8. dat.
f cor. 20. 6.
& 24. dat.

P R O P. LV.

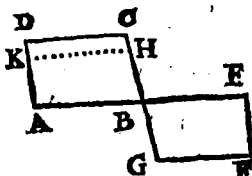

Si spatium X magnitudine & specie datum fuerit, ejus latera (AB, &c.) magnitudinis data erunt.

Nam ad quamvis CD a fiat Y simile ipsi X. b hoc specie & magnitudine datur. c ergo Y datur. & quare $\frac{CD}{AB}$ datur. d ergo AB data est. Q. E. D.

a 18. 6.
b 1. dat.
c 54. dat.
d 2. dat.

P R O P. LVI.

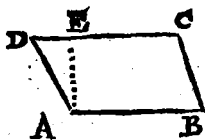

Si duo aquiangula parallelogramma AC, BF habuerint ad invicem rationem datam, est ut primi latus AB ad secundi latus BE, ita reliquum secundi latus BG ad eam BH, ad quam alterum primi latus BC habet rationem datam, quam habet parallelogrammum AC ad parallelogrammum BF.

Nam duc HK parall. AB. Liquet esse BC: BH :: AC: AH b :: AC: BF. Q. E. D.

a 1. 6.
b 14. 6.
c 7. 5.

P R O P. LVII.

Si datum spatium AC ad datam rectam AB applicatum fuerit, in angulo BAD dato, datur applicationis altitudo AD.

a Erige perpendicularem AE. estque AB.AE b :: ABq. AB x AE c :: ABq. pgr. AC. d ergo AE datur. quare per E duc parallelam DC, e hæc absclinet quæsitam AD. Q. E. F.

a 11. 1.
b 1. 6.
c. 35. 1.
d 1. c 2.
dat.
e 28. c 25.
dat.

P R O P. LVIII.

Si datum ad datam rectam applicetur, deficiens data specie figura, latitudines defectus data sunt. Non differt à vigesima octava sextæ.

P R O P. LIX.

Si datum ad datam rectam applicetur, excedens data specie figura, latitudines excessus data sunt. Eadem est cum vigesima nona sextæ.

P R O P.

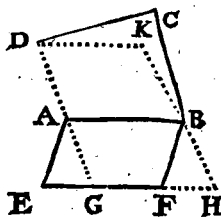
PROP. LX.

Si datum specie paral-
lelogrammum (H, E, vel
DB) data gnomone HCH
augeatur, vel minuat;
latitudines gnomonis
HD, EB datae sunt.

1. Hyp. Liqueat totum
DB tam a magnitudine, quam b specie dari, c a 3. d.
proinde & latitudines AB, AD; e quibus aufer d b 24. 6.
datas AE, AH, e manent EB, HD datae. Q. E. D. c 55. d.
2. Hyp. Liqueat HE b specie, & a magn. c dari, d hyp.
c quare & latera AE, AH; hanc deme ex d datis e 4. d.
AB, AD: e remanent EB, HD datae. Q. E. D.

PROP. LXI.

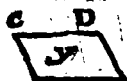
Si ad datae specie figu-
rae ABCD unum latum
AB applicetur parallelo-
grammum spatium AE
in angulo BAE dato, ba-
beat autem data figura
AC ad parallelogram-
mum AE rationem da-
tam; parallelogrammum

AE specie datum est.

Ad DAG protractam duc (per B) paralle-
lam, cui occurrant EFH, & DK parall. AB.
Ac ob $\frac{AD}{AB}$, & ang. BAD a dati. e liquet pgr. a 3. def. d.

AK specie dari. b ergo $\frac{AK}{AC}$ & c proinde $\frac{AK}{AE}$ b 49. d.
d vel $\frac{AK}{AH}$ e hoc est $\frac{AD}{AG}$ dantur. e ergo $\frac{AB}{AG}$ c 8. d.
tur. Item ob angulos E, & GAE f noto, g da- d 35. 1.
tur $\frac{AE}{AG}$ e ergo $\frac{AB}{AE}$ datur. b unde pgr. AF specie e 1. 6.
datur. Q. E. D. f hyp. g 40. d.
h 3. def. d.

P R O P. LXII.

Si dua re-
cta AB, CD
ad invicem ha-
beant rationem
datam; & ab

una quidem data specie figura X descripta sit, ab
altera autem spatium parallelogrammum Y in an-
gulo dato; habeat autem figura X ad parallelo-
grammum Y rationem datam; parallelogrammum
Y specie datum est.

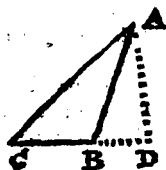
a 50. dat. Nam ad AB fit pgr. Z simile ipsi Y. & Hujus
b 8. dat. ratio ad Y, & b proinde ad X datur. c ejusque an-
c hyp. guli dantur. d ergo Z specie datur. e proinde &
d 61. dat. Y. Q. E. D.
e 3. def. d.

P R O P. LXIII.

Si triangulum specie datum sit, quod ab unoquoq;
lateralum describitur quadratum, ad triangulum ha-
bebit rationem datam.

Sequitur ex 49. hujus.

P R O P. LXIV.

Si triangulum ABC angu-
lum obtusum ABC datum
habeat; illud spatium, quo
latus AC obtusum angulum
subtendens magis potest quam
latera AB, CB obtusum
angulum ABC ambiensia,
ad triangulum ABC habeat

rationem datam.

Nam demittatur AD perpendicularis produ-
cta CBD. atque ob angulos a ABD, & D da-
tos, b datur BD, c hoc est $BD \times CB$. d ergo

$\overline{AD}$

$\overline{AD} \times \overline{CB}$

$\times \overline{BD}$

a 4. dat.

b 40. dat.

c 1. 6.

d 8. dat.

$2 \overline{BD} \times \overline{CB}$, hoc est, $e \overline{ACq} - \overline{ABq} - \overline{CBq}$ datur. e 12. 2.
 $\frac{1}{2} \overline{AD} \times \overline{CB}$ f triang. ABC f 41. 1.
 Q. E. D.

PROP. LXV.

Si triangulum ACB
 angulum acutum C datum
 habeat; illud spatium, quo
 latum AB angulum C sub-
 tendens minus potest, quam
 latera AC, CB angulum
 acutum C ambiens, ha-

bebit ad triangulum ACB rationem datam.

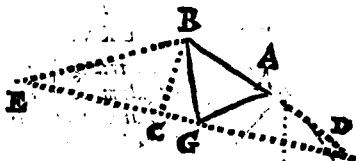
Nam duc perpendicularem AD. Datur $a \frac{\overline{CD}}{\overline{AD}}$ a 40. d.
 b hoc est $\overline{CD} \times \overline{BC}$. c ergo $2 \overline{CD} \times \overline{BC}$, hoc b 1. 6.
 $\overline{AD} \times \overline{BC}$ $\frac{1}{2} \overline{AD} \times \overline{BC}$ c 8. d.
 est $d \overline{ACq} + \overline{BCq} - \overline{ABq}$ datur. Q. E. D. d 13. 1.
 e triang. ACB e 41. 1.

PROP. LXVI.

Si triangulum ACB habuerit angulum C datum;
 quod sub rectis AC, CB datum angulum C com-
 prehendentibus, continetur rectangulum, habebit ad
 triangulum ACB rationem datam.

Nam in figura precedentis, est $a \frac{\overline{AC}}{\overline{AD}}$ b hoc a 40. d.
 est, $\overline{AC} \times \overline{BC}$, c hoc est $\overline{AC} \times \overline{BC}$ data. d ergo b 1. 6.
 $\overline{AD} \times \overline{BC}$ 2 triang. ACB c 41. 1.
 $\overline{AC} \times \overline{BC}$ datur. Q. E. D. d 8. d.
 triang. ACB.

PROP. LXVII.

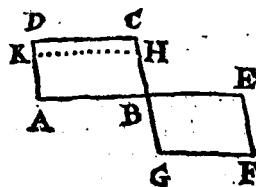

Si triangulum ABG habuerit datum angulum BAG; illud spatium, quo duo datum angulum BAG, comprehendunt latera tanquam una recta BA + AG, plus possunt, quam quadratum à reliquo latere BG, ad triangulum ABG habebit rationem datam.

Produc BA ita ut AD = AG, per B duc BE parall. AG; cui occurrat DGE. denique duc normalem BC.

- a 5. 1. Liqueat ang. D a = AGD b = E. c quare BE =
b 29. 1. BD, ideoque EC = CD. e ergo EG x GD +
c 6. 1. CGq = CDq. proinde BDq f (CDq + BCq)
d cor. 3. 3. g = EG x GD + CGq + BCq = EG x GD * +
e 5. 2. BGq. Jam ob angulos AGD, & D b subduplos
f 47. 1. dati BAG, liquet k AD, ideoq; ADq dari. Cum
g 2. ax. 1. $\frac{DG}{DG} = \frac{DGq}{DGq}$
* 47. 1. igitur BA x AD. ADq l :: BA. AD m :: EG.
h 32. 1. GD :: l EG x GD. GDq, & permutando BA x AD.
k 40. d. EG x GD :: ADq. GDq; n erit BA x AD; o hoc
l 1. 6. $\frac{EG \times GD}{EG \times GD}$
m 2. 6. est BA x AG data. p Atqui BA x AG datur; q er-
n 1. def. d. $\frac{EG \times GD}{\text{triang. AGB}}$
o constr. go EG x GD datur. Q. E. D.
p 66. d. $\frac{EG \times GD}{\text{triang. AGB}}$
q 8. d.

PROP. LXVIII.

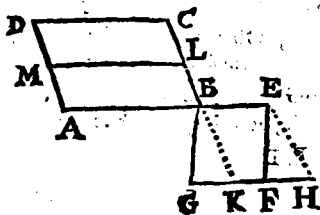

Si duo parallelogramma aequali angula AC, BF habeant ad invicem rationem datam, & unum latum AB ad unum latum BE habeat rationem datam; & reliquum la-

tum BC ad reliquum latum BG habebit rationem datam.

Nam fit $AB : BE :: BG : BH$, a ergo $\frac{BG}{BH}$ data 2. def. d.
tur. b item $\frac{BC}{BH}$ datur, c ergo $\frac{BC}{EG}$ datur. b 56. d.
c 8. d.

PROP. LXIX.

Si duo parallelogramma AC, BF datos angulos habeant, & ad invicem rationem datam; habeat autem & unum latum AB ad unum latum BE rationem datam; & reliquum latum BC ad reliquum latum BG habebit rationem datam.

Latera AB, BE jaceant in directum. produc CBK, ac GFH ad occursum cum EH parall. CK.

Ob ang. KBE (ABC) & pgr. a $\frac{AC}{BF}$, vel a hyp. AC

b 35. i. $\frac{AC}{BH}$ & $\frac{AB}{BE}$ datas, e liquet $\frac{KB}{BC}$ dari. item ob ang.
 c 68. d. G, & GBK d datos, g datur $\frac{KB}{BG}$ f quare $\frac{BC}{EG}$ datur.
 d hyp. & Q. E. D.

4. d.
 e 40. d.
 f 8. d.

PROP. LXX.

Si duorum parallelogrammorum (AC, BH, vel BF) circa aequales angulos (ABC, KBE) aut circa inaequales quidem (ABC, GBE) datos tamen, latera (AB, BE, & BC, BK, & BC, BG) ad invicem habeant rationem datam; & ipsa parallelogramma (AC, BH, & AC, BF) habebunt ad invicem rationem datam.

Nam (in fig. praeced.) fit AB, BE :: KB, BL & duc LM parall. BA.

Primo, Quia a AB b id est KB a ac KB datz

$\frac{BE}{BL}$, $\frac{BL}{CB}$
 sunt, e erit CB, d hoc est AC e vel pgr. AC data.
 $\frac{BL}{AL}$, $\frac{AL}{BH}$

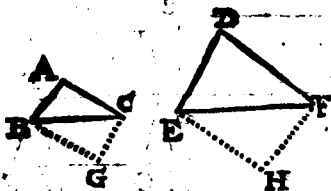
Q. E. D.

Secundo, Ob angulos G, & GBK f datos, g datur BK; item b CB data est, ergo CB da-

$\frac{BG}{BK}$, $\frac{BG}{BK}$
 tur. proinde, ut prius, $\frac{AC}{BH}$ hoc est pgr. $\frac{AC}{BF}$ da-
 tur. Q. E. D.

PROP.

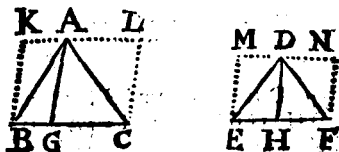
PROP. LXXI.

Si duorum triangularum ABC, DEF, circa a-
quales angulos, aut circa inaequales quidem, datos
tamen (A, & D) latera AB, DE, & AC, DF ad
invicem habeant rationem datam; & ipsa triangula
ABC, DEF habebunt ad invicem rationem datam.

Nam compleantur pgra. AG, DH. a hæc da- a 70. d.
tam habent rationem, b proinde & trigona b 15. 5.
ABC, DEF illorum c subdupla. Q. E. D. c 34. 1.

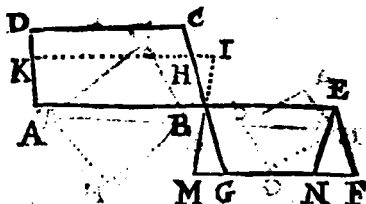
PROP. LXXII.

Si duorum triangularum ABC, DEF & bases
BC, EF fuerint in ratione data, & æque ab angulis
ad bases (AG, DH,) qua faciant ang. AGC,
DHF æquales, aut inaequales quidem, sed tamen da-
tos, habeant ad invicem rationem datam; & ipsa
triangula ABC, DEF habebunt ad invicem ratio-
nem datam.

Nam duc BK ad AG, ac EM ad DH paralle-
las, & comple pgra. CK, FM. Hæc se habent juxta
70. hujus; quare triangula eorum * subdupla * 34 1.
ABC, DEF rationem habent datam. Q. E. D.

PROP.

Si duorum parallelogrammorum (AC, BF, vel AC, BN) circa aequales angulos, aut circa inaequales quidem, sed tamen datos, latera ad invicem ita se habeant, ut sit quemadmodum primi latus AB ad secundi latus BE, ita reliquum secundi lateris (BG, vel BM) ad aliam aliquam rectam (BH, vel BI;) habeat autem & reliquum primi lateris BC ad eandem rectam (BH vel BI) rationem datam; & ipsa parallelogramma (AC, BF, vel AC, BN) habebunt ad invicem rationem datam

Nam 1. Hyp. liquet a CB b id est AC . da-

a hyp.

b 2. 6)

c 14. 6.

a hyp & 4. dat.

b 40. dat.

c 8. dat.

q 35. 1?

ri. Q. E. D.

2. Hyp. Duc parallelam IHK. a Liqueat angulos LBH (GBM) & BHI (ABH) dari. b ergo BH datur. item CB a data est; c proinde

CB, hoc est pgr. AC d vel AC datur. Q. E. D.

BH

BF

BN,

P. R O P. LXXIV.

Si duo parallelogramma datam rationem habeant, aut in aequalibus angulis (ut AC, BF) aut inaequalibus quidem, sed tamen datis (ut AC, BN;) erit ut primi latus AB ad secundi latus BE, ita alterum secundi lateris (BG, vel BM) ad eam (BH, vel BI) ad quam reliquum primi lateris BC rationem habet datam.

Nam

Nam in fig. præcedentis. 1. Hyp. a Liqueat a 56. dat.
^{CB}
^{BI} dari. Q. E. D.

2. Hyp. ut in præcedenti, datur BI, ac ex hyp:

$\overline{BH}$

AC Item $AB.BE :: a * MB.BI b :: GB. BH. * hyp.$

$\overline{BF}(\overline{BN})$

b 46.

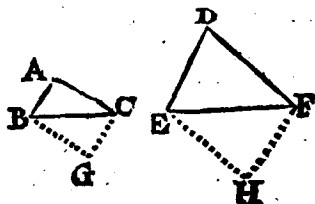
a quare CB etiam datur. e ergo CB data est. c 8. dat.

$\overline{BH}$

$\overline{BI}$

Q. E. D.

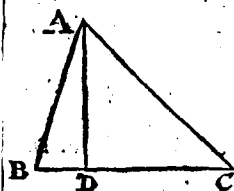
P R O P. LXXV.

Si duo triangula ABC, DEF ad invicem habeant rationem datam, aut in angulis (A, D) equalibus, aut inaequalibus quidem sed tamen datis, erit ut primi latus AB ad secundi latus DE, ita alterum secundi latus DF ad eam rectam, ad quam reliquum primi latus AC habet rationem datam.

Nam compleantur pgr. AG, DH. Ergo per præcedentem.

P R O P. LXXVI.

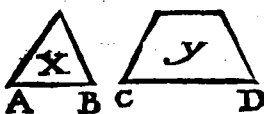
Si à trianguli ABC specie dati vertice A linea perpendicularis AD agatur ad basim BC, acta linea AD ad basim BC habebit ationum datam.

Nam

* hyp. & 3.
def. d.
a 40. dat.
b 8. dat.

Nam ob angulos, *B, & ADB datos, a datur
def. d. $\frac{AB}{AD}$ item $\frac{AB}{BC}$ datur. b Ergo $\frac{AD}{BC}$ datur. Q. E. D.

P R O P. LXXVII.

Si data figura
specie X, Y ad invi-
cem habeant ratio-
nem datam, & quod-
libet latum unum AB

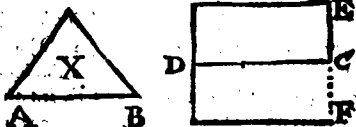
ad quodlibet alterum latum C, D habebit rationem
datam.

a 49. dat.
b hyp.
c 8. dat.

Nam a ABq, & b Y, ac c proinde ABq datur;

item $\frac{AB}{CD}$ datur. c ergo ABq, ac ideo AB da-
tur. Q. E. D.

P R O P. LXXVIII.

Si data figura specie X ad aliquod rectangulum
DCE habeat rationem datam, habeat autem & u-
num latum AB ad unum latum DC rationem datam;
rectangulum DCB specie datum est.

a 8. dat. 3.
b 49. dat.
c hyp.
d 17. 6.
e 1. 6.
f 3. def. d.

Sit DC. AB :: AB. CF. a ergo $\frac{DC}{CF}$ datur.

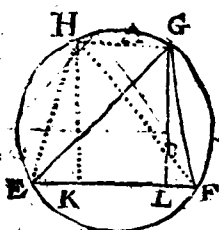
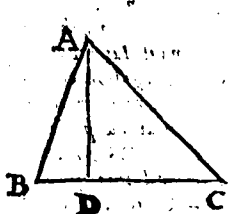
Item ob b X, & c X datas, a erit ABq, d hoc est

$\frac{AB}{DC} = \frac{DC}{CF}$ vel $\frac{AB}{DC} = \frac{DC}{CF}$

DC x CF, vel e GF data. proinde e DC datur.

quare rectang. DCE specie datur. Q. E. D.

P R O P. LXXIX.

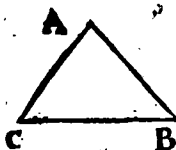
Si duo triangula ABC, GEF unum angulum
BAC uni angulo EGF aequalem habeant; ab aequa-
libus autem angulis BAC, EGF ad bases BC, EF
perpendiculares agantur AD, GL; sique ut primi
trianguli basis ad perpendicularem, ita & alterius
trianguli basis ad perpendicularem (BC.AD::EF.
GL;) illa triangula ABC, EGF aequiangula
sunt.

Circa triang. GEF describe circulum. Fac ang.
FEH = B. Conecte HF, HG; & demitte per-
pendicularem HK.

Liquet triangula ABC, HEF, & ABD, HEK, a 4. 6.
ac ACD, HFK æquiangula fore. Proinde EK. b 24. 5.
KH::BD. DA. a & FK. KH::CD. DA. c hyp.
b quare EF. KH::BC. DA::c EF. LG. d 9. 5.
d quare KH=LG. e ergo HG parall. KL. fun- e 33. 1.
de ang. EGH=GEF. g ergo arcus EH, FG, f 29. 1.
b ideoque anguli EFH, GEF æquantur. h Item g 26. 3.
ang. EHF=EGF. l ergo trigona EHF, EGF; h 27. 3.
m proinde & trigona EGF, ABC sibi mutuo æ- h 25. 3.
quiangula sunt. Q. E. D.

1 32. 2.
m 21. 6.

P R O P. LXXX.

Si triangulum ABC unum
angulum A datum habueris;
quod autem sub lateribus AB,
AC datum angulum compre-
hendensibz continetur rectan-
gulum, habeas ad quadratum
reliqui lateris B.C. rationem

datam; triangulum ABC specio datum est.

Nam Q: $AC + AB : \rightarrow CBq$ videtur X.
a ergo $\frac{X}{AC \times AB}$; b & $\frac{AC \times AB}{CBq}$; & c propterea

triang. ABC, triang. ABC

X data est, d item $\frac{AC \times AB}{CBq}$ datur. e ergo

$\frac{AC \times AB}{CBq}$

X e ideoque $\frac{X + CBq}{CBq}$, f hoc est Q: $\frac{AC + AB}{CBq}$,

$\frac{CBq}{CBq}$ datur. g proinde triang. ABC specie datur. Q. E. D.

a 67. d.

b 66. d.

c 8. d.

d hyp.

e 6. d.

f hyp.

g 46. d.

P R O P. LXXXI.

A. D. Si tres recte proportionales

B. E. A, B, C tribus rectis proportio-

C. F. nalibus D, E, F extremas

A, D, & C, F habuerint in

ratione data; medias quoque B, E habebunt in ra-

tionem data. Et si extrema A ad extremam D, & me-

dia B ad mediam E habeat rationem datam; & re-

liqua C ad reliquam F habebit rationem datam.

Nam primo, ob $\frac{A}{D}$ & $\frac{C}{F}$ datas, a datur $\frac{AC}{DF}$,

b hoc est, $\frac{Bq}{Eq}$ ergo $\frac{B}{E}$ datur. Q. E. D.

Secundo, ob $\frac{Bq}{Eq}$, b hoc est $\frac{AC}{DF}$ datam, & c $\frac{A}{D}$

datam, d datur $\frac{C}{F}$. Q. E. D.

a 70. d.

b 17. 6.

c hyp.

d 68. d.

P R O P. LXXXII.

A. B :: D. E.

B. C :: E. F.

Si quatuor recta proportionales fuerint (A.B :: D.E) erit ut prima A ad eam C, ad quam secunda B rationem habet datam, ita tertia D ad eam F, ad quam quarta E rationem habet datam.

Nam quia B. C :: a E. F. & a $\frac{B}{C}$ data est; h. a hyp. rit $\frac{E}{F}$ data, atqui ex æquali A. C :: D. F. er. go, &c. b 2. def. 4.

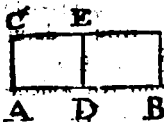
P R O P. LXXXIII.

A. B. C. D. Si quatuor recta A, B, C, D
F. E. ita ad invicem se habeant, ut

tribus ex illis, quibuscumque sumptis A, B, C, & quarta ipsi proportionali accepta E, ad quam reliqua D ex quatuor rectis proportionem habet datam; erit ut quarta D ad tertiam C, ita secunda B ad eam F, ad quam habet prima A rationem datam.

Nam A E a = B C h = D F. & datur $\frac{D}{E}$ a 16. 64
hoc est $\frac{AD}{AE}$, d vel $\frac{AD}{DF}$, e vel $\frac{A}{F}$. ergo, &c. b hyp.
c 1. 64
d 7. 54

P R O P. LXXXIV.

Si dua recta AB, AC datum spatium comprehendant in angulo A dato; sit autem altera AB altera AC major data DB; etiam unaquaque ipsarum AB, AC data erit.

Nam comple quadratum AE. a Hoc specie datum est. b item pqr. CB, & recta DB dantur. c 59. dat. ergo AC, vel AD, & tota a proinde AB datur. q 3. dat. Q. E. D. a 3. def. d.
b hyp.
c 59. dat.
q 3. dat.

Bb

P R O P.

P R O P. LXXXV.

Si dua recta BD, DE datum spatium comprehendant in angulo BDE dato, sit autem simul utraq; (BD+DE) data; & earum quoque unaquaque BD, & DE data erit.

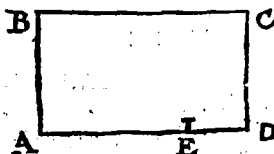
Nam sume DA=DE, & comple quad. DC. Hoc specie datur; item pgr. BE, & recta BA a dantur. b ergo AD (DE) & c reliqua DB dantur. Q. E. D.

a hyp.

b 58. d.

c 4. d.

P R O P. LXXXVI.

Si dua recta AB, AD datum spatium BD comprehendant in angulo dato; quadratum autem unius AD quadrato alterius

AB majus sit dato quam in ratione (nempe ut sit ADxAB datum, & * reliqui ADxED ad ABq ratio data;) & utraque ipsarum AB, AD data erit.

* 2. 2.

a hyp.

b 1. d.

c 69. d.

d 51. d.

e hyp.

f 8. d.

g 6. d.

h 8. 2.

k 54. d.

l 6. d.

* 8. d.

m 1. 6.

n 2. d.

o 55. d.

p 57. d.

Nam ob BD, & DA x AE a data, b datur BD. c ergo AB d ideoque ABq datur. e item

DA x AE AE AEq

ABq datur. f ergo AEq ideoque AEq

AD x ED, AD x ED, 4 AD x ED,

g & AEq b hoc est AEq datur.

4 AD x ED + AEq Q: AD + ED

k ergo AE & l componendo AB * ideoq;

AD x ED; 2 AD,

AE m hoc est AEq datur. denique igitur ob

AD, AD x AE

e datum AD x AE, n erit AEq data. o ergo AE,

& p proinde AD, ac AB data sunt. Q. E. D.

P R O P.

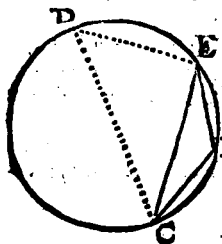
PROP LXXXVII.

Si dua rectæ AB, AD datum spatium compre-
bendant in angulo dato, quadratum autem unius
AD quadrato alterius AB majus sit dato ($AD \times$
 AE ;) earum utraque AB, AD data erit.

Nam ob $B \propto A E$ & datum, b erit $A E$ ideoque a 2. d.

$\overline{AEq} \text{ e hoc est } \overline{AEq. d}$ ac idcirco $\overline{AEq}$ $\overline{ABq}$, $\overline{AD \times ED}$, $\overline{AEq + 4 AD \times ED}$, $b. 69. d.$
 $\text{e hoc est } \overline{AEq}$ ac proinde $\overline{AB}$ & d com- $c. hyp. \&$
 $d. 8. \& 6. d.$

PROP. LXXXVIII.

Si in circulum CFED
magnitudine datum
acta sit recta linea CE,
qua segmentum aufe-
rat, quod datum angu-
lum F comprehendat;
acta recta linea CE ma-
gnitudine data est.

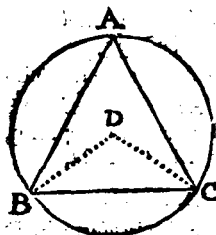
Nam ducatur diameter CD; & connectatur ED. Ac ob ang. F *a* datum, *b* erit ang. D *a hyp.*
(reliquis è 2 rectis) datus. item rectus CED *b 4 d.*
datur. *c* quare $\frac{CE}{CD}$ datur. ergo ob *d* datam CD, *c* 40. *d.*
e erit CE data, Q. E. D. *d hyp. & s.*
def. d.
c 2. d.

P R O P. LXXXIX.

Si in datum magnitudine circulum CFED data magnitudine recta CE astra fuerit, angulus segmentum quod angulatur (GFE) datum comprehendet.

Nam (in fig. præcedenti) quia $\frac{CE}{CD}$, & ang. CED dantur, a erit ang. D datus. b ergo ang. F c (1 Rect. — D) datus erit. Q. E. D.

P R O P. XC.

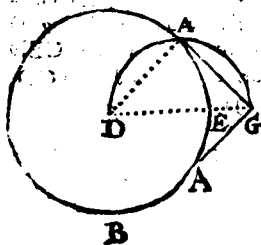

Si in circuli positione dati circumferentia BAC datum fuerit punctum B, ab eo astra puncto B ad circumferentiam circuli inflexa fuerit recta BAC quæ datum angulum A efficiat, inflexa recta altera extremitas C data erit

Ad a centrum D, duc BD, & CD; b datisque est ang. D dati A r duplus, quare ob B D d eam, c erit DC data. f ergo punctum C datum est. Q. E. D.

Si ang. A obtusus fuerit, sume reliquum è 2 rectis acutum; ejus subsidio punctum C invenies, juxta dicta.

P R O P. XCI.

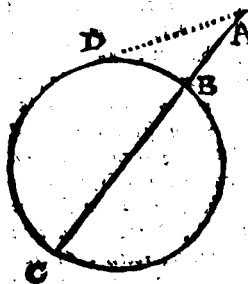
Si à dato puncto G astra fuerit recta GA, qua datum positione circulum B E A contingat; astra linea GA positione & magnitudine data est.

Nam centrum D & punctum G

G connectat recta DG. super qua descriptus sit semicirculus DAG circulo priori occurrens in a 31.3.
A. Ob ang. DAG a rectum, GA circulum b tan. b 36.16.3.
git. c ergo GA situ & magnitudine datur. c 26. dat.
Q. E. D.

Hinc modus dicitur à dato puncto tangen-
tem ducendi, eo nonnunquam expeditior qui ha-
betur ad 17.3.

P R O P. XCII.

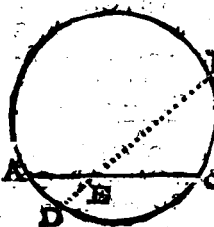

Si extra circulum
positione datam BCD
accipiat aliquod pun-
ctum A, à dato autem
puncto A in circulum
producat quodam
recta AC; datum
est id quod sub acta
linea AC, & ea AB,
qua inter punctum A
& convexam periphe-
riam B comprehenditur

rectangulum CAB.

a Nam duc tangentem AD, b erique ADq a 91. alie?
(hoc est CA x AB) datum. Q. E. D. b 36.30

P R O P. XCIII.

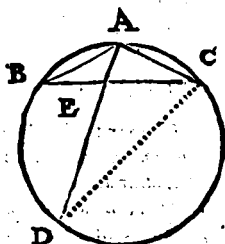

Si intra datum positio-
ne circulum ABCD
sumatur aliquod punctum
E, per punctum autem
E agatur in circulo
aliqua recta AEC;
quod sub segmentis AB,
EC acta recta linea
comprehenditur rectan-
gulum, datum est.

Nam

a 35. 1. Nam per E duc rectam DEB utrunque occurr-
 b 1. def. d. rentem circulo in B, & D. estque rectang. DEB
 = a AEC. b ergo AEC datur. Q. E. D.

P R O P. XCIV.

Si in circulum BA-
 CD magnitudine da-
 tum agatur recta linea
 BC, quæ segmentum
 auferas, quod angulum
 BAC datum compro-
 hendat; angulus au-
 tem BAC, qui in seg-
 mento consistit, bifa-
 riam secetur; simul

utraq; rectarum BA, AC quæ angulum datum
 BAC comprehendunt, ad lineam AD, quæ an-
 gulum bifariam secat, habebit rationem datam
 & quod sub simul utrisque BA, AC, quæ datum
 angulum BAC comprehendunt, rectis; & in-
 ferno abscissa (ED) ab ea AD, quæ angulum
 BAC in circumferentia datum bifariam secat,
 rectangulum datum erit.

a 88. dat. Duc CD; & primo ob angulos BAC, CAD
 * 1. dat. datos, a dantur subtense BC, CD, * ideoque $\frac{CB}{BC}$
 b 3. 6. datur. Cum igitur CA. AB :: b CE. EB, & per-
 c 12. 5. mutando CA. CE :: AB. EB :: (CA + AB.
 * 4. 6. CB ::) * AD. DC. (Nam * ob ang. BAE
 d 2. def. d. = CAD; & D = B; trigona ABE, ADC si-
 milia sunt) ac rursus permutando CA + AB.
 AD :: CB. DC. d erit $\frac{CA + AB}{AD}$ data,
 Q. E. D.

e 21. 3: Secundo, ob triangula AEB, DEC e similia;
 i 4. 6. b erit CD, DE :: AB. BE e :: CA + AB. CB.
 e prim. d ergo CA + AB in DE = CD in CB. atqui
 d 16. 6. CD x CB e datur. f ergo CA + AB in DE da-
 e 52. dat. tum est. Q. E. D.
 f 1. def. d.

